

UNIVERSIDAD DE BARCELONA

ŠELOMOH BONAFED, POETA Y POLEMISTA HEBREO (S.XIV - XV)

TOMO I

Ana María Bejarano Escanilla

TD 874 v.1

N/P

UNIVERSIDAD DE BARCELONA

Šelomoh Bonafed, poeta y polemista hebreo (s. XIV - XV)

Memoria elaborada bajo la dirección del
Dr. D. Fernando Díaz Esteban que para la
obtención del grado de Doctor presenta
Ana María Bejarano Escanilla.

INTRODUCCIÓN

VIDA Y OBRA DE ŠELOMOH BEN RĚUBEN BONAFED

Todo lo que sabemos de cierto acerca del poeta Šelomoh ben Rěuben Bonafed en el día de hoy, lo sabemos a través de sus propios escritos, ya sean sus poemas con sus respectivos encabezamientos, ya sus escritos en prosa ornamental, ya por sus cartas personales a sus amigos y, en cierta medida, por las respuestas de éstos que están incluidas en su Diwán.

Aunque quizá el material esencialmente literario, como son los poemas, no sería en principio muy de fiar en cuanto a su veracidad en lo referente a datos biográficos o ambientales concretos de Šelomoh ben Rěuben Bonafed, sí puede ser tenido en cuenta como fuente de información, puesto que para los poetas hebraicoespañoles el concepto de poesía, o por lo menos parte de él, incluía el que se narraran hechos verdaderos, es decir, que la poesía fuera un vehículo, como podría serlo una carta, para expresar lo que en la vida real le sucedía al poeta. En realidad los poemas, muchas veces, tenían un carácter claramente epistolar (1). A pesar de ello opinamos que debemos ser muy cautelosos en la interpretación del material estrictamente poético, sobre todo si recordamos la frase de Mošeh Ibn Ezra en su poética y que dice: "Lo mejor de la poesía es su mentira", aunque ahí no se refiera sólo al contenido, sino también a su forma externa, al uso del lenguaje (2).

Del lugar y fecha de nacimiento de Šělomoh ben Rěuben Bonafed así como del lugar y fecha de su muerte nada seguro sabemos, por lo que toda información al respecto no son más que conjeturas, que no obstante justificaremos en lo posible. El grueso de los autores que han escrito algo sobre nuestro poeta da como fecha probable (unos pocos la dan como segura, pero sin demostrarlo) de su nacimiento el año 1370, si exceptuamos a Karpeles (3) que dice que Šělomoh ben Rěuben Bonafed nació en 1360 y a Brody y Waxman que opinan que fue en 1380 (4).

Tampoco el año de su muerte nos es conocido, pero teniendo en cuenta que la fecha más tardía que de él tenemos noticia es la que aparece en el encabezamiento de una de sus poesías, en el folio 10v (línea 12) del manuscrito Oxoniense 1984, y es el año 1448 (en lo que nos apartamos de la opinión generalizada) (5), y que en repetidas ocasiones nos dice Bonafed que era ya viejo (6) y nos habla de las penalidades de su ancianidad (al margen de lo que ello tenga de motivo literario), podemos dar por válido que es muy probable que naciera hacia el año 70 del siglo XIV, por lo que en 1448, como hemos dicho última fecha que de él tenemos constancia certera, contaría Šělomoh ben Rěuben Bonafed 78⁺ años, edad respetable para aquellos tiempos.

Tampoco es conocido el lugar en el que nació Šělomoh Bonafed. Exceptuando a Kerpeles (7), que afirma que Šělomoh ben Rěuben Bonafed era oriundo de Provenza, sin decir, por otra parte, en qué se basa para hacer tal afirmación, es opinión generalizada entre los estudiosos el creer que nació en

Cataluña. Baer (8) apunta asimismo que el apellido Bonafed lo llevaba una distinguida familia barcelonesa, por lo que, aunque con cierta cautela, podríamos suponer que nuestro Šělomoh ben Rěuben Bonafed nació en la ciudad de Barcelona, a pesar de que como ya hemos dicho no haya constancia absolutamente fidedigna de ello. Esta noticia de Baer referente al rancio abolengo de los Bonafed resulta además interesante, pues vendría a coincidir con lo que Bonafed dice de sí mismo en más de una ocasión, que era "de buena familia" (9), y así resultaría que esa afirmación no es mera retórica, sino que debía de ser cierta, pues desde luego Šělomoh Bonafed se codeaba, como veremos más adelante, con la elite de su tiempo.

El que Šělomoh Bonafed hubiera podido nacer en Barcelona ya lo han propuesto Feliu y Riera (10), mas lo que sucede es que a nuestro parecer este autor confunde a Šělomoh ben Rěuben Bonafed con un pariente de éste llamado Nastruc Bonafed. Según Riera "el nombre vulgar de este poeta (...) era Astruc Bonafeu y debió nacer en Barcelona hacia 1370" (11).

Nosotros no aceptamos esta identificación por la razón de que en ningún lugar, ni en manuscrito ni en texto editado alguno, hemos encontrado que Šělomoh ben Rěuben Bonafed sea llamado también Astruc Bonafeu, mientras que en el encabezamiento al poema núm. 2 del Diwán de Šělomoh Bonafed, concretamente en el folio 2 (líneas 11 y 12) del ms. Oxoniense 1984 dice nuestro poeta: "y le envié este poema a mi distinguido pariente Nastruc Bonafed", a lo que hay que añadir que la carta que sigue a dicho poema, y que está dirigida al mismo

Nastruc Bonafed, está firmada (folio 3, líneas 16 y 17): "yo, que soy tu pariente, Šělomoh ben Rěuben Bonafed."

Asimismo, tampoco hemos encontrado noticia alguna de que Šělomoh Bonafed se hubiera casado en 1391 con una tal Regina en Santa Coloma de Queralt y que hubiera vivido allí muchos años (12).

Los lugares en los que Šělomoh Bonafed dice explícitamente que vivió son dos: Zaragoza y Belchite. Ninguno de estos dos lugares, sin embargo, son nombrados en el Diwán, sino solamente en los manuscritos que contienen sus satíricos poemas y sus hirientes prosas rimadas contra los dirigentes de la aljama de Zaragoza formando un librito que él había distribuido entre sus amigos. Además, y eso sí a partir del Diwán, deducimos nosotros, sirviéndonos de lo que él mismo nos dice en los encabezamientos a sus poemas y en sus cartas, que con toda seguridad vivió en Serós y muy posiblemente también en Tárrega.

Lo que no sabemos es cuándo Šělomoh Bonafed abandonó Barcelona o su comarca, suponiendo que hubiera nacido ahí y que fuera ese el lugar en el que habría pasado los primeros años de su vida. Es muy probable que si vivía en Barcelona hubiera tenido que abandonarla, ya que no se convirtió al cristianismo, en 1392 a raíz de las sangrientas revueltas que desde el año anterior venían propagándose desde el sur de la península, y que también alcanzaron la ciudad de Barcelona cuya judería quedó completamente destruida.

¿Quizá de Barcelona partió Šělomoh Bonafed hacia Zaragoza, cuya aljama se había librado de los desastres que

sufrieron las demás aljamas del reino por hallarse allí el rey? ¿O se habría instalado Bonafed ya entonces en Serós? Nada sabemos con certeza al respecto, pero pasaremos a analizar los datos de que disponemos para sacar nuestras propias conclusiones.

Lo que sabemos con seguridad es que hacia el final de su vida, o por lo menos en su vejez, vivió en Belchite, pues él mismo nos cuenta cómo tuvo que refugiarse en esa ciudad cuando salió huyendo de Zaragoza por haberse querellado con los dirigentes de su aljama y desde allí, desde Belchite, escribe poco después un poema fechado en 1445 (13).

Que vivió en Zaragoza también es seguro pues igual que antes lo leemos de sus propias palabras en ese mismo lugar.

Toda esta información la encontramos en el encabezamiento de la poesía *לטמון בוזובי עמלי / חפצי ועטי בכלי* que Bonafed compuso al estilo de la que escribiera Šelomoh ibn Gabirol *נחר בקראי גרוני / דבק לחכי לשוני* (14) ante circunstancias similares, ya que ibn Gabirol también se había querellado en su momento con los dirigentes de la aljama de Zaragoza. El poema de Bonafed junto con el encabezamiento lo publicó Schirmann (15), y nosotros lo hemos leído también del manuscrito Amstelodamense 440 (16).

En el folio 31 de este manuscrito, que es donde se encuentra el encabezamiento a dicho poema de Bonafed leemos: (línea 1) "Aguas de querella, (línea 2) en forma de prosa ornamental y en forma de poemas del erudito y poeta el honorable maestro y rabino Šelomoh (línea 3) Bonafed, al haberlo enojado las gentes de la ciudad de Zaragoza, (línea 4)

pues siendo él su guía y rabino pusieron en su lugar a Yosef (línea 5) Yěšu a." Hasta aquí las palabras del escriba que dicen claramente que Šělomoh Bonafed fue rabino de la aljama de Zaragoza. Esta parte del encabezamiento no aparece en la edición de Schirmann, pues él utiliza otros manuscritos (17).

Seguidamente dice el manuscrito: (línea 6) "Cuando viví unos pocos días con los desgraciados judíos (línea 7) de Zaragoza ...". Resulta difícil saber si hay que interpretar literalmente estas palabras de Bonafed o si no se referirá más bien a que vivió allí cierto tiempo. Las encontradas opiniones por parte de los distintos estudiosos de la literatura y por parte de los historiadores acerca de si Bonafed fue o no rabino de la aljama de Zaragoza , cuando están justificadas, suelen fundamentarse en aceptar como bueno lo que dice el escriba en el encabezamiento de ese poema o en adoptar como válido lo que dice Bonafed seis líneas más abajo, obviando unos y otros una de las dos partes.

En cualquier caso nosotros creemos que más de unos pocos días tuvo que haber pasado Bonafed en Zaragoza, pues prácticamente todo el material literario que escribe desde Belchite contra los dirigentes de la aljama zaragozana en un estilo fuertemente satírico y terriblemente hiriente lo hace dirigiéndoselo a personas concretas de aquella aljama por lo que se diría que las conocía bien.

No sabemos, pues, cuánto tiempo vivió en Zaragoza ni si fue rabino de aquella aljama (18), aunque según sus propias palabras, que hemos ofrecido más arriba, parece que no lo fue. En Zaragoza, sin embargo, sí debió de vivir cierto tiempo y

y haber sido una persona bastante influyente, como lo demuestra la elevada condición de los destinatarios de sus escritos, hasta que cayó en desgracia quizá por su fuerte carácter que lo hizo enfrentarse a R. Yosef Yešua, llegado desde Sicilia y que se había ganado la confianza de los dirigentes de la aljama siendo como era, según Bonafed, un ignorante y un farsante (19).

Lo que también es muy posible es que Bonafed viviera en Zaragoza de forma intermitente y en distintas épocas. Su condición de poeta profesional le tuvo que hacer cambiar a menudo de lugar de residencia. Sabemos que perteneció al último círculo de poetas hebraicoespañoles que existió en tierras de España, "Adat ha-nogënim", cuyos miembros solían reunirse en Zaragoza alrededor del mecenas y también poeta Don Benveniste ben Labí o de la Caballería. Con toda seguridad habría acudido Bonafed durante algunos años de la primera década del siglo XV a las tertulias literarias de su círculo de poetas, hasta que a partir de 1413, a raíz de la disputa de Tortosa, y sobre todo desde 1414, año en el que se convirtieron al cristianismo dos de los principales miembros del círculo, Don Vidal ben Labí y Šëlomoh ben Mešullam de Piera, el grupo habría quedado disuelto. A este Don Vidal ben Labí, que tomó el nombre de Gonzalo ben Labí al convertirse en 1414, es a quien Bonafed envía desde Belchite a Zaragoza el poema del que hemos hablado más arriba, en el que se compara a ibn Gabirol y que data de alrededor de 1445 (20).

Los otros dos lugares en los que vivió, Serós y Tárrega,

no los nombra Bonafed en sus escritos satíricos y contenciosos contra los dirigentes de la aljama de Zaragoza, sino en su Diwán.

Donde creemos que no cabe duda alguna de que vivió fue en el pueblo de Serós, ubicado en la provincia de Lérida, a pocos kilómetros de Fraga y a orillas del Segre.

Tres veces en el Diwán encontramos el nombre del pueblo de Serós. Como el material del Diwán no está ordenado cronológicamente ofreceremos las tres citas por el orden en que aparecen.

La primera vez que nos encontramos con el nombre de Serós es en la línea 8 del folio 21v, última línea del encabezamiento al poema núm. 42. Ahí nos cuenta Bonafed que compuso el poema para su discípulo Yehudah Hacohén, pues éste le había escrito quejándose de no tener noticias suyas durante el último año, y termina Bonafed diciendo: "por lo que hoy vengo a alegrar su corazón con las palabras de mi canto, lamentándome por el lugar en el que estoy asentado, en Serós."

La segunda vez que aparece Serós es en la línea 2 del folio 27, en el encabezamiento del poema núm. 52. Este poema es una nueva respuesta al mismo Yehudah Hacohén del folio 21v. Como hemos dicho, el Diwán no está ordenado cronológicamente y esa es la razón por la que estos dos poemas escritos con el mismo motivo y en un mismo momento se encuentran separados por siete folios.

El encabezamiento, además, al poema núm. 52 dice: "Y esta es de nuevo mi respuesta al preciado Yehudah Hacohén, que espera desde hace un año que yo le conteste, a la vez que me

lamento por estar establecido en Serós, y afligido porque en Tortosa hayan quedado dos depravados, Natán y Maimón, dos recipientes de maldad y pendencia."

¿Por qué se lamentaría Bonafed en ambas ocasiones de estar en Serós? ¿Quizá por ser éste un lugar pequeño desde el que no tenía acceso directo al meollo de los acontecimientos y a las grandes transformaciones que estaba sufriendo la sociedad judía? ¿Quizá por no estar en la aljama de Zaragoza donde antes había pasado largas temporadas con sus amigos poetas e intelectuales muchos de los cuales se habían convertido al cristianismo a raíz de la disputa de Tortosa? Al decir Bonafed que en Tortosa no habían quedado más que aquellos "dos malvados", los dos poemas a los que nos hemos referido pueden fecharse alrededor de 1414, quizá recién finalizada la disputa de Tortosa. Bonafed había estado presente en dicha disputa, como veremos más adelante, por lo que parece ser que ya antes vivía en Serós y desde Tortosa regresó a aquel lugar.

La tercera y última vez que nos encontramos con el topónimo Serós es en la línea 10 del folio 53, en una carta que les escribe Bonafed a En Šěaltiel Bonafós y a Nastruc Bonsenyor "desde Serós a Agramunt", lugar este último donde residían estos dos. El motivo de la carta de Bonafed fue describirles la grave enfermedad que había pasado, y cómo a raíz de su curación, y en agradecimiento a Dios, había compuesto unas rešuyot que también les enviaba. Bonafed nos dice así que a causa de su enfermedad escribió unas pocas poesías religiosas (sólo esas siete que en esa ocasión compone nos han llegado), pero no dice que fuera viejo como parece

haber interpretado Schirmann cuando escribe que Bonafed compuso sus rešuyot "en una etapa tardía de su vida" (21).

Aunque en el caso de la enfermedad no diga Bonafed explícitamente que vivía en Serós sino simplemente que enviaba la carta desde ese lugar, parece evidente que tuvo establecida allí su residencia, pues las enfermedades suele el enfermo pasarlas en su casa, a no ser que le sorprendan de improviso en cualquier lugar, lo cual no parece ser el caso, pues, como hemos visto, en otras dos ocasiones dice Bonafed en su Diwán que vivía en Serós, y además parece que no estaba muy contento de ello.

¿Será quizá por eso por lo que Bonafed se trasladó a Tárrega o por lo menos vivió allí un tiempo?

Dos datos, en efecto, parecen apuntar hacia la posibilidad de que Bonafed hubiera vivido también en Tárrega. El primero se encuentra en el folio 9v (líneas 1 - 3), y de nuevo en el encabezamiento de un poema, el núm. 17, el cual va dirigido "Al valedor Don Vidal ben Labí ... que ha pasado por Tárrega en su esfuerzo por reconstruir las aljamas." Eso, por lo tanto, sería probablemente entre 1415 y 1417 quizá. Como se supone que Don Vidal pasaría también por otros muchos lugares con el mismo propósito, el que Bonafed le dé importancia a Tárrega y aproveche para escribirle un poema puede muy bien significar que él mismo se encontraba allí.

A esta conjetura hay que añadir el segundo dato de que disponemos y que puede apoyar esta propuesta. Este segundo dato lo encontramos en el folio 6 (líneas 20 - 22) en el encabezamiento al poema núm. 9 que comienza: "Al erudito

Enbonagua Yahseel Hacaslarí durante su estancia en Bellpuig, cerca de donde yo estoy." Si Bonafed vivía en Tárrega es natural que se alegrara de que su amigo Hacaslarí estuviera, aunque sólo fuera de paso, en Bellpuig, pues estas dos poblaciones están muy cerca la una de la otra.

Resumiendo todo lo expuesto referente a los lugares donde vivió Bonafed, la situación hasta el momento es la siguiente: Šelomoh ben Rěuben Bonafed habría nacido alrededor de 1370 en Barcelona, donde habría vivido hasta 1392, año en el que se habría visto obligado a abandonar la ciudad a causa de las revueltas populares de aquellos años contra los judíos y ante la amenaza de una conversión forsoza. Es posible que Bonafed se dirigiera entonces a Serós, cerca de Lérida, donde sí nos consta que vivió, mas no estando allí a gusto pudo entonces haberse trasladado a Tárrega. De cualquier modo parece muy posible que en Serós residiera Bonafed en 1414, pues desde ese lugar Bonafed habla de Tortosa dando a entender que había finalizado la famosa disputa que allí tuvo lugar. Lo que tampoco puede dudarse es que, cuando Bonafed era ya un hombre de edad, vivió en Zaragoza, donde se querelló con los personajes de peso de la aljama, teniendo por eso que refugiarse en Belchite lugar en el que escribió su extensa obra polémica en prosa rimada contra los dirigentes de aquella ciudad y varios poemas uno de los cuales está fechado en 1445. La última noticia que tenemos de Bonafed es del año 1448, fecha que aparece en el poema núm. 20 del Diwán (folio 10v, línea 12), mas ahí no nos dice dónde se encontraba en ese momento, por lo que

el último dato referente a los lugares en los que residió Bonafed es que en 1445 estaba en Belchite.

Lo que es evidente es que Bonafed, debido a su condición de poeta profesional, anduvo de un lado para otro en busca de clientes para sus poemas. Bonafed es el último poeta hebraicoespañol que intentó hacer de su poesía un medio de vida. Él mismo nos cuenta a través de sus escritos, tanto en prosa como en verso, las dificultades por las que pasaba en busca de un mecenas o de un cliente ocasional al que poderle ofrecer, a cambio de dinero, naturalmente, sus poemas.

En ocasiones se queja Bonafed de que no sepan apreciar sus poesías, tanto por sentir herido su orgullo de poeta, y eso no lo ponemos en duda, como por saber que entonces no va a recibir remuneración pecuniaria por sus versos. Tenemos constancia de ello a raíz de haber escrito una serie de poemas epitalámicos compuestos por Bonafed con motivo de la boda de la hija de En Šěaltiel Bonafós ben Šěaltiel que se celebraba en Agramunt (22). A la boda habían acudido un grupo de poetas, entre los que se encontraba Bonafed, y cuya misión era animar y embellecer la fiesta con sus poemas. Pero al parecer al padre de la novia, En Šěaltiel Bonafós ben Šěaltiel, aquéllos no fueron de su agrado, y al enterarse de ello Bonafed reacciona enfurecido. El altercado finaliza con las disculpas por parte del padre de la novia, quien, diciendo que todo ha sido un malentendido, le asegura a Bonafed que sus poemas son excelentes y que se los va a pagar, a lo cual Bonafed, aliviado, le responde con el consabido poema laudatorio.

En otra ocasión pasó Bonafed por Cervera, en "su vagar

de acá para allá", lo que nos confirma que no tenía una vida muy sedentaria, y allí se encontró con dos hombres "versados en poesía" a los que no les gustaron sus poemas y que además "no supieron valorar su precio", y se sobrentiende que se refería al precio de los poemas en metálico (23).

También a la disputa de Tortosa acudió Bonafed con "la mayoría de los poetas del reino" (24), y varios de sus poemas están escritos desde aquella ciudad (25). Los poetas seguían teniendo la función de narrar "bellamente" los acontecimientos que afectaban a la sociedad, y más concretamente a su comunidad, y por esa razón acudieron también en aquella ocasión. A esto hay que añadir que varios de los principales de las distintas aljamas a los que el converso Jerónimo de Santa Fe había elegido para que representaran a la parte judía de la disputa, y a los que el papa Benedicto XIII envió una carta por la que les obligaba a presentarse, sin posibilidad de excusa, en el mes de febrero de 1413 en Tortosa (26), eran ellos mismos poetas: Don Vidal Benveniste, Don Vidal ben Labí, Bonastruc Desmaestre y Zarahyah Haleví.

Varios son los poemas de Bonafed que reflejan el estado de postración en que quedaron las aljamas judías de la Corona de Aragón a raíz de aquella controversia que fue la más larga e importante de los debates entre judíos y cristianos que jamás haya habido. Repetidamente se lamenta Bonafed de que los principales hombres del judaísmo de entonces no supieran resistir la prueba y "cayeran en la trampa". En el encabezamiento al poema núm. 2 dice Bonafed desde Tortosa:

"Después se extendió la desgracia y creció la apostasía. Entonces le mandé este poema a mi distinguido pariente Nastruc Bonafed lamentándome de que muchos de los más honorables dirigentes de nuestras aljamas las estuvieran abandonando." Y es que Bonafed, que supo mantenerse en su fe hasta el final, fue testigo de cómo se iban convirtiendo uno tras otro sus amigos intelectuales, poetas y rabinos, lo que hace que sus versos estén muy a menudo teñidos de una profunda amargura. Bonafed no fue un testigo pasivo de la decadencia que se estaba apoderando del judaísmo de la Península durante aquellos años, y de la que ya nunca volvería a recuperarse, sino que denunciaba los hechos y expresaba sin miramientos su opinión al respecto.

La conversión, en febrero de 1414, de su amigo el poeta Don Vidal ben Labí le causó una gran decepción y lo entristeció profundamente (27), hasta llegar casi a ser una obsesión a lo largo de su obra. Hasta veinte años después, en 1434, seguía Bonafed buscando la amistad de Don Vidal, el converso Don Gonzalo de la Caballería, y lamentándose de aquella conversión (28).

El abandono de la fe judía, asimismo, por parte del conocido poeta Šēlomoh ben Mešullam de Piera, alma del último círculo de poetas, quien ya anciano se convirtió al cristianismo, como su discípulo Don Vidal ben Labí en aquel mismo "año de las conversiones" que fue 1414, también conmocionó a Bonafed que se lamenta de ello en varios poemas (29).

El hecho de que sus amigos se convirtieran no supuso, sin embargo, la ruptura con ellos. Muchos de los escritos, tanto los

poemas como las cartas, que nos han llegado de aquella generación, son testimonio de la estrecha relación que seguían manteniendo los judíos y los conversos. Bonafed expresa su dolor ante la nueva situación, pero desea mantener el contacto.

A Don Vidal ben Labí, ya converso, le dedica Bonafed varios de sus poemas (30). En ellos le hace Bonafed grandes alabanzas, aunque se lamenta de que haya abandonado la fe de sus mayores y de que cada vez componga menos poemas hebreos, por lo que le insta a que le escriba alguno de vez en cuando. Pero parece ser que Don Vidal fue alejándose de Bonafed, mientras que sí mantenía correspondencia literaria con otros judíos, como vemos en el encabezamiento al poema núm. 88, en el folio 47v, donde Bonafed confiesa que sintió "celos de escritor" por el hecho de que Don Vidal ben Labí le hubiera escrito a R.Senior "unas cuantas palabras de amor y unos poemas al estilo árabe." Es casi obsesivo, podríamos decir, el empeño que Bonafed pone en mantener la relación con el converso Don Vidal, obsesión que parece que acompañó a nuestro poeta hasta la fase final de su vida, pues el largo poema que escribe desde Belchite alrededor de 1445 y en el que narra su huída de Zaragoza comparándose a la figura de Šēlomoh ibn Gabirol, se lo dedica a Gonzalo ben Labí, que no es otro que el Don Vidal que se había convertido treinta y un años antes al cristianismo.

La carta que le escribe Bonafed a un converso de Fraga (31) constituye asimismo un documento interesante que muestra cómo los judíos no perdían el contacto con sus antiguos amigos, a pesar de que estos se habían convertido, y cómo los últimos

seguían interesados por la poesía hebrea, pues en esta carta Bonafed, después de hablarle al converso de Fraga un poco de poesía, le dice que le manda unos cuantos poemas para que los analice, compruebe sus metros y vea que están escritos según las leyes de la gramática y de la poesía.

No por el hecho de mantener Bonafed unas buenas relaciones con sus antiguos amigos judíos que se habían convertido al cristianismo se quedó atrás en las críticas anticristianas que resurgieron en aquella época de apostasías. Su carta en prosa rimada al converso Fransesch de Sant Jordi, el antes judío Astruch Rimoch, constituye una fuerte crítica al cristianismo (32).

Bonafed comienza su misiva, compuesta en el "año de las conversiones", es decir, en 1414, disculpándose por escribirla sin que la carta de Astruch Rimoch a la que está contestando le haya sido dirigida a él, sino a En Šěaltiel Bonafós. La respuesta de este último a Astruch Rimoch se ha perdido, pero según Bonafed era demasiado moderada para las provocaciones que contenía la carta del converso y esa fue la razón por la que decidió responderle a este último por su cuenta.

En cuanto a la estructura, la carta de Bonafed tiene bastantes similitudes con la obra de Profeit Durán "No seas como tus padres" (33), y también los argumentos coinciden en algunas ocasiones. Bonafed se burla de la doctrina de la redención de los pecados, de que Dios se haya podido prestar a morir para redimir a sus siervos, y además recuerda que Cristo no se apareció con la majestad que le hubiera

correspondido. Bonafed ataca a Fransesch de Sant Jordi arguyendo que fuerza las escrituras interpretándolas arbitrariamente hasta conseguir demostrar la Trinidad a partir de ellas, por lo que si hubiera tenido que demostrar una cuaternidad, hubiera encontrado los versículos con los que apoyar sus argumentos.

El hecho de que este escrito se asemeje al de Profeit Durán no es de extrañar. Bonafed conocía muy bien a Durán, quien además era pariente suyo (34) según leemos en el encabezamiento del poema núm.77: "Al erudito y sabio mi pariente Maestre Profeit Durán de Liguri, autor del Efod, al haber pasado cierto tiempo sin verlo." (35). Como bien sabido es, la concepción de plagio y originalidad eran bien distintas a las actuales en la Edad Media, por lo que, como Bonafed conocía las obras de Profeit Durán (36), adoptó de éstas los elementos que más le agradaron o le convinieron.

Esta carta de Šelomoh Bonafed a Astruch Rimoch, de la que emana un innegable anticristianismo, debe considerársela como inmersa en la corriente de los muchos escritos polémicos entre judíos y cristianos que se escribieron durante toda la Edad Media y que recobró ímpetu durante aquellos agitados años que le tocó vivir a nuestro poeta.

Lo que parece desprenderse de la carta de Bonafed es que éste no estaba en contra de los cristianos por sistema, sino que, a pesar de que es verdad que creía que los dogmas cristianos eran errados y falsos, lo que más le dolía e irritaba era que los principales de su pueblo se hubieran convertido al

cristianismo y se dedicaran a cantar sus alanzas criticando sin piedad al judaísmo del que acababan de salir, como era el caso de Astruch Rimoch.

Esta falta de odio a priori hacia los cristianos por parte de Bonafed, puede apreciarse con toda claridad en las cartas y poesías que le escribe a un discípulo de R.Isaq Arrondí (37), en las que, presentándose como un hombre ecuánime y muy distinto del apasionado de gran parte de los poemas o del duro crítico de la carta contra Astruch Rimoch, reconoce la superioridad de los cristianos sobre los judíos en las ciencias de su época y le cuenta cómo un sabio cristiano le enseñaba lógica en latín:

"A uno de los discípulos de R.Isaq Arrondí que vive en Huesca y que fue mi amado amigo hasta que Dios decretó separarnos, le escribí una carta amistosa en la que, entre otras cosas, le comunicaba que me había alegrado cuando me habían dicho que estaba estudiando lógica con el susodicho erudito, y le decía yo a mí vez que también él se alegrase, pues me había proporcionado Dios un sabio cristiano que me enseñaba aquella disciplina en la lengua latina, con lo que me había dado cuenta de que la vía de los cristianos en la lógica era una vía recta, a pesar de que otras vías suyas lo fueran de muerte, pues sus caminos en la lógica eran distintos a los nuestros, estando aquéllos iluminados y pavimentados sin confusiones ni vacilaciones como por el contrario sucedía con la traducción de Averroes de los libros de Aristóteles" (38).

Cuenta Bonafed cómo el discípulo en cuestión le respondió "con altanería y soberbia" replicándole que los cristianos no sabían nada de lógica, ante lo que Bonafed contestó:

"Me llené de ira, y hastiado del engreimiento del muchacho, me apresuré a contestarle diciendo: (...) Tenemos con nosotros a un hombre sabio e inteligente de los de Edom que no tiene igual como maestro y cuyos labios exhalan un espíritu que nos resulta como la lluvia (...) mientras que las enseñanzas de tu gran maestro son oscuras y están llenas de sombras (...) como lo muestra tu carta. (...) Muchos de los más pequeños de los hijos de Edom son más grandes que cualquiera de nosotros en la ciencia de la filosofía. (...) Además, si vieras los libros de Alberto Magno sobre las siete disciplinas, quedarías mudo de asombro y tu espíritu lloraría al ver nuestra poca altura y nuestra incompetencia en todo ello. (...) Pues ellos son los que poseen las ciencias hoy en día, (...) tanto la lógica como el resto de las ciencias y las razones son varias: la primera es que utilizan la traducción de Boecio, que es la que sigue fielmente a Aristóteles, mientras que nosotros nos guiamos por la traducción de Averroes, en cuyos textos vemos que comentó lo escrito por Aristóteles confundiendo muchas cosas y mal interpretando sus obras en la mayoría de los lugares, mas los que le siguieron no se dieron cuenta de ello y creyeron que era el mejor de los filósofos. (...) La segunda razón es que, aunque es posible que las palabras de Averroes sean fieles a la versión de Aristóteles, los que tradujeron sus escritos a la lengua santa cambiaron y corrompieron su significado, bien sea por su desconocimiento de los giros de la lengua árabe, pues no somos muy versados en ella en estos tiempos, bien porque no encontraron los términos adecuados para expresar en la lengua santa lo que allí se dice. La tercera razón es lo mucho que se

han esforzado y han reflexionado los incircuncisos al respecto y los muchos libros nuevos que se han escrito entre ellos acerca de estas materias, y la diligencia con la que estudian en las escuelas y en los grandes conventos disponiendo de días sin fin, por lo que no necesitan para instruir a sus discípulos cazar ninguna presa a la que atraerse como es nuestro caso, pues no existe hoy en día entre nosotros nadie que sepa nada. Y la cuarta razón es que la apostasía se ha extendido entre nuestros sabios y los pocos que han quedado de los muchos que había, se han refugiado en el poder y el éxito y no se han ocupado de las ciencias (39).

Ante la posibilidad de que se interpreten mal sus opiniones y pueda verse en él cierta inclinación hacia los cristianos, no se olvida Bonafed, en un lugar más avanzado de su escrito de aclarar sus palabras: "No me he propuesto escribir todo esto, Dios me libre, por amor a los gentiles ni para darles la razón (...), sino para hacer honor a la verdad y no negar la evidencia, y hasta ahora he hablado según lo que veo, y lo que veo es que nuestros sabios se han apartado completamente de esta ciencia y que los lógicos cristianos son los que hoy portan su estandarte" (40).

Esta extensa carta al discípulo de Isaq Arrondí, y de la que aquí solo hemos ofrecido unos cuantos párrafos, es un largo texto en el que Bonafed se nos aparece como un furibundo antiaverroista, pues en su opinión, la mala interpretación que hizo Averroes de los escritos de los antiguos influyó muy negativamente en los estudiosos judíos que siguieron sus

versiones.

Por otra parte, Bonafed tuvo que haber llegado a un gran dominio del latín escolástico con la ayuda de su maestro cristiano, pues además de leer a Aristóteles en la versión de Boecio, hace un interesante repaso de las teorías acerca de la lógica de Tomás de Aquino, Alberto Magno, Pedro Hispano, Scotto y Occam.

Quizá pueda chocar la crítica que Bonafed hace en este escrito de la incompetencia de los judíos en las ciencias de la filosofía, cuando en otros lugares de su obra achaca al estudio de la filosofía el que muchos de los principales de su pueblo se hayan apartado del cumplimiento de los preceptos de la Torá y hayan llegado a considerar que la fe simple es cosa del pueblo llano.

Así, por ejemplo, la carta y el poema escritos en 1414 a En Šěaltiel Gracián (41), constituyen una dura crítica a los intelectuales judíos de su tiempo que interpretaban la Biblia por medio de la filosofía restándole importancia al cumplimiento de los preceptos. En el poema dice Bonafed:

9. Con la ciencia de Aristóteles el corazón de los sabios /
y el entendimiento, de la Torá y la verdad se han alejado.

10. ¿Si hubiera salvación para las almas en los libros del
filósofo, / en vano habría descendido Dios al Sinai a dejar oír
su voz!

19. Bueno es estudiar un poco de ciencia, / mas sólo para

distinguir el género de la especie.

Y es que Bonafed no descalifica el estudio de la filosofía ni de las demás ciencias, pero ello tiene que ser al margen de la religiosidad íntima de cada hombre. El estudio de las ciencias es necesario "para distinguir el género de la especie", para no ser un ignorante, pero no tiene porqué mezclarse con la religión. En ese punto cifra Bonafed el error que muchas veces se ha cometido y es que, pudiendo ser el hombre un buen estudioso de la filosofía independientemente de que sea judío o cristiano, ha cometido repetidamente el error de utilizar esa ciencia para probar o defender puntos de su propia fe. La opinión de Bonafed es que, por mucho que un hombre estudie, no podrá salvar su alma si no es por medio del cumplimiento sin cuestionamientos de las leyes de Dios y que ambas cosas no son ni muchísimo menos incompatibles, pues él mismo ha estudiado filosofía y no por eso se ha debilitado su fe (42).

A pesar de ser Bonafed uno de los poetas que menos poesía religiosa nos ha dejado, fue sin duda alguna un hombre fiel a la fe de sus mayores. Repetidamente pone unas pinceladas de religiosidad en sus escritos y, en ocasiones, como en el poema núm. 79, expone explícitamente su postura al respecto, que es la de defender la fe verdadera de las almas cándidas y criticar el averroísmo que había corrompido el espíritu de los principales de su pueblo hasta arrastrarles a la apostasía.

El que no existan apenas poemas religiosos de nuestro poeta se debe principalmente, sin duda alguna, a que fueron muy pocos los que compuso y no al hecho de que se hayan perdido. Él mismo nos dice que se había mantenido alejado de ese género (43) y parece que sólo sintió necesidad de escribir poesía religiosa ante el miedo que se apoderó de él cuando cayó gravemente enfermo (44).

La producción de tipo religioso que poseemos de Bonafed se reduce a nueve poemas: un 'gamar' (45) y ocho 'rešuyot' (46), de las cuales la que comienza שְׁכֹנָה בִּי יְחִידָה אֶךְ כְּלוּאָה entró a formar parte del maḥzor de Montpellier (47).

Aunque los contados poemas religiosos de Bonafed son profundamente bellos y sinceros y emana de ellos un hondo lirismo, fue éste un poeta esencialmente profano. Su apasionado temperamento le empujaba a escribir sobre sus propios sentimientos y sobre los acontecimientos de aquella época que le había tocado vivir, rica en convulsiones y fuertes cambios tanto en el seno de su pueblo como en la sociedad que le rodeaba. Como bien sabido es, los poetas hebraicoespañoles de la España cristiana tendieron cada vez más a apartarse de la impersonalidad y las generalidades de los motivos y géneros literarios establecidos y a plasmar cada vez más en sus poemas, aunque fuera dentro de los moldes clásicos, acontecimientos reales que les afectaban personalmente. Ya en el periodo clásico Šēmuel Ha-Naguid había compuesto sus poemas bélicos con claros rasgos personales y Yehudah Ha-Leví los poemas de sus viajes por mar, pero será ya más tarde cuando esto se convierta en una constante que va

adquiriendo más y más fuerza.

En Bonafed esa tendencia llega a una de sus máximas cotas. Sus poemas de condena y lamento (שירי התלונה) (48), el género en el que más se mueve, lloran los tristes acontecimientos que rodearon a la disputa de Tortosa y las conversiones al cristianismo de la mayoría de sus ilustres amigos.

Poema tras poema describe Bonafed la agitada sociedad en la que vivía y en la que eran muchos los que se vendían por no perder su posición social o para escalar unos peldaños más. Tanto llega a lamentarse el poeta que en más de una ocasión se disculpa de no poder contener sus palabras:

"¿Acaso puede dejar de dar a luz una embarazada? / Pues, ¿cómo voy a evitar que el rocío de mi lengua caiga?" (49)

El carácter apasionado de Bonafed se revela también en sus poemas amorosos (שירי חשק). Según estos, fueron por lo menos cuatro las mujeres a las que amó Bonafed - Simḥah, Malkah, Sol y otra anónima, - de las cuales la última no era judía, pues él mismo así nos lo dice (50). También estos poemas amorosos se salen del estricto marco convencional de las imágenes clásicas para adquirir vida propia por medio de todo lujo de detalles y rasgos personales: una de sus amadas lo abandonó por viejo, otra parece ser que murió y a una tercera acabó su padre llevándosela por mar a Sicilia para apartarla del amor de Bonafed.

Otro de los géneros que adquiere proporciones personales en la obra de Bonafed son los poemas de autoalabanza (שירי

(התפארות) Aquí no se trata simplemente de componer un poema para abordar también ese género, sino que Bonafed creía firmemente que él era el baluarte de la poesía hebraicoespañola de su generación (51) y razón no le faltaba. La mayoría de los poetas contemporáneos a él se fue apartando de la poesía hebrea por haber caído en la apostasía, y los pocos poetas que quedaban carecían ya de la fuerza de los que habían formado parte de aquel último círculo de poetas al que había pertenecido Bonafed junto con Don Vidal ben Labí, Don Benveniste y Šělomoh ben Mešullam de Piera.

Šělomoh Bonafed destacó, además de como poeta, como polemista. Ya hemos visto más arriba cómo no se detuvo ante la provocadora carta antijudía de Astruch Rimoch, sino que le contestó en el más puro estilo polémico. Pero a lo más alto de este género llegó en sus escritos contra los judíos principales de la aljama de Zaragoza, que fueron publicados por Schirmann bajo el título de "La polémica de Šělomoh Bonafed contra los principales de Zaragoza" (52). Por lo visto las relaciones entre Bonafed y aquellos hombres empezaron a deteriorarse a raíz de la llegada desde Sicilia de Yosef Yešua, que accedió al rabinato de la aljama de dicha ciudad a pesar de que, según Bonafed, aquél era un ignorante y un farsante (53). Víctima, seguramente de su mordaz lengua, Bonafed se vio obligado a huir de Zaragoza y a refugiarse en Belchite (54), desde donde escribió este opúsculo que distribuyó entre sus amigos y conocidos. La obra consta de diez partes de prosa rimada y poemas, cada una de las cuales está encabezada por una

'dedicatoria' en la que se da el nombre y todo lujo de detalles que identifican con nombre y apellidos a la víctima de la sátira que vendrá a continuación. El estilo polémico de Bonafed llega a ser en estos escritos fuertemente hiriente y en muchas ocasiones, sobre todo cuando describe la decadente vida oculta de la aljama de Zaragoza, resulta hasta soez con abundancia de alusiones sexuales fuertemente groseras (55).

Muy distinto resulta el lenguaje del Bonafed de esta obra polémica al Bonafed del Diwán de los poemas laudatorios, de amor o de amistad. En éstos, se mantiene mucho más en la línea del poeta convencional y completamente encasillado en los moldes del metro, el género y las imágenes clásicas. Como mucho hace ahí un uso original de éstas o se permite algún arameísmo esporádico, pero por lo general se mantiene completamente dentro de las normas clásicas. Por el contrario, en sus escritos polémicos contra los dirigentes de la aljama de Zaragoza, el lenguaje es más coloquial y más burdo, seguramente también porque despreciaba a sus destinatarios, mientras que los destinatarios de los poemas del Diwán solían ser sus más queridos amigos para los que cuidó y pulió mucho su estilo. Esto puede comprobarse dentro del mismo opúsculo polémico: el poema que le dedica al converso Don Gonzalo ben Labí (56), por el que Bonafed sentía una gran admiración desde la época en que eran amigos y formaban parte del mismo círculo de poetas, está escrito en un estilo muy cuidado y bello que contrasta con el apasionamiento y lo mordaz del resto de la obra.

Parece, pues, que Bonafed acabó sus días buscando la imposible reconciliación con los últimos poetas de su generación, que habían traicionado su fe y su poesía, y querellándose verbalmente, como era inherente a su carácter, con la última gran aljama, ante cuya decadencia no podía permanecer impasible.

(1)

Pagis (1976) p.47 y ss. El poema tenía un destinatario concreto y en el encabezamiento se exponía la razón por la que se enviaba el poema, el cual estaba estructurado como una carta con un saludo inicial, la exposición del mensaje y la petición de respuesta.

(2)

Véase el artículo de Dana (1952) acerca de la verdad que encierran los poemas frente a la mera exageración retórica.

(3)

Karpeles (1963) p.116. Dice Karpeles que Šelomoh ben Rěuben Bonafed nació en 1360 en Provenza. El año nos parece algo temprano pero lo que sí parece completamente falso es que naciera en Provenza.

(4)

Brody (1923) p.329 y Waxman (1960) p.61 dicen sin más que Šelomoh Bonafed nació en 1380 y murió en 1450.

(5)

Con esto se retrasaría en tres años la última fecha de que tenemos noticia de que Šelomoh ben Rěuben Bonafed estaba con vida. Todos los autores por nosotros consultados, incluidos Schirmann y Baer, dan como último año en que se sabe que Šelomoh Bonafed estaba vivo el año 1445, pues efectivamente ese año (gimel - bet - reš = 3 + 2 + 200 = 205 = 1445) aparece claramente en el verso número 4 del poema "Nědivé am" que Yosef Yešu a compuso para la aljama de Zaragoza con motivo de alabar a un grupo de donantes que habían hecho posible la compra de un nuevo rollo de la Torá para la sinagoga de dicha

aljama. Dice Bonafed, que uno de sus amigos de Zaragoza le envió el poema de Yosef Yešu a, pues no había sido del agrado ni de él ni de sus compañeros, y le pedía a Bonafed que compusiera él uno con el mismo contenido pero más bello. Así lo hace Bonafed, y de nuevo, y ahora en su propio poema "Re ú dodím" y también en el verso número 4, aparece la fecha 1445 ($he - reš = 5 + 200 = 205 = 1445$). Ambos poemas están publicados por Schirmann (1946) p.47 - 48.

El único que apunta la posibilidad de interpretar **והיא שנת הארבה** que aparece en la línea 12 del folio 10v del ms. Oxoniense 1984 como el año 1448 es Steinschneider (1874) p.97, aunque incomprensiblemente rechaza esa posibilidad y corrige **והיא שנת הארבה** , que por otro lado se lee clarísimamente en el manuscrito, proponiendo la lectura **והיא שנת הרבעה** , es decir, 1444. Nosotros, sin embargo, ante la evidencia de que en la línea 12 del folio 10v del citado manuscrito leemos **והיא שנת הארבה** ($1 + 200 + 2 + 5 = 208 = 1448$), proponemos como probabilísimo que el poema **קומתך לא מזקונים שפלה** fue compuesto en 1448, pues su encabezamiento es el que lleva esa fecha, por lo que Šelomoh Bonafed habría muerto después de 1448.

Kaminka (1895) p.126-127 publica este poema mas no hace comentario alguno al respecto.

(6)

Ms.Oxoniense 1984, fols.16v-17, 47v etc.

(7)

Karpeles (1963) p.116.

(8)

Baer (1929) p.799

(9)

Ms.Oxonienſe 1984, fol.97 (líneas 6 y 7).

(10)

Feliu (1976) p.187.

(11)

Feliu (1976) p.187 y ss. ni siquiera menciona el nombre de Šelomoh ben Rëuben Bonafed, sino que lo llama siempre Astruc Bonafeu, aunque evidentemente se refiere a aquél pues los poemas que ahí aparecen son todos suyos y están editados por Schirmann (1960) p.623 - 626, 628 - 629 y 639 - 643.

(12)

Según Feliu (1976), Astruc Bonafeu, quien para él es Šelomoh Bonafed, había vivido en Santa Coloma de Queralt entre los años 1391 y 1409. En cuanto a la mujer, Šelomoh Bonafed sí habla de una tal Malkah = Regina en el poema núm. 27 de su Diwán, exactamente en el folio 16v (línea 15) del ms. Oxonienſe 1984, pero ahí no dice que estuviera casado con ella sino que la muchacha lo había abandonado porque él ya era viejo. El antropónimo femenino de Reina, además, era un nombre bastante corriente en aquella época, sobre todo entre judíos.

(13)

Schirmann (1946): Que huyó de Zaragoza a Belchite lo dice Bonafed en la p.31, mientras que el poema escrito en 1445 está publicado en la p.48.

(14)

Publicado por Schirmann (1960) p.207.

(15)

Schirmann (1946) p.31 - 34.

(16)

Este manuscrito está descrito en el catálogo de Fuks (1975) p.240-241 y es el núm.440.

(17)

Schirmann (1946) p.13 dice que utilizó para la edición de este poema el ms. Sassoon 590 y el ms. Shoken 67.

(18)

Según Kaminka (1895) p.110, Bonafed ni siquiera fue rabino.

(19)

Véase el sarcástico escrito en prosa rimada contra Yosef Yešu a en Schirmann (1946) p.44 y ss.

(20)

En el ms. Amstelodamense 440 (Fuks (1975)), en el folio 31, línea 22, dice Bonafed: "y le envié este poema al sabio Don Bosalo ben Labí", lo cual es una evidente corrupción del nombre Gonzalo.

(21)

Schirmann (1960) p.622.

(22)

Ms.Oxonienese 1984, folios 56 - 66, piezas núms. 106 - 119 ambas incluidas.

(23)

Ms.Oxonienese 1984, folio 31v, poema núm. 59 y ss.

(24)

Ms.Oxonienese 1984, folio 1v, encabezamiento al poema núm.1.

(25)

Poemas núms. 1, 5 y 158.

(26)

Poznansky (1922 b) p.74 y ss.

(27)

Poema núm. 1.

(28)

Poema núm. 153.

(29)

Bernstein (1934/35) y Samuel (1937) niegan que Šělomoh ben Mešullam de Piera se hubiera convertido al cristianismo. Para apoyar su opinión se basan sobre todo en la poesía religiosa que éste escribió y que parece ocultar a un hombre profundamente piadoso. Baer (1981) p.475 y p.759, nota 29, es, por el contrario, de la opinión de que Šělomoh de Piera sí se convirtió y se extraña de que Bernstein y Samuel pasaran por alto el poema de Bonafed del folio 82 de su Diwán (poema núm.151) donde claramente se lamenta de las conversiones de Don Vidal ben Labí y de Šělomoh de Piera. Añade Baer que resulta extraño que habiendo compuesto De Piera tantos poemas denunciando los desgraciados sucesos de 1391, ni siquiera miente las apostasías en masa de 1414, que de tan graves consecuencias resultaron para el judaísmo español, por lo que parece evidente que su silencio se debe a que él mismo se había convertido.

(30)

Poemas núms. 1, 151, 152, 153, 154, 155 y 156.

(31)

Pieza núm. 57.

(32)

Ms.Oxonense 1984, folios 12 - 12v, 14 - 14v y 15.

(33)

Véase Talmage (1979) p.340 y ss. Éste publica ahí la carta de Fransesch de Sant Jordi y la respuesta de Bonafed. En nuestra descripción de la primera parte del ms.Oxonense 1984, la carta del converso es la pieza núm. 22 y la respuesta de Bonafed la pieza núm. 23.

(34)

De acuerdo con las opiniones de algunos autores, entre los que se encuentra Riera (1974) p.45, Profeit Durán, Isaq ben Mošeh Haleví, se vio obligado a convertirse al cristianismo en 1392 y tomó el nombre de Honoratus Bonafide. Baer (1929) p.799, es de la opinión de que no existe motivo para creer que Profeit Durán se hubiera convertido al cristianismo, ni siquiera por la fuerza en 1392, y arguye que difícilmente podía un judío bautizado seguir comportándose en suelo español como un judío y escribir los virulentos escritos anticristianos que escribió. En la Encyclopedia Judaica (Jerusalem 1978) 6:299 se dice, sin embargo, que documentos recientemente descubiertos en los archivos de Perpignan muestran que Durán vivió allí como un cristiano y bajo el nombre de Honoratus Bonafide durante doce años y siendo el astrólogo de Juan I de Aragón. De todas formas también ahí se reconoce la dificultad para aceptar lo que dicen dichos documentos, pues sabido es que durante esos años compuso y se dieron a conocer sus escritos anticristianos. A todo esto hay que añadir que el hecho de que los cristianos no supieran apreciar la fina ironía de la obra de Profeit Durán "Al tehi ka-avoteka" y la hicieran circular como

un escrito en defensa del cristianismo con el título corrompido de "Alteca Boteca", podría probar que aquellos cristianos erraron en la interpretación del escrito por creer que había estado compuesto por un converso, por lo menos en apariencia.

De cualquier forma el hecho de que Šělomoh Bonafed lo llame "mi pariente" sí parece apuntar al hecho de que Durán tomara el nombre de Honoratus Bonafide, quizá justamente al convertirse forzosamente, y que ese fuera el nombre elegido por pertenecer a alguna de las ramas de la familia Bonafed.

(35)

Ms.Oxoniense 1984, folio 41, líneas 8 - 9, poema núm. 77.

(36)

Ms.Oxoniense 1984, folio 42, pieza 78 de nuestra descripción. Ahí cita Bonafed al "autor del Efod" y comenta sus escritos.

(37)

Ms.Oxoniense 1984, folios 87 - 95.

(38)

Ms.Oxoniense 1984, folio 87, líneas 1 - 7.

(39)

Ms.Oxoniense 1984, folio 87, líneas 12-13; folio 88 líneas 22-23; folio 88v, líneas 1, 3, 22 y 23; folio 89, línea 3, 9, 11-14; folio 89v, líneas 10-17.

(40)

Ms.Oxoniense 1984, folio 98, líneas 16, 18 y 19.

(41)

Ms.Oxoniense 1984, folios 42-42v, carta núm. 78 y poema

núm. 79.

(42)

Ms.Oxoniense 1984, folio 90, líneas 2-5.

(43)

Véase el encabezamiento al poema núm. 83.

(44)

En una carta (núm.97) dirigida a En Vidal Săaltiel Bonafós y a Nastruc Bonsenyor a Agramunt, describe Bonafed con todo lujo de detalles su enfermedad y la angustia que le había invadido por lo que se había puesto a escribir poesía religiosa en señal de agradecimiento a Dios que lo había salvado de aquel trance.

(45)

El poema núm. 83.

(46)

Los poemas núms. 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104 y 105.

(47)

El poema es el núm. 100 (folio 54v) y está publicado por Schirmann (1960) p.640 y traducido al catalán por Feliu (1976) p.189.

(48)

Para establecer la clasificación de los distintos tipos de poemas hemos seguido a Pagis (1976) p.141-169.

(49)

Poema núm. 39, v.1.

(50)

Véase el encabezamiento al poema núm. 29.

(51)

Véanse los poemas núm. 46 (v.7,10), núm. 48 (v.35) y núm. 68 (v.6,7) entre otros.

(52)

Schirmann (1946).

(53)

Schirmann (1946) p.31 y p.52.

(54)

Schirmann (1946) p.31.

(55)

Schirmann (1946) p.54-56.

(56)

Schirmann (1946) p.31-34.

EL MANUSCRITO OXONIENSE 1984

EL MANUSCRITO OXONIENSE. (O en el aparato crítico)

El Diwán de Šelomoh ben Rěuben Bonafed se encuentra en un manuscrito único, el Mich.155 (Ol.809) de la Biblioteca Bodleiana de Oxford. Este códice de papel y tamaño 4to figura con el núm. 1984 en el Catálogo de Neubauer (1) y su descripción ocupa en él las columnas 670 - 677.

El manuscrito carece de colofón, por lo que desconocemos datos sobre los escribas, a quién pudiera haber pertenecido el manuscrito, etc.

En el folio 1, el incipit, en el que puede apreciarse aun que existió un amplio texto, aparece completamente ilegible. El manuscrito puede leerse, pues, a partir del folio 1v, y se encuentra en buen estado de conservación, si exceptuamos algunos borriones en los cinco primeros folios y otros bastante más abundantes en los folios 241 al 257v y en los folios 276v al 278.

Según hemos podido comprobar consta de 283 folios y no de 285 como asegura Neubauer (Catalogue 1886, col.677).

Hay en el manuscrito cuatro manos distintas de escritura:

La primera ocupa la mayor parte del manuscrito, del folio 1v al folio 260v y es una letra mašait española del siglo XV, bella y clara, si exceptuamos unos pocos lugares en los que es algo más

descuidada. Parece ser, pues, que el Diwán de Bonafed, que se encuentra copiado por esta mano, lo habría sido ya poco después de su muerte (después de 1445). Desde el folio 261 hasta el folio 276 incluidos completos ambos, aparece una mano distinta que revela un mismo tipo de letra, aunque de mayor tamaño y de trazos más agudos y estilizados, siendo como es más tardía que la anterior. Una tercera mano aparece en el folio 276v extendiéndose solo hasta el folio 278v; aunque más tardía que la anterior sigue siendo una letra española cursiva, del tipo mašait pero todavía más estilizada y mucho más descuidada. La cuarta mano que ocupa del folio 279 hasta el final del manuscrito, es decir, hasta el folio 283v, es una cuidadísima letra mašait más tardía y muy característica del reino de Aragón. En suma, cabe pues destacar la belleza y claridad de la letra de las manos primera, segunda y cuarta, mientras que la tercera es más descuidada, a lo que hay que añadir que ése es uno de los lugares en los que el manuscrito está algo deteriorado.

Otras características a destacar del manuscrito es que está sin vocalizar y en escritura plena, que los folios presentan reclamo, es decir que llevan escrita en la parte izquierda del margen inferior del folio verso la primera palabra del folio recto siguiente, y que, a pesar de tener abundantes aunque no importantes correcciones, éstas están hechas con tanto esmero que no alteran estéticamente la pucritud del folio. Estos aspectos están mas ampliamente tratados en el apartado en que se hace una descripción más exhaustiva de la parte del manuscrito en la que se encuentra la obra de Šēlomoh ben Rēuben Bonafed.

Este manuscrito, al que llamaremos Oxoniense 1984, consta de diez partes claramente diferenciadas, de las cuales las tres primeras contienen básicamente poesía, mientras que las siete siguientes contienen principalmente prosa.

Las seis primeras partes se distinguen claramente unas de otras por el procedimiento de encabezar la parte más alta de cada folio (normalmente el recto) con el nombre o parte del nombre del autor del cual se copia la obra. La letra con la que están escritos dichos nombres parece ser la misma que la utilizada en el texto mismo. No en todos y cada uno de los folios aparece ese titulillo, pero ello puede deberse al deterioro del margen superior del manuscrito, ya que no existe ninguna lógica para que aparezca o no, y en muchos casos es solo adivinable por el resto de alguna de las letras. Así, en los folios que ocupa el Diwán de Šelomoh ben Rěuben Bonafed, aquéllos están encabezados en su recto y en la parte central y superior con el nombre de Ben Rěuben. El único folio verso que lleva ese nombre es el último del Diwán (fol.106v), para señalar que ahí termina la obra de Bonafed. A partir del siguiente, fol.107, en el que empiezan los poemas de Don Vidal Benvenfste, los folios aparecen encabezados exactamente igual que los anteriores, mas ahora con el nombre Benveniste. Por medio de este procedimiento son bien diferenciables ya a primera vista las seis primeras partes del manuscrito.

La séptima parte, copiada por la mano del mismo escriba, se la considera como tal por contener una miscelánea de poemas y no estar ya encabezada por el nombre de Benveniste como sí lo

estaba la anterior.

Las últimas tres partes, es decir, la octava, la novena y la décima, no llevan dicho titulillo en la parte superior del folio, pero son claramente diferenciables por pertenecer a tres distintas manos y tener una clara unidad temática independiente cada una de ellas.

(1) Adolf Neubauer, Catalogue of the Hebrew Manuscripts in the Bodleian Library and in the College Libraries of Oxford, Clarendon Press, Oxford 1886.

CONTENIDO DEL MANUSCRITO OXONIENSE 1984

Exceptuando, de momento, la primera parte (del fol.1v al fol.106v) del manuscrito, que es la que contiene el Diwán de Šelomoh ben Rěuben Bonafed, y de la que nos ocuparemos en detalle más adelante, pasaremos seguidamente a ofrecer, en síntesis, el contenido del resto del manuscrito, basándonos no sólo en el citado catálogo de Neubauer, sino sobre todo en lo que nosotros mismos hemos comprobado folio por folio.

Segunda parte: (fol.107 - fol.149v)

Folios encabezados en la parte central del margen superior con el nombre de "Benveniste". Poemas y cartas, a menudo con sus correspondientes respuestas, de Don Vidal Benveniste a R. Zerahyah Haleví, R. Yosef Nahmías, Don Vidal ben Labí, R. Yosef Albo, Don Šem Tob, R. Senior y varios personajes anónimos.

Según Neubauer (Catalogue, 1886, col.674), la obra de Don Vidal Benveniste no empieza hasta el folio 123v, mas el examen del manuscrito nos muestra que empieza realmente en el folio 107. Primero, el folio 107 comienza con el siguiente encabezamiento a un poema: "Poemas que hizo el ilustre poeta Don Vidal

Benveniste...", y, segundo, el folio lleva en el centro del margen superior el nombre "Benveniste", al igual que los siguientes folios, mientras que el inmediatamente anterior, el folio 106v lleva en ese mismo lugar el nombre de Ben Rěuben, con lo que se indica que es el último folio del Diwán de Šělomoh ben Rěuben Bonafed.

Tercera parte: (fol.150 - fol.207)

Folios encabezados en la parte central del margen superior con el nombre "De Piera". Poemas y unas pocas cartas (fol. 193 - fol. 207), a menudo con sus correspondientes respuestas, dirigidas por Šělomoh de Piera a R. Mošeh ben Abbas, R. Zerahyah Haleví, R. Gabbay, Maestre Yosef ben Yahyah, R. Astruch, Don Meir ben Alguadex, Don Bonafós, un tal Isaq, Don Vidal Benveniste, Don Samuel ben El-Rabí, y algunos personajes anónimos.

Cuarta parte: (fol.207 - fol. 240)

Folios encabezados en la parte central del margen superior con el titulillo "De Piera". Piezas en prosa, con algunas respuestas, dirigidas por Šělomoh de Piera a R. Mošeh ben Abbas, Don Meir Alguadex de Castilla, Nasí En Salamias de Valencia, Don Benveniste, Don Astruch Crescas, Ferrer Saladín (Zerahyah Haleví) y algunos personajes anónimos.

Quinta parte: (fol.240 - fol. 245v)

Folios encabezados en la parte central del margen superior con el nombre "Rimoch". Cartas, con sus correspondientes respuestas, dirigidas por Maestre Astruch

Rimoch a R. En Ferrer Saladin (Zerahyah Haleví), a Don Benveniste, a la aljama de Monzón en nombre de la aljama de Fraga, a Enbonagua Mercadell y a un hombre de Monzón cuyo padre y hermano se habían convertido al cristianismo.

Sexta parte: (fol.246 - fol.257v)

Folios encabezados en la parte central del margen superior con el nombre "Don Benveniste". Cartas de Don Benveniste ben Labí a R. Yosef Orabuena, a su hijo Don Vidal, a R. Hasday Crescas y a otras personas anónimas.

Séptima parte: (fol.257 - fol.260)

Sin titulillo alguno en la parte central del margen superior de los folios. Varias cartas y cuatro poemas anónimos dirigidos a personas también anónimas. El quinto y último poema está incompleto y va dirigido a (Yishaq ha-) Senyry.

Octava parte: (fol.261 - fol. 276)

Sin nombre alguno en la parte central del margen superior de los folios. Cambio de mano de escriba. Prosa a la que le falta el comienzo. Como dice Neubauer (Catalogue, 1886, col. 676), probablemente el autor sea Yom Tob ben Hanah de Montalbán, ya que él es quien firma las cartas que siguen a dicho texto y que están dirigidas a su parienta Sole, hija de R. Sasón ben Yosef, a R. Yehudah ben Asquira (Esquerra ?), a Abraham Haleví, a Don Yosef ben Elmalé, a los hijos de Don Yosef ben Elmalé, a Yehudah y Eleazar, a sus hermanos Yehudah y Yacob, a su pariente Yehudah ben Yosef, a la aljama de Pamiers (1), a la

aljama de Daroca y a R. En Hasday Crescas. Dos poemas anónimos y otros poemas y cartas de R. Yom Tob ben Hanah a Don Moseh ben Eleazar, a Don Tob Almaron y a Yehudah ben Labí.

Novena parte: (fol.276v - fol.278v)

Sin nombre alguno que encabece los folios en la parte central del margen superior. Nuevo cambio de escriba. Una carta de Yosef ben Sem Tob ben Yosua a las aljamas de Aragón; poemas de Yosef Gamilia (?) a su hija Rania, a Samuel Albalag y a Don Yudah ben Albalag.

Décima parte: (fol.279 - 283v)

Nuevo cambio de mano. Prosa titulada "Sefer ha-Ḥasidim".

(4) Gross (1897), p.438 - 439, como cree que todo el manuscrito contiene el Diwán de Šēlomoh Bonafed, le atribuye a él esta carta escrita a la comunidad judía de Pamiers (población al sur de Tolosa) por Yom Tob Ḥanah de Montalbán.

DESCRIPCIÓN DE LA PRIMERA PARTE DEL OXONIENSE 1984

Como ya hemos anunciado más arriba hemos dejado hasta este momento la descripción de la primera parte del manuscrito Oxoniense 1984, pues nos merece a nosotros una mayor atención por estar contenido en ella el Diwán de Šělomoh ben Reuben Bonafed, que ocupa desde el folio 1v hasta el folio 106v, ambos incluidos. Neubauer (Catalogue 1886,col.674) alarga erróneamente el Diwán de Bonafed hasta el folio 123. Más arriba hemos expuesto ya las razones para considerar que la obra de Bonafed finaliza con el folio 106v.

Pasamos, pues, a presentar seguidamente una descripción detallada de estos 106 folios:

1 Fol.1v (línea 1) - fol.2 (línea 9)

Poema de condena y lamento de Šělomoh Bonafed escrito en Tortosa, durante la disputa (1413-1414), a Don Vidal ben Labí lamentando el que este último se hubiera convertido al cristianismo. Dice Bonafed, en el encabezamiento del poema, que también Bonastruc Desmaestre le había escrito a Don Vidal con ese mismo motivo. (Qasida de 25 versos con encabezamiento).

2 Fol.2 (línea 10) - fol.2v - fol.3 (línea 37)

Poema de condena y lamento de Šělomoh Bonafed, compuesto poco después que el anterior (alrededor de 1414), a su "ilustre pariente" Nastruc Bonafed lamentándose por el galopante aumento de la apostasía entre los judíos de las aljamas del reino. (Qasida de 37 versos con encabezamiento).

3 Fol.3 (línea 8 - línea 17)

Breve carta de Šělomoh Bonafed dirigida, como el poema anterior y en idéntico tono de lamento por las apostasías, a su pariente Nastruc Bonafed pidiéndole asimismo que le siga escribiendo para darle ánimos. Firma la carta Šělomoh ben Rěuben Bonafed.

carta

4 Fol.3 (l.18) - fol.3v (l.10)

Poema de vituperio de Šělomoh Bonafed a Isaq Arrondí por haber hablado con arrogancia y soberbia mientras se discutía acerca de si el movimiento y el reposo son contrarios o simplemente la ausencia y la presencia de lo mismo. (Qasida de 10 versos con encabezamiento).

5 Fol.3v (l.10) - fol.4 (l.20)

Poema de condena y de lamento de Š. Bonafed durante la disputa de Tortosa (1413-1414) a R. Zerahyah Haleví defendiendo otro poema suyo sobre los acontecimientos que le había mostrado a este último, el cual le había encontrado un error en el metro, error que según Bonafed no era tal. (Qasida de 30 versos con encabezamiento).

6 Fol.4 (l.21) - fol.4v - fol.5 (l.2)

Poema de Šělomoh Bonafed a R. Zerahyah Haleví al no recibir respuesta de éste después de haberle escrito el poema anterior. (Qasida de 22 versos con encabezamiento).

7 Fol.5 (l. 4 - 22)

Poema de amistad de Šělomoh Bonafed alabando a un amigo y llorando su ausencia. (Qasida de 19 versos con encabezamiento).

8 Fol.5v (l.1) - fol.5v (l.19)

Poema de alabanza de Šēlomoh Bonafed alabando al "ilustre" Bonastruc Gallipapa, que le había escrito poemas con anterioridad, y lamentando el que ahora se hubiese arruinado. (Qasida de 40 versos con encabezamiento).

9 Fol.6 (l.20) - fol.6v - fol.7 (l.21)

Poema de amistad o amor de Šēlomoh Bonafed al "instruido" En Bonaguda Yaḥseel Hacaslarí cuando estaba en Bellpuig junto a Bonafed, en el que éste se lamenta de las muchas ausencias de aquél. (Qasida de 44 versos con encabezamiento).

10 Fol.7 (l.22) - fol.7v (l.11)

Carta de Šēlomoh Bonafed con su firma dirigida a En Bonaguda Yaḥseel Hacaslarí alabando sus excelsas cualidades y las de sus escritos y siguiendo el tono general del poema anterior dirigido también a él.

11 Fol.7v (l.12) - fol.8 (l.15)

Carta de Šēlomoh Bonafed al "instruido" En Vidal de Tolosa acerca de la "querrela contra los cristianos" (= la disputa de Tortosa, 1413-1414), en la que le alaba y le aconseja que anime con sus escritos a los muchos judíos que han caído o pueden caer en la apostasía.

12 Fol.8 (l.16) - fol.8v (l.13)

Comentario firmado por Šēlomoh ben Rēuben Bonafed a una 'Iggeret Orḥit' de R.Yoḥanan.

13 Fol. 8v (l.14 - l.17)

Poema de alabanza del "instruido" En Bonagua Yaḥseel Hacaslarí a Šēlomoh Bonafed. (2 versos con encabezamiento).

14 Fol. 8v (l.18 - l.20)

Poema de alabanza de Šělomoh Bonafed en respuesta al poema anterior que le había hecho En Bonagua Yaḥseel Hacaslarí alabándole. (2 versos con breve encabezamiento).

15 Fol.8v (l.22) - fol.9 (l.20)

Poema de alabanza de Šělomoh Bonafed a En Bonagua Yaḥseel Hacaslarí con el mismo motivo que el anterior. (Qasida de 21 versos siguiendo el mismo encabezamiento que el poema anterior).

16 Fol.9 (l.21 -l.22)

Pequeña nota en prosa al poema anterior de Š.Bonafed a En Bonagua Yaḥseel siguiendo el mismo tono de los dos poemas que lo preceden.

17 Fol.9v (l.1) - fol.10 (l.18)

Poema de alabanza de Š.Bonafed a Don Vidal ben Labí que "pasó por Tárrega en su intento por reconstruir las aljamas" destruidas. Este Don Vidal es un primo del converso Gonzalo de la Caballería, el poeta Don Vidal ben Labí con el que más a menudo se escribió Bonafed y que se convirtió al cristianismo el 2 de febrero de 1414, mientras que el Don Vidal a quien está dirigido este poema es de los pocos miembros de la familia Caballería que no se convirtió. En el encabezamiento del poema se da a entender además que la mayor parte de la familia ben Labí se había convertido ya y que solo Don Vidal permanecía firme en su fe. (Qasida de 35 versos con encabezamiento).

18 Fol.10 (l.20) - fol.10v(l.3)

Poema de alabanza de Š.Bonafed a Don Vidal ben Labí ante las mismas circunstancias que el poema anterior. (Qit'ah de 7 versos sin encabezamiento pues responde al del poema

anterior).

19 Fol.10v (l.4 - 9)

Nota en prosa de S.Bonafed al poema anterior alabando a Don Vidal ben Labí y también a su poesía.

20 Fol.10v (l.10) - fol.11 - fol.11v (l.3)

Poema de amistad y alabanza que le envió S.Bonafed al anciano Maestre Isaq Elí Hacohén a Urgel, en el que trata el tema de la vejez. (Gasida de 36 versos con encabezamiento)

21 Fol.11v (l.4 - 22)

Poema de amistad de S.Bonafed "a un hombre ilustre" deseándole que se recupere de su enfermedad. (Gasida de 18 versos con encabezamiento).

En el manuscrito existe una confusión en el orden de los folios 12 al 15. El orden en el que tienen que ser leídos es el siguiente: 13 - 13v - 12 - 12v - 14 - 14v - 15.

22 Fol.13 (l.1) - 13v (l.19)

Carta de Astruch Rimoch, el converso Francesch de Sant Jordi, (con este nombre está firmado el texto), escrito el "año de las conversiones" (=1414) y dirigida al "sabio" En Šěaltiel Bonafós y en la que en tono proselitista alaba su nueva fe y critica duramente a los judíos.

23 Fol.12 (l.1) - 12v - 14 - 14v - 15 (l.3)

Carta de S.Bonafed (firmada S.B.) contestando a la carta del converso Francesch de Sant Jordi (antes Astruch Rimoch) "aunque nadie me había pedido que contestara". Considerando Bonafed que En Šěaltiel Bonafós, a quien iba

dirigido el escrito de Astruch Rimoch, había reaccionado demasiado blandamente, decide responder por su cuenta.

24 Fol.15 (l.3) - fol.15v (l.8)

Poema de condena y lamento de S.Bonafed al converso Francesch de Sant Jordi (Astruch Rimoch) replicando, ahora en verso, a la carta en defensa del cristianismo dirigida por Rimoch a En Ščaltiel Bonafós. (Gasida de 27 versos con encabezamiento).

25 Fol.15v (l.9) - fol.16 - fol.16v (l.4)

Poema amoroso de S.Bonafed "a una hermosa muchacha recta a mis ojos". (Gasida de 39 versos con encabezamiento).

26 Fol.16v (l.5) - fol.16v (l.14)

Breve texto en prosa rimada de S.Bonafed a la misma mujer del poema anterior, seguido de otro fragmento sin rimar pero en el mismo tono.

Desde el fol.16v al 18v dice Neubauer (Catalogue 1886, col.672) que hay cinco poemas de amor a la misma mujer, Malkah; pero esto no es exacto, pues el tercero y cuarto poema están dirigidos a un muchacho que le había amonestado por su desenfrenado amor a las mujeres.

27 Fol.16v (l.15) - fol.17 (l.7)

Poema amoroso de S.Bonafed a "una mujer amada llamada Malkah", que lo había abandonado por considerarlo ya demasiado viejo. Teniendo en cuenta que Bonafed habría nacido hacia de 1370, este poema habría tenido que ser compuesto bastante entrado ya el siglo XV. (8 versos con encabezamiento).

28 Fol.17 (l.8) - fol.17 (l.15)

Poema amoroso de Š.Bonafed a Malkah, la misma mujer amada del poema anterior. (Qit'ah de 7 versos sin encabezamiento pero dependiendo del mismo que el poema anterior).

29 Fol.17 (l.16) - fol.17v (l.16)

Poema de Š.Bonafed en defensa del amor como respuesta al poema que un muchacho le había mandado reprendiéndole por su amor hacia "aquella villana"(una mujer no judía). (Qasida de 16 versos con encabezamiento).

30 Fol.17v (l.17) - fol.18 (l.11)

Poema de Š.Bonafed al mismo muchacho del poema anterior, pues éste había vuelto a enviarle un escrito criticándole su amor por las mujeres, y Bonafed, irritado, lo había roto. En este poema se disculpa ante él por su arrebató, sin dejar, sin embargo de defender el amor. (Qit'ah de 7 versos con encabezamiento).

31 Fol.18 (l.12) - fol.18 (l.14)

Poema de Š. Bonafed con idéntico destinatario e idénticos propósitos que el anterior. (2 versos: simán del poema precedente).

32 Fol.18 (l.15) - fol.18 (l.6)

Poema amoroso de Š.Bonafed llorando la ausencia de su amada, a la que se habían llevado por mar a Sicilia para apartarla de él. (Qasida de 10 versos con encabezamiento).

33 Fol.18v (l.7) - fol.18v (l.14)

Poema laudatorio de En Bonagua Yahseel a Š.Bonafed. (Qasida de 14 versos con encabezamiento).

34 Fol.19 (l.1 -2)

Poema de de En Bonagua Yahseel alabando la poesía de Š.Bonafed y considerándola como inspiradora de los catorce versos precedentes. (2 versos: simán del poema precedente).

35 Fol.19 (l.3) - fol.19v (l.5)

Poema laudatorio de Š.Bonafed en respuesta al de En Bonagua Yahseel. (Qasida de 25 versos con encabezamiento).

36 Fol.19v (l.6 - l.10)

Otro poema laudatorio de Š.Bonafed a En Bonagua Yahseel con el mismo motivo que el anterior. (Git'ah de 4 versos sin encabezamiento propio pero dependiendo del anterior).

37 Fol.19v (l.11 - 16)

Poema de amistad de Š.Bonafed a un tal Mošeh. (Git'ah de 5 versos con encabezamiento)

38 Fol.19 (l.17) - fol.20 (l.20)

Poema de vituperio escrito por "un hombre ilustrado" contra su círculo de poetas por haberseles olvidado invitarlo a uno de sus banquetes. (Qasida de 20 versos con encabezamiento)

39 Fol.20 (l.21) - fol.20v (l.7)

Poema de condena y de lamento de Š.Bonafed, expresando su incapacidad para permanecer callado, a un hombre que le había escrito poemas instándole a que frenara su lengua ante los acontecimientos. (Git'ah de 7 versos con encabezamiento).

40 Fol.20v (l.8) - fol.21 (l.17)

Poema amoroso de Š.Bonafed al hijo del "erudito" R.Yoel de Navarra, admirado por las bellas palabras que el muchacho había pronunciado sobre el amor con motivo de una boda a la

que había sido llamado como predicador. (Qasida de 30 versos con encabezamiento)

41 Fol.21 (l.18) - fol. (l.9)

Poema laudatorio de S.Bonafed al mismo destinatario del poema anterior y con el mismo motivo. (Qit'ah de 9 versos con breve encabezamiento propio y respondiendo al del anterior)

42 Fol.21v (l.6) - fol.22 (l.1)

Poema de amistad de S.Bonafed a su "querido discípulo" Yehudah Hacohén, quien le había escrito quejándose por la falta de noticias suyas durante el último año. Escrito desde Serós. (Qasida de 13 versos con encabezamiento)

43 Fol.22 (l.2) - fol.22v (l.21)

Poema del "ilustre" Maestre Isaq Adret "después de haberse convertido al cristianismo" dirigido a S.Bonafed en el que critica la poesía de este último y de "otro poeta famoso de la generación" acusándolos de creerse los mejores poetas del momento. (2 versos con encabezamiento).

44 Fol.22 (l.7) - fol.22v (l.21)

Poema de autoalabanza de S.Bonafed dirigido al converso Maestre Isaq Adret en respuesta al ataque que este último le hacía en el poema anterior. (Qadida de 33 versos con encabezamiento).

45 Fol.22v (l.23) - fol.23(l.6)

Poema de vituperio del converso Maestre Isaq Adret contra S.Bonafed siguiendo el tono de los anteriores poemas. (Qit'ah de 7 versos sin encabezamiento).

46 Fol.23 (l.7 - 23)

Poema de vituperio de S.Bonafed contra el converso

Maestre Isaq Adret dentro de la tónica de ataque y contraataque de los anteriores poemas. (Qasida de 16 versos con encabezamiento)

47 Fol.23v (l.1 - 9)

Poema de vituperio y autoalabanza de Š.Bonafed contra el converso Maestre Ísaq Adret con idéntico motivo que los anteriores. (Qit'ah de 8 versos sin encabezamiento).

48 Fol.23v (l.10) - fol.24 - fol.24v (l.49)

Poema de Š.Bonafed a un "hombre respetable" llamado Samuel acerca del estado de la poesía en su tiempo comparándolo con el de tiempos pasados. (Qasida de 49 versos con encabezamiento).

49 Fol.24v (l.20) - fol.25 - fol.25v (l.6)

Poema de condena y lamento que Š.Bonafed le envió al "ilustre" En Vidal Bonsenyor a Solsona acerca de los infortunios de su tiempo en el que todos los valores se habían trocado. (Qasida de 27 versos con encabezamiento).

50 Fol.25v (l.7) - fol.26 - fol.26v (l.12)

Poema de condolencia de Š.Bonafed al "erudito" En Bonagua Halwa (= En Bonagua Yahseel Hacaslarí) por la pérdida por parte de este último de sus hijos. (Qasida de 44 versos con encabezamiento).

51 Fol.26v (l.13 - l.20)

Pequeño texto en prosa de Š.Bonafed alabando a Yehudah Halwah (= En Bonagua Yahseel Hacaslarí).

52 Fol.27 (l.1) - fol.27v (l.4)

Poema de partida y de lamento de Š.Bonafed a Yehudah Hacohén al volver a Serós desde Tortosa y en el que se

lamenta del mal lugar en el que han quedado allí los judíos. El poema, pues, habría sido compuesto hacia 1414. Véase además el poema núm. 42 (fol. 21v - 22).(Qasida de 24 versos con encabezamiento).

53 Fol.27v (l.5) - fol.28 (l.15)

Carta de Š.Bonafed al mismo Yehudah Hacoén del poema anterior, alabándolo y ensalzando sus poemas y la amistad de ambos.

54 Fol.28 (l.16) - fol.28v (l.23)

Elegía que escribió Š.Bonafed por la muerte del médico Maestre Dolç Šělomoh. (Qasida de 28 versos con encabezamiento).

55 Fol.29 (l.1) - fol.29v - fol.30 - fol.30v (l.3)

Otra elegía compuesta por Š.Bonafed por la muerte de Dolç Šělomoh, dirigida al hijo de éste que era yerno de un hombre llamado Portal (¿o Portella ?). (Qasida de 68 versos con encabezamiento).

56 Fol.30 (l.4 - 16)

Carta de Bonafed al hijo del fallecido médico Dolç Šělomoh en el mismo tono de condolencia de los poemas anteriores y alabando al difunto.

57 Fol.30v (l.17) - fol.31 (l.20)

Carta de Š.Bonafed a un poeta converso que se encontraba en Fraga, al que además de hablarle de poesía le amonesta de lo mal que ha hecho convirtiéndose pues el deber de los judíos de ser el "resto" de los pueblos.

58 Fol.31 (l.21 - 23)

Poema de Š.Bonafed al mismo converso de Fraga en el

mismo tono que la carta anterior. (Qit'ah de 3 versos sin encabezamiento).

59 Fol.31v (l.1) - fol.32 (l.9)

Poema de Š.Bonafed a dos ilustres personajes Bonafós de la Caballería y En Šěaltiel ben Labí, según parece deducirse del texto, con los que se encontró en Cervera y que menospreciaron sus versos. En el poema llama a Ben Labí (Don Vidal) para que acuda en su auxilio y en el último verso reta a los dos poetas a que prueben con él sus fuerzas en poesía. (Qasida de 27 versos con encabezamiento)

60 Fol.32 (l.10) - fol. 32v (l.17)

Poema de disculpa de Š.Bonafed a uno de los dos personajes del poema anterior (Bonafós) al ver que éstos, enfadados por ese poema, no le contestaron tal y como él les había pedido. (Qasida de 26 versos con encabezamiento).

61 Fol.32v (l.18) - fol.33 (l.8)

Texto en prosa de Š.Bonafed con el mismo propósito y destinatario que el poema precedente.

62 Fol.33(l.9) - fol.33v - fol.34 - fol.34v (l.17)

Poema didáctico de Š.Bonafed al segundo de los personajes (En Šěaltiel ben Labí), que tampoco se había dignado a contestarle, en el que habla acerca de las cualidades de su propia poesía y de la necesidad de recibir retribuciones económicas por ella. Es una especie de Ars Poetica. (Qasida de 74 versos con encabezamiento)

63 Fol.34v (l.18) - fol.35 - fol.35v (l.19)

Poema de uno de los contrincantes, Šěaltiel ben, en respuesta a los poemas de Bonafed. (Qasida de 42 versos con encabezamiento).

64 Fol.35v (20) - fol.36 (l.11)

Poema de Š.Bonafed a Šěaltiel ben Labí después de obtener finalmente respuesta de éste. Sigue el tono de contienda de los poemas anteriores. (Qasida de 13 versos con encabezamiento).

65 Fol.36 (l.12) - 36v (l.15)

Poema de vituperio de Š.Bonafed a En Šěaltiel ben Labí, enfurecido al haber llegado a sus manos "un escrito con poemas dirigido por el primer contrincante a En Vidal de Tolosa" en el que Bonafed era insultado por Šěaltiel. (Qasida de 22 versos con encabezamiento).

66 Fol.36v (l.16) - fol.37(l.2)

Poema báquico de Š.Bonafed a Šěaltiel ben Labí en el mismo tono de contienda que los anteriores. (Qit'ah de 8 versos con encabezamiento)

67 Fol.37 (l.3) - fol.37v - fol.38 (l.11)

Poema de vituperio de Š.Bonafed al mismo Šěaltiel, en el que critica los muchos errores de lengua y de métrica que éste ha cometido al contestarle. (Qasida de 46 versos con encabezamiento).

68 Fol.38 (l.12 -19)

Poema de autoalabanza de Š.Bonafed dentro de la misma tónica de contienda de los poemas anteriores en el que habla de su incapacidad para callarse y no defender con sus poemas las causas que para él son justas. (Qit'ah de 7 versos sin encabezamiento, pero dependiendo del anterior)

69 Fol.38 (l.200 - fol.38v - fol.39 (l.3)

Poema de alabanza del joven Yahseel, hijo de En

Bonagua Yahseel Hacaslari, a Š.Bonafed. (Qasida de 26 versos con encabezamiento).

70 Fol.39 (l.4 - 6)

Poema de alabanza del joven Yahseel, hijo de En Bonagua Yahseel Hacaslari, a Š.Bonafed. (2 versos: simán del poema precedente).

71 Fol.39 (l.7 - 11)

Poema de En Bonagua Yahseel Hacaslari, padre del muchacho autor de los dos poemas anteriores, en el que le dice a Bonafed que él no es tan buen poeta como su hijo por lo que no va a extenderse más. (2 versos con encabezamiento)

72 Fol.39 (l.12) - 39v (l.16)

Poema de alabanza de Š.Bonafed a En Bonagua Yahseel Hacaslari contestándole a su poema. (Qasida de 25 versos con encabezamiento).

73 Fol.39v (l.17) - fol.40 - fol.40v (l.5)

Poema de alabanza de Š.Bonafed al muchacho Yahseel, hijo de En Bonagua Yahseel Hacaslari, contestándole a los dos poemas que de él recibió. (Qasida de 31 versos con encabezamiento).

74 Fol.40v (l.6 -14)

Poema de alabanza de Š.Bonaed a Yahseel, hijo de En Bonagua Yahseel Hacaslari. (Qit'ah de 9 versos).

75 Fol.40v (l.15 - 19)

Poema de alabanza de Š.Bonafed al mismo Yahseel del poema anterior. (Qasida de 5 versos).

76 Fol.40v (l.20) - fol.41 (l.7)

Poema amoroso y laudatorio de Š.Bonafed al mismo Yahseel de los poemas anteriores. (Qit ah de 8 versos)

77 Fol.41 (l.8) - fol.41v - fol.42 (l.19)

Poema de condena y delamento de Bonafed a Profeit Durán, "mi pariente", el autor del Efod, con el que también intercambiaba poemas y al que aquí alaba. Nombra a varios de los principales personajes del momento. Compuesto alrededor de 1414. (Qasida de 54 versos con encabezamiento).

78 Fol.42 (l.20) - fol.42v (l.21)

Escrito en prosa de Š.Bonafed en el que critica a los intelectuales de su tiempo que dan demasiada importancia a la ciencia y a la filosofía de Aristóteles, mientras desprecian el cumplimiento de los preceptos de la Torá desde la fe simple. Alaba al "autor del Efod" (Profeit Durán) y a En Šěaltiel Gracián por permanecer sin pretensiones fieles al cumplimiento de la ley Mosaica. Está fechado en "el año de las conversiones" (1414).

79 Fol.42 (l.22) - fol.43 - fol.43v (l.19)

Poema de Š.Bonafed, en el mismo tono que el escrito en prosa que lo precede, dirigido contra los que interpretan filosóficamente la Biblia y poniendo a En Šěaltiel Gracián como uno de los últimos baluartes de la fe sincera. (Qasida de 44 versos con encabezamiento).

80 Fol.44 (l.1 - 12)

Carta de En Bonagua Yahseel Hacaslarí a Š.Bonafed en la que le habla de unas poesías litúrgicas que ha compuesto (Una mustaŷab, un gemar y un kuruŷ, entre otras).

- 81 Fol.44 (l.13) - fol.44v(l.9)
 "Gemar para el Uno" de En Bonagua Yahseel Hacaslarí a Š.Bonafed. (Poema estrófico de 18 versos con encabezamiento).
- 82 Fol.44v (l.10 - 12)
 "Kuruğ para un Maguén" que En Bonagua Yahseel envía a Š.Bonafed. (2 "versos" con encabezamiento)
- 83 Fol.44v (l.13) - fol.45 (l.21)
 "Gemar para el Uno" de Š. Bonafed en respuesta a la que le había mandado En Bonagua Yahseel. (Poema estrófico de 24 versos con encabezamiento).
- 84 Fol.45 (l.22) - fol.45v (l.8)
 Prosa rimada de En Bonagua Yahseel Hacaslarí en respuesta al poema de Š.Bonafed, alabándole.
- 85 Fol.45v (l.9) - fol.46 - fol.46v - fol.47v (l.6)
 Prosa de Š.Bonafed a un "erudito" llamado Adret (Isaq Adret, ver piezas núms. 44, 45, 46, y 47) lamentándose por que "se hubiera convertido al cristianismo".
- 86 Fol.47 (l.7) - fol.47 (l.18)
 Poema de condena y de lamento de Š.Bonafed al converso Isaq Adret, aunque alabándole sus dotes personales. (Qasida de 10 versos con encabezamiento).
- 87 Fol.47 (l.19) - fol 47(l.12)
 Poema de Š.Bonafed al converso Isaq Adret en el mismo tono que el anterior. (Qasida de 15 versos).
- 88 Fol.47v (l.13) - fol.48 (l.8)
 Poema de alabanza de Š.Bonafed a R.Senior ben Meir siendo Bonafed ya viejo. (Qit'ah de 6 versos con

encabezamiento).

89 Fol.48 (l.9) - fol.48v (l.1)

Poema de alabanza y amistad de Š.Bonafed al R.Senior (ben Meir). (Qasida de 15 versos dependiendo del mismo encabezamiento que el poema anterior).

90 Fol.48v (l.2) - fol.49 (l.28)

Moaxaja de Š.Bonafed a R.Senior (ben Meir) "siguiendo los poemas árabes ... que Don Vidal Benveniste y Don Vidal ben Labí le habían enviado" a R. Senior. Bonafed dice que ya era viejo cuando lo escribió. La jarcha es hebrea. (Moaxaja de 7 estrofas con madrik y encabezamiento).

91 Fol.49 (l.14) - fol.49v (l.9)

Poema estrófico de Š.Bonafed al mismo R.Senior (ben Meir) del poema anterior y en las mismas circunstancias. (Moaxaja de 3 estrofas con madrik. Sigue el mismo encabezamiento que el poema anterior).

92 Fol.49v (l.10) - fol.50 - fol.50v

Carta de Š.Bonafed a R.Senior (ben Meir) alabándole en un estilo ampuloso y retórico, después de que a éste le hubieran agradado las qasidas y las moaxajas que le hizo Bonafed y pidiera que le escribiese también en prosa ornamental.

93 Fol.50v (l.16) - fol.51 (l.11)

Carta firmada por Senior ben Meir y dirigida a Bonafed en respuesta de la que había recibido de éste. Hace grandes alabanzas de Bonafed en un estilo ampuloso y retórico.

94 Fol.51v (l.1 -4)

Poema de Š.Bonafed de dos versos con motivo de que

"uno de los ilustrados" había compuesto una elegía "cuyo principio era defectuoso".

95 Fol.51v (l.5) - fol.52 (l.20)

Poema de Š.Bonafed con el mismo motivo que el anterior. (Qasida de 38 versos sin encabezamiento).

96 Fol.52 (l.21) - fol.52v - fol.53 (l.8)

Poema de amistad de Š.Bonafed "a un hombre respetable que se había ausentado". (Qasida de 31 versos con encabezamiento).

97 Fol.53 (l.9) - fol.53v (l.14)

Carta de Š.Bonafed desde Serós a En Vidal Šealtiel Bonafós y Nastruc Bonsenyor a Agramunt, contándoles la grave enfermedad por la que ha pasado, y que al haberlo curado Dios, ha escrito unos poemas religiosos del tipo "Rešut", que también les envía.

98 Fol.53v (l.15) - fol.54 (l.7)

Rešut que Š. Bonafed envió a En Šealtiel Bonafós y a Nastruc Bonsenyor en agradecimiento a Dios por haber salido de una grave enfermedad. Acróstico: Šelomoh ħazaq. (Qasida de 14 versos con encabezamiento).

99 Fol.54 (l.8) - fol.54v (l.5)

Rešut que Š.Bonafed envió a En Šealtiel Bonafós y Nastruc Bonsenyor con el mismo motivo que la anterior. Acróstico: Bonafed. (Qasida de 19 versos con encabezamiento).

100 Fol.54v (l.6-13)

Rešut que Š.Bonafed envió a los mismos destinatarios del poema anterior y con los mismos motivos. Acróstico: Šelomoh ħazaq. (Qit'ah de 7 versos con encabezamiento en árabe

aljamiado que dice: "Y esto es a propósito del alma").

101 Fol.54v (l.14) - fol.55 (l.1)

Rešut de Š.Bonafed con los mismos destinatarios y motivos que las anteriores. Siónida. Acróstico: Šelomoh. (Qit'ah de 7 versos con encabezamiento en árabe aljamiado que dice: "Acerca de la casa sagrada).

102 Fol.55 (12 - 17)

Rešut para "Šabbat Hazon" de Š.Bonafed con los mismos destinatarios y motivo que las anteriores, "según la melodía de una elegía en 'la az'". Acróstico: Šelomoh Bonafed ħazaq. (Qasida de 15 versos con encabezamiento).

103 Fol.55 (l.18) - fol.55v (l.11)

Rešut de Š.Bonafed con los mismos destinatarios y motivos que las anteriores, "siguiendo la melodía de la elegía "Yo vi una que venía" (?) (en aljamiado romance). (Poema estrófico de 5 estrofas con encabezamiento).

104 Fol.55 (l.12 - 17)

Rešut de Š.Bonafed con los mismos destinatarios y motivos que las anteriores. (Qit'ah de 5 versos con encabezamiento en árabe aljamiado que dice: "Acerca del destino").

105 Fol.55v (l.18 -21)

Rešut de Š.Bonafed con los mismos destinatarios que las anteriores. (Qit'ah de 3 versos con encabezamiento en árabe aljamiado que dice: "Acerca de la sabiduría").

106 Fol.56 (l.1 - l.5)

Poema epitalámico de Š. Bonafed con motivo de una boda que se celebraba en Agramunt. (Qit'ah de 7 versos con

encabezamiento).

107 Fol.56 (l.6) - fol.56v - fol.57(l.10)

Poema epitalámico de Š.Bonafed con motivo de una boda, dedicado a Yosef, el novio. (Qit'ah de 7 versos sin encabezamiento).

108 Fol.57 (l.11 - 18)

Poema epitalámico de Š.Bonafed con motivo de la misma boda de Agramunt de los poemas precedentes. (Qit'ah de 7 versos sin encabezamiento).

109 Fol.57 (l.19) - fol.57v (l.17)

Poema epitalámico de Š.Bonafed dirigido a la novia de la boda de Agramunt de los poemas anteriores. La novia era hija de En Šěaltiel Bonafós ben Šěaltiel, como puede leerse en los poemas siguientes y en los escritos en prosa. (Qasida de 17 versos con encabezamiento)

110 Fol.57v (l.18) - fol.58 - fol.58v (l.7)

Poema amoroso de Š.Bonafed "al ver que los demás poetas también se esmeraban en componer sus poemas" para la misma boda de Agramunt de los poemas anteriores. (Qasida de 31 versos con encabezamiento).

111 Fol.58v (l.8) - fol.59 - fol.59v - fol.60 (l.15)

Poema de Š.Bonafed, enfurecido, contra En Šěaltiel (Bonafós ben Šěaltiel), padre de la novia, y defendiendo su poesía al haberse quejado el último diciendo que los poemas que allí se cantaban con motivo de la boda de su hija no eran de su agrado. (A este poema le contesta En Šěaltiel Bonafós con poemas y prosa a partir del fol.63 (l.11). (Qasida de 71 versos con encabezamiento).

112 Fol.60 (l.16) - fol.60v - fol.61 - fol.61v (l.1)

Prosa de Š.Bonafed dirigida a En Šěaltiel Bonafós con el mismo motivo que el poema anterior. Defiende su poesía y la de los demás poetas que se han presentado a contarle bellos poemas a su hija "como si fuera la hija de un rey".

113 Fol.61v (l.2) - fol.62 - fol.62v (l.21)

Poema de Š.Bonafed, enfurecido contra Haçaslarí (En Bonagua Yahseel Haçaslarí), pues le había llegado a sus oídos que aquél había hablado con desprecio de los poemas epitalámicos. Bonafed se extraña de que Haçaslarí fuera antes tan admirador de su poesía y que ahora lo critique. (Qasida de 61 versos con encabezamiento).

114 Fol.62v (l.22) - fol.63 (l.10)

Prosa de Š.Bonafed a Yahseel Haçaslarí en el mismo tono que el poema que le precede, enfadado con los que no aprecian la poesía y no se dedican más que a la ciencia, y en especial contra Yahseel, pues "le creía un hombre al que le gustaba la poesía".

115 Fol.63 (l.11) - fol.63v - fol.64 (l.12)

Poema del "sabio" En Šěaltiel Bonafós contra el de Bonafed que comienza "Desde los confines de la tierra han venido a mí los príncipes" (fol.58v - fol.60). En respuesta al enfurecido Bonafed, a cuyos oídos había llegado que En Šěaltiel Bonafós había criticado a los poetas que acudieron a componer poesías con motivo de la boda de su hija. (Qasida de 43 versos con encabezamiento).

116 Fol.64 (l.13) - fol.64v (l.8)

Prosa firmada por Šěaltiel Bonafós ben Šěaltiel, con el mismo motivo y las mismas circunstancias que el poema que le precede, aunque en un tono intencionado de reconciliarse con

Š.Bonafed, reconociendo que éste ha animado tanto la boda de su hija que no sabe cómo podrá pagarle, y diciéndole que sus poemas se habían perdido y que hasta ahora, que le han llegado a sus manos, no había podido apreciarlos.

117 Fol.64v (l.9) - fol.65 - fol.65v (l.14)

Poema de laudatorio de Š.Bonafed a En Šěaltiel Bonafós al ver que éste se había retractado de sus palabras y que sí apreciaba sus poemas. (Qasida de 46 versos con encabezamiento).

118 Fol.65v (l.15) - fol.66 (l.3)

Poema de alabanza de Š.Bonafed a En Šěaltiel Bonafós con el mismo motivo que el anterior. (Qasida de 11 versos sin encabezamiento).

119 Fol.66 (l.4 - l.9)

Poema de amistad de Š.Bonafed a En Šěaltiel Bonafós con el mismo motivo que los dos que lo preceden. (Qit^{ca}ah de 6 versos sin encabezamiento).

120 Fol.66 (l.10) - fol.66v - fol.67 (l.13)

Prosa: "Ĥatimah" firmada por Š.Bonafed como réplica a una "ĥatimah orĥit" escrita en árabe, arameo y hebreo de Moseh Botrel en la que hablaba de R.Mattityahu (Hayiṣharí) y de R.Yaḥseel Hačaslarí.

121 Fol.67 (l.14) - fol.67 (l.5)

Prosa: "Ĥatimah" a una "Iggeret orĥit", firmada por Š.Bonafed.

122 Fol.67v (l.6) - fol.68 (l.5)

Prosa "para leerse en una boda", de Š.Bonafed.

123 Fol.67v (l.20) - fol.68 (l.5)

Prosa firmada por Šělomoh ben Rěuben Bonafed, con motivo de una boda, para leerse mientras los novios estén bajo la "huppah". El encabezamiento está en árabe aljamiado.

124 Fol.68 (l.6) - fol.68v (l.23)

Escrito de condolencia firmado por Šělomoh Bonafed "a un hombre que había perdido su norte pues había muerto la 'gacela' de sus amores ... cuyo nombre era Sol". Al final dice Šělomoh que él ya era viejo (fol.68v, l.21), por lo que puede fecharse ya bien entrado el siglo XV (¿1430 - 1450?).

125 Fol.69 (l.1) - fol.69v - fol.70 (l.11)

Carta de condolencia de Š.Bonafed a un personaje anónimo cuya madre, de nombre Blanca, había muerto.

126 Fol.70 (l.12) - fol.70v (l.11)

Poema satírico de Š.Bonafed a un muchacho que le había enseñado sus escritos en prosa y sus poemas, los cuales, según Bonafed, eran malísimos. (Qasida de 17 versos con encabezamiento).

127 Fol.70v (l.12 - 18)

Poema satírico de Š.Bonafed con el mismo destinatario del poema anterior y ante las mismas circunstancias. (Qit'ah de 6 versos sin encabezamiento propio, pero dependiendo del anterior).

128 Fol.70v (l.19) - fol.71(l.4)

Poema en tono didáctico, esta vez, de Š.Bonafed al mismo muchacho de los dos poemas anteriores. (Qit'ah de 8 versos sin encabezamiento, pero dependiendo del de los anteriores poemas).

129 Fol.71 (l.5) - fol.71v (l.18)

Poema de alabanza de Š.Bonafed a "un ilustrado muchacho de Castilla que le había mandado un poema de amistad a un erudito de Monzón" y al que, admirado por la belleza de dicho poema, lo había nombrado su heredero en la poesía (verso 25). (Qasida de 31 versos con encabezamiento).

Castilla
Monzón

130 Fol.72 (l.1) - fol.72v (l.8)

Carta de Š.Bonafed disculpándose ante "un erudito" que se había enojado porque Bonafed no le había contestado a una carta.

131 Fol.72v (l.9) - fol.73 - fol.73v - fol.74

"Iggeret orhit" de Š.Bonafed fechada en 1438. Neubauer la fecha en 1338 (Catalogue 1886, col.673).

132 Fol.74 (l.3) - fol.74v - fol.75 (l.9)

"Iggeret orhit" de Š.Bonafed firmada Peh Reš Šin "Exégesis de R.Šělomoh."

Texto filológico: los COM
fruu

133 Fol.75 (l.10) - fol.75v (l.8)

Poema satírico de "un discípulo principiante en el arte de la poesía ... al que en tono de burla le dije que era de los malos". (Qasida de 19 versos con encabezamiento).

134 Fol.75v (l.9) - Fol.76 (l.16)

Poema de Š.Bonafed criticando la poesía del mismo muchacho del poema anterior, después de que éste le contestara enfurecido. (Qasida de 26 versos con encabezamiento).

135 Fol.76 (l.17) - fol.76v (l.7)

Poema de Š.Bonafed contestando de nuevo al mismo muchacho de los poemas precedentes en tono de burla (Qasida

de 11 versos con encabezamiento).

136 Fol.76v (l.8) - fol.77 (l.19)

Prosa de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas anteriores en la que repite lo pésimo que era su poesía y lo acusa de ser un simple plagiador.

137 Fol.77 (l.21 -22)

Poema de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas anteriores y en el mismo tono. (2 versos sin encabezamiento).

138 Fol.77v (l.1 - 9)

Poema burlesco de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas anteriores después de haber recibido de él otro escrito "lleno de odio". (Qit'ah de 4 versos con encabezamiento).

139 Fol.v (l.11 - l.20)

Poema burlesco de Šelomoh Bonafed al mismo muchacho de los poemas precedentes y con el mismo motivo. (Qasida de 10 versos sin encabezamiento).

140 Fol.77v (l.22) - fol.78(l.8)

Poema burlesco de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas precedentes y con el mismo motivo. (Qasida de 10 versos sin encabezamiento).

141 Fol.78 (l.10) - fol.78v (l.11)

Poema en tono de burla de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas anteriores y con idéntico motivo. (Qasida de 25 versos sin encabezamiento).

142 Fol.78v (l.12 - 15)

Poema de Š.Bonafed atacando al mismo muchacho y en las mismas circunstancias que los precedentes. (Qit'ah de 3

versos sin encabezamiento).

143 Fol.78v (l.16 - 20)

Poema de Š.Bonafed atacando al mismo muchacho y en las mismas condiciones que los poemas precedentes. (Qit'ah de 4 versos mōhorrimos sin encabezamiento).

→ *en el ms. hay más piezas,*
144 Fol.78v (l.21) - fol.79 (l.10)

Prosa de Š.Bonafed atacando satíricamente al mismo muchacho de los poemas anteriores, que se había atrevido a hacerse el entendido en poesía.

145 Fol.79 (l.11) - fol.79v (l.18)

Poema amoroso y de alabanza de Š.Bonafed a un muchacho "ilustrado ... rubio y de bellos ojos" (Samuel I 16,12), llamado Yehuda (según se desprende del poema siguiente, verso 21 así como de los poemas inmediatamente posteriores), hijo del erudito R. Šěaltiel Zarq, en respuesta a unos bellos poemas que le había enviado, los cuales le habían producido gran placer.

146 Fol. 79v (l.19) - fol.80 (l.8)

Poema de Š.Bonafed al mismo muchacho, de nombre Yehudah e hijo de R.Šěaltiel Zarq, alabañdole sus escritos. (Qasida de 21 versos).

147 Fol.80 (l.9) - fol.80v (l.18)

Poema de alabanza de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas precedentes de nombre Yehudah. Lo nombra heredero de los poetas Šělomoh de Piera, Vidal ben Labí y Vidal Benveniste a la vez que lamenta que estos hayan ido poco a poco abandonando la poesía. Estos tres poetas, como otras muchas figuras sobresalientes de la época se habían convertido al cristianismo. Describe aquí Bonafed además la decadencia de la poesía hebrea de su generación. (Qasida de 32 versos sin

encabezamiento).

148 Fol.80v (l.19) - fol.81 (l.2)

Poema de alabanza de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas precedentes. (Qit'ah de 6 versos con encabezamiento).

149 Fol.81 (l.10) - fol.81(l.23)

Poema de alabanza de Š.Bonafed al mismo muchacho de los poemas anteriores. (Qasida de 13 versos sin encabezamiento).

150 Fol.81 (l.1) - fol.82 (l.3)

Prosa de Š.Bonafed alabando a Yehudah, el mismo muchacho de los poemas precedentes.

151 Fol.82 (l.4) - fol.82v - fol.83 (l.8)

Poema de lamento de Š.Bonafed "a los poetas de la generación y principales de la poesía, el anciano poeta En Šēlomoh de Piera y el erudito Don Vidal ben Labí, por haber violado su pacto con el arte de escribir y haberse convertido al cristianismo." (Qasida de 40 versos con encabezamiento).

152 Fol.83 (l.9 - 17)

Poema de lamento de Š.Bonafed quejándose de nuevo de que Šēlomoh de Piera y Don Vidal ben Labí se hubieran apartado de la poesía. En el verso 5 dice Bonafed que él era ya viejo. (Qit'ah de 8 versos sin encabezamiento).

153 Fol.83 (l.18) - fol.83v - fol.84 - fol.84v (l.15)

Poema de Š.Bonafed a Don Vidal ben Labí lamentando el que éste no le escribiera ya más. En el verso 6 dice Bonafed que hace 20 años que Ben Labí había empezado a alejarse de él. Como sabemos que Don Vidal se convirtió al cristianismo en

1414 este poema habría sido escrito en 1434. (Qasida de 17 versos con encabezamiento).

154 Fol.83v (l.21) - fol.84 - fol.84v

Poema de Š.Bonafed a Don Vidal ben Labí, lamentando, como en el poema anterior, que ya no se cartearan más ni se intercambiaran poemas.

155 Fol.84v (l.16) - fol.85 - fol.85v (l.14)

Poema de Š.Bonafed a Don Vidal ben Labí "al ver que ... no cumplía mi deseo de que me contestara con un poema al que yo le había enviado para despertarlo de su sueño". (Qasida de 39 versos con encabezamiento).

156 Fol.95v (l.15) - fol.86 (l.10)

Poema de Š.Bonafed a Don Vidal ben Labí, pidiéndole, como en los poemas precedentes que renueve con él los lazos de la amistad y le escriba, y hablándole además acerca de los profundos cambios que había sufrido el destino de su pueblo durante aquella generación. (Qasida de 16 versos con encabezamiento).

157 Fol.86 (l.11) - fol.86v (l.17)

Prosa de Š.Bonafed dirigida a Don Vidal ben Labí en el mismo tono y por el mismo motivo que los poemas que la preceden.

158 Fol.86v (l.18 - 21)

Encabezamiento de un poema que falta en el manuscrito: "Viendo yo durante la disputa (de Tortosa, 1413 - 1414) que existía una clara inclinación entre los rabinos y demás hombres respetables de convertirse al cristianismo cayendo en la trampa (Isaías 24,18) y que solo dos o tres bayas quedaban en lo sumo de la copa (Isaías 17,6), entre ellos el erudito Don

Mošeh Ibn Abbas (Abenabez) y el rabino En Bonastruc Desmaestre y algunos rabinos más que siguieron alabando el nombre de Dios, prorrumplí cantando sus alabanzas, a pesar de que los tiempos se prestaban más al llanto que al canto^a.

159 Fol. 87 (l.1 - l.14)

Carta de Š.Bonafed a un discípulo de Isaq Arrondí que estaba estudiando lógica y al que le comunica que él también está estudiando lógica y en latín con un sabio cristiano. El discípulo le contesta en un tono soberbio impropio de un discípulo que los cristianos no saben nada de lógica y que hay que estudiarla a través de la versión de Averroes, ante lo que Bonafed reacciona furioso.

160 Fol.87 (l.14) - fol.87v - fol.88 - fol.88v - fol.89 - fol.89v - fol.90 (l.22).

Extensa carta de Š.Bonafed al citado discípulo de R.Isaq Arrondí en respuesta a sus soberbias palabras. Después de reprenderle por su orgullo siendo él solo un discípulo y Bonafed un erudito, pasa a exponer su punto de vista sobre el estado de las ciencias entre los judíos, exponiendo cómo éstas han decaído y cómo tienen los judíos que recurrir a los cristianos para poderlas estudiar, mientras dice haber visto las magníficas obras de Alberto Magno sobre las siete disciplinas, que comparadas con los conocimientos de las ciencias que poseen los judíos de su generación "te darían ganas de llorar". Opina Bonafed que los cristianos son los que ahora poseen las ciencias y que, entre otras superioridades de los cristianos en ese campo, la traducción de Boecio al latín de los escritos de Aristóteles es inmejorable, mientras que la versión de Averroes, seguida por los judíos, está plagada de errores. Habla también de Lull, ha-Bederši, Abuhamad y Galeno.

161 Fol.90 (l.22) - fol.90v - fol.91 (l.6)

Carta de respuesta, plagada de críticas e insultos contra Bonafed, del mismo discípulo de Isaq Arrondí de las cartas anteriores acerca, sobre todo, del estudio de la lógica.

162 Fol.91 (l.7) - fol.91v - fol.92 - fol.92v - fol.93 - fol.93v (l.17)

Respuesta de S.Bonafed al mismo discípulo de las cartas precedentes defendiendo su punto de vista acerca de la filosofía y especialmente de la lógica, y diciéndole al muchacho que no sabe nada de lógica y que además desconoce los mejores libros.

163 Fol.93v (l.18) - fol.94v (l.13)

Poema de S.Bonafed al mismo muchacho de las cartas precedentes. "Al ver que el muchacho no ponía freno ni a su boca ni a su lengua, le llamé la atención de nuevo, mas esta vez no me contestó, por lo que volví a rebatirle todas sus opiniones mostrándole mis conocimientos de lógica". En el poema se burla Bonafed del muchacho, mientras que ensalza las figuras de Don Vidal ben Labí, Senior ben Meir y la suya propia en lo referente a la poesía, pues según Bonafed las poesías del muchacho tampoco eran buenas. (Qasida de 23 versos con encabezamiento).

164 Fol.94v(l.14) - fol.95(l.1)

Poema satírico de S.Bonafed contra el mismo muchacho del poema anterior y de los textos precedentes. (Git'ah de 9 versos con encabezamiento).

165 Fol.95 (l.2 - l.18)

Poesía de S.Bonafed al mismo muchacho de los poemas precedentes llena de sarcasmos contra éste y ensalzando la verdad y la humildad. (Qasida de 16 versos con encabezamiento).

166 Fol.95 (l.19) - fol.95v (l.5)

Poema de S.Bonafed en el que se lamenta de que la poesía esté en decadencia en su tiempo, pero consolándose al pensar que él es su baluarte. (Git^cah de 7 versos con encabezamiento).

167 Fol.95v (l.6 - 8)

Poema de S.Bonafed a Senior (ben Meir) considerándolo su "aliado" en la poesía y criticando de nuevo al muchacho objeto de las críticas de los poemas precedentes. (2 versos sin encabezamiento).

168 Fol.95v (l.9) - fol.96 - fol.96v - fol.97 - fol.97v - fol.98 - fol.98v - fol.99 - fol.99v - fol.100 - fol.100v - fol.101 - fol.101v - fol.102 (l.23)

Largo escrito de S.Bonafed en prosa (al principio, rimada) en el que critica las opiniones del mismo muchacho del fol.95 y folios anteriores, al mismo tiempo que le pregunta por qué le ha hecho blanco de sus insultos, si él no ha querido más que guiarlo por el buen camino y aconsejarlo. Sigue diciéndole al discípulo que "sus palabras de burla se han hundido como el plomo en el mar del error" y se lamenta de que, después de todos los improperios que de él ha recibido, no haya sido capaz de disculparse "ni hayas mezclado entre tus palabras un poco del vino de la amistad para endulzarlas, ni sobre la herida provocada por tu afilada lengua hayas puesto vendas embebidas en bálsamo". Bonafed vuelve a dar rienda suelta a su sarcástica lengua contra "ese polluelo al que todavía no se le han abierto los ojos". Bonafed le dice al muchacho que él es superior en cuatro cosas: 1) en el buen nombre de su familia, 2) en ser anciano, por lo que su sabiduría es infinitamente mayor, 3) en que su sabiduría y ciencia las usa con humildad y para hacer el bien y no con arrogancia y para obrar el mal, y 4) que

su aspecto es "como el del hijo de un rey", mientras que el muchacho no parece ni un ser humano y no sería posible distinguirlo de una bestia.

Continúa Bonafed defendiendo su teoría de que ahora son los cristianos los que dominan las ciencias y, aunque "líbreme Dios de querer defender a los cristianos, haciendo honor a la verdad hay que reconocer que los sabios judíos han desaparecido y que la lógica está en manos de los cristianos". Le recrimina Bonafed al muchacho el que diga que los cristianos han perdido su norte en filosofía y que han errado al interpretar a los filósofos antiguos. Sostiene Bonafed que no hay por qué mezclar la religión con la filosofía y que se puede ser un buen judío o un buen cristiano y ocuparse de la filosofía, aunque desgraciadamente muchas veces se haya utilizado mal la filosofía y ello para intentar probar puntos de la propia fe.

A continuación pasa Bonafed a exponer las ideas sobre la lógica de los distintos filósofos (Aristóteles, Galeno, Abuhamad, Averroes, Scotto, Occam, Pedro Hispano, Alberto Magno, Tomás de Aquino y Boecio) con respecto a la lógica.

El escrito termina en tono de reconciliación con el muchacho citado.

169 Fol.102v (l.1) - fol.103 - fol.103v (l.2)

Poema de S.Bonafed a Hacaslarí (En Bonagua Yahseel Hacaslarí) siguiendo la melodía de "En lo alto de la esfera" (?), con motivo de su boda. Aprovecha para volver a repetir que la poesía está en decadencia en su generación, pero que seguirá viva mientras sigan sonando los nombres de Vidal ben Labí y Vidal Benveniste.

170 Fol.103v (l.3) - fol.104 (l.13)

Poema amoroso de S.Bonafed a una muchacha amada de nombre Sol. (Moaxaja en forma de mustayab. Todos los

estribillos son citas bíblicas. Tiene 14 estrofas y la jarcha es hebrea. Con encabezamiento.)

171 Fol.104 (l.14 - l.20)

Poema de Š.Bonafed "acerca de cierto rumor de que había muerto un hombre principal al naufragar el barco en el que venía." (Git'ah de 5 versos con encabezamiento).

172 Fol.104v (l.1) - fol.105 (l.23)

Carta firmada por Š.Bonafed que le envió a En Šěaltiel Gracián apoyándolo, "pues decían los murmuradores que había atacado a uno de los amigos escritores, mas no era así."

173 Fol.105v (l.1) - fol.106 (l.3)

Carta a Š.Bonafed de parte de "un hombre de la ciudad que se fue a vivir a un pueblo en el que la comunidad de los judíos era pequeña y cuyos dirigentes eran unos libertinos y opresores que además no distinguían su mano derecha de la izquierda."

174 Fol.106 (l.4) - fol.106v (l.3)

Carta de Š.Bonafed a En Mošeh Saporta alabándole y agradeciéndole todas las atenciones que con él había tenido en el pasado y el que ahora le ayudara a recuperar un candelabro de bronce que le había sido robado.

175 Fol.106v (l.4 - l.22)

Carta de Š.Bonafed a un muchacho pariente suyo amonestándole furioso por malgastar su fortuna en caballos dejándose llevar por su juventud.

Con esta descripción de cada una de las piezas de la primera parte del manuscrito oxoniense en la que se encuentra

el Diwán de Šělomoh ben Rěuben Bonafed, creemos haber dado una idea clara del contenido de todo el Diwán. Nosotros editamos ahora los poemas que aparecen hasta la pieza núm. 87 incluida, y el número que le damos a esos poemas en nuestra edición es el número que tienen como pieza en la presente descripción del manuscrito.

EL MANUSCRITO LONDINENSE

EL MANUSCRITO LONDINENSE (L en el aparato crítico)

Ocho de los poemas (los núms. 7, 20, 21, 24, 25, 49, 59, y 60) de los que forman el Diwán de Šēlomoh Bonafed, que se encuentra en el ms. Oxoniense 1984 (1), se hallan también en un manuscrito depositado en la biblioteca Sassoon de Londres. Figura con el núm. 590 en el catálogo de Sassoon 'Ohel David' (2) y su descripción ocupa en él las páginas 461-470.

El manuscrito consta de 236 folios con 25 líneas por folio, el material es papel y presenta una sola mano de escriba en letra mašait aragonesa del siglo XV, según hemos podido comprobar nosotros, mientras que Sassoon lo fecha en el siglo XVII (3). No está vocalizado y la escritura es mayormente defectiva.

Los ocho poemas de Bonafed que ahora se editan se encuentran: el núm. 7 en los folios 206-207, el núm. 21 en el folio 211, el núm. 24 en los folios 213-214, el núm. 25 en los folios 209-210, el núm. 49 en los folios 207-209, el núm. 59 en los folios 212-213, y el núm. 60 en los folios 198-199.

(1) Neubauer (1886).

(2) Sassoon, S. 'Ohel David' Descriptive Catalogue of the Hebrew and Samaritan Manuscripts in the Sassoon Library, London. London 1932.

(3) Sassoon (1932), p.470.

EL MANUSCRITO AMSTELODAMENSE

EL MANUSCRITO AMSTELODAMENSE (A en el aparato crítico)

Uno de los poemas (el núm. 21) de los que forman el Diwán de Šelomoh Bonafed que se encuentra en el ms. Oxoniense 1984 (1) se halla también en un manuscrito de la biblioteca Montezinos de Amsterdam que figura con el núm. 440 en el catálogo de Fuks (2) y su descripción ocupa en él las páginas 240-241.

El manuscrito contiene mayormente poesía y algunas cartas. Todo este material está recopilado bajo el nombre de "Sefer sēgulat melakim". Consta de dos partes, la primera de 133 folios y la segunda de 87, en la cual se encuentra el poema de Bonafed que aquí editamos, concretamente en los folios 17v-18.

El material es papel y el número de líneas por folio es variable. La letra es cuadrática en el texto poético, que además está vocalizado, y mašait en los encabezamientos, ambas del siglo XVIII. El incipit está enmarcado por un grabado ornamental que representa un portón con su friso. El colofón dice que el manuscrito fue copiado por Isaac Cohén Belinfante en Amnsterdam y en 1768.

 (1) Neubauer (1886).

(2) Fuks, L.: Hebrew and Judaic Manuscripts in Amsterdam Public Collections. II: Catalogue of the Manuscripts of Ets Haim / Livraria Monrezinos Sephardic Community of Amsterdam. Leiden 1975.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFÍA

ALLONY, N. (1959):

Mi-širat Sěfarad u-lěšonah. "Sinai" XXII (1959), 152 - 169.

ALLONY, N. (1960):

Mi-širat Sěfarad u-lěšonah. "Osar Yehudé Sefarad" III (1960),
15 - 49.

ALLONY, N. (1964):

Mi-širat Sěfarad u-lěšonah. "Sinai" XXVIII (1964), 236 - 262.

ALLONY, N. (1966):

Mi-širat Sěfarad u-lěšonah. "Sinai" XXX (1966), 127 - 142.

ALLONY, N. (1969):

Mi-širat Sěfarad u-lěšonah. "Sinai" XXXIII (1969), 155 - 175.

AMADOR DE LOS RIOS, J. (1942 - Primera edición: 1848):

Estudios históricos, políticos y literarios sobre los judíos de España. Buenos Aires 1942.

AKRISH, S y A. Geiger (1844):

Gobeš Wikkuhim, Breslau 1844.

ASHKENAZI, E. (1849):

Divré haqamim, 1849, p.86.

BAER, Y. (1923):

Untersuchungen über Quellen und Komposition des Schebet Jehuda. Berlin 1923.

BAER, Y. (1929):

Die Juden im Christlichen Spanien. Urkunden und Regestern. Erster Teil: Aragonien und Navarra. Berlin 1929.

BAER, Y. (1931):

Die Disputation von Tortosa. "Spanische Forschungen der Goerresgesellschaft Gesammelte Aufsätze", III (1931), 307-336.

BAER, Y. (1965² - Primera ed. hebrea Tel Aviv 1945):

Toledot ha-yehudim bi-Səfarad ha-noşərit. Tel Aviv 1965.

BAER, Y. (1981 - Primera ed. Berlin 1929):

Historia de los judíos en la España cristiana. 2 vols. Madrid 1981.

BARON, S. (1968):

A Social and Religious History of the Jews. New York 1968.

BEN - JAKOB, Y. (1965 - Primera ed. 1880):

Ošar ha-sēfarim. Vilna 1880. M.Slatkin ed. Jerusalem 1965

BERNSTEIN, S. (1934/35):

Al-hamarat dató ha-mēdummaš šel ha-mešorer R.Šēlomoh de Piera. "Ha-Hed", X (1934/35), 28 ss.

BLECUA, A: (1983):

Manual de crítica textual. Madrid 1983.

BRODY, H (1923):

Mivḥar ha-širah ha-ivrit. Leipzig 1923, 329 - 332.

BRODY, H (1936):

Leqet širim u-piyyuṭim. Jerusalén 1936, 3 - 10.

BRODY, H (1938):

Ha-mešorer Šēlomoh Bonafed. Ha-Areš , 12.8.1938, 9.

CANELLAS, A (1955):

El reino de Aragón en los años 1410 - 1458. Palma 1955.

CANTERA, F. y F. Pérez Castro (1953):

Antología hebraica postbíbica. Madrid, 1953.

CARMI, T. (1981):

The Pinguin Book of Hebrew Verse. New York, 1981.

CARRERAS, F. (1928):

L'aljama dels jueus de Tortosa. Barcelona 1928.

CHOTZNER, J. (1911):

Hebrew Satire. London 1911.

DANA, Y. (1952):

Ha-ṭov še ba-širim hu ha-kozev še ba-hem; le-ba'ayat ha-hagzamaḥ ha-qišonit u-baayat ha-ēmet we ha-šeqer ba-šir.
"HUCA" LII (1952), 1 - 10.

DAVIDSON, I. (1907):

Parody in Hebrew Literature. New York 1907.

DAVIDSON, I. (1925 - 1930):

Ošar ha-širah we-ha-piyyuṭ. Nueva York 1925 - 1930.

DAVIDSON, I (1940):

Rhymes in Hebrew Poetry. "JQR", XXX (1940), 299 - 398.

DELITZSCH, F. (1836):

Zur Geschichte der Jüdischen Poesie. Leipzig 1836.

DUKES, L. (1842):

Zur Kenntnis der neuhebräischen religiösen Poesie. Frankfurt 1842.

DUKES, L. (1843):

Poetische Kleinigkeiten. "Literaturblatt des Orients" IV (1843), col. 795 - 798 y col. 803 - 806.

EDELMANN, H. (1853):

Divré Hefeš. London 1853, 20-23.

EGERS, S. (1884):

Salomon Bonafed's Satire (Širé ha-tělunah). MGWJ, 1884, 522 - 525.

EISENSTEIN, D. (1969):

Ošar wikkušim. Polemics and Disputations. Jerusalem 1969.

FELIU i MARBRES, E. (1976):

Poem^es hebraics de jueus catalans. Segles XI - XV. Barcelona 1976, 187 - 205.

FLEISCHER, E. (1975):

Širat ha-qodeš ha-ivrit be-yemé ha benayim. Jerusalén 1975.

FLEISCHER, E. (1979):

Hirhurim be-davar 'ofyah šel širat Israel bi-Sěfarad. "Peamim" II (1979), 15 - 20.

FUKS, L. (1975):

Hebrew and Judaic Manuscripts in Amsterdam Public Collections. 2 vols. II: Catalogue of the Manuscripts of the Ets Haim / Livraria Montezinos / Sephardic Community of Amsterdam. Leiden 1975.

GRAETZ, Z. (1862):

History of the Jews. Philadelphia 1894. Vol.IV From the Rise of the Kabbala (1270 c.E.) to the Permanent Settlement of the Marranos in Holland (1618 c.E.). Philadelphia 1894.

GROSS, H. (1897):

Gallia Judaica. (Dictionnaire Geographique de la France d'après les sources rabbiniques.) Paris 1897.

GROSS, H. (1908):

Die Satire in der jüdischen Literatur. Ausburg 1908.

GUTWIRTH, E. (1981):

The World Upside Down in Hebrew. "Orientalia Suecana" 30 (1981), 141 - 147.

GUTWIRTH, E. (1985):

Social Criticism in Bonafed's Invective and its Historical Background. "Sefarad" XLV (1985), 23 - 53.

HABERMAN, E. (1970):

Tofedot ha-piyyuṭ we-ha-širah. Ereš Israel, Babel, Séfarad u-šeluḥot ha-širah ha-séfaradit. Tel Aviv 1970

HABERMAN, E. (1980):

Al širé yědidut we-ševaḥ bi-ymé ha-benayim. "Sinai" LXXXVII (1980), 100 - 104.

HALPER, B. (1913/14):

The Scansion of Medieval Hebrew Poetry. "JQR" IV (1913/14), 153 - 154.

HAZAN, E. (1981):

Mi-ḥazarah we-ʿad šimud. Giwuné ha-mašmaʿut be-milim ḥozrot ba-širah ha-ivrit bi-ymé ha-benayim. "Meḥqaré Yerušalayim be-sifrut" I (1981), 182 - 195.

HRUSHOVSKY, B. (1971):

Ha-šitot ha-rašiot šel ha-ḥaruz ha-ivri min ha-piyuṭ we-ad yamenu. "Ha-sifrut" II (1971), 722 - 724 y 732 - 738.

KAMINKA, A. (1895):

Širim u-mělišot le-ha-rabi Šelomoh ben Reuben Bonafed. "Mi-Mizrah u-mi-Ma arav" (Viena), 1, II (1895), 107 - 127.

KAMINKA, A. (1926):

Širim u-mělišot le-ha-rabi Šelomoh ben Reuben Bonafed. "Ha-Šofé le-ḥokmat Israel" (Budapest) X (1926), 288 - 295. y en: We-zot li-Yehudah (Qobeš ma amarim be-ḥokmat Israel), 1926, 288 - 295.

KAMINKA, A. (1928):

Širim u-mělišot le-ha-rabi Šelomoh ben Reuben Bonafed. "Ha-Šofé le-Ḥokmat Israel" (Budapest) XII (1928), 33 - 42.

KARPELES, G. (1963 - Segunda ed.1909):

Geschichte der Jüdischen Literatur. 2 vols. Graz 1963.

KATZ, S. (1981):

Al sugé ha-šir ha-šonim be-širat ha-ḥol ha-ivrit bi-Səfarad.
"Moznayim" LII (1981), 113 - 120.

KLAR, B. (1945 a):

Le-darké harḥavat ha-lašon bi-ymé ha-benayim. En Meḥqarim we-iyunim. Tel Aviv 1945, 31 - 41.

KLAR, B. (1945b):

Ha-širah we-ha-ḥayim, meqomah šel ha-širah be-ḥayé ha-tarbut šel yəhudé Səfarad. En Meḥqarim we-Iyunim, Tel Aviv 1954, 85 - 106.

LACAVE, J.L. (1979):

Las juderías aragonesas al terminar el reinado de Fernando I.
"Sefarad" XXXIX (1979), 209 - 224.

LEVIN, I. (1962):

"Zəman" wə-"tevel" bə-širat ha-ḥol ha-ivrit bi-Səfarad bi-ymé ha-benayim. "Osar yəhudé Sefarad" V (1962), 69 - 79.

LEVIN, I. (1966):

Ha-beḳi al ḥorvot ha-meonot we-hadēmut ha-lelit ha-mešoteḥet.
"Tarbiz" XXXVI (1966), 278 - 296.

LOEB, I. (1888):

La Controverse religieuse entre les Chrétiens et les Juifs au Moyen Âge. Paris 1888.

MILLÁS VALLICROSA, J.M. (1946):

La poesía sagrada hebraicoespañola. Madrid 1946.

MILLÁS VALLICROSA, J.M. (1949):

Literatura hebraicoespañola. En G. Díaz Plaja ed. *Historia general de las literaturas hispánicas.* Barcelona 1949.

MILLÁS VALLICROSA, J.M. (1973 - Primera ed. 1967):

Literatura hebraicoespañola. Barcelona 1967.

MIRSKY, A. (1969):

Mašma'ut he-ḥaruz bé-širat Sēfarad. "Lesonenu" XXXIII (1969), 150 - 195.

MIRSKY, A. (1971):

The Principles of Hebrew Poetry in Spain. en R. Barnett ed., *The Sephardi Heritage.* London 1971, 190 - 202.

NEUBAUER, A. (1886):

Catalogue of the Hebrew Manuscripts in the Bodleian Library and in the College Libraries of Oxford. Clarendon Press, Oxford 1886.

PACIOS LÓPEZ, A. (1957):

La Disputa de Tortosa. Madrid 1957.

PAGIS, D. (1967/68):

Dirges on the Persecutions of 1391 in Spain. "Tarbiz" XXXVII (1967/68), 355 - 373.

PAGIS, D. (1970):

U-šěté bē-lev ʔov et yenqá. En Meḥqaré Sifrut mugašim lē-Šimon Halkin. Jerusalén 1970, 128 - 130.

PAGIS, D. (1976):

Ḥiddus u-masoret be-širat ha-ḥol ha-ivrit: Sefarad we-Italia. Jerusalén 1976.

PATAI, Y. (1926):

Širé ḥeseq šel Šelomoh Bonafed. "Ha-Šofé le-Ḥokmat Israel" (Budapest) X (1926), 220 - 223. Y en: We-zot li-Yhudah (Budapest) 1926, 220 - 223.

PATAI, Y. (1939):

Širé ḥol šel Šelomoh Bonafed. En Mi-Šefuné ha-Širah. Jerusalén 1939, 67 - 85.

POZNANSKI, A. (1922 a):

Le Colloque de Tortose et de San Mateo (7 fevrier 1413 - 13 novembre 1414). "REJ" LXXIV (1922), 17 - 39, 160 - 168.

POZNANSKY, A. (1922 b):

Le Colloque de Tortose et de San Mateo (7 fevrier 1413 - 13 novembre 1414). "REJ" LXXV (1922), 74 - 88, 187 - 204.

POZNANSKY, A. (1923):

Le Colloque de Tortose et de San Mateo (7 fevrier 1413 - 13 novembre 1414). "REJ" LXXVI (1923), 37 - 46.

RATZABY, Y. (1969):

‘Iyyuné lašon bé-širat ha-těqufah ha-sěfaradit. "Lešonenu la-am" XX (1969), 67 - 75 y 164 - 169.

RATZABY, Y. (1974):

‘Adam, ‘olam u-mavet. ‘Iyyunim be-šiyurim maqbilim ba-širah ha-‘ivrit u-bě-sifrutenu ha-sěfaradit. "Biqoret u-faršanut" IV - V (1974), 36 - 47.

RATZABY, Y. (1976):

Hašpaot hadadiot ben mešoreré yemé ha-benayim. "Biqoret u-faršanut" VII - VIII (1976), 20 - 32.

RATZABY, Y. (1979):

Motiv ha-ziqnah ba-širah ha-sefaradit ha-ivrit. "Bar Illan" XVI / XVII (1979), 193 - 220.

RIERA i SANS, J. (1974 a):

Literatura en hebreu dels jueus catalans. "Miscellanea Barcinonensia" (Barcelona) XXXVII (1974), 39 - 47.

RIERA i SANS, J. (1974 b):

La crónica en hebreu de la disputa de Tortosa. Barcelona 1974

RIERA i SANS, J. (1977):

Los tumultos contra los judíos de la corona de Aragón en 1391.
"Cuadernos de Historia" VIII (1977), 213 - 225.

RIERA i SANS, J. (1979):

Astruch Bonafeu, poeta jueu de Santa Coloma de Queralt
(Segles XIV - XV). XVII Assamblea Intercomarcal d'Estudiosos,
Santa Coloma de Geralt 1979, 85 - 101.

ROSENTHAL, J. (1959/60):

Sifrut ha-wikkuaḥ ha-ʿantinoṣerit ad ha-meʿa
ha-šēmoneh-eséreh. "Areset" II (1959/60), 137 - 168.

ROTH, N. (1978):

The "Ubi Sunt" Theme in Medieval Hebrew Poetry. "Hebrew
Studies" IXX (1978), 56 - 62.

ROTH, N. (1982):

"Deal gently with the young man"(2 Sam.18:5); Love of boys in
Medieval Hebrew Poetry of Spain. "Speculum" LVII, 20 - 51.

SAMUEL, S. (1937):

Der Dichter Salomoh ben Meschullam Dapiera und die Frage
seines Glaubenswechsels. "Monatschrift für Geschichte und
Wissenschaft des Judentums" (Breslau) LXXXI (1937), 481 - 496.

SASSOON, S. (1932):

Ohel David. Descriptive Catalogue of the Hebrew and Samaritan Manuscripts in the Sassoon Library, London. London 1932

SAPIR, J. (1970 - Primera ed. 1874):

Even Sapir. Magnes, Jerusalem 1970

SCHIRMANN, J. (1946):

Ha-pulmus šel Šélomoh Bonafed bi-neḳbadé Zaragoza. "Qobeš Al-Yad" (Jerusalén) IV/XIV (1946), 8 - 64.

SCHIRMANN, J. (1953):

Hebrew Liturgical Poetry and Christian Hymnology. "JQR" XLIV (1953), 123 - 161.

SCHIRMANN, J. (1954):

The Function of the Hebrew Poet in Medieval Spain. "Jewish Social Studies" XVI (1954), 235 - 252.

SCHIRMANN, J. (1955):

The Ephebe in Medieval Hebrew Poetry. "Sefarad" XV (1955), 55 - 68.

SCHIRMANN, J. (1960 - Primera edición: 1954):

Ha-širah ha-ivrit bi-Séfarad u-ve-Provence. Jerusalén, 1960.

SCHIRMANN, J. (1962):

La poésie hébraïque du Moyen Age en Espagne. "Melanges de philosophie et de littérature juives" (Paris) núms. 3, 4 y 5 (1962), 170 - 210.

SCHIRMANN, J. (1965):

Širim ĥadašim min ha-génizah. Jerusalén 1965.

SCHIRMANN, J. (1979):

Lé-toledot ha-širah wé-ha-drama ha-ivrit. Meĥqarim u-masot. Mosad Biallik, Jerusalén 1979.

SERRANO SANZ, M. (1918):

Orígenes de la dominación española en América. Madrid, 1918.

STEINSCHNEIDER, M. (1874):

Poeten und Polemiker in Nordspanien um 1400. "Ha-mazkir: Hebräische Bibliographie" XIV (1874), 77 - 79 y 95 - 99.

STEINSCHNEIDER, M. (1875):

Poeten und Polemiker in Nordspanien um 1400. "Ha-mazkir: Hebräische Bibliographie" XV (1875), 54 - 60, 78 - 84 y 107 - 111.

STEINSCHNEIDER, M. (1876):

Poeten und Polemiker in Nordspanien um 1400. "Ha-mazkir: Hebräische Bibliographie" XVI (1876) 86 - 88.

STEINSCHNEIDER, M. (1877):

Poeten und Polemiker in Nordspanien um 1400. "Hebräische Bibliographie" XVIII (1877), 129 - 131.

STERN, S. y E.Fleischer (1978):

Inquiries concerning the Origin and Etymology of several Terms in Medieval Hebrew Poetry. "Tarbiz" XLVII (1978), 185 - 196.

TALMAGE, F. (1979):

The Francisc de Sant Jordi - Solomon Bonafed Letters. En I. Twersky ed. Studies in Medieval Jewish History and Literature. Cambridge-Mass. 1979, 337 - 364.

VENDRELL, F. (1943):

Aportaciones documentales para el estudio de la familia Caballería. "Sefarad" III (1943), 115 - 154.

VENDRELL, F. (1950):

La política proselitista del rey don Fernando I de Aragón. "Sefarad" X (1950), 349 - 366.

VENDRELL, F. (1953):

La actividad proselitista de San Vicente Ferrer durante el reinado de Fernando I de Aragón. "Sefarad" XIII (1953), 87 - 104.

VENDRELL, F. (1960):

En torno a la confirmación real, en Aragón, de la Pragmática de Benedicto XIII. "Sefarad" XX (1960), 319 - 351.

- WAXMAN, M. (1960 - Primera ed. 1933):

A History of Jewish Literature. New York - London 1960.

WINTER, J. y A. Wünsche (1965):

Die Jüdische Literatur seit Abschluss des Kanons. Hildersheim 1965.

WOLF, P. (1971):

The 1391 Pogrom in Spain. Social Crisis or not? "Past and Present" L (1971), 4 - 18.

YELLIN, D. (1978 - Primera ed.:1940):

Torat ha-širah ha-sēfaradit. Magnes, Jerusalén 1978.

ZINBERG, I. (1956):

Toledot sifrut Israel: min ha-payṭanim ha-rišonim u-mēšoreré Sēfarad ad téqufat ha-hasqalah bē-Rusia. Tel Aviv 1956.

ZUNZ, L. (1865):

Literaturgeschichte der Synagogalen Poesie. Berlin 1865.

EDICIÓN CRÍTICA DE 57 POEMAS DEL DIWÁN DE SÉLOMOH
BEN REUBEN BONAFED

NUESTRA EDICIÓN

El texto de nuestra edición de 57 poemas del *Diwán* de Šelomoh ben Rěuben Bonafed se ha establecido, en lo esencial, como no podía ser menos, de conformidad con el que presenta el excelente ms. Oxoniense 1984, el único que nos ha transmitido dicho *Diwán*. Además del ms. O se ha utilizado el ms. L para los poemas 7, 20, 21, 24, 25, 49, 59 y 60, y los mss. L y A para el poema 21.

El aparato crítico es positivo y permite, creemos, ofrecer en cada lugar textualmente problemático una información muy completa. A la izquierda de los dos puntos se copia la lección adoptada en el texto de la edición y a la derecha de esos dos puntos, de manera sobria, pero suficiente, se da toda la información pertinente. La lección que se da a la izquierda de los dos puntos sólo lleva algún tipo de explicación cuando o bien se trata de una variante marginal del ms. Oxoniense o bien es una corrección o conjetura propuesta por alguno de los estudiosos anteriores de la obra de Bonafed. Cuando la lección copiada a la izquierda de los dos puntos no lleva ninguna indicación, en la mayoría de las ocasiones, es la lección que transmite el ms. Oxoniense; si dicha lección es una conjetura nuestra, tampoco lleva indicación alguna, pero que es así se puede deducir porque a la derecha de los dos puntos figura señalada con una O la lección desestimada del ms. Oxoniense.

Género: Poema de condena y lamento

Gasida de 25 versos

Metro: Ha-mitpašeṭ (basiṭ)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.1v-2

Ediciones: Kaminka (1895) p.114

(El poema completo, sin vocalizar y con notas)

Brody (1923) p.229-330

(El poema completo y vocalizado)

Patai (1939) p.70

(El verso 21 vocalizado)

Zinberg (1956) p.152

(Verso 1 y verso 6 vocalizados)

Baer (1965) p.348

(v.1,3,4,6,9 delet,15,18,21,23,24 y 25 vocalizados)

Baer (1981) p.476-477

(v.1,3,4,6,9 delet,15,18,21,23,24 y 25 sin texto

hebreo, traduc. española)

1ב

בהיותי בטרטושה בעת הויכוח היה שם הרוח רוח השיר
 כמים הנגרים כי היו שם רוב המשוררים אשר במלכות עם
 יתר החכמים ובכללם היה דון בידאל בן לביא אשר עבר
 בין הגזרים ולא עמד וקדם פניו החכם אנבונשתרוק
 דיסמישטרי בשירים יקרים והוא השיבו ברוח נכון בדברים
 הדורים וגם אני לא הסתרתי פני למצוא חפצו ושלחתי לו
 זה השיר מדבר בלשון שירו צועק מרה על המים המרים
 ומעביר קול תלונה במחנה העברים ואומר
 למשקל ציון הלא תשאלי

- 1 / שָׁמַשׁ יִקָּר יִרְדָּה תוֹף מִצְרָבֵינוּ /
 מה נָה וְלֹא עָלְתָה עַל חוּג מִסְבֵּנוּ
- 2 / הָאֵם קָטְבִי גְלִילָה מִזְבֵּל נְעֻתְקוּ /
 אוּ נְצַפְנָה בֵּין עֲנַנֵינוּ וְעָבֵינוּ
- 3 / בִּקְר וְעָרְב בְּתַבֵּל נַחֲזָה יוֹם וַיּוֹם /
 עַד אֵן יְהוּ מַבְלִי בִקְר עֲכָבֵינוּ
- 4 / עַד אֵן אֶהְלֶה שְׁבִי וְצָבִי נְחוּד פְּצָבִי /
 יִבְכַח וְצָבִי נְדוּד יְהִי רְכוּבֵינוּ
- 5 / מַה לְתֵלְאוֹת רְכָפוֹנוּ בְּרִכְבֵי הַמּוֹן /
 חֵיל הַכֶּף תִּקְעוּ לְהִיּוֹת עֲרָבֵינוּ

- 6 העוד ימי גיל נְכוּ בְּרֵאוֹת זְמַן קוּ לְקוּ /
יוליד תְּדַשׁוּת לְהַרְבוֹת מִצְצָבֵנוּ
- 7 דלוּ בְּשָׂרִים צְדִי נְלוֹן בְּתוֹךְ קֵן דְּרוּר /
לְנוּ פְּתוּנָת יָקָר אֲבָרְתָּ זְבוּגֵנוּ
- 8 לְנוּ תְּלוּנוֹת עָלֵי יָמִים וְאִין צָר כְּמוֹ /
עֵין וְלָבָב וְאִיךָ נָרִיב מְרִיבֵינוּ
- 9 עֵין וְלֵב סָר רֵאוֹת מִשְׂאוֹת תְּלֵאוֹת וְכִי /
לא נוֹאָשׁוּ חֲדָשׁוּ כָּל יוֹם כְּאֲבֵנוּ
- 10 אֲמָנָה מַעֲט קֵט תְּנַחֲמֵנוּ מִנֶּת צְעָרָם /
עֵין אֲשֶׁר תִּבְּרָה וְחִיל יְחִיל לְבָבֵנוּ
- 11 עד כֹּה זְמַן נִחְשָׁב חֲכָם לְהַרְעֵ וְאִךָ /
הַיּוֹם תִּשְׁבּוּ כְּפָתֵי מַחְשָׁבֵנוּ
- 12 הַעִיר וְהִבִּיא שְׂאוֹן מִקְרִיו לְבַלַּע גְּאוֹן /
נֶפֶשׁ וְעַם שׁוֹד וְאוֹן מוֹקְשִׁיו מְטִיבֵנוּ
- 13 הַחֲרִיד וְהַקְהִיל עֲדַת כָּל יוֹדְעֵי דִין וְדַת /
אֲכֹן בְּקִרְבָּם גְּבִיר נֶפֶשׁ מְשִׁיבֵנוּ
- 14 נֵר מַחְשָׁפֵי צְפוֹן חֲכָמוֹת וְאוֹר מְאֹפֵל /
מִסְתּוֹר תְּבוּנוֹת רְאוּ נִגְהוּ סְבִיבֵנוּ
- 15 נַחֲנוּ יְלִידֵי עֲנָק בְּעֵנַק כְּבוֹדוֹ אֲבָל /
שְׁבָנוּ חֲגָבִים לְרֹב פְּצָעֵי אֲהַבֵינוּ
- 16 מַה יַּעֲשׂוּ עוֹד בְּנֵי יָמִים וְהֵן מַעֲיָגֵי /
דַּעוּ יִכְבוֹן פְּנֵי לְהַבוֹת שְׁבִיבֵנוּ
- 17 מַה יִּסְכְּנוּ עַרְפְּלֵי חֲשָׁכָם וְהֵן יַעֲלֶה /
אֹרוֹ עָלֵי צְלָלֵי אֲפֵל יִסְבְּנוּ א
- 18 לוֹחַ זְמִירוֹ יְהִי מִגֵּן מְגִנָּה וְעֵט /
קָדוּ חֲנִית לְהַדוּף מַחֲגָה יְרִיבֵנוּ
- 19 לא לְעִרוֹךְ אֶל גְּאוֹן שִׁיכְיוֹ נְשׁוֹרֵר אֲבָל /
לְחַרֵּד הַמּוֹן חִיל זְמַן בַּל יֵאֲדִיבֵנוּ

- 20 רַקֻּמַת כְּתָבוּ פְּלִיאָה הִיא לְעֵין אִישׁ וְאִיָּהּ /
נְחָשׁוּב לְנִמּוֹת אֱלֵי יִכְיֹו כְּתָבָנוּ
- 21 עוֹרָה חֲלִיל נְאֻלֶם כְּנֹר מְנַגֵּן אֲשֶׁר /
דוֹמֵם הַדוֹף חֵיל יְגוֹנְנוּ וְעָצָבָנוּ
- 22 עוֹרָה וְהַעִיר צָבָא נוֹגְנִים לְקַחֵם צָבָא /
עַת וְחֲלִיפּוֹת בְּנֵי יָמִים מְאָרְבֵינוּ
- 23 הַתֵּר אֲגָדוֹת יְגוֹן לָבֵם בְּמִיתְרֵי זְמִיר /
שָׂא קוֹל וַיִּנְשָׂאוּ כְּנָפֵי כְרוֹבֵינוּ
- 24 אֶהֱל תַעֲוֹדָה קַהֵל מְשֻׁכָה נְסוּד הוֹד יְהִי /
שְׁלוֹם בְּחִילֶם וְעִז לְלַחֹם קְרָבֵינוּ
- 25 שְׁלוֹם בְּחִילֶם וְחִישׁ יִלְכוּ וְנִלְכָה בְּאוֹר /
שְׁמֵשׁ יִקַּר יְרֻדָה תוֹךְ מַעֲרָבָנוּ

-
- 2 נעתקו ... Kaminka (1895) p.114
נתקו Brody (1923) p.329
נצפנה Kaminka (1895) p.114
- 4 נהלך Baer (1965) p.348 : אהלך
- 5 Kaminka (1895) סית O Brody (1923) p.329: חיל
p.114
- 6 Kaminka (1895) p.114 אקו : נקו
Brody (1923) p.329 אקו

- 7 נלון : נלין Kaminka (1895) p.114
נלין Brody (1923) p.329
- 10 תנחמנו] ת escrita sobre .
- 12 מקריו : עקריו Brody (1923) p.330
מטיבנו : מצבנו Kaminka (1895) p.114
יעקבנו Brody (1923) p.330
- 18 מגנה : וצנה Kaminka (1895) p.115
וְצָנָה Brody (1923) p.330
- 19 נשורר : אשורר Kaminka (1895) p.115
אָשׁוּרֶר Brody (1923) p.330
- 22 לקחום : לקחום Brody (1923) p.330
- 23 ושא : ושא Baer (1965) p.348

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 37 versos

Metro: Ha-mitpašeṭ (bašit)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.2-3

Ediciones: Kaminka (1895) p.115

(El poema completo, sin vocalizar y con notas)

Baer (1965) p.350

(v.1,9 delet,10,11,12,14,15,16 y 17 delet vocalizados)

Baer (1981) p.480

(v.1,9 delet,10,11,12,14,15,16,17 delet, sin texto

hebreo, traduc. española)

אחרי כן נפרץ הפרץ וגברה יד ההמרות ושלחתי זה
השיר לנעלה קרובי נאשתרוק בונביד כמתאבל על פרידת
רבים ונכבדים משרי קהלותינו וכה דברתי

- 1 ליל ניום אַחַזָּה אוֹיְבֵי מְנוּחָתִי /
אֵיזָה זָמַן אֲשַׁאֲלָה לְהִיּוֹת בְּעִזְרָתִי
- 2 יוֹמָם בְּשֶׁבֶט נְדוּד יִהְיֶה לְבָבִי מְאֹד /
גָּזְלוּ סְעִיפֵי בְּעוֹד לֵיל תְּנוּמָתִי
- 3 שְׂכַחוּ יְצוּרֵי תְּמוֹל אוֹתִי וְהִלְכוּ לְמוֹל /
כְּעִיּוֹן וְלֹא תַחְמוֹל עָלַי גְּנוּתִי
- 4 כְּעִיּוֹן מְאֹד נֶעְצַב לְבִי וְרוּחִי יָצוּ /
חָץ אַחֲרָיו צוּ לְצוּ לְנֹטֵשׁ נְתִיבָתִי
- 5 יָד מִחֹשֶׁב אֶסְרָה יָדַי וּפִי סֹגְרָה /
אֶמָּשׁ לְבַל אֲזַכְרָה הַגִּיּוֹן מְלִיצָתִי
- 6 לִכֵּן בְּעַת תְּחִלָּתָהּ שִׁירִי וְתֹאמַר הָיָה /
תְּכַנִּית זְמִירִי וְזָה נֶעַם כְּתִיבָתִי
- 7 לֹא בְּאַמַּת שׁוֹרְרָה רוּחִי אֲבַל עֶבְרָה /
רוּחַ זָמַן עוֹרְרָה כִּינּוֹר נְגִינָתִי

- 8 כִּי אֵיךְ לִפִּי יַעֲרֹב נִיב שִׁיר בְּעוֹד יַעֲרֹב /
 מִזְרַח וּמִמְעַקֵּב אוֹחִיל זְרִיחָתִי 21
- 9 אוֹ אֵיךְ יָחִי שְׁאֵנָן לְבִי וְהֵן עַל צֶנֶן /
 מִסָּע וּמְנוּד זָמַן נָתַן מְרוּצָתִי
- 10 בְּרֵאוֹת כְּחִיּוֹן תְּלוּם לְבִיא כְּטוֹר תְּלוּם /
 כָּל יוֹם תְּלוּם תְּלוּם רֵאשִׁי קִהַלְתִּי
- 11 בְּרֵאוֹת אֲשֶׁר חִדְּשׁוּ כְּפָנַי וְלֵב לְבָשׁוּ /
 תְּכַמִּי זָמַן כְּחִשׁוֹ שְׁלֵא כְתוּרְתִי
- 12 תְּכַמִּי יִקְרֶה יִקְרֶה חֵיל וְעַיִן אֲזָרוּ /
 תְּלַכּוּ וְהִתְנַפְּרוּ כּוֹכְבֵי מַסְלֵתִי
- 13 אֲזַכֵּר בְּעֵבְדֵךְ שְׁכֵם אֶחָד וְעַיִן יִתְמַכֵּם /
 תַּעַת נִשְׁאֵם שְׁכֵם סְבִלוֹת עֲבוּדָתִי
- 14 אֲזַכֵּר בְּעַת נּוֹסְדוֹ אֲשַׁכַּח בְּעַת נִפְרְדוֹ /
 כִּי מֵאֵיזִי אֲבָדוֹ לְבִי וְנִשְׁמָתִי
- 15 תְּקוּק בְּמִצְחִי שְׁמֵם אֵיכָה בְּהִנְחַמֵּם /
 אֲמַחֶה שְׁמוֹת נְעֻמָּם מֵעַל מִיּוֹזָתִי
- 16 אֲבַכָּה עָלַי שׁוֹמְמוֹת גּוֹלָה אֲהַמָּה תְּמוֹת /
 בְּמַיִם בְּהִרְחִיק יְמוֹת גְּלוֹת גְּאֵלְתִי
- 17 אֲבַכָּה וְהֵם יִשְׁחַקוּ מֵרֵ לִי וְאֵם מִתְּקוּ /
 קָרְבוּ בְיוֹם כְּתִקּוּ עֲצָבִי וְאַנְחָתִי
- 18 וְלֹא מַעַט אֲעַלֶּה מְרוֹם וְאַפְקִיד אֵלַי /
 צְבָאוֹת מְרוֹמַיִם כְּלִי אֲבִלִי וְתוֹגָתִי
- 19 יִתְבוֹנְנוּ יִטְעֲמוּ אֲבִלִי הֲכִי יִתְמוּ /
 מִן הָאֲנוּשׁ רֹב תְּמוֹרוֹתֵם וּבְכִיָּתִי
- 20 לְבִי בָזָאת אֲסַעֲדָה אֲחֻשֵׁב אֲשֶׁר נוֹלְדָה /
 הַיּוֹם יִחִידָה בְּדִלוֹתִי יִחִידָתִי
- 21 גַּם לִי לְאוֹת שְׁעָרֵי צִיּוֹן וְעַיִן פְּאֵרֵי /
 יִשַׁע וְעַל הַרְרֵי קִדְשׁ יִסּוּדָתִי

- 22 / האיש זכרתי גליל כל הוד ויוסף תליל /
 יצהר ולוי פליל מהלל פליטתי
- 23 / הך זמן ממגור צרות ראה פי סגור /
 לבי קרעו סגור פחדי וחרדתי
- 24 / גדול צונה נשוא אה אם למען עשה /
 חפצי תחפש מצוא היום סליחתי
- 25 / הראה לעיני צבי חן עטרת צבי /
 פי כן ראות אהבי מפה תשווקתי
- 26 / אוהב ודוד נאמן צוף לנפשים ומן /
 נדיב כמו נעמן חכם פנעמתי
- 27 / תקנת וגם אחרית גילי וזכרון ברית /
 דודיו בדי תנית מן מגנתי
- 28 / לולי תמול אורה זכח בחוג שירה /
 דודי וחין זכרה מצטה תהלתי
- 29 / רדתי לשחת גלי נותר לבבה גלי /
 דוד הן בדה תלי נפשי ושלונתי
- 30 / לבי אשר מתנה הוד תארה יתנה /
 ילעג לעיני צדי פלו בדמיתי
- 31 / עיני מאד בכתה האם לה עונה /
 פי לא מעט קאתה אותה כלבתי א
- 32 / לא האציל הודה לה כן כתב ידה /
 איה תעזב חסדה בזכור משוגתי
- 33 / האם בעד נעצר שירי תשו מאסר /
 חיי בשירי וסר מכתב תחיתי
- 34 / אנא ידיד שמחה לבי בשיר תשלחה /
 זמנת זמירי קחה שקר לשמחתי
- 35 / הן עוד ידיד אשבעה הוד תארה אשמעה /
 קולה ולו אגנעה אחרי ראיתי

- 36 / הן עוד אָקוּ מִבְּנֵי יָמִים יָקָר יַחַנָּה /
עָלִי וּמְלֵאוּ פְּנֵי דוֹרֵי תְּנוּבָתִי
- 37 / בְּכַבּוּד מְנוּחֹת אָחִי עַד בֵּי יִקְנֵא זְמָן /
לֵיל נְיוּמָם יְהוּ אוֹיְבֵי מְנוּחָתִי

-
- 4 רַץ : חַץ Kaminka (1895) p.115
- 5 זֵד : יֵד Kaminka (1895) p.115
- 7 עוֹכְרָה : עוֹרְרָה Kaminka (1895) p.115
- 10 רַגְשִׁי : רֵאשִׁי Kaminka (1895) p.115
- 15 בַּהֲנַחֲמָם : בַּהֲנַסְעָם Kaminka (1895) p.116
בַּהֲנַעֲסָם Baer (1965) p.350
- 16 גִּילָה : גּוּלָה Kaminka (1895) p.116
- 19 תְּמוֹ רַתֶּם : תְּמוֹרַתֶּם 0
- 20 בַּד לּוֹתִי : בַּדְלוֹתִי 0
- 21 רַצוֹן : צִיוֹן 0
- 32 לוֹ : לֵא Kaminka (1895) p.116
- 37 אַחִי : אָחוֹ ? Kaminka (1895) p.116

Género: Poema de vituperio
Qasida de 10 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: monorrimo

Manuscritos: O fol.3-3v

Ediciones: inédito

לר' יצחק ארונדי התחיל לערער עמנו על ענין המנוחה
 והתנועה שאינם הפכים כי אם העדר וקניין ועם היות יש
 דעת מי שיסבור כן לסבת היותו מדבר כלשון עמו בגאווה
 ובוז שלחתי לו זה השיר

- 1 חֲכָמְתָּהּ לֹא מְצָאָה מְנוּחַ /
- פִּי הַתְּנוּעָה הִיא בְּהֶפְקֶה נוּחַ
- 2 וּבָהּ מְהִירוֹת עִם יְהִירוֹת נוֹסְדוֹ /
- נַחַת וְשׁוּבָה שְׁלַחוּ שְׁלוֹחַ 3ב
- 3 כִּבּוֹ וְרַחְבּוֹ נִהְרִי מִדְּעָה /
- לֹא יֵלְכוּ לְאֵט כְּמִי שִׁילוֹחַ
- 4 יִצְחָק אֲשֶׁר תִּצְחַק לְחֲכָמֵי לֵב רַחֵק /
- מִגְּאֻנָּה אִם תִּתְאַבֶּה לְשִׁמוּחַ
- 5 אִם תִּתְאַבֶּה אֲהַבָּה קִנְיָה עֲנֻנָּה וּבָהּ /
- תִּאֲסֹר קִצִּינִי בֵּין וְתִפְקַח קוֹחַ
- 6 חֵק לְחֲכָמִים מִדְּבָרֵי יוֹשֶׁר וְנִיב /
- מוֹסֵר בְּלִי הֶפְצֵר וְלֹא נִצּוֹחַ
- 7 חֵק יוֹדְעִים כּוֹרְעִים וּמוֹדִים לְאַמַּת /
- מִמוֹקְשֵׁי עֶקְשֵׁי זְמַן לְבָרוּחַ

- 8 שֶׁרֶשׁ יִקָּר וְאָמִיר אֲמָרִים מִתְּקוּ /
 יוֹצֵא פָּרִי קוֹשֵׁט וְאָמֶת בְּפְרוּחַ
- 9 לֹא לַחֲכָמִים לֵב עֲצוּמִים הַגְּבִיר /
 לֹא כִּי בְּהֶצְנַע הַלּוֹךְ וּשְׁחוּחַ
- 10 אֵל תִּאֶמֶן לִבָּהּ בְּכַהֲנָה כִּי לִבָּד /
 הָאֵל תִּכְסֵם לִבָּב וְאִמִּיץ כִּתֵּן

6 sobre la tachadura: צחות en la tach יושר

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 30 versos

Metro: Ha-mitqarev (mutaqārib)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.3v-4

Ediciones: Kaminka (1895) p.117-118

(El poema completo pero sin vocalizar)

5

בעת הויכוח הראיתי שיר חדש יצרתיו על מקרי הזמן
 ובצוק העתים לרב ר' זרחיה הלוי ז"ל ולפי ראות עיניו
 מצא שגיאה במשקל ולא נמצאה כי רצה לברר וללבן דברי
 בנפת שוא ולא שב אחור ומהרתי למצוא זה השיר ואומר

- 1 / לְקִנְיַת כְּבוֹדָהּ בְּשִׁכְנוּ אֲדָמָה /
 יֵשׁוּ בָּהּ תְּמוּרוֹת צָבָא חוּג מְרוֹמָה
- 2 / לְקִנְיַת גְּאוֹנָהּ תָּאוּ מְרוֹמָהּ /
 שְׁכוֹן עַל הַדּוֹמָה לְבָנָה וְחָמָה
- 3 / כְּאֵלוּ יִשְׁנִים הַמוֹנֵי מְעוֹנִים /
 בְּצֵאת מְרוֹמִים לְאֶפְרָה נִשְׁמָה
- 4 / נִשְׁמָה כְּלוּלָה אֲשֶׁר אֶסְפָּה לָּהּ /
 צָבָא בֵּין וּמַעֲלָה תְהִלָּה וְעֲצָמָה
- 5 / נְשׂוּאָה בְּעֲצָמָהּ כְּאוֹרִים גְּדוּלִים /
 בְּכִנְפֵי גְלִילִים נְשׂוּאִים בְּאִימָה
- 6 / כְּעִלְמָה בְּצִעְדָּהּ תִּצּוּ אִישׁ לְסִעְדָּהּ /
 לְכוֹבֵד כְּבוֹדָהּ וּמְשֻׁכָּה בְּשִׁכְמָהּ
- 7 / וְלֹא עָרְכָהּ לָהּ יְחִתָּהּ בְּזִרְחָהּ /
 אֲבָל דְּמִתָּהּ לָהּ בְּגִבְהָהּ וְרוֹמָהּ
- 8 / נִתְּנָה לְמוֹפֵת אֱלֹהִים כְּקִשְׁת /
 בְּתַבֵּל לְבַל יֵאבְדוּ בֵּין וְחִכְמָהּ

- 9 כמו מפתחותי למנעול דלתי /
 ברוּאָה לְהוֹצִיא לְאוֹר תְּעַלְמוּמָה
- 10 תִּכְרַפָּא לְשׁוֹנוֹת וְשִׁפְתֵי רִנְנוֹת /
 בְּחֻצֵי גְעָרוֹת בְּדַבְּרָם בְּמִרְמָה
- 11 וּפְעַם תִּישָׁר דְּבַר קוֹשֵׁט וְכֶשֶׁר /
 א4 וְסָלְתוּ תַעֲשֶׂר וְתָרִים תְּרוּמָה
- 12 תִּישָׁר יִשְׁרוֹת וְתִמְצָא תַסְרוֹת /
 מְשׁוֹרוֹת זְמִירוֹת וְאַבְּן שְׁלָמָה
- 13 וְאִיךָ לֹא נִהְיָה רַפְּאִים יְשָׁנִי /
 אָדָמָה תִּעֹזֵר בְּקוֹל שִׁיר דְּמָמָה
- 14 וְנָאוּ מְגִלוֹת בְּמִכְתָּב גְּלִילוֹת /
 יְמִינָה כְּחֶשֶׁן בְּטוֹר אַחֲלָמָה
- 15 אֲנִי קֶץ בְּחַיִּי לְצוֹק עֵת וְיָמֵי /
 לְנַכְשֵׁי עַרְבִים לְעַבְדָּהּ כְּאָמָה
- 16 וְתִדְאַג לְיָמִים קְדוּמִים עֲרוּמִים /
 בְּלִי סוֹת רְאוּתָהּ וְלִבְשׁוֹ כְּלָמָה
- 17 אֲנִי מְאַנִּי עֲרוּהָ לָהּ בְּחַיִּי /
 וְאִיךָ יִצְרָה עָשׂ אֵלַי עָשׂ וְכִימָה
- 18 אָבֵל בְּהַכְּכִים שְׁנִינוּ עֲרוּכִים /
 בְּשִׁפְלֵי וְרוּם אוֹ פְתִינֹת וְעֲרָמָה
- 19 אֲנִי שַׁח וְשִׁפְלֵי וְאֵלֶּה עֲרָפֵל /
 וְנַכְשָׁה בְּגַב חֵיל מְרוּמִים הַדוּמָה
- 20 אֲנִי שָׁח לְקוֹרוֹת זְמַן רַב תְּמִירוֹת /
 וְעַל מְהִירוֹת מְצוּקָה וְחֲרָמָה
- 21 וְחַן רִיב וְאִיבוֹת עֲלִילוֹת וְסִבּוֹת /
 וְאַיָּה לְבָבוֹת לְהַכִּיל מְהוּמָה
- 22 וְאַרְאָה מְתֵי דוֹר בְּתוֹךְ בּוֹר שְׁחֲחָר /
 כְּצַפּוֹר בְּתוֹךְ חוֹר וְחִלְדָּה זְעוּמָה

- 23 וְנִהְיֶה כְּחוֹלָמִים לְשִׁפְצַת שְׁלוֹמִים /
וְאִי עֵת וְיָמִים לְפִתְרוֹן תְּלוּמָה
- 24 לֹאט לִי זָמַן חֵיל לֹאט לִי וְאַגִּיל /
וְאַחֲגוֹר פְּתִיגִיל כְּשֶׁנָּה תְּמִימָה
- 25 הֲלֹא מִהֵיוֹתִי לְכַב נְאֻגְתִּי /
אַכְחַשׁ מְשׁוּשִׁים לְבַל אֲדַעָה מָה
- 26 וַמָּה לְמַהוּמֹת בְּלִבּוֹת צְנוּמֹת /
וְלַמַּהֲלִמוֹת בְּנִפְשׁ הַלּוּמָה
- 27 תְּלִיפּוֹת זָמַן כְּתִלִּיפּוֹת שְׁמֵלֶת /
לְאִישׁ יִחְבֹּשׁ סוּף לְאִישׁ שֵׁשׁ וְרִקְמָה
- 28 אָקוּ עוֹד בְּנֵי עֵת וְאוּלֵי כְּתוֹנֶת /
יָקָר צְפִנּוּ לִי וְאַעֲטָה בְּשִׁלְמָה
- 29 וְאוּלֵי נְעוּרִים זָמַן כְּנִשְׁרִים /
יִחַדֵּשׁ וְתִשׁוּב אֲדָמָה לְקִדְמָה
- 30 וּבְגִלֵּל זִכְרֶיךָ מְאוּרָה וְזִרְחָה /
לְעִבְדוֹ שְׁלֵמָה תִּשְׁלַם שְׁלוּמָה

8 נתנה : Kaminka (1895) p.117 והנה :

11 ופעם : Kaminka (1895) p.117 וכעסו :

28 ואתכם : en el margen ואעטה :

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 22 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo.

Manuscritos: O fol.4v-5.

Ediciones: Kaminka (1895) p.118

(El poema completo pero sin vocalizar)

6

כי ראיתי אלי'ם אשר יענה לאשר בשמו לא קראו
 קראתיו ולא ענני ושם פה לאדם שם יד על פה בלי נשמע
 קולו ותתנצל נפשו באמור אלי כי צוק העתים אבד ושבר
 אני חפצו לעת מצוא ונשוא נם (ב4) זמיריו קמתי אני
 לפתוח פי זמירי שנית כמתאונן על השתיקה וכמלין על
 המצוקה גם היא תשיב אמריה לי ואשא משלי

- 1 מצוקת צת מעוף צוקה יציקה /
 מגנת לב המון גון יציקה
- 2 אשר שח גיל פרוב ממשח בעצבה /
 אשר מוצק ראי מוצק בצוקה
- 3 אשר נשבר אני רנו ותרונו /
 ננס נסו בזעף ים מצוקה
- 4 עדי שב בן רנניו בן יעניו /
 וצוף לקחו מרי שיחו ברקה
- 5 ליד מעגל גביר פכשת מצודה /
 וקרסלי זמיר מעדו בפיקה
- 6 ותיום רד מאד גבה לבבו /
 ואם עלה תמול על רום שחקה

- 7 וְהִנֵּה לֹחֲצִים רוּחוֹ מְלִיצִים /
 לְפִיו עֹרְגִים כְּאֵיל עַל אַפְיָקָה
- 8 וַיִּמָּחַ יַעֲנֶה אֱלֹהֵי דוֹדָיו וְהִנֵּה /
 מִזִּיחַ נֶאֱמָר רַפָּה אַפְיָקָה
- 9 עֲדֵי נֶאֱמָח וְזָנַח אַרְמְנוֹת שִׁיר /
 בְּהַפִּיל מִגְדְּלֵי גִילוֹ בְּרַקָּה
- 10 בְּקִרְבָּתָהּ אֲזִי כַחַק זְמִירוֹ /
 וְלֹא יָשׁוּב עֲדֵי נוֹדָה וְרַחֲמָהּ
- 11 הַשִּׁיבֹתַי אֶתְּהָ נֶפֶשׁ שְׁכֹכָה /
 שְׁכֹכַת יַיִן רָצוֹן לִבָּהּ וְחֲשֵׁקָהּ
- 12 בְּרוּךְ לְשׁוֹן יִגְגֵב נִיב לְשׁוֹנָהּ /
 בְּחֻלְקַת פֶּה מִנֵּת כּוֹסָהּ וְחֻלְקָהּ
- 13 אֶמֶת צוּקִי וּמֵאֶפְלֵי וְחֲשָׁכִי /
 מֵעֵט לֹא הֶעֱצִיב נֶפֶשׁ חֲשׁוּקָהּ
- 14 כִּכְחוֹ אֲזִי בְּשִׁיר כְּחוֹ וְלָמָּה /
 זְמִין עֲזִיו מֵעֵט לֹא תַחֲזִיקָהּ
- 15 וַיִּמֵּי זֶה מְלֵאוֹ חֶלֶב עֲטִינָיו /
 וְלֹא הִנִּיק לְאֵט עֹלֵהּ וַיִּזְנָקָהּ
- 16 וַמִּתִּי עַר לְבָב כַּנּוֹר זְמִיכָיו /
 אֲשֶׁר נִרְדָּם בְּעַת רָצוֹן זְפִיקָהּ
- 17 וַמִּתִּי מֵעִינֵי שִׁיכָיו נְפוּצִים /
 אֲשֶׁר גְּבָשׁוּ בְיוֹם זֶה בֵּין זְקִיקָהּ
- 18 וְאוּלַי יֵשׁ בְּפִיו מִטְמוֹן זְמִירוֹת /
 אֲבָל אֵיךְ לְזָבוּב יִשְׂרָק עֲזָנָהּ
- 19 וְאֵיךְ יֵשִׁים פְּנִינִים בֵּין צְנִינִים /
 וְחִין סוּתוֹ וְרַקְמָתוֹ בְּשֵׁקָהּ
- 20 וַיִּמָּח לָהּ עוֹד צְעוּק נֶגֶד נְגִידָהּ /
 קֹאֵי הוֹדָה תָּנִי יָדָהּ בְּחִיקָהּ

21 טְמוּנֵי שִׁיר צְפוּנֵי רוֹן בְּחֶבֶד /

א 5 עֲדֵי לְחִיבָה בְּעִדְוָה וְעִנְקָה

22 וְלֹא נוֹצֵר לְבָבָה כִּכ לְשׁוֹכֵר /

וְאִיךָ יִשְׁאַל לְזֵר דִּינָה וְחֶבֶד

3 Kaminka (1895) p.118 בזעפים : בזעף ים

6 en la tach זמירו : sobre la tach לבבו

18 en el margen ענוק : ישרוק

Género: Poema de amistad

Qasida de 19 versos

Metro: Ha-mitpašet (basit)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.5

L fol.205-206

Ediciones: Kaminka (1895) p.119

(El poema completo pero sin vocalizar)

Brody (1923) p.330-331

(El poema completo y vocalizado)

לרע ודוד / הרחיק נדוד / וחשקו גדל מאד

- 1 אט לי מעט שחר אט לי בליל נשפי /
אט לי נאל תעל לאיר בהר נשפי
- 2 כי הנני נצב עם מחזה דודי /
בתלום ופן יקיץ אורה לעפצפי
- 3 פן יעלה אורה על פאתי ערשי /
אך מאפל פירוד יעל בסרעפי
- 4 אראה בחזיוני דודי מאור נפשי /
תוך ארמנות חכמה דומה לנב פפי
- 5 נאה כמטה אל עטו בתוך ידו /
ספרו פמו לחות נאוו בנד צופי
- 6 מה נעמה ליל ששובבה רוחי /
אחר נדוד הוציא נפשי עלי כפי
- 7 מי בלתה דודי נאוו תהלות לו /
הודה יתללה הודה נאה לא פי
- 8 הודה ומסדה מצטה תהלתה /
וצניף יקרה ארגו כוכבי נשפי
- 9 רב תאריה אל תאר בני מלה /
דמה לבבי בפעלות וביפי

- 10 אור שְׁכֵלָה עֶבֶר אור סְהַרֵי כִי חִיָּא /
תִּלְקָה אֲבָל אוֹרָה תְּמִיד בְּלִי דְּפִי
- 11 אֵלוֹ תְהַלֵּךְ עַל גְּפִי מְרוֹם עֵינֵי /
לֹא יִצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנָה עָלַי גְּפִי
- 12 אֶתְמָה יְדִיד אֵיךְ בִּלְתֵי תִאָּרֶךְ אֶחְיֶה /
וּרְצוֹנָה נִפְח רֵיחַ בְּתוֹךְ אִפִּי
- 13 אוֹ אִם סִנָּה לְבִי בּוֹעֵר בְּאֵשׁ פִּירוּד /
בוֹעֵר וְלֹא אֶפְל צְלָעֵי בְּאֵשׁ רִשְׁפִי
- 14 אֵךְ שֶׁל יְדִידוֹתָהּ יוֹם יוֹם יִתְחַיֵּנִי /
טְרַפֵּי אֶתְבִּיָּה הִטָּה מְזוֹן טְרַפֵּי
- 15 לֹא יִכְלוּ עֲתִים עַד כֹּה לְהַכְעִיסִי /
עַד בּוֹא נְדוֹדְנִי קִנְח תְּרוֹן אִפִּי
- 16 לָזָה יִצְרָה צוּר שְׁלֵם עָלַי כָּל אִישׁ /
עַתָּה בֵּא פְּרִידָתָהּ יִגְדֵל יְגוֹן זַעֲפִי
- 17 הֵן עַל תְּשׁוּקָתָהּ אֶמְשֶׁךְ וְאֶחְרַשׁ בּוֹ /
אֲדַמַּת נְדוּד עַד חוּם יוֹצְרֵי עָלַי עֲרֻפִי
- 18 אֲזַכֵּעַ שְׁנַח פִּירוּד זִכְעַ תְּהַלְתָּהּ /
וּפְרִי אֲשַׁנָּה לָךְ עַל נֵד זְמִיר תְּפִי
- 19 נָא דוּד שְׁלַח שִׁירָה אֶרְאֶה קֶצֶה הוֹדָה /
אֶתָּה רְאֵה בְּשִׁיר כָּל מַעֲשֵׂה תְקֻפִי

L עדן בבית סיפִי :לאיר בהר נשפִי 1

Kaminka (1895) p.119 נשף :נשפִי

L בשרעפִי :בסרעפִי 3

בשרעפי Brody (1923) p.330

4 שמשׁי :נפשי L

5 es 6 en L

L גאה במטה :נאה כמטה

L חברו בהוד יביא :עטו בתוך ידו

(תוך ארמנות אהב ובגן עצי זהב/

verso 5 en L אריה ובין זהב אמור צרור כספי

falta en O)

6 es 7 en L

L נאווה :נעמה

:אחר נדוד הוציא נפשי עלי

L וים בנדודך דוד הוציא בתוך

7 es 8 en L

8 es 9 en L

L ככבי :כוכבי

9 falta en L

10 L זאור זכרך כל עת :אבל אורך תמיד

11 L בתוך :עלי

Brody (1923) p.330 שמי :עיני

- 12 ל וכבודך :ורצונך
- 13 אם sobre la tach: איך en la tach
באש en el margen באור :
ל איך :אם
אם Brody (1923) p.331 איך :
- 15 ל בא נדוד אז :בוא נדודנו
- 16 ל עד :עת
- 17 ל ובו אזריע :ואחרוש בו
ל ארץ :אדמת
ל ימים :יוצרי
- 18 ל אכן יהי פריו זמרת :ופרי אשור לך על יד
- 19 ל לכך :נא דוד

Género: Poema laudatorio.

Qasida de 40 versos.

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo.

Manuscritos: O fol.5v-6

Ediciones: Kaminka (1895) p.119-120

(El poema completo pero sin vocalizar)

5ב

לנעלה נאשתרוק גליפפא קדמני בשיריו ופלאי מעשיו
והוא ירד מנכסיו ואשא משלי

- 1 יד חסדך תספיק לכל חלדך /
וילה גביר לא מצאח ידך
- 2 קרנך כמו הגר אשר תאר פני /
תבל ותשחית את פני הודך
- 3 ימים עבדוה וקה ישמחו /
מאז ואיכה תעבד עובדיה
- 4 נקבד מאור יום להיות סנתה ואיך /
נהפך היות ליל לבוש מדיה
- 5 לא זכרו חסד בְּהַפְסֵד הוֹנֵךְ /
עתים והם עוטים מציל חסדך
- 6 אם על זמן הכביד וטובך האביד /
לא העביד חסדך ומעבדיה
- 7 לא כהתיקה כספה תם תמה /
או דעה מושיצה פונך
- 8 צת כצטה שים נכתה עלו לקתה /
ובחילה שים שכלה נגדה

- 9 / העל זמן תקציר יסודה יחשף /
או על ארי אם בחרו ברה
- 10 / יודי התדרש דין תמסה מזאב /
או מנשרים תשאלה נודה
- 11 / על לבה תמס אשר נמס בזוק /
עתים ועזב ריחה נודה
- 12 / לב עש היתגלגל בסב גלגל ואיה /
חמה בזוקה ובנדינה
- 13 / קומה תזק יוד נאמן פי לזמן /
מטמון אשר שם נצפנו דודה
- 14 / קומה אסור רכב בשור פי תצאר /
על חיל משנאיה ומכבידה
- 15 / הנה אחי סהר ועל פן יחסר /
אורה עדי חדשה ומולכה
- 16 / פמעט וכוכב הודה יגל ועל /
חוג היקר תתצל במצמדה
- 17 / גלגל אשר הריץ בבור דלות דלי /
הודה כבר מלא יקר פדה
- 18 / רוח נדיבה קם והפיץ ענני /
תשקה ועב שדה ואד אידה
- 19 / שופרות ששונה ותצוצרות ישעה /
אשמע והפחידו מגור פחדה
- 20 / די הזמן לחיו ביפיה פארו /
ישיב עדי הודה ובו יעדה
- 21 / אם תחנה על משכני מעלות חנה /
או תצמד על עזי והוד עמדה
- 22 / או תשבה על פס צבא תקמות מלוה /
או תחלה על גב פסיל צעדה א6

- 23 / או תחמד כע נדוד אותי תמד /
 או לעבוד עבד אני עבדה
- 24 / חי אהבה אם אתאהבתי לבי /
 לשיר כבוד ענה ובוא עדיה
- 25 / או אחרי מות גן נשמות אחמד /
 כי אם עלוי עמה ובכבודה
- 26 / גרן אטדיה כגן אל אחשבה /
 לי נחרי ערן אדם מוקדיה
- 27 / אחשב אשר אל יחשב עון לכל /
 יסגד לצלם איש לבלעדיה
- 28 / משכן יקר אהל נצימות אה זתב /
 תפה אדניה ועפדיה
- 29 / עד אן גאון מצלתה ענותה /
 תצפין ראה כי הודה יודה
- 30 / אם תחריש יחמו אבנים ידמו /
 ושמע המות כל בהמות שדה
- 31 / ושמע המות צבאות שחקים רוממות /
 שמה עלי פיהם והם סתדה
- 32 / לא נבראו שמש וסחר על פני /
 מרום להאיר רק היות עדיה
- 33 / לעיד אשר מאור לבושקה נחצבו /
 גם ירחבו כי יגנבו חמדה
- 34 / אף כי רחבים אוהבים השואבים /
 מי דעה כי הם מלמדיה
- 35 / כל נצמי לקרוא שמי עבד ומי /
 פתי ניתנשא היות דודיה
- 36 / הן נואלו עת שאלו מאל בני /
 עיש היותם ממתי סודה

- 37 תרום גביר ובנה דביר עלו תאדיר /
 פֿם לְקוֹנִיָּה וְלִידִידִיָּה
- 38 עוד מה לה אם הזמן בשפילה /
 צוֹרֶה מְנוּסָה וּמִסְעָדָה
- 39 נוצר זמן לעבוד כבוד גדלה אכל /
 שָׁב שׁוֹנְאָה כִּי נֶעְצַב בַּעֲדָה
- 40 פי שקחו זכרו ופיו לא ישאלו /
 פִּי מִסְעָה בְּסִפִּיק לְכָל מְלָדָה

0 קרך: Kaminka (1895) p.118 קרנך 2

10 חמתך: חמסך Kaminka (1895) p.120

34 מדעך: מי דעך Kaminka (1895) p.120

37 שיר en la tach: sobre la tach עוז 37

Género: Poema de amistad

Qasida de 44 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.6v-7

Ediciones: Kaminka (1895) p.121-122

(El poema completo pero sin vocalizar)

לחכם אנבונגודה יחסאל הקשלרי נר"ו בהיותו בבילפוג
קרוב אלי כמתרעם על הנדודים הסתירו פניו מראותו בלא
יוכלו להסתיר פני הסהר בצלמו בדמותו ואשבע בהקיץ
תמונתו וכה דברתי

- 1 הַיִּסְתִּירוֹן פְּנֵי סֹהַר נְדוּדִים /
- פְּהִסְתִּיכֶם פְּנֵי דוּד נְחֻמִּים בַּב 6
- 2 בְּשׁוֹר סֹהַר תְּמוֹנַת דוּד לְנַגְדִי /
- הִכִּי אָחִים תְּאוּמִים הֵם יְלוּדִים
- 3 אָבֵל יִתְרוֹן בְּאוֹר פְּנֵיו לְאוֹרוֹ /
- אֲשֶׁר יִחְסֹר וְאוֹכִיו הֵם תְּמִידִים
- 4 בְּרָאוֹ אֵל לְהָאִיר מֵאֶפֶל דוּר /
- יִצְרוֹ צוּר לְהַפְחִיד קוֹל פְּתוּדִים
- 5 וְהִרְפִּיבוּ עָלַי אֶרְץ כְּשַׁדִּי /
- עָלַי שַׁחַק עַדִּי רוֹכְבִים צְמֻדִים
- 6 עָלַי שַׁחַק לְאֵט יִפְרֹשׁ כְּנַפְיוֹ /
- וְאִם לוֹ עַל פְּנֵי אֶרְץ צְעָדִים
- 7 זְמַן נוֹצֵר אָבֵל עַל פִּי רְצוֹנוֹ /
- וְכַעֲיוֹנָיו וְחִמִּים אֲחָדִים

- 8 / וְשׂוֹאֵל אֵיךְ קָרְאוּהוּ תְּמִימוֹת /
 וְגִלְגָּלִים כָּפְיוֹ נְעִים וְנָדִים
- 9 / וְאֵיךְ לֹא נִשְׂאוּ כָּפְיוֹ זְמַנִּים /
 בְּעוֹדוֹ כִּי אָבֵל טָמְנוּ מְצוּדִים
- 10 / עֲנִיתִיו הַגָּבִיר אָרַח וּבָרַח /
 בְּלִי בֵּית בְּנֵי שְׁטִים וּמִוֹרְדִים
- 11 / וְעַת עָלָה זְמַן כָּלָה וְסָלָה /
 אֲשֶׁר שָׁטוּ וְנִמְלְטוּ שְׂרִידִים
- 12 / כְּרוּב מִמֶּשַׁח אֲשֶׁר שָׁח עַת נִתְּתִיו /
 נִשְׂיָא יוֹדְעִים וְנִגִּיד עַל נְגִידִים
- 13 / יִהְלֶךְ אֹרֶךְ יְרַחוּ עַד יְרִיחוֹ /
 וְנִכְחוּ יוֹדְעִים כּוֹרְעִים וּמִוֹדִים
- 14 / יְהוֹדִיאוּ בְּנוֹת חֲכָמוֹת נְעִימוֹת /
 בְּשִׁכְלוֹ כְּעִלְמוֹת עִם צְמִידִים
- 15 / יְהוֹדִיאוּ נְדָבוֹת לְרַבּוֹת /
 וּבִינֹת יִרְשׁוּ הוֹרִים וַיּוֹלְדִים
- 16 / יִקְרַי יִרְשׁוּ וְהִלְבִּישׁוּ רִקְמוֹת /
 בְּנוֹת חֲכָמוֹת וְהוּא נֶתֶן רְדִידִים
- 17 / וְנִדְיוֹ כָּתְבוּ עַל דַּת תְּעוּדוֹת /
 אֲשֶׁר לְכַתּוֹב יְדֵי מִשֶּׁה כְּבָדִים
- 18 / יַעֲדוּן עַל כְּבוֹד הוֹכִיּוּ דְבָרָיו /
 כְּכֹכְבֵי אֹרֶךְ עָלֵי בּוֹרְאֵם מְעִידִים
- 19 / זְכַרְתִּיהוּ וְאַזְכּוֹר כֹּל נְעִימוֹת /
 וְלִי זְכָרוֹ כְּפָרִים עִם נְרָדִים
- 20 / זְכַרְתִּיהוּ וְשִׁכַּחְתִּי עֲמָלִי /
 וּבְזָכּוֹר הַנְּדוּד מְעִי יְקוּדִים
- 21 / אָבֵל אִם הַנְּדוּד הִרְחִיק פָּנָי דוּד /
 הַיִּפְרִיד עֵלַי אֶהְבִּינוּ וְדוּדִים

- 22 תִּפְרִידוֹן הַרְרִים וְעִמָּקִים /
 וּמְרַחֲקִים לְבַב חוֹשָׁקִים וְדוֹדִים
- 23 וְאִיכָּה יִרְחֲקוּן מִנְחוּ סְעִיפֵי /
 בְּחַח חֲשָׁקוֹ וְזַק חֲפָצוֹ לְכוֹדִים
- 24 וְכַתְּבֹתִי בְּקִירוֹת לֵב בְּרִיתוֹ /
 אָבֵל פִּימָה וְעֵשׂ שְׂמֵתִי לְעֵדִים א
- 25 לְעֵבְדוֹ נוֹצְרוֹ אֶתְמוֹל יְצוּרֵי /
 וְטָרָם נִבְרָאוּ לוֹ נִעְבָּדִים
- 26 וְעַת אֶעֱבֹד כְּבוֹד מִשְׁרַת רְצוֹנוֹ /
 נְסִיכֵי הַזְּמַן לִי לְעֵבְדִים
- 27 חֲמָסֵי לָהּ יְדִיד פִּי נֶאֱמָנִים /
 סְעִיפֵי אֵף הַפְּכַתְמוֹ לְבוֹגְדִים
- 28 אֲשֶׁר בָּגְדוּ כְּמוֹ נַחַל לְרַעִים /
 וְהִתְעִיבוּ בְּחֲשָׁקָהּ כָּל יְדִידִים
- 29 וְלֵב נָדִיב בְּאַהֲבָתָהּ כְּכֹלִי /
 לְבַל יִהְיוּ אַחֲרָיִם בָּהּ עֲנוּדִים
- 30 סְעִיפֵי נִהְפְּכוּ גַאִים לְמִינָם /
 בְּמַרְבְּעֵי זְמִירָה רְבוּדִים
- 31 זְמִירָה בַּר תְּהִלּוֹתַי זְרַעְתּוֹ /
 וְנִפְשֵׁי קִצְרָה רוּחַ וְקָדִים
- 32 בְּקִרְאָם חֲפָתָב גָּאוּ וְשָׁחוּ /
 בְּמִצָּאָם שׁוֹא חֲכֵי עוֹלִים וַיּוֹרְדִים
- 33 לָהּ דוֹד צַח לָהּ נְאוּוֹ תְּהִלּוֹת /
 לָהּ צָבָאוּ וְגַם יָצְאוּ גְדוּדִים
- 34 לָהּ נְאוּוֹ גְדֻלּוֹת בֵּין וּמַעֲלֹת /
 כְּמוֹ עַל צְנֹאֲרֵי מוֹשֵׁל רְבִידִים
- 35 הַכֹּלְפָל פִּלְפִּלָּה מִדָּע וְנִרְדָּע /
 וְדוֹד לְמִדָּה דַּבָּר נְגִידִים

- 36 וְעָנוּ זָחֳלָה צָדֵק וְעִנְנָה /
 יְהוֹשֻׁעַ גְּבוּרָה עִם רְפִידִים
- 37 פָּרִי פִיהַ שְׁלַחוּ אֵל לְמַחֲנֵת /
 בְּנֵי עוֹלָם וּמָה לָנוּ מְגִדִים
- 38 וּמָה לָנוּ שְׂאֵל עוֹד טַל וּמָטָר /
 וְטַלִּי לְקַחְהָ נוֹזְלִים וְשׁוֹקְדִים
- 39 רָאָה שְׂקֵד זְמִירֵי אַחֲרֵי מוֹת /
 בְּשִׁקְדָה טַלְהָ גָמַל שְׂקֵדִים
- 40 שְׂדֵי שִׁירֵי תְמוֹל מְלֵאוּ תְנוּבוֹת /
 תְּהַלְתָּהּ וְאִם הָיוּ שְׂדוּנִים
- 41 הֲלֹא עוֹד נִאָּצְלוּ מִלֵּין בְּמוֹ פִי /
 לְסַפֵּר גְּדֻלָּהּ הָיוּ עֲתִידִים
- 42 כְּתַבְתִּים פֹּה בְּדָם עֵינֵי לְמַעַן /
 תְּזוּיִתָּהּ יַעֲלֶה דָמָם וַיִּקְדִים
- 43 קַחְהָ שִׁירֵי שְׁלֵמוֹה בֶן רְאוּבֵן /
 לְשָׁלוֹם אוֹתָהּ זוֹכְרִים וּפּוֹקְדִים
- 44 שְׂאֵלְתֶם אֶהְבִּיָה לְבָדָם /
 בְּנִפְשֵׁי רַק יְהוֹי מוֹשְׁלִים וְרוֹדִים

1 היסטירון: Neubauer (1886) col.671

הסתירו Kaminka (1895) p.121

כהסתירום: Kaminka (1895) p.121

3 en tach לאור: sobre tach באור

8 קראונו Kaminka (1895) p.121: קראוהו 0

12 כתבתי escrita sobre עת

15 ומעלות: ובינות en el margen

Género: Poema laudatorio
Qit'ah de 2 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.8v

Ediciones: Kaminka (1895) p.124
(Completo pero sin vocalizar)
Patai (1939) p.71
(Completo y vocalizado)

ואען ואומר

- 1 אָני קל מצֵשה תקפּי בְּשִׁירִים /
 וְשִׁכְלָה נֶאֱחַז בְּשִׁמִּי גְבוּהִים
 2 וְאִם בְּשִׁיר אֱלֹהִים בֶּן רְאוּבֵן /
 יְחִנֵּדָה הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים

1 מעשה: מעשי Patai (1939) p.71

2 אלהים: אליים O y siempre en lo sucesivo

Género: Poema laudatorio

Gasida de 21 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.8v-9

Ediciones: Kaminka (1895) p.124-125

(El poema completo pero sin vocalizar)

ועוד

- 1 אם גְּדֹלָה עֲנֹתָהּ הַצְּפִינָה /
היום מְגַלֶּת שִׁירָה הַלְּשִׁינָה
- 2 היא הַמְּגַלָּה הַמְּגַלָּה מַעְלוֹת /
בד יוֹצֵרָה הוֹד תְּאָרָה הַתְּקִינָה א 9
- 3 הוֹד תְּאָרָה יַחֲפִיר צָבָא חֲשֵׁק עֲדִי /
עִישׁ בְּנוֹתֶיהָ בְּרוֹם הַטְּמִינָה
- 4 מִכְּתַב פְּדוּת דְּוִים וַיִּשַׁע קוֹדְרִים /
שִׁירָה בְּנוֹת הַיַּעֲנָה הַרְנִינָה
- 5 שָׁבָה שְׁבוֹת גִּילִי הַגְּלָתָה /
וְנָעִים זְמִירֵי שְׁנֵתָה לְשִׁנִּינָה
- 6 אֶתְמַה בְּאַגְרָת שְׁחַחֲוֹרֶת וְאִיָּה /
שְׁחַרְוֹת לֵבָב עֲצָבִי תַמּוֹל הַלְּבִינָה
- 7 לֵב נַחֲלָה נוֹדֵד יְמוֹנֵד מְרַחֲבִי /
אֶרֶץ וְלֹא בּוֹדֵד בְּעִיר וּמְדִינָה
- 8 לֵב נַחֲלָה נוֹדֵד וְאוֹהֵב הַנְּדוּד /
כִּי מַחְנֵה דוֹד בְּעָדוֹ אֲבִינָה
- 9 אֶתְמּוֹל רְאִיתִיהוּ וְטָרְמֵם דְּבָרוֹ /
נִפְשֵׁי בְּקִרְבוֹ אֶחְלָה הַשְּׁכִינָה
- 10 הֵא לָהּ מְגַלָּה בֵּין צְלָעֵי מַחְנָה /
לֹא בֵּין פְּתָבֵי אֶה קִרְבֵי לִינָה

- 11 / אם תצרי תוך מסגרות לבי בחר /
שפר מליצי הזמן נלינה
- 12 / או תאמרי כי את צרור ממור צרור /
אמרי מקומה אן ואן אכינה
- 13 / אם תחמדי שובבה למלכה נחסאל /
רבי שלומי לגביר הפי נא
- 14 / השר אשר משכה לשפחה לו וכן /
בוהן ונת ודין בפיו דינה
- 15 / השר אשר נפשו צדקה צדקה /
חדש נעורים לאמת הזקינה
- 16 / המצריה גדלו ורום שכלו לחיל /
יודעים בגלבע ידמה סינה
- 17 / לבנק חנית דעו ואור פוכבי מרום /
שכלו יהלה ארסטו בן סינא
- 18 / השר אשר עצר בחיל מוסר אבל /
גנב תמול נפשי ולא אאמינה
- 19 / מן אז בדודיו נכרה התנכח /
אלי ואת עצמי מאד השטינה
- 20 / נפשי מאד התנשאה בשמו כמו /
נפשו שפלה היא בשיר האזינה
- 21 / התפארו חכמה ובין פי יצלם /
על פיו ואיה אומר הגיגי בינה

4 / sobre tach: ומצבי en la tach ולבי

5 / ולבי: Kaminka (1895) p.124 ולב

6 / אהמה: אתמה Kaminka (1895) p.124

Género: Poema laudatorio

Qasida de 35 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol 9v-10.

Ediciones: Kaminka (1895) p.125-126

(El poema completo pero sin vocalizar)

Zinberg (1956) p.152

(Los versos 23 y 24 vocalizados)

9ב

לשר דון בידאל בן לביא החסיד ז"ל עבר דרך
 טאריגה משתדל (ב9) בהעמדת הקהלות ואשא משלי
 בגדולות ותהלות כמספר רום משפחתו והודו ונותר הוא
 לבדו

- 1 / עבים נדיבים עת רביבים יתנו /
 בראות נדיבותה להמטיר מאנו
- 2 / פי מתנותיה למרום יעלו /
 אה מתנות ידם לארץ נתנו
- 3 / הן יום ברא צור צלמה עם לבנה /
 נוצץ ועל פיו הוד וכן לו קננו
- 4 / לו אל ימלא משאלות או מעד /
 נות לב בנות עיש בה יתחתנו
- 5 / כל מאות שמש עזוב ארחו וכל /
 חילו לנכח מתניה יתנו
- 6 / אמה כליל כל כוללי הוד ועליל /
 ולה עלילות הגדלות נתכנו
- 7 / גלת בני גולה גלילי רום לקול /
 יעקם ירוכפו ובה ישענו

- 8 לולי בשלטי זכרה שלטו כאיש /
מגן לבבם אל מגנות מגנו
- 9 דוים וכאבן בנים צוק צללו /
לבם ברחים יגונים טחנו
- 10 לביא צבי יושבי שבי קום פצבי /
ומלוך עלי כסאות זמן לה זמנו
- 11 קום ראש ברוש משקה וצמרת הדס /
חקמה בצלה יודעים יתלוננו
- 12 לטמון המון פצמון ורמון גדלה /
תחשב ואיה ריחם בשמים יצפנו
- 13 נשרי יקרה תוה פנפה נכנפו /
צפו ועל פנפות שחקים קננו
- 14 הגה כתם מוסר ותם בך נמצאו /
פסו אמונים אה בך נאמנו
- 15 בית רש ומסכן מספנות הון עמה /
אה בלתה סוכני יקר מה יספנו
- 16 תמים ואורים הם דבריך וכל /
דברי חכמים יקסמו ויעוננו
- 17 מלים אצולים מבני אלים ועד /
לא נדברו התאשרו התכוננו
- 18 דמו נגידי חין להבחין וצרוה /
חנם והן הנם בחנם בחנו 10א
- 19 עת מענה רכות שחרים נבקעו /
עת מעניה אף עננים עננו
- 20 הן ספרקים ירגזו כי יחזו /
חצי חמתה אל מציקים כוננו

- 21 לא יתטיאו מתטיאי דור הקי /
אל שערת סער מציקים פנונו
- 22 תוה מלתעות קעות ישועות זכרה /
תוה מלתעות דעות כחצים שנונו
- 23 דעות פריהן רוש ופרהן לענה /
דעות בקדרות הזמן התלבנו
- 24 הם קרעו מאין חנית וסגור סגור /
לב אוהבי גם פח לכגלם טמנו
- 25 העל פרידת אוהבי אבה או עלי /
שיכי באבדם אבדו ויקוננו
- 26 פי אפרה משל פאל יערג /
פי אין צרוה מלי ואיה יבתנו
- 27 מתנכרי כל טוב הנכירון מחיר /
שיכי ומתי בין בשיר יתבוננו
- 28 נא ספרו זה אל בנו לביא אשר /
חלף ועמו כל ששוני צענו
- 29 חלף וחיל דודיו אמת לא חלפו /
נמר והוד תארו עלי פני פנו
- 30 שאלו השכח מתנה או משפני /
מצי אשר שם כל צבאיו שכנו
- 31 אמרו תיזכר עוד צבדתי ועז /
חשקי ושיכי הוד שבחיו נגנו
- 32 אם הוא שכחתי חסדיו אזהרה /
ולכתקו דודי מאד יתאוננו
- 33 פי עוד ביום אשאל לכנורי זמיר /
יחשו ועת אזהר שמו חיש יענו

34 יִשְׁלַח נְעִים מִקְּתָב וַיִּתְּנָה תָּו עָלַי /

מִצְחֵי לְעֻנּוֹת שִׁיר יְעֻנִים יְעֻנּוּ

35 לֹא בְּאֲמִינוּ לִי עֲדֵי יְהִיגָה בְּפִיו /

אֶל שִׁיר שְׁלֵמָה עַד וַתִּכְפְּרֶת תָּנוּ

1 נדיבים: נדודים Neubauer (1886) col.671

9 כרחים: ברחים Kaminka (1895) p.125

17 גדולים: אצולים Kaminka (1895) p.125

20 יתזו: יחזו Kaminka (1895) p.125

27 [ומתי בין] vocalizado en O

31 ענו: נגנו Kaminka (1895) p.126

Género: Poema laudatorio

Qit'ah de 7 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.10-10v

Ediciones: Kaminka (1895) p.126

(El poema completo pero sin vocalizar)

ועוד

- 1 לָכֶם בְּנֵי לְבִיא זְמִירֵי נְתָפְנוּ /
כִּי לְעִבּוּד שְׁמֶכֶם יְצוּרֵי נְתָפְנוּ
- 2 מִנְחָלֵי חֶמְאָת זְמִירְכֶם נִמְשְׁכוּ /
שִׁירֵי וְשִׁבוּ יָם וְעֵדִים רָנְנוּ
- 3 תִּקַּן אֲנִי שִׁירְכֶם מִשְׁלֵי פְּאֶשֶׁר /
יָמִים בְּיַדְכֶם כָּל מַעֲוֹת תִּקְנוּ
- 4 כָּל מְאוּזֵי מִזְמַן לְשׁוּב אֵלַי /
קִדְמוֹת אָבֵל אוֹתֵי לְעִבְד תִּקְנוּ
- 5 לֹא אֶתְמַקְּהָ עַל שְׁכַלְכֶם אוֹ דַעְכֶם /
כִּי טַעֲנוֹת בִּינּוֹת בְּעִירְכֶם טַעֲנוּ
- 6 שְׁלוֹם אֲלֵיכֶם כִּי לְבָבֵי אֶתְכֶם /
וּבַחֲסִדְכֶם מֵהוֹדְכֶם עָלְיוֹ תָנוּ
- 7 הָבוּ שְׁכָרִי יַעֲשֶׂה שִׁירֵי פָרִי /
לִי מַעֲצֵי זָמֵר עֲשׂוּ בְּתִים בָּנוּ

1 זמיריו Neubauer (1886) col.671 זמיריו: 1

2 Kaminka (1895) p.126 ועד ים: ועדים 2

Género: Poema laudatorio

Qasida de 36 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.10v-11v

L fol.206-207

Ediciones: Kaminka (1895) p.126-127.

(El poema completo pero sin vocalizar)

זה השיר שלחתי לחכם מאישט' איצאק אלי ז"ל הכהן
 ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות ושבע תלאות הרבה
 והיא שנת הארבה שהיה באורג'יל

- 1 קומתה לא מזקונים שפלה /
 נק מפני פוּבד פּבוּדָה סְבֵלָה
- 2 לכן להקל מצלי צנארה /
 לשאת עלי שכמי מצט הוד אַשְׁאֵלָה
- 3 לא החשיה זיו לחיה זוקן אָבֵל /
 שמש בקנאו בו מאורו גזלה
- 4 לא חשכו רואות לר' זמים אָבֵל /
 נפשה שלמה היא בחושים געלה
- 5 לא כלפלה שיבתה מזון אָבֵל /
 את נפשה נעה וביתה כלפלה
- 6 אל תפשונו הגביר אל תצביר /
 טובה אביר כל הוד ותעלה מעלה

- 7 מה לך יצלות מצלות שחקים והלא /
מצלת יקר בצדקה במצלה מצלה
- 8 מה לך אחזת רום והנה כל צבא /
רום בחמדון בגללה פה נתלה
- 9 בגללה יקר יקר ובגדלה /
גדל פרי גדל וגאון נצלה
- 10 תבל בבואה שלמה נדכה ברוא /
כל הוד ונדלת אחריה נצלה
- 11 א 11 חכמות רקמות נפשה תלביש ומן /
תחש נעימות כל ספרים נצלה
- 12 זרחו לך כוכבי אמרים חשכו /
ובלב חכמים אזי השימון תהלה
- 13 סתרי דבר אסתר ורות דבקי בה /
רוחה בקהלת בשדי נקהלה
- 14 מה לזמן לטמון המון גילי הגם /
זכר שמך מפי להכרית יוכלה
- 15 יום בחגור חרב מגור עצבי באור /
זכרון תהלתה והודה אצלה
- 16 אם אתנה רגע למתלה גמי /
מתולדות ימים אזי אתאבלה
- 17 או אם אהודה הן תהלה הללה /
עמך ואיה גדלה אטו ואתלה
- 18 כנור שבחיה תנגן יד זמן /
גם צלצלי שמעך לזחוק סלסלה
- 19 עד מכנף ארץ להביט צלמה /
עד פה יצדת ארבה לאט התנהלה
- 20 יצדה בלי צדה לאטה צועדה /
צא נא לזרקה פן תבואות תאכלה

- 21 צא נא וְהֶאֱכִילָהּ תְּנוּבוֹת מִדְּבָרֶי /
פִּיהָ וְצוּרָהּ בְּעֵדָה הַתְּפִלָּה
- 22 צא נא גְּבִיר לִקְרֹאת תְּהִלּוֹת כְּדָפוּ /
אוֹתָהּ וַיִּמְהַן אוֹהָבִים הַתְּנַחֲלָהּ
- 23 צא נא לְמוֹל חֻקְמוֹת אֲשֶׁר כָּמוֹת וְגַם /
מִתְנַשְׂאוֹת פִּי נִפְשָׁהּ בָּם בְּעֵלָהּ
- 24 אִישִׁים אֲסִירֵי חֻפְצָהּ חֻפְשִׁים וַיִּמַּח /
יָקָרוּ נִפְשֵׁים יַד רְצוֹנָהּ שְׁלָלָהּ
- 25 מַה נִּצְמָה נִפְשֵׁי בָּיִם דּוֹדִים אֲשֶׁר /
חֻפָּה בְּחֻפַּת אֶהְבְּתָהּ הַעֲלָהּ
- 26 נִפְשֵׁי בְּעֵבְדָהּ גְּדֹלָהּ הַתְּבָרְכָהּ /
וַיִּזְמַן הַיּוֹתֶמָה לִי גְבִירָה קַלְלָהּ
- 27 טָרַם וַתִּנָּהּ בִּי אֱלֹהִים הַיְיָתָהּ /
עֲמָהּ וְאֶהְבְּתָהּ בְּקִרְבָּהּ אוֹהֶלָהּ
- 28 לִפְנֵי מֶלֶךְ בָּהּ חֻפְצָהּ עֵבְדָהּ זָמַן /
אָכֵן בְּעֵבְדָהּ עַל זָמְנָהּ מִשְׁלָהּ
- 29 נִפְשֵׁי לָהּ תַּהֲמָה לְבַל תִּקְרָא דְרֹר /
אֵהּ פְּדֹרֹר תִּמְצָא בְּבֵיתָהּ אֶהְלָהּ
- 30 אֶתְמוֹל לְבָבִי עֲמָהּ בָּרוּחַ וְאֵיהּ /
תִּבְכֶּה לִּיאֵת עֵינֵי וְעֵינֵי עוֹלָלָהּ
- 31 פִּי כָל יָקָר בָּהּ כָּאֵתָהּ עֵינֵי וְאֵל /
לְבִי וְנִפְשֵׁי הוּד כְּבוֹדָהּ הִלָּלָהּ
- 32 הֵא לָהּ בְּרָכָה מִבְּרַכַּת שִׁיר וְעֵין /
מִשְׁלִי שְׁלֹמֹה רִוְחָהּ לוֹ מוֹשְׁלָהּ
- 33 הֵא לָהּ שְׁלוֹם נִפְשׁ בְּנִס מִחֻלָּהּ /
מִתְנוֹסְסָה וּבְדִגְלָהּ הִיא נְדִגְלָהּ
- 34 וּמִנְחָלָהּ יִשַׁע תְּבוֹנָתָהּ בְּתוֹהּ /
גוֹלַת פְּתִיּוֹתָהּ כְּצִיּוֹן גּוֹאֲלָהּ

- 35 מתחננה לאל בצד שלותה /
 ובצד ימותיה מאד התנפלה
 36 רפאות תעלה את לכל מדנה ואיה /
 תקרב לנפשה גביר כל מחלה

-
- 1 L אך :רק 1
- 2 L מעט מהוד בשכמי :עלי שכמי מעט הוד 2
- 3 L זוקן לחיך :זיו לחיך זוקן 3
- 4 L ראות :רואות 4
 L וכי :אבל
- 9 L יין :יקר 9
- 10 L אתמול מקומך :תבל בבואך 10
 L ברוא :בנות
- 11 falta en L 11
- 12 O תקהלה :תהלה 12
 es 11 en L
 L ככבי :כוכבי 12

13 falta en L

14 es 12 en L

L ולי :הגם

15 es 13 en L

L בלבי צהלה :והודך אצהלה

16 es 14 en L

L נתאבלה :אתאבלה

17 es 15 en L

L ואגדלה :ואהללה

18 es 16 en L

L צלצלה :סלסלה

19 es 17 en L

L אתנהלה :התנהלה

20 es 18 en L

21 es 19 en L

L התנפלה :התפללה

22 es 20 en L

L אהבים :אוהבים

23 falta en L

24 es 21 de L

שוללה :שללה L

25 אשר sobre la tach: תמול en la tach

es 22 en L

26 es 23 en L

אל :לי L

27 es 24 en L

אלהים :אלים L

אהלה :אוהלה L

28 es 25 en L

חשקך :חפצך L

אולם :אכן L

29 es 26 en L

בלבה :בביתך L

30 es 27 en L

31 es 28 en L

אללה :הללה L

32 es 29 en L

ל מברכות : מברכת

ל משלם : משלי

ל משלה : מושלה

ל תמיד בדגל : ובדגלך היא 33

34 es 30 en L

ל גביר : בתוך

ל בשבי : גולת

35 es 31 en L

36 es 32 en L

Género: Poema de amistad

Qasida de 18 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.11v

A fol.17v-18

L fol.211

Ediciones: inédito

לנכבד אחד בחלותו ויחי מחליו

- 1 גָּאָח אָנִי כִּי אוֹתָהּ אֶחְבְּתִי /
אֶךְ שֹׁחַ מְאֹד עִת גְּבוּהָהּ חֻשְׁבְּתִי
- 2 עָלַם אָנִי בְּרָאוֹת תְּמוּנָתָהּ וּמִ" /
יִרְאֵת פְּרִינְתָהּ קְזָקוֹן שַׁבְּתִי
- 3 לְבִי כָּלֵב אֲרִיָּה בְּעִזֵּי חֻבְרָתָהּ /
וּבַתְּאוֹת חֻשְׁקָהּ כְּנָשִׁים שַׁבְּתִי
- 4 כְּלִי בְּאַחְבָּתָהּ לְבַל תִּתֵּן לְדוֹד /
נְדִיב אֲשֶׁר רִיחֵי לָהּ נְדִבְתִי
- 5 הֵא לָהּ לְעַד לְבִי הָיֹת דוֹד נְאֻמָּן /
יַחַד קִרְבִּי נִגְדָהּ חֻקְכִבְתִּי
- 6 יִקְרֵ דְבַר חֻבְרָתָהּ עַד נִגְדָהּ /
כָּל דוֹד שִׁנְאָתוֹ אוֹהְבֵי אֲנִי
- 7 כַּבִּים יִרְיֹבוּנִי בְּרֻחֵי מַעְלִי /
דוֹנֵי נְהַם בְּגִלְלָהּ עֲזֹבְתִי
- 8 לוֹ יִתְּנוּ הוֹד מִחֻזָּה הֵם יִדְמוּ /

- לו ידעו לילה אשר גנבתי
 9 לילה בהנער מתי חשק ועל /
 גפי מרמי אהבה שכבתי
 10 רוח נשאתני בבין בתרי סגור /
 לבך ותוך מצפונך ישבתי
 11 אם צר סגור לבך מאד רחב פנים /
 בצדי ובו חוג אהלי הרחבתי
 12 ואמצאה לנחות בריתה שם ובם /
 חקוק דמותי גם בשם נקבתי
 13 ואפתחה גנזי קרבים נגנזו /
 ספרי רפואות שם אשר תאבתי
 14 גם סוד ארסטו שם ואוקלידס ואף /
 אבן סנה לראות מאד הטבתי
 15 האם בחמדי דוד כמותה אהיה /
 אשם ואף אם כל ידיד תעבתי
 16 קח נא ידיד מרפא הנני ערכו /
 ידי ומרקחת זמיר פתבתי
 17 ואכל והתחזק ידיד פי חליה /
 חחלי גאון חילי והתעצבתי
 18 ורחב וגיל עם מצלתה פי אני /
 גאה מאד פי אותה אהבתי

A נאה : גאה 1

A ראיתי : אהבתי

L ערכך : גבהך

2 es 3 en A

ומן :ומ A

3 es 2 en A

חִשְׁקָהּ :חִשְׁקָהּ A

בעז : בעוז L

4 כי לי : כלי A

לכל : לבל A

והוד : לדוד A

אתן : תתן L

5 עד : דוד L

6 בלתך : נגדך A

זלתך : נגדך L

אהבי : אהבי L

8 לא : לו A

לא : לו A

כי ממך : לילה אשר A

כי ליל ויום : לילה אשר L

לילה כהבריח שארית ככבי /

רום בחלומים עצך נצבתי (es verso 9 en L

falta en O)

9 es 10 en L

- 10 **סגור** sobre la tach: **לבב** en la tach
ותוך מצפונך ישבתי falta en A donde se sustituye con
del soger del v.11 de O
es 11 en L
- 11 **אם צר סגור לבך מאד רחב כים / בעדי** falta en A
es 12 en L
L הכי :מאד
- 12 **es 11 en A**
es 13 en L
- 13 **es 12 en A**
A כתבים :קרבים
A כתבים :קרבים
es 14 en L
- 14 **es 13 en A**
es 15 en L
גם סוד אריסטו שם ואוקלידס /
A y L: ואף אבן סנה לראות מאד הטבתי
סוד אריסטו שם הוד ואקלידס ועל /
O אף צוררי לראות מאד הטבתי
- 15 **es 14 en A**
A אשה :אשם
es 16 en L

16 es 15 en A

גביר :ידיד A

17 es 16 en A

es 18 en L

החליא :החלי L

18 es 17 en A

נאה :גאה A

es 19 en L

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 27 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.15-15v

L fol.213-214

Ediciones: inédito

עוד לו בשירים שקולים

- 1 אן תלכי או תדרכי אגרת /
מחן רצופה ואמת נעדרת
- 2 נפר מעיל מצלגה ומח יועיל גדיל /
חנה ואיה תלכי כמתנפכת
- 3 דמית לעלמת חן באשנב נשקפה /
תטיל תנית חשקה ומסתתרת
- 4 לב מארי עז תשברי כי תאמרי /
כפות ואת חרב חרי חוגרת
- 5 חכה דבש אה נחבש עם לענה /
בת יענה רנה ושיר אומרת
- 6 רקמת כתבה עש וכימה רקמו /
רמה ועש גם היתה עוזרת
- 7 נא דברי על לב ודנה מה חרי /
האר עלי נפש מאד נשברת
- 8 ותענה דוד צח ואדים מאדום /
בא וחדום כגליו מרמי קרת
- 9 כם באמון דתו ושכלו סכלו /
ולמענו עינו ישו עורת

- 10 / שָׁכַח בְּרוּמוֹ אֶת עֲנִי עֲמוֹ כְּמוֹ /
מִשְׁרָה בְּשִׁכְמוֹ הוּד שְׁמוֹ זוֹכֶרֶת
- 11 / וַיִּתְּקָה אָפוֹ הָכִי לֹא יֵאֱמִין /
כִּי עוֹד פְּלִיטָה תִהְיֶה נִשְׁאָרֶת
- 12 / מִטָּה תִסְדִּים הָהָ לְנִחַשׁ נִהַפֶּה /
אוֹר צַח וּבְהִיר יַעֲמוֹד בְּתֶרֶת
- 13 / מִר אֶאָנֶק בְּשָׁנוֹת עֲנֹק חֲכָמָה וְצִיץ /
מִשְׁרָה וּבוֹ הַתְּפָאָרָה תִפְאָרֶת
- 14 / הַתְּפָאָרָה נִפְשׁ קִצִּינִי בֵין בְּעֵת /
אֶל שְׁעָרֵי דָעוֹ תְהִי שׁוֹעֶרֶת
- 15 / לְבָרֵק זְמִירוֹ יִלְכוּ מִלְפֵי זְמִיר /
הָאֱמִיר אֶמִיר הַשִּׁיר וְהַצְמֶרֶת
- 16 / לְבָרֵק זְמִירוֹ קָם אָנִי בָרֵק וְשִׁיר /
עַל פִּיּוֹ דְבוּכָה הִיְתָה דּוּבְרֶת
- 17 / קָשֶׁת לְמִשְׁמֶרֶת לְבַל יִמַח יְקוּם /
נִפְשׁוֹ לְבַל יֵאבֵד יֶקֶר מִשְׁמֶרֶת
- 18 / בְּסִגּוֹר כְּתִבּוֹ מִעֲרִיב עָרַב וְעַת /
יִפְתַּח יְמִין שַׁחַר בְּעִזּוֹ נִאֲדָרֶת
- 19 / זָחַל יְרַחוֹ לְעֲרוֹךְ זְרַחוֹ עֲדִי /
שְׁמֵשׁ נִכְחוֹ תִהְלֶךְ קוֹדֶרֶת
- 20 / כְּעִסִּי וְקֶצְפִי עַל זְמַן בּוֹגֵד תְּמוֹל / 151
צוֹלֵת מְצוּקוֹתָיו כְּיָם סוֹעֶרֶת
- 21 / שִׁבַּר אָנִי חֲפָצוֹ אֲשֶׁר בָּהּ הִיְתָה /
נִפְשׁוֹ רְכַלֵּת בֵּין וְתוֹם סוֹחֶרֶת
- 22 / כִּיחוֹ וְצוּף לְקַחוֹ אָהָה נָמַר בְּמִר /
עֵתִים וְנִדְרָכּוֹ מֵאֲנוּשׁ נִסְתָּרֶת
- 23 / יִמְחַץ וַיִּרְפָּא בְּחִלְיָא אוֹ בְּחִלִּים /
נִפְשֵׁי לְעַבְדּוֹ נִמְכְּרָה מִמְכָּרֶת

- 24 כְּנֹר תִּהְלֶתוּ מְשֹׁשׁ עֲצָבִי וְעַל /
מִצְחִי כִצִּיץ זָכְרוּ וּכְצַמֶּרֶת
- 25 הִנְנִי אָסִיר חֶפְצוֹ וּמֵאַרְצוֹ בְּחוּט /
חֲסִדוֹ לְבָבִי מִשָּׂכָה שֶׁרָשָׁרֶת
- 26 אֲחֲלִי מִגְלָתִי לְפָנָיו תִּכְרָעִי /
חֲשָׁקִי וְצַדִּיקִי לוֹ הִיִּי סוֹפְרֶת
- 27 וְשָׁלוֹם שְׁלֵמָה בֵּן רְאוּבֵן לוֹ שְׂאִי /
אֵן תִּלְכִּי אוֹ תִדְרְכִי אֲגָרֶת

L ועשבם : ועש במ 6

L אדנך : זדנך 7

L וגם : כמו 10

L פלטה : פליטה 11

L כי אור : אור צח 12

L שופרת : שוערת 14

L שית : השיר 15

L דברה : דבורה 16

19 לנכחו :נכחו L

22 ל הומר :נמר L

24 וכצמרת : variante marginal ilegible

ל וככתרת : וכצמרת

27 ל ושלמה :ושלום

Género: Poema amoroso

Qasida de 39 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.15v-16v

L fol.209-210

Ediciones: Patai (1939) p.76

(Los versos 3,4,6,7,8,9,36 y 77, vocalizados)

על יעלת חן ישרה בעיני

- 1 / בְּמַצְחֵי חֶקְקֵי צְלִמָּה וְגִלְמָה /
צְבִיבַת חֵן הַתְּהַרְגִי לְעַצְמָה
- 2 / בְּקִלְעַ יָמִין עֵיז אֶהְבְּתָה /
לְמוֹל פְּנֵי בְּאֲבָנֵי יְהִלּוּמָה
- 3 / הַלְמַתִּינִי בְּמַהְלָמוֹת תְּשׁוּקָה /
וְשַׁחֲתִי מִגְּאוֹן חֲשֻׁקָה וְרוֹמָה
- 4 / בְּגַחַל תַּאֲוָה נִכְוָה לְבָבִי /
אָבֵל נַחַל עֲדָנִים לִי בְּמִימָה
- 5 / בְּעֶצֶם הַנְּדוּד בְּלוּ עֶצְמִי /
וְלִי עֶצְמָה וְרַב אוֹנִים בְּעַצְמָה
- 6 / וְעוֹלָם נְעֻלָּם בִּימֵי עֲלוּמִי /
וְנִי לִי אִם זָמַן לֹא יַעֲלִימָה
- 7 / בְּשֵׁם שְׂמֻחָה בְּפִי אוֹרָה וְשְׂמֻחָה /
וְאֶגִּיל יוֹם בְּדָגֵל פִּי אָרִימָה
- 8 / וְאִיךָ לֹא אֶשְׁבְּעָה שְׁבַע שְׂמֻחוֹת /
וּבָהּ אֲחוֹת מְקוֹר גִּילִי וּמַמָּה
- 9 / וּבָהּ נִכְּחַ נְעִים נִכְּחַ אֲשֶׁר תְּ /
צָבָה מַסּוּר שָׁבוּ יָקָר וּלְשֻׁמָה

- 10 וּבָהּ צִהַר וּבֵית סֹהַר לְנַפְשִׁי /
אָחוֹת סֹהַר וּבֶן שָׁחַר תְּאוֹמֶהּ
- 11 יַחֲדַת חֵן נְיוֹרָשֶׁת נְעִימוֹת /
וּבֵת שָׁקֵל וּבֵין אָבִיהָ וְאִמָּהּ
- 12 בְּיַפְעָתָהּ וְקוֹמָתָהּ עֲדִינָה /
לְהוֹד תָּמַר וְאֵל תָּמַר אֲדַמָּהּ
- 13 בָּגֵן לְחֵיבָה עֲרוּגַת חֲנֻכִּים / 16א
בְּאֶפְסָה אֲשַׁכְּלוֹת כְּפָרָהּ וּבְשִׁמָּהּ
- 14 וְלֹא שְׁלֵם דָּמוֹת צָלֵם עֲלָמוֹת /
עֲדֵי נִבְרָא מְאוֹר לְחֵיבָה וְצִלְמָהּ
- 15 וְאֵין חֲסָרוֹן בְּכִשְׁרוֹן הוֹד הַדְּבָרָה /
לְבַד כִּי מַעֲפָרִים צוּר הַקִּימָהּ
- 16 וְלָכֵן אֲאָמִין כִּי יַד יָמִין אֵל /
הַצְּבָהּ מִכְּנֶף כּוֹכְבֵי מְרוֹמָהּ
- 17 וּמֵה נִפְשָׁתָּהּ אֵלַי בְּנוֹת בְּעֵת שְׁמֵתָּהּ /
צְבִיבָה כָּל צְבִי וַיִּקַּר בְּשִׁכְמָהּ
- 18 תְּרוּמוֹת מִשְׁדֵּי חֲמֻדָּהּ לְכֹל /
וְעוֹלָלוֹת חֵן תְּעוֹלְלָנָה בְּכַרְמָהּ
- 19 בְּעוֹד אֲשַׁכּוֹן בְּחֻבִּיּוֹן עַל פְּרִינָהּ /
אֲשׁוּ כַעֲיוֹן בְּחֻזִּיּוֹן תַּעֲצוּמָהּ
- 20 וְעִתּוֹתַי עֲרָבִים לִי בְּשׁוּרֵי /
בְּעֵין לֵב הוֹד תְּמוֹנָתָהּ וְגִשְׁמָהּ
- 21 וְהֵעֵת אֶפְקָחָה עֵינַי וְאִינָהּ /
אֲנִי נַחַל וּבִי גַחַל כְּתֻמָּהּ
- 22 הַטּוֹב יוֹנָה אֲשֶׁר תּוֹנֵי עֲמִיתָהּ /
בְּרוּךְ מַעֲנָה וְיִתְעַנֶּה יְתוּמָהּ
- 23 וְלוֹ הָיָה חֲלֵי נַפְשָׁהּ בִּידוֹ /
בְּטָרָם תִּקְרָאֵי חֲסִדוֹ יְכַתְּמָהּ

- 24 / וְאִם חָלַמְתָּ אֲשֶׁר שָׁפַכְתָּ דַּמִּי אִישׁ /
הַטּוֹב לְהִיּוֹת אֲנִי פֶתְרוֹן חֲלוּמֶיךָ
- 25 / אֲנִי הָאִישׁ מְשֻׁכְּוֵהוּ עֲבוֹתוֹת /
אֶהְבִּיךָ וְגַם נִלְכַּד בְּחֶרְמֶיךָ
- 26 / וּמֵאֵז נִתְּנָה דַת מוֹעֲדֶיךָ לִי /
וַיּוֹם נָחַם וַיּוֹם אֶלְחָם בְּלֶחְמֶיךָ
- 27 / יָמֵי נוֹחַ בְּלִי נוֹחַ עֲבָרְתִּים /
וְשָׁנֵי אָרְכוֹ מִכָּל קְדוּמֶיךָ
- 28 / וְהַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת סִפְרִיתִים /
בְּחֶטְאֵי אָרְכוֹ לֹא בְּאִשְׁמֶיךָ
- 29 / בְּכָל לַיִל אָקוּ אֶל גִּיל בְּיוֹמֵי /
בְּתַקְוֹתַי תַּיּוֹת יוֹמָם בְּנִצְעֶיךָ
- 30 / וּבֹא עָרַב וְתוֹחַלְתִּי יִכְנָב /
וְנָס גִּילִי כְּנוֹס שְׁמִשְׁךָ וַיּוֹמֶיךָ
- 31 / אֲחַלָּה נָא פָּנֵי חֲשָׁקֶי מְצִיקֵי /
וְרוּחַ אֶהְבָּה יַחַל לְפַעֲמֶיךָ
- 32 / בָּקוּ שְׁנֹה יִשְׁנֹה עַל שְׁנֵינוּ /
חֲלֵי חֲשֶׁק וְחֵיל אֶהֱבֶה לְהִלְמֶיךָ
- 33 / הֲלֹא יָמִים יְהוּ שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ /
וְלֹא יָנוּם לִבִּי חֲשָׁקֶיךָ בְּנוֹמֶיךָ
- 34 / אֲחוֹתִי כָּל מְשׁוּשׁ חֶפְצֵי בְּחֶפְצֶיךָ /
וְכָל יִשְׁעֵי רָצוֹן תַּאֲוֹת זַמְמֶיךָ
- 35 / וַיַּעַן כִּי לְהַעֲצִיבִי רָצוֹנֶיךָ /
בְּעַצְבֵי אֲשַׁמְחָה לֹא אֲאָשִׁימֶיךָ
- 36 / וְקָלִים לִי סְבוּל אֶלְךָ שְׁנֵי חֵיל / 161
בְּעַד יוֹם גִּיל בְּהַתְּעַנֵּג בְּטַעֲמֶיךָ
- 37 / בְּתַקְוֹתַי אֲרַמָּה מִחַלְתִּי /
וְאוֹחֵיל יוֹם רָצוֹן חֲשָׁקֶיךָ יִרְמָה

- 38 וְאוֹחִיל יוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁלַם מִלְּאֶכֶת /
 אֶהְבִּינוּ בְּחֵיק דֹּדֵי אֲשֵׁימָה
 39 וְכֹאשִׁית אֶהְבָּה אֶסְבֹּל בְּהֶשֶׁית /
 לְעֵינַי אֶתְרִית וּבְרִית שְׁלוֹמָה

2 בקלע יד: בקלע L

3 שחתי: ושחתי Patai (1939) p.76

6 es 7 en L

L מזמן: אם זמן

(ולבי זור מזור אהבתך /

es verso 6 en L falta en O) סועד מעז תרוה ותומך

7 es 9 en L

8 falta en L

(והאיבות וריבות לרבבות /

es verso 8 en L falta en O) ואשכחם ואני רום ברחמך

9 falta en L

(ובך שמש לאור חשכי וגנחי /

es verso 10 en L falta en O) ויחמם באסמך

10 es 11 en L

L יצהר : צוהר

11 es 12 en L

(אני יפיך חבילה מר לליבי /

es verso 13 en L falta en O) חן בימך

12 es 14 en L

13 es 15 en L

14 es 16 en L

15 es 17 en L

16 es 18 en L

L וכמעט : ולכן

L ככבי : כוכבי

17 es 19 en L

18 es 20 en L

19 es 21 L

20 es 22 en L

21 es 23 en L

22 falta en L

/ (ולא אבא עלי מותי בידך)

שלמך ולשמך es 24 en L falta en O)

23 falta en L

/ (בשם זה יקראו אכזב לבבך)

שלמך ומרום רחמך ולב נאמן בחתמך es verso 25 en L falta en O)

/ (אשר קדמו שדי יפוך מעילך)

שלמך כי תקרעי במ לב יתמימך es verso 26 en L falta en O)

24 es 27 en L

/ (אני גבר אשר נלכד בחבלי)

שלמך וענותך וחמתך es verso 28 en L falta en O)

25 es 29 en L

L וממרחקים משכוני: אני האיש משכוהו

26 es 30 en L

27 es 31 en L

L נוח: נוח

28 es 32 en L

29 es 33 en L

L בניומי: בניומי

L בקר : יומם

30 es 34 en L

L בקר : ערב

31 es 35 en L

L יצירך : מציקי

32 es 36 en L

L דודים : אהב

33 es 37 en L

L הכי : הלא

34 es 38 en L

35 es 39 en L

36 es 40 en L

L אשר אטעם : בהתענג

37 falta en L

38 es 41 en L

L אהביך : אהבינו

39 es 42 en L

Género: Poema amoroso

Qitah de 8 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.16v-17

Ediciones: Patai (1926) p.220-221

(Los versos 1,2,3,4, y 5, sin vocalizar)

Patai (1939) p.77

(Los versos 1,2,3,4, y 5, sin vocalizar)

לרעיה שמה מלכה אהבתיה אהבה עזה כמות ולקץ ימים
 בגדה בי ותאמן המלכה באהבתי והעזה פניה ללכת אחרי
 הבחורים כי אמרה איך תאהב אהבת כלולות אחרי בלות
 ואשא משלי

- 1 בי מאַוּחַ עֲפָרָה וַיִּזְנֶת אֵלָם /
 כי תאַוּחַ בְּקִשָּׁה תִשּׁוּק בָּהּ עֲלֵם
- 2 מַה זֶה תִּגְלַל פְּנִים לְהַעֲלִים הָאָמֶת / א17
 או תַּעֲנֶה עֲדֹת נִסּוּד יֵאָלֵם
- 3 שׁוּבֵי צְבֹיֹת הַצָּבִי כִּי בִי עֲדֹן /
 עֲדֹנָה זְרוּעַ לִי זְרוּעַ תֵּלֵם
- 4 שׁוּבֵי וְאֵם לֹא אֲחֵלִי יוֹפִי וְחֹן /
 הִרְהִיב גְּאוֹן לִבִּי מֵעַט יַעֲלֵם
- 5 אוֹלֵי בְּרַחֲקוֹ אֲחַבָּה תִּקְרַב וְשַׁח /
 גְּבִיחָה וְקֶץ הַתַּאֲוָה יִשְׁלֵם
- 6 אֵל נָא יִרְבּוּנֵי בְּחִשְׁקֵי זֹאת הַכִּי /
 נִגְדָה שְׂאֵר נָשִׁים תְּמוּנַת צֵלֵם
- 7 אֵם כֹּל יִקָּר לֹא נִחְקַר יִפְיָה וְעַת /
 הַבְּרָאָה תִּבְנֶיִת עֲלָמוֹת שְׁלֵם

8 שְׁמֵשׁ עֲרוּךְ לָהּ נִכְלְמָה כִּי תֵאָכְרָה /
זֶרֶק בְּזָכְנֶיהָ בְּלֹא תִכְלֵם

1 תאונה : תאונה Patai (1926) p.221 ו (1939) p.37

5 וישח : וסר Patai (1926) p.221

Género: Poema amoroso

Git'ah de 7 versos

Metro: Ha-mahir (sariá)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.17

Ediciones: Brody (1923) p.331

(Completo y vocalizado)

Patai (1926) p.221

(Los versos 3,4,5,6 y 7, sin vocalizar)

Patai (1939) p.77

(Los versos 3,4,5,6, y 7, sin vocalizar)

נְעוּד

- 1 שְׁמֹשׁ בְּלַחְתָּהּ תִּקְעֶה נְוָה /
 לְהִיּוֹת כְּצִלְמָהּ תִּתְאַרְתָּה נְאוּה
- 2 וַיִּשְׁאַלּוּ רוּאִים הָאֵם הִיא עָב /
 אוּ עַל פְּנֵי הוּד לְחַתָּהּ מִסְנֶה
- 3 הָהּ לִי אֲנִי כוֹאֵב אֲשֶׁר אֶכְסֶף /
 לְעֵלוֹת בְּתִמְרֵי הוּד וְאֶתְאַנֶּה
- 4 אֶתְאַב אֲבָל אֶדְאֵב וְאֶהֱיֶה אֵב /
 חוּלֵי אֶהְבִּים מִבְּלֵי שׁוּה
- 5 רֹאשׁ לְחֵלִי שַׁחַת בְּלֵי טוֹב לִי /
 אֵם מִבְּלֵי חֶשְׁקָהּ אֲנִי הוּה
- 6 הָהּ כִּי בְּאוֹר אֶהְבֶּה מִעֵט חֶשֶׁב /
 לְבִי לְהִתְחַמֵּם וְהוּא נִכְוָה
- 7 קוּם לֵב שְׂרוּף אֶהֱבֶה וְהִשְׁתַּחֲוֶה /
 נִכְחָה וְהִיִּיתָ כְּגֹן כְּוָה

Género: Poema amoroso.

Qasida de 16 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.17v

Ediciones: Patai (1926) p.220

(Los versos 3,4,10 y 11, sin vocalizar)

Patai (1939) p.78

(Los versos 3,4,7 y 9, sin vocalizar)

Schirmann (1960) p.627-628

(El poema completo, vocalizado y con notas)

אחרי כן הגיעני שיר אהבה מאת בחור משכיל מילדי
 המשרה מתאמץ לעלות בסנסני התוכחה והמוסר באהבתי
 אחת הנבלות מהרח למצוא אלי צירים וחבלים כמהר
 הבתולות תלבשנה מעילי מעילה ומתופפות על לבביהן
 בנכליהן לב חושקיהן לחכאיב ולכלות וכהגלות נגלות לעיני
 השמש הזאת צבית החן אילת המעלות מוסרי הבחור
 בתוכחות מגלות נלאיתי נשוא מאמריו ורמזה אלי בעיניה
 יונים לענות דברי רננות למדבר עתק נגד אהבת כלולות
 כמספר כבוד יפיה וחיא קראתהו שיר המעלות ואומר

- 1 לְבִי אֲחֵרִי נִמְכַּר גְּאֻלָּה / 17ב
 בָּהּ מָצָא בְּקִרְאוֹ הַמְּגֵלָה
 2 מְגֵלַת חַן קְצוּפָה בֵּין נְאֻחָבָה /
 מְסַתְּרֶת וְסוֹד הוֹדָה מְגֵלָה
 3 יְדִידִי שֶׁל מְשַׁל מְשַׁל שְׁלֵמָה /
 בְּפֶחַח שֶׁקֶת הֵלֵא נִכְשֵׁל וְחֵלָה
 4 וּמִנְחָלַת שְׁמוֹ לֹא נוֹתְרָה לִי /
 לְבַד נִחְלַת כָּאֵב אֶהְבֵּחַ וְחֵלָה
 5 יְדִידִי הֵס וְאֵל תִּאֲשִׁים אֲנָשִׁים /
 כְּחֻקִּים חוֹשְׁקִים כַּעֲיָה אֲשֶׁר לָהּ

- 6 יָקָר וְחַן עֲבָדִים וְחֲשׂוּקִים /
וְשָׁמַשׁ קְדָרָה גְרָה בְּהִלָּה
- 7 בְּעַד אֲשַׁנֵּב בְּרַק עֵינָה כְּגֹנֵב /
יְכַל לְבִי וְיָשִׁית בִּי מִסְלָה
- 8 וְתֹאמַר כְּחֻקָּה מְנַחֵה וְלִבִּי /
נִקְדָּה הִיא וְאִישׁוֹנָה עֲגָלָה
- 9 אָהָה יוֹנָה יְדִיד עָרֵב כְּעוֹכֵב /
מְאֻסְתָּהוּ וְנִתְפָּרְדָּה תְּבִילָה
- 10 אָהָה עֲלָמָה יְנַהֲגֵנִי בְּעֲלָמוֹת /
אֵלַי יוֹקֵן וּבְבִלִי עֵת וְתַכְלָה
- 11 וְהוּי כִפָּה קֶשֶׁת רוּחַ וְסִגְרָה /
בְּעַד כְּחֻמָּה בְּלִי כְחָמִים וְחֻמְלָה
- 12 וְאָבִיָּה עֲשׂוּק אָהֵב יְדִידוֹת /
וְאוּלֵי אֶעֱשֹׁק חֲרִיו תְּחֻלָּה
- 13 מְלִיצֵי אוֹהֲבֵי יוֹדְעֵי כְּאָבִי /
אֲשֶׁר לָכֶם דְּבַר חֲשֹׁק סִגְלָה
- 14 שְׁמַעוּנִי וּפְגַעוּ לִי בְּעַפְרוֹן /
מְלֵא מִרְמָה אָבִי כַעֲיָה וְכֻלָּה
- 15 לְבַל יַעִיר תְּחַמְתּוּ לִי וְיִסְעִיר /
שְׁאוֹן יָם אֲתַבֵּחַ עִם קוֹל תְּחַלָּה
- 16 יְדִינִי דְבָרוּ עַל לֵב אֲחוֹתִי /
אֲשֶׁר יִכְּהוּ וְאֵל מוֹשֶׁה תְּפַלָּה

5 עשוקים :רחוקים en el margen

9 חבלה :חבילה 0

מאסתהו :מאסתיהו Patai (1939) p.78

10 ינהגני :תנהגני 0

על מה :עלמה Patai (1926) p.220 y (1939) p.79

11 והיא :והוי Schirmann (1960) p.627

Género: Poema amoroso

Qit'ah de 7 versos

Metro: Ha-mitqarev (mutaqārib)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.18

Ediciones: Patai (1939) p.79

(El verso 7 vocalizado)

אחרי כן הגיעני כתב מאת הבחור הנז' מתחזק
 בטענותיו לבלע ולהשחית נחלת חשקי כמתראה אוהב צדקי
 ובכל צרותי לו צר ולא סר מהשיב עונות החושקים אל
 חיקי ואני בראותי רשפי האהבה בערו בי וחשקי מציקי
 שלחתי ידי ואקרע המגלה שנים עשר קרעים והוא ילד
 שעשועים מה טוב ומה נעים ומכל האוהבים והרעים הוא
 מנת חלקי חרה לו וקרע לבו על הקריעה וחשב לעשות אתי
 רעה לשלח מדנים ולהיות רע רכיל יהלוך (א18) עם
 אחותי רעיתי להוסיף סרה ולהעיקי ואני עני וכואב נלכד
 בפח החשק עיזוב ועצור אסור בזיקי יראתי פן אספה ביד
 אויבי ומפני מכעיסי מפני צרי גברתי תעזבני ותרפני עד
 בלעי רקי אז מהרתי למצוא זה השיר ואשחה במר נפשי
 ולא החדלתי את מתקי וכה דברתי

- 1 לְבָבִי קִרְעָתִיו בְּקִרְעֵי מְגָלָה /
 וְאוֹלָם תִּפְרָתִיו בְּחוּטֵי מְחִילָה
- 2 בְּחוּט חֲסִדָּה שֶׁר תְּבוֹנֹת וּמוֹסָר /
 תִּמְכָּתִיו וְנִקְשָׁר בְּאַהֲבָה וְחִמְלָה
- 3 יָדִיד צַח הִתְנַשֶּׁה בְּעָרְפִי לְמִשָּׁה /
 תִּפְלָה וְתַחֲנוּן וְשֵׁב שְׂוֹא וְתִפְלָה

- 4 וְשֵׁם מִי מְרִיבָה בְּיַד גִּיל וְאַהֲבָה /
 וּמִצַּת תְּשׁוּקָה בְּמִצָּה בְּלוּלָה
- 5 אָסִיר חֵיל וְתַקְנָה לְבָבִי וְנִכְנָה /
 וְיִחְשׁוּב תְּמוּתָה רַפְאוֹת תְּעַלָּה
- 6 הַתְּסַגִּיר לְבָבִי בְּכַף אִישׁ מְרִיבִי /
 הַתְּדַמָּה אֶהוּבִי לִישְׁבִי קַעִילָה
- 7 הֵיחָ טוֹב וְסֵלַח לְלֵב סָג וְנִאֲלַח /
 בְּחֶשֶׁק מִמֶּלַח בְּיָגוֹן וְגִילָה

Género: Poema amoroso

Git'ah de 2 versos

Metro: Ha-mitpašet (bašit)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.18

Ediciones: inédito.

18א

ועוד

- 1 לְבִי וְנִפְשִׁי כְּמוֹ יַם סוּף וְכִנְוָת /
 יִחַמוּ לְכַעֲבֵת זֶקֶר חִילִי מִגְּבֻרָת
- 2 אֲדַמָּה יְדִידֵי יְהוּזְבָבִים בְּקִרְצֵי קְתָב /
 הוּי אָח אֲשֶׁר אָח אֲחָבִים בִּי מְבוֹעֶרֶת

Género: Poema amoroso

Qasida de 10 versos

Metro: Ha-²arok (ṭawil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.18-18v

Ediciones: Brody (1923) p.331-332

(El poema completo y vocalizado)

Patai (1926) p.222

(El poema completo sin vocalizar)

Patai (1939) p.79-80

(El poema completo y vocalizado)

ואחרי זאת הגידוני כי יעברו דרך אניה בלב ים
לסיסיליה ואומר

- 1 בְּכּוֹ אֶהְבֶּה חוֹלָה קְנוּיָה בְדַמְעוֹת /
וְתוֹחֶלֶת טוֹבָה וְרֵאשִׁיתָה רְעוֹת
- 2 וְעַל חֶשֶׁק חוֹשֵׁק לְחֶבֶק וּלְנֶשֶׁק /
וְאָרְכוּ הַיָּמִים וְרַחֲבוּ הַשָּׁעוֹת
- 3 בְּכּוֹ כּוֹסֶף קָצָף מַחִירוֹ לֹא כָסֶף /
לְבַד לְעֵבוֹר קָצָף פָּגִי יָם וּתְנוּעוֹת
- 4 לְאֵט לִי בַת גְּלִים רָאִי כִי נִבְהָלִים /
בְּנֵי יָם גַּם חוֹבְלִים בְּסַעַר וּשְׂמוּעוֹת
- 5 וַיִּמָּה לָהּ צִי אֲדִיר רְאוֹת רוּחַ פְּבִיר /
אֲנִי שֵׁיט גּוֹה רְדִידָה פִּירִיעוֹת 181
- 6 רָאִי רוּחַ קָדִים שְׂפָתֶיךָ יִקְדִים /
שְׂנַתֶּךָ יִחְיֶה נוֹד וְנוֹחֶךָ מִסָּעוֹת
- 7 וַיִּמָּה לָהּ אֵל יָם סוּף וְתוֹךְ חֶפֶה יָם צוּף /
וְנִכְּתָת יִטוּף צֵת שְׂפָתֶיךָ נְעוֹת
- 8 שְׂפָתֶיךָ שָׁנִי אָבֵל אֵין עוֹד שָׁנִי /
הֲכִי חוּט הַשָּׁנִי שְׂפָתֶיךָ צוֹבְעוֹת

- 9 עני פי נַעֲמַרְתִּי וְחִמְלִי רַעְיָתִי /
 עֲלֵי לֵב מִתְחַוֵּל וְעֵינַיִם דּוֹמְעוֹת
- 10 הִי נָא אֲזַרְעוֹת לְבָנִים זָעוֹת /
 כִּנֵּף חֶטְאֵי קוֹרְעוֹת בְּבִרְפִּים פּוֹרְעוֹת

-
- 3 קצף: כסף Brody (1932) p.331
 כסף Patai (1926) p.222 y (1939) p.79
- 4 וזועות: וזועות Brody (1923) p.332
 וזועות Patai (1926) p.222 y (1939) p.79
- 7 אל: גל Brody (1923) p.332
 גל Patai (1926) p.222 y (1939) p.80

Género: Poema laudatorio

Qasida de 25 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.19-19v

Ediciones: inédito

ואען גם אני חלקי

- 1 פּוֹכְבֵי בְּקָרִים חֵם אֲשֶׁר זָרְחוּ /
אוּ מִכְתָּבֵי צָחוֹת תְּמוּל נִפְתָּחוּ
- 2 אוּ אִם בְּרָקִים נוֹצְצִים מִפְּאֵתִי /
יָמִים לְבֶשֶׁר כּוֹאֲבִים שְׁלָחוּ
- 3 לְשֹׂאת בְּשׁוֹרָה אֶל אֲסִירֵי מַעְצָב /
כִּי בְזִמְן יִשַׁע וְגִיל פָּרְחוּ
- 4 כִּי נָזְלוּ צְדָקוֹת יְהוּדָה הַגְּבִיר /
יוֹם צָן בְּשִׁמּוֹ קִשְׁטֹת וּבֵין נִפְחוּ
- 5 הוּא הַגְּבִיר הַגְּבִיר בְּרִית אֶל כָּל יֶקֶר /
יִשׁוּר וְאֶל כָּגְלֵי אֲמַת יִשְׁתָּחוּ
- 6 וּבִפְרָשׁוֹ יָדָיו עַנְן חֶסֶד וְתוֹם /
גַּם אֶהְלִי בִינָה בְּדוֹר מִתָּחוּ
- 7 יִרְתוּם רְכִיב תוֹם אֶה כְּתָם פָּרַח אֲמַת /
יִרְכַּב פְּרוּב גָּאוֹן וְגֵאִים שְׁחוּ
- 8 חֶסֶן יִשׁוּעוֹת הוּא וְחֶסֶן חֵיקָר /
אֶה בְּאַבְנֵי חֵן וּבֵין נִסְפָּחוּ
- 9 לוּלֵי יִסּוּדְתוֹ בְּחִרְכֵי דַת וְדִין /
מוֹסְדֵי תְעוּדָה מִיָּקוּם יִמְחוּ

- 10 יִפְרַח כְּשׁוֹשָׁנָה בְּגֵן שְׂכָלוֹ נֹטֵעַ /
שִׁיר גַּם זְמוּרוֹת הַזְּמִיר בּוֹ קָחוּ
- 11 כָּל נִחְרֵי שִׁיר רוֹצְאוֹ אֵלָיו הִכִּי /
הוּא יָם זְמִיר גָּלְיוֹ כְּחֶלֶב צָחוּ
- 12 מָה עָצְמוֹ עָרֵי תְהִלּוֹתָיו אֲשֶׁר /
לֹא יִסְבְּלוּ דָיֵק וְלֹא יִסָּחוּ
- 13 הַתְּלַקְחוּ בִּי מִשְׂרָפוֹת חֲשָׁקוֹ עָדִי /
מֵעִי לְפִירוֹדוֹ כְּסִיר רִתְחוּ
- 14 הַבִּיא בְּכִלְיוֹתַי תְּנִית אֲהַבָּה וְחַץ /
תִּאָּוָה וְעַם תִּקְוָה צָרִי לְקָחוּ
- 15 הָבָה כְּרוֹב הַיָּקָר בְּפִי שִׁירֵי דָבָר /
סוֹד מִהֶלְלֶיךָ וְרֹן יִפְצְחוּ
- 16 הָבָה בְּפִי שִׁיר מִצְלוֹת וְאַזְמִרָה /
שִׁמְחָה וְלֹא מְלִי בְנוֹד נִמְלָחוּ
- 17 בְּטַח אֶקְדָּמָה וְקִדְּםֵי צִבְרֵי /
תִּלְעִיג עָלַי שִׁירֵי כְּמַת נִשְׁפָּחוּ
- 18 אוּ מָה אֲחַלְלֶה וְכָל מִתְהַלְלִים /
יִתְהַלְּלוּ בְּשִׁמְחָה וְיִשְׁתַּבְּחוּ
- 19 וּבְגִרְגְרוֹת גִּלְגַּל עֲנַק מִמְּהַלֵּל /
הוֹדֶה וְלֶה שִׁירֵי שְׂרָפֵי זְבוּל אֲרַחוּ
- 20 אֵין לִי לִבֵּד לְעִבּוֹד כְּבוֹד גְּדֻלָּה וְתוֹה /
גֵּן חֲשָׁקָה לְרַעוּת כְּצֹאֵן בְּאָחוּ
- 21 תִּכְן עֲבוֹדָתָה וְדַגֵּל חֲפָצָה /
לְנִשְׂוֹא אָזִי כָּל מִעֲשָׂיו יִצְלָחוּ
- 22 כִּי לְעִבּוֹד גְּדֻלָּה יִצְוִי נִתְּכֵנוּ /
וּבְמִלְקָתֵי עִזֵּי לְקַתְּהָ לְקָחוּ

- 23 קח נא גִּבִּיר שִׁי שִׁיר וְחִיל רִנָּה אֲשֶׁר /
מִפְחָדָה נָסוּ וְלָהּ בָּרְחוּ
- 24 מֵאֵת אֲסִיר תִּקְוָה בְּכַבְּלֵי תֹאנָה /
הִתְנַגְּשׁוּ רַגְלֵיךְ וְלֹא נִפְתָּחוּ
- 25 מֵאֵת מְשַׁלַּח פְּלִיטֵי שִׁיר אֲבָל /
כּוֹכְבֵי בְּקָרִים הֵם אֲשֶׁר זָרְחוּ

Género: Poema laudatorio

Qit'ah de 4 versos

Metro: Ha-mitqarev (mutaqārib)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.19v

Ediciones: inédito

(19ב)

ועוד

- 1 הַיְכוֹל תִּסַּר כֹּל לְדַרְדַּע וְכִלְכֵּל /
לְכִלְכֵּל וְתַת קוֹל גְּאוֹנוֹ לְהַמְרִיא
- 2 תִּבְעֲרֶנָּה לְכִימָה וְעֵשׂ עֵשׂ וְרָמָה /
וַיִּם בֵּין וְחִכְמָה הַיְכִיל מְאוּרִי
- 3 אֲבָל לֹא כְּגִדְלָה יִקָּר אֶתְנָה לָּהּ /
וְאֶכֶן כְּכֹחֵי אֶזְמַר בְּשִׁירֵי
- 4 קָנָה לֵב יִסְעֶר בָּיִם נוֹד וּבּוֹעֵר /
בְּאִשָּׁה וְאוֹמֵר הֲלֹא כֹחַ דְּבָרֵי

Género: Poema de amistad

Qit'ah de 5 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.19

Ediciones: inédito

לאיש שמו משה חלף הלך לו

- 1 רחוק וקרוב בין קרבי תחנה /
צד אן יהי לבי בחשקה נענה
- 2 חוסה עלי נושא חלי נודה ושא /
בכנף אהבים לב מכרתו שוב קנח
- 3 וזכור יניד שכח תפציו אף לבד /
יזכר רצונה ורצון שכני סנה
- 4 ושני קצות תקנה בלבבו נמשכו /
לקאות משיחו גם לשיר זה מענה
- 5 בחשוב פני שירך פני שנאן ועת /
משה ידבר האלהים נענה

Género: Poema de condena y lamento

Git'ah de 7 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.20v

Ediciones: Patai (1939) p.80

(El poema completo y vocalizado)

מענה לאיש קדמני בשיריו ואמר לי לעצור במלין לעת

כזאת

- 1 הקה התוכל לעמוד מלדת / 20ב
- איה טל לשוני אעצור מרדת
- 2 אַחַסִּים שִׁפְת שִׁירִי וְהִיא תִּטֹּף פֶּטֶל /
- תְּרַמּוֹן וְיַעֲרַת הַדְּבֶשׁ יוֹרְדָת
- 3 מַה זֶה תְּרִיבְנִי בְּמִלִּין לְעֶצוֹר /
- אִם בֵּי עֲשִׂיתִי בְּדַמִּי מוֹרְדָת
- 4 וְאוֹמְרָה לֹא יִדְעוּ בֵּת מִי וְהִיא /
- עָמָה וּמוֹלְדָתָה לְאַט מְגֵדָת
- 5 שִׁירָה מְקוֹנְנָת לְמַכִּירֵי יָקָר /
- סָפוּ וְאֵל יוֹדְעֵי אֲמַת סוֹפְדָת
- 6 שִׁירָה עָלֵי בְּרָכִי נְעִימוֹת יוֹשְׁבָה /
- תְּכַמֶּה מִיִּלְדָת וְהִיא יוֹלְדָת
- 7 יִלְדֵי אֲמַת תִּבֵּל וְאִם אַתְּ תַּחֲשָׁבֶם /
- יִלְדֵי זְנוּנִים תַּעֲמֹד מִלְדָת

3 במלין : במלים Patai (1939) p.80

6 יושבה : יושבה Patai (1939) p.80

7 ואם : וגם Patai (1939) p.80

את : אם Patai (1939) p.80

Género: Poema amoroso

Gasida de 30 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.20v-21

Ediciones: inédito

201

בן החכם ר' יואל נר"ו בא פה מנאבארה ודרש לחתונה
 אחת ותחילה דרושו מה יפית ומה נעמת אהבה בת ענוגים
 ולי מה יקרו רעיו ונפלאתה אהבתו לי מאהבת נשים ואשא
 משלי כמזכיר עניני האהבה דרוש דרש

- 1 מה נפלאה אהבה ומה נכבדה /
 יום גלדה גלדי יקר גלדה
- 2 גלדה נעימי שיר ורגי מהלל /
 ולאהבה אבכם ברוך שחדה
- 3 הוא הידיד חוקר צפוני אהבה /
 מליו צרי מה לי הלוח גלדה
- 4 משפיל נדורש טוב עדי כי אהבה /
 חולה לרב יפיו אשר חמה
- 5 שלחה ברקים על פני החושקים /
 אולם בקיר לבי כאש יקדה
- 6 היא אהבה ענה והענה מאד /
 פנים ומול פני בריב עמה
- 7 לאמר זנח כל דוד וחשק כל אנוש /
 ואני לבדי לבה אסדה

- 8 לב יאהב רבים לרוב האוהבים /
התחלקה אהבה והתפרכה
- 9 היא הקשתה לשאול ואלי משאול /
קשה כריתת אוהבי פקדה
- 10 אל נאשימוני ידידים כי אני /
זה לב אבל נפשי תמול בגדה
- 11 חמדה יפי עופר והפר כל ברית /
חשקה ובו דבקה והתאחדה
- 12 מיום בחבלי אהבתו נקשרה /
קשרה עלי גוי ובי מקדה
- 13 לא מעלה יצן בעופר מעלה /
התחברה ולאהלו נועדה
- 14 עופר כליל שפר נבון ספר אשר / 21א
אל מאזני שכלו אמת סגדה
- 15 עופר תאום כימה וכמה מעלות /
על מפעלות יולדיו בהודו הדה
- 16 עד כה צקרה היתה תבל ועת /
נולד צבי הוד כל צבי נפקדה
- 17 הנה זמן אלמן וסנת גיל החליף /
בו נשגבה משכה והתעונדה
- 18 שמש יקר שבה אחורנית בדור /
בו עלתה מפעלות ירדה
- 19 שלח גדודי גיל להברית מעוף /
צניקה וכף ספקה והתגונדה
- 20 מחוץ ומבית צפנו זקב /
יופי ועל שכלו צדי הוד עדה
- 21 מתם פעלותיו שנותיו נחבאו /
כי דת ימי הפתרות נכחדה

- 22 / אִיךָ חָבְרוּ לְבֶן וְשִׁתְרוּת בּוֹ וְאִיךָ /
שִׁיבָה בְּדָגֶל שִׁתְרוֹת נִשְׁקָדָה
- 23 / לֹא אֶתְמַקֶּה כִּי כֵן בְּפָנָיו נִצְמָדָה /
שֶׁלֶג בְּלַבַּת אֵשׁ וְהִתְלַפְּדָה
- 24 / סִפִּיר וּבְכֶקֶת בְּטוֹר שְׁנֵיו וּבֵין /
עֵינָיו קִשְׁתוֹת בָּם עֲלָמוֹת צָדָה
- 25 / מֵה נִכְבְּדָה נִפְשֵׁי בְרִשְׁתּוֹ נִלְפְּדָה /
אֵךְ אֶעֱמֹד יוֹם יוֹם בְּגִיל וּרְעָדָה
- 26 / כִּי אֶמְרָה אֱלֹהִים וְאַתָּה פֹּה עֹמֹד /
שָׁרֵם נְדוּד הַרְחִיק יְדִיד נְדָדָה
- 27 / חוֹשֶׁק אֲבָל עוֹשֶׁק רָצוֹן נִפְשֵׁי הֶגֶם /
לְכַבוֹשׁ יְחִידָתִי רָצוֹנָה זָדָה
- 28 / מוֹשֵׁל בְּרוּחֵי קַח כְּתָבִי זֶה פְּדוּת /
כִּי בּוֹ תְמוֹנֵת תִּאָּרָה נִצְמָדָה
- 29 / אֵט לִי בְּחִירֵי כְּצֵתָה נִפְשֵׁי וְדוּם /
שֶׁמֶשׁ בְּקִרְיַת עִזֵּי לֵךְ נִלְפְּדָה
- 30 / אִם תִּעֲמֹד אִו תִּתְּלַךְ שְׁלוֹם לֵךְ /
כִּי בּוֹאֶה נִפְשֵׁי בְּשְׁלוֹם פָּדָה

Género: Poema laudatorio
Qit'ah de 9 versos

Metro: Ha-mitmoded

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.21-21v

Ediciones: inédito

ועוד למשקל יש ארכה ומרפא

- 1 שְׁפָרוּנֵי אֲהָבִים עוֹרְרוּנֵי גְדֻלוֹת /
מִצְלָתָהּ יְדִידֵי לְצִרוּהָ שִׁיר תְּהִילוֹת
- 2 מִתְּלָלָהּ וְשִׁמָּה בֵּין נְגִידִים יְשִׁימָה /
תִּמָּה יַעֲלִימָה אֶף פְּעֻלוֹת רְכִילוֹת
- 3 חוֹד יִקְרָה לְמָגֵן כָּל מְשׁוֹכֵר וְנוֹגֵן /
כִּי בְקַמַּת הַדָּרָה בָּא וְקִטֵּף מְלִילוֹת
- 4 קוֹם פְּרוּבֵי וְהִצְבִּיא חֵיל זְמִירָה לְהַחֲבִיא /
מִצְצָבֵי וְלִבֵּי קַח תְּמוּנַת מְגִלוֹת
- 5 וְאַחֲזֵי נָא בְּכַנְפוֹת שִׁיר יְדִידָהּ תְּלִיפוֹת /
שׁוֹלְלוּהוּ וְחוֹדְקָה לוֹ תְּלִיפוֹת שְׂמֵלוֹת
- 6 קַח זְמִירוֹת בְּלִי סִיג מְאַנּוֹשׁ לוֹ בְּשִׁיר שִׁיג 211 /
אִישׁ יִדְמָה לְחֲשִׁיג לוֹ כְּמַסִּיג גְּבוּלוֹת
- 7 הוּא בְּנוֹגְנִים פְּשׁוּשָׁן בֵּין צְנִינִים וְנוֹשָׁן /
שִׁיר מְחַדֵּשׁ וְנִשָּׁן עוֹלְלוֹ בְּמַסְלוֹת
- 8 שִׁיר שְׂכָחוֹ וְנִכְחוֹ שָׁב לְזַכָּרָה וְרִיחוֹ /
הוּא לָהּ דוֹד וְרַקְחוֹ קַח כְּמֹר וְאַהֲלוֹת

9 דַּר נְעִימוֹת וְיַחֲלִים צוֹרֵק עַיִן וְשָׁלוֹם /
בְּעִשָּׂה לָהּ לְעִילּוֹם דוֹד וְתַעֲלֶה בְּמַעֲלוֹת

1 תהילות sobre la tach: ידידות en la tach

Género: Poema de amistad

Qasida de 13 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.21v-22

Ediciones: inédito

ליקר תלמידי יהודה הכהן יצ"ו הרבה עלי תשואות דברי
 חן ותחנונים מלאות תלונות על משכי ידי מכתוב לו זה
 שנה ואבא היום לשמח לבו בדברי רנני כמתאונן על מקום
 תחנותי במקום שירוש וכה דברתי

- 1 רב יִשְׁנֹו שִׁירִי וְלֹא הִלִּיצֹו /
 יִתְעוֹכְרוּ הַיּוֹם וְשִׁיר בְּמִלִּיצֹו
- 2 עֲרֹבָה שְׁנָתִי כָּל שְׁנָתִי לִי אָבָל /
 עֵינַי בְּחִזְיוֹן הַיָּדִיד הַקִּיצֹו
- 3 פָּכַח שָׁרִיג דוֹדִים וְצִיצֵי אֶתְבָּה /
 עַל רֹאשׁ אָמִירִי מֵאָמָר הַצִּיצֹו
- 4 שָׁכְבוּ לְמַעַצְבָּה שְׁעֵפִי עַד הַלּוֹם /
 אַךְ בְּתֵלֹם טוֹר יִהְלֹם הַצִּיצֹו
- 5 טוֹר יִהְלֹם עִם שִׁיר תְּלוֹנוֹת יִהְלֹם /
 עֲקָבֵי זְמִירִי הַדְּמִי הַמְרִיצֹו
- 6 אֵל נָא תְּרִיבֵנִי בְּנֵי פִי מִי בְּכִי /
 סִלַּת יְדִידוֹת שׁוֹתְרֵי הַחֲמִיצֹו
- 7 רַב פִּי עֲבוֹתוֹת אֶתְבָּתְּהָ מֵעֵנִי /
 מִיִּרְפָּתִי בּוֹר מַעַצֵּב הַרִיצֹו

- 8 וּבְנֵי זְמִירָה גָּלְלוּ אֶבֶן דָּמִי /
מַצֵּל בְּאֵר מְלִי וְשִׁיר חֲפִיצוֹ
- 9 אָקוּם לְהוֹדוֹת לָהּ יְהוּדָה גֵּוֶר אָרִי /
קוּם נָא וְנִלְדֵי שִׁכְלָה יְלִיצוֹ
- 10 לְעֵלוֹת בְּתַמְרוֹת הוֹרָה לְלִקוּט פְּרִי /
הָדָר בְּסִסְנַיִו יִקָּר הַנִּיצוֹ
- 11 לְבָנוֹת בְּמָרוֹם אֲרָמְנוֹת בֵּינֹת אֲבָל /
קִירוֹת בְּפִנֵּי צָחוֹת וְחֵן יִרְבִּיצוֹ
- 12 וּלְאוֹהֲבֵי שִׁמָּה יְלִיצוֹן שִׁיר בְּעִזֹּ /
וּלְלוֹצְצִים שִׁיר מוֹאֲסִים יְלִיצוֹ
- 13 שְׁלוֹם לָהּ דוּד כִּי נְעִימֵי זְכָרָה /
עֲצָמֵי בְּעֶצֶם הַנְּדוּד הִחְלִיצוֹ
- 22א

9 לשון לעג [יליצו] en el margen

10 ללקוט פרי escrita sobre פרי

11 בינות אבל escrita sobre אבל

Género: Poema de autoalabanza

Qasida de 33 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.22-22v

Ediciones: inédito

ואענחו על פי חרזיו ומשקלו כראוי לתת לו

- 1 צינקה באור שמש זמירי כהתה /
או עב צנן גאות לפניו נראתה
- 2 פי תחזה כימה ועש לו יכרעון /
אך ריחה הודות בהודו הקשתה
- 3 אוילי הסיתה בי שלמה אחרי /
נטש מלכות שיר לחפש גלתה
- 4 אתי ידיד אתי צפרכת שיר וציץ /
קדש לשון קדש למצחי עשתה
- 5 מתאבלה עלי ועודי חי ולא /
מותי אבל מות כל נעימות בכתה
- 6 מבור יקר נפשי מליצות שאבה /
ובשקות חן כל צמאיו השקתה
- 7 תוקיר מחיר יודעים ותכיר נוגנים /
רוגנים קאת מדבר דברם קאתה
- 8 נפלו תללים חוללים מקול תליל /
שירי ופחדתי מתי בין מותתה
- 9 אמרו לבן יצחק הידמה לי בניב /
שפה תצפצפה לתמר דמתה

- 10 אֶל מַעֲלַת הַמּוֹר הַיַּעֲלֶה הַהַדָּם /
או חֲלָבָנָה מִן הַלְּבוֹנָה זָכָתָה
- 11 שִׁפְלוּ הַיִּשְׁקָל הַרְרֵי אִמֶּר בְּכַף /
רַצְיוֹן וְנִפְשׁוּ אֶל מְרוֹם שִׁיר עֲלֵתָה
- 12 או יִלְדָה לוֹ בַת זָמִיר זָכַע אָמַת /
אִם יִלְדָה בִּי עֲוֹתָה או זָנֵתָה
- 221 13 בַּת שִׁיר הַנֶּחֱת צָחוֹת לְמִיּוֹם בְּעֵלוֹ /
בָּה נִרְצִינִי כִּי עֲקָרָה הָיִתָּה
- 14 הֵן קָצְרָה יָד שִׁבְלִים לֹא קָצְרָה /
מִבֵּין שְׁנֵי חֲמָדֵי וְכַמְעַט נִצְמַתָּה
- 15 חָה צוּף דְּבָרֵי יַעֲזֹב סֵר טַעֲמוֹ /
עַיִן מְאוּרֵי כְּזָבָה לֹא רָאָתָה
- 16 רוּחַ יְדִידוֹת שָׂא שְׁלוֹמִי אֶל בְּנוֹ /
לְבִיא אֲשֶׁר נִפְשִׁי בְּנוֹדוֹ הִגְלָתָה
- 17 הַשֹּׁר אֲשֶׁר בָּצַר מְרוֹם שִׁירֵי וְעַל /
תֵּל אֲהַבְתּוּ עִיר אֲמָרֵי נִבְנָתָה
- 18 הַיָּדוֹד בְּכִידוֹד אֲשֶׁר נָדוֹד הַחֲרִים לְשׁוֹן /
יָם גֵּיל לְבָבִי אַךְ תִּשְׁוֹקָה נִצְתָּה
- 19 לוֹ נִתְכַנְּנוּ מַעֲלֹת תְּהִלּוֹת עַנְיִנִי /
מְלֵי וּמַלְכוּת הוֹד רָנְנִי יָאֲתָה
- 20 לוֹ כּוֹר אָמַת כָּל סִיג אֲמָרִים יְהִיָּה /
אֲמָרָה צְרוּפָה לִי וְתוֹכוֹ נִקְתָּה
- 21 יִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ כָּל בְּנֵי הַשִּׁיר וְאִיָּהּ /
רוּחַ בְּנוֹ אֲדַכַּת לְבַד בָּהּ עֲוֹתָה
- 22 אֲדִיר בְּאֲדִירִים יָרַד וּבְמַלְחָמוֹת /
חֲקָמוֹת בְּפִיו קָשַׁת חֲכָמִים נִתְחָתָה
- 23 שִׁיר מַעֲלָתוֹ שׁוֹרְרוֹ כָּל כּוֹכְבֵי /
אוֹר אַךְ תְּהִלָּתוֹ בְּנֵי אִישׁ הַלְּאֲתָה

- 24 פּוֹכֵב אֲשֶׁר זָכַח וַיִּדְרָכּוּ נִסְתָּרָה /
בֵּין עַרְפְּלֵי יָמִים וְעוֹד לֹא נִגְלָתָה
- 25 זָכַח וְחִישׁ אָרַח וְעוֹד אָרַח לְאֵט /
כִּיִּת תָּבוּנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא כָלָתָה
- 26 אֵיךְ חִשְׁכוֹ כּוֹכְבֵי אֲמָרֵי לוֹ וְעַל /
לְבוֹ מְלִיצָתִי כְּנֹעַ פְּשֻׁתָּה
- 27 אוֹ מְחַשְׁבוֹתָיו הַעֲצִיבֵי אוֹ עָלֵי /
דַּרְךְ זְמִיר כְּגֵלוֹ הַלֵּךְ לֹא נִסְתָּח
- 28 נָא בַקְשׁוּ סִפְרֵ בְנֵי לֵוִי רְאוּ /
אִם מִחֲשַׁבְתֵּי מַאֲשִׁירוּ נִטְתָּה
- 29 אוֹ שְׁאֵלוּ מִפִּי לְשׁוֹן קִדְשׁ הָלֵא /
נִכְפְּשָׁה פְּדוּת נִכְפְּשֵׁי תָּשׁוּ יוֹם מוֹתָה
- 30 קָבוּ בְנֵי עֲלֹה לְפִי מַחְסוֹם דָּמֵי /
יַעַן אָמַת פִּיָּה תִּמּוֹל לֹא פָצְתָה
- 31 מַה לִּי לְהוֹרִיד טַלְלֵי צָחוֹת בְּאֵ" /
כִּי לֹא זְרוּעַת בֵּין וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה
- 32 פָּצְעֵי יָדֶיךָ אֲשֶׁר בְּכַנְפוֹת אֲהַבָּה /
אָכֵן לְשׁוֹן שִׁירֵי נְשׂוֹא לֹא כָצְתָה
- 33 עַד כִּי בְקוֹל תּוֹדָה וְקוֹל זְמִרָה יָצוּ /
עֵינֵי בְּאוֹר שְׁמֶשׁ זְמִירָה כְּחִתָּה

Género: Poema polémico y de vituperio

Qasida de 16 versos

Metro: Ha-mérubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.23

Ediciones: inédito

וזאת תשובתי בשומו לאל מלתי

- 1 הָקִים אֲנִי וְאָרִיב בַּנְּחָלִים /
וְגוּר אֲרִיבָה וְאֶגֹּר מִיַּעֲלִים
- 2 וַיְמַח לִי אֵם מְלִיצֵי נַחְרוּ בִּי /
אֲנִי רוּעָה וְהֵם עֵדֶר רַחֲלִים
- 3 אָבֵל אֶתְעַל כְּמוֹ בַעַל דְּבָרִים /
כְּאִישׁ מִצָּא לְבַת הַשִּׁיר בְּתוּלִים
- 4 כְּאִישׁ נָתַן רֶבִיד חֵן עַל גְּרוּנָה /
וּמִפִּי בֵּין בְּאֲזֻנֶיהָ עֲגִילִים
- 5 וְכִרְתָּנוּ בְּרִית עוֹלָם שְׁנֵינוּ /
לְבַל תִּשְׁטָה הֶלֶךְ אַחַר בְּעָלִים
- 6 וּבְנִתָּה לָהּ לְבַד מִגְדֹּל גְּדוּלוֹת /
לְהוֹשִׁיבֵי בְכֶסֶם מִחֲלָלִים
- 7 וּבְמַעֲיֵל מַעֲלַת עֵט אֶעֱטָה עַד /
גְּדוּלֵי שִׁיר אֵלֵי שׁוּלֵי גְדִילִים
- 8 בְּסֵלֶם מַעֲלוֹת שִׁירוֹת כְּתָבִי /
בְּנֵי אֱלִים לְבַד יוֹרְדִים וְעוֹלִים
- 9 וַיִּמַּן אֲזִי חֲדָלוּ אֲרַחֲוֹת נְכוּחוֹת /
בְּשִׁיר גַּם יוֹדְעֵיו שָׁבוּ אֲוִילִים

- 10 וְתוֹכַת הַזָּמִיר מִפִּי יִבְקָשׁוּ /
 וּמְרוֹחֵי אֲצִילֵי חֵן אֲצוּלִים
- 11 וְאִיהָ תִטָּעַם פְּרִי מִתְקֵי וְחִפֵּי /
 וְגִנוֹת שִׁיר לְעִינֶיהָ נְעוּלִים
- 12 קָצַר יָד שִׁיר רָחֵב לֵב בְּתַבּוּנוֹת /
 גָּדוֹל דְּעִים צָעִיר רוֹן כַּב פְּעָלִים
- 13 הִתְתַּעֲצַל בְּשִׁיר לָהּ אֶל נִמְלָה /
 וְתוֹרָה בְּמִדְבַּר שִׁיר שְׁבִילִים
- 14 נִמְלָה לָהּ כְּנֶפֶךְ נֶשֶׁר וְתוֹר תוֹר /
 וְסוּן אֵיל וּמִלְתַּעַת שְׁחָלִים
- 15 בְּזֹאת אֲאוֹת לָהּ שָׂא גַם זָמִירֵי /
 וּפִיאִירָה יְהִי לִי שׁוֹר תְּהָלִים
- 16 וַיִּבֶן לְבִיא אֲנוּשׁ בְּשִׁיר כְּעֶרְכֵּי /
 שְׁנִינּוּ נְהִיָּה מוֹשְׁלִים בְּמוֹשְׁלִים

Género: Poema de autoalbanza

Git'ah de 8 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Ríma: Monorrimo

Manuscritos: O fol.23v

Ediciones: inédito

- 1 על חוג דְּבָרָה נִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת /
לא לְבָרִית כִּי תוֹאֲנָה דוֹרְשֵׁת
- 2 לִירוֹת בְּיָתֶר בּוֹי וְחָץ גָּאוֹן אֵלַי /
נִפְשׁ אֲשֶׁר שָׂרְיָן אֲמַת לּוֹבֶשֶׁת
- 3 הָבָה כְּרוֹב הַיָּקָר תִּהְלֵת מֵעֲלֵת /
שִׁירֵי אֲשֶׁר בֵּין חִקָּה נוֹקֶשֶׁת
- 4 הָבָה צְפִיכַת שִׁיר גְּזוֹלְתַנִּי הִכִּי /
נִפְשֵׁי יַחֲדַת חֵן וְחִיּוֹרְשֵׁת
- 5 שׁוֹר אֵשׁ דְּבָרֵי בּוֹעֶכָה עַל הַר יָקָר /
הַשְּׁתַחֲוֶה אִם תִּפְחָדָה מִגֶּשֶׁת
- 6 לֵב כָּל חֲכָם לֵב אֶכְבְּשָׁה עַד יִשְׁאַלוּ /
אִם בֵּין אֲרֶשֶׁת נִיב שְׁכַתִּי רֶשֶׁת
- 7 אִם מִלְּקָה גֵן חֵן אֲנִי נִהַר וְאִם /
בִּם שִׁיר אֲנִי וּמִשִּׁיחָה בְּשֵׁת
- 8 בְּגִלְגָּלָה קָמַתִּי לְכַסּוֹתוֹ אֲבָל /
עַל חוּג אֲהַבִּיּוּ נִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 49 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: monorrimo

Manuscritos: O fol.23v-24v

Ediciones: Kaminka (1926) p.288-290

(El poema completo, sin vocalizar y con notas)

Patai (1939) p.72-74

(v.25,26,31,32,33,34 y 35 vocalizados)

לנכבד אחד

- 1 פְּלִיטֵי שִׁיר לְךָ בָּאֲנִי לְמַחֲזָה /
 הָכִי בֵּית הַזְּמִיר הַפֶּת שְׁאֵהָ
- 2 וּמָה לָּנוּ שְׂכֹן שִׁירִים יְחִידִים /
 בְּבֵית אָדוֹן בְּלִי רֵעַ וְנִעְיָה
- 3 בְּבֵית אָדוֹן אֲשֶׁר הִפְשִׁיט בְּזָדוֹן /
 תְּמוּדוֹתָיו וְהוּא עָרֵם וְעִרְיָה
- 4 אֲשֶׁר רָעוּ וּמִדְּעוּ יִקְלַל /
 וְגַם רוּחוֹ אֲשֶׁר אֵין בּוֹ רַמְיָה
- 5 וּפְתָה לְהִיּוֹת פְּתֵי לְבָבוֹ /
 וְהִשְׁפִּיל כָּל גְּאוֹן חֲכָמָה וְיִפְיָה
- 6 וְלֹא יִשִּׁיר אָבֵל יִשְׂאֵג כְּאַרְיָה /
 וְלֹא יַעִיר לְבַד בְּכָה וְלִנְיָה
- 7 וְגִזַּל שׂוֹד פְּעָלִים מִנְּבָלִים /
 וְעוֹד יָדוּ בְּתַהֲפוּכוֹת נְטוּיָה
- 8 נְבָלִים עֲמָדוֹ וַיִּמְבְּרוּהוּ /
 וְכִמְעַט נִהַפְּהָ מִיָּנֵם וְנִהַחָה
- 9 נְבָלִים בְּעֵלוֹת זְכָרָם בְּפִינוּ /
 בְּפִינוּ כָּל מְאוֹס תַּבַּל וְסִחְיָה

- 10 וְאִיהָ לֹא מוֹעֲצוֹת שְׂכָל יִסְכַּל /
וְהַחֲמָה בְּעֵין חֲדוֹר בְּזוּיָהּ
- 11 וְאִיהָ לֹא יַחְזִיק כִּידוֹן וְרוּמַח /
וְאֵין מִשְׁרָה לְבַד מִסָּע וְשִׁרְיָהּ
- 12 וְאֵין טַעַם לְאִישִׁים בְּנִעְיָמִים /
וְרוּחַ בְּאֲנוּשׁ בְּלִתֵּי גוּיָהּ
- 13 וּמַח בְּצַע בְּבָצַע מַעְלוֹתָיו /
וּמַח יִסְכּוֹן חֲרוֹן נַפְשׁוֹ וּמְרִיָּהּ
- 14 חִיתְכָּאָה בְּתוֹךְ רָעִים לְרַע /
וּבִקְהַל שׁוֹדְדִים רוּחוֹ רְצוּיָהּ
- 15 הַלֵּב תָּמִים יְהִי חֶכֶם לְהַרְע /
וְעוֹלָה תִּהְיֶה עַל פִּיּוֹ מִצוּיָהּ
- 16 כָּבֹד הִטְבַּע לְבָבוֹ עַל יְסוֹד קִשְׁט /
וּמִתְכַּנְתּוֹ בְּמַגַּג תּוֹם בְּנוּיָהּ
- 17 הַיַּעַשׁ עָשׂ כְּסִיל פֶּעַל כְּסִילִים /
וְקִשְׁתׁ נּוֹשְׂאָהּ קִשְׁתָּהּ וְתִלְיָהּ
- 18 הַיּוֹנָה תִּהְיֶה עוֹכֵב וּכְזָאָב /
יְהִי אֵיל וּכְנֹמֵר אָבִיָּהּ
- 19 לֵךְ דוֹד צַח יִגְבֵּר חֵיל תְּחַנּוֹת /
לֵךְ פִּי עֲמֹה רוּחַ נְקִיָּהּ
- 20 לְדַבֵּר עַל לֵבִב דוֹדָהּ לְבַל יִשְׁט /
נְתִיב יִשְׂרוּ בְּשׁוֹם גְּדָרוֹ דְּחוּיָהּ
- 21 וְאַט יִלְעַג אֵלֵי מַסַּת נְבָלִים /
וְקוֹ לְקוֹ יְקוֹ אֶל מַעֲשֵׂי יְהוָה
- 22 וַיֵּשִׁיב נָא כְּלֵי חֶמְס לְגוֹדִים /
וְהַחֲרֹב בְּאֲזָרוֹעַ רְאוּיָהּ
- 23 וַיִּרְהַב עִם זָהָב בִּינּוֹת וַיִּנְעָם /
בְּחֵין חֶכְמָה וַיִּתְנַפֵּחַ בְּעֵדִיָּהּ

- 24 וְאִי נַחֲנוּ זְמִירִים הַעֲצָבִים /
 יְשִׁיבֵנו וְכוֹסֵנוּ רְנוּהָ
- 25 הַעוֹד יָמִים יִשְׁלַמוּ מִשְׁלָם /
 הַיָּקוּם בְּדַרְשֵׁי וּבְנוּ יִדְעֶיהָ
- 26 עָלֵי חֲרָבוֹת בְּנֵי עֲזָרָא וְקָבֵר /
 גְּבִירוֹל נֶאֱנָק וּלְבֵית לְוִיָּה
- 27 בְּיָד עֵט נִבְאוּ עָשׂוּ כְּלִיאֹת /
 אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה גֵד וְאַלְיָהָ
- 28 וְלֹא נָפַל בְּשִׁיר עֲנָנָן וּמִשָּׁל /
 אֲשֶׁר נֶאֱצַל אֵלַי בְּאֵי נְשִׂיָהָ
- 29 וְאַחֲרוֹנִים כְּמַעֲתִיקִים בְּמִלּוֹת /
 אַחֲרוֹת חֵין מְלֹאכְתָם הַעֲשׂוֹיָהָ
- 30 בְּמוֹתָם מוֹתָתוּ יְלָדֵי זְמִירוֹת /
 בְּקִבְרָם נִקְבְּרוּ עַד עֵת תְּחִיָּהָ
- 31 עַדֵי בֶן בְּנִבְנִשְׁתָּ עֶמֶד וְהוֹקֵם /
 אָבִי הַשִּׁיר וְאַמְנוּ לְבִיָּהָ
- 32 וּפִיֶּאֱיָרָה כָּאֵר זְמָרָה וּפֹאֲרָה /
 וְאוֹר פִּי קִדְרָה שְׁמֵשׁ זְרַחְיָהָ
- 33 לְאַרְבַּעַתָּם מְלוֹכֵת שִׁיר וּבְאוּ /
 בְּדוֹר שְׁפַל כְּעֵין מַיִם בְּצִיָּהָ
- 34 אֲבָל בְּאַחֲרֵית עֲבָרוּ בְּרִית שִׁיר /
 עֲזָבוּנוּ וְהִיֵּינוּ לְשִׁבְיָהָ
- 35 וְשִׁמְנוּ מִחֶסֶה עַל בֶּן רְאוּבֵן /
 וְחוּא חֲלָל גְּאוֹן זְמָרָה וְצִבְיָהָ
- 36 וְעוֹד מִי בִלְתָּהּ לָנוּ לְמִשְׁגָּב /
 וְאֵל מִי עֵין שְׁרִידָנוּ תְּלוּיָהָ
- 37 מְנוֹסְנוּ מְרוֹם גְּדִלָּהּ וְשִׁכְלָהּ /
 כְּפֵם קָחַב וְחֻכְמוֹת בּוּ אֲנִיָּהָ

- 38 וַבַּת שִׁיר מַה תִּבְקַשׁ עוֹד גְּדִלוֹת /
וְהִיא שְׁפָחָה בְּבֵיתָהּ אוֹ שְׁבוּיָהּ
- 39 וְהָעֵת גִּרְדָּה לַתְּהוֹם לְבָבָהּ /
עָלִי כִימָה תְּהִי לָנוּ עֲלֵיָהּ
- 40 עָלִי כִימָה בְּחֻקְמָהּ כָּם לְבָבָהּ /
וְאִם תִּלְךָ בָּמוֹ נִפְשׁ עֲנִיָּהּ
- 41 כְּכֹלָה עִז מְשׁוֹשׁ כְּהֶבֶה בְּקִרְבָּהּ /
וְעֲנֻנְתָּהּ וְדִמְעָתָהּ בְּלִחְתָּהּ
- 42 גָּאוֹן מִתְּלַל בָּהּ עוֹלֵל יְסוּדוֹ /
כְּמוֹ מִקְדָּשׁ עָלִי אָבֶן שְׁתִּיָּהּ
- 43 מִצִּיל מַעֲלוֹת גְּדִיל בְּכַנֹּף גְּדִלוֹת /
וְצִיץ מִשְׁרָה וְאֵל רֹאשׁ חֵן פְּלוּיָהּ
- 44 וְעֲמוּד נִחְצָב מִמֶּרְרֵי אֵל /
אֲבוֹת הַיָּקָר וְחֵבֶן הַרְאָתָהּ
- 45 לְדוֹדִים זְכָרָה גָּאוֹן וְרֹב אֹן /
וְשִׂיָּאָה לְחֵמוֹן צָרִים פְּוָהּ
- 46 בְּרוּמָהּ רוֹם הַכְּרִים מַעֲמָקִים /
וְעִירָהּ שְׁגָבָה מַעִיר וְקִרְיָהּ
- 47 קָחָה דוֹד צַח קָחָה זְמַנְת יְדִידָהּ /
עֲבוֹדַת חֲשָׁקָהּ פְּרָחָה וּפְרִיָּהּ
- 48 מִשְׁנֵה חֻסֵּד נְאוּמָהּ אֵל דְּוָה לֵב /
וְרָאָה הוֹד פְּעֻלֶיהָ וְחִתָּהּ
- 49 שְׁמוּאֵל עִז מְלִיצִים בָּהּ וְלָכֵן /
פְּלִיטֵי שִׁיר לָהּ בָּאֲנוּ לְמַחְתָּהּ
-

9 מאוס : מאוס Kaminka (1926) p.289

16 יסוד escrita sobre]קושט

20 לב : לבב Kaminka (1926) p.289

26 בני sobre la tach: בנו en la tach

29 ואחרונים : ואחרים Kaminka (1926) p.289

33 מלאכת : מלוכת Patai (1939) p.73

כמו : כעין Patai (1939) p.73

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 27 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.25-25v

L fol.207-209

Ediciones: Kaminka (1926) p.290-291

(Completo pero sin vocalizar)

Patai (1939) p.82

(Versos 1,2,3,4,8,9,13 y 14, vocalizados)

Schirmann (1960) p.628-629

(El poema completo, vocalizado y con notas)

Carmi (1981) p.430-432

(Poema completo, vocalizado y traduc. inglesa)

Feliu (1976) p.195-197

(Sin editar el texto hebreo, traduc. catalana)

אחד מטובי הארץ ירד מנכסיו ונהפכו שמיו על ארצו
 כחתהפך כחומר חותם העתים וחבלים נפלו לו בחבלי
 הנעימים ונהפך ללענה משפט הימים כי פחותי הזמן
 ככוכבים רמים ובעמק שלח ברגליו כל (א25) גבר
 תמים לזאת שלחתי זה חשיר לנעל' אנוידאל בונשניור
 לשולשונה ואני עול ימים

- 1 / רָאָה סוּסִים בְּלֵב יָם כַּבְּרָקִים /
 יְרוּצוֹן נְאֻנִיּוֹת בְּשָׁנָקִים
- 2 / וְחוּט פְּשָׁתִים מְטִיל בְּרָזָל יְפוּצָץ /
 וַיִּמֵּם בּוֹעָרִים בְּצֶץ וְדוֹלְקִים
- 3 / וּבּוֹרְחִים הַנְּמָרִים מִגְדִּיִּים /
 וְשׁוֹעֲלִים אָרִי רוֹדְפִים וְדוֹלְקִים
- 4 / וְאֵל תְּתַמָּה בְּשׁוֹב עוֹלָם הַפְּכָפְהָ /
 וְעֵתִים מִנְתִּיב טְבָעָם רְחוּקִים
- 5 / וְחֶאֱמֹן זֶה בְּשׁוֹרָה מִעֲגָלֵי אִישׁ /
 נְלוּזִים יוֹם וַיּוֹם נַעֲשׂוּ עֲשׂוּקִים
- 6 / וְחֶחֶקְמָה כְּמֵת מֵלֵב זְנוּחָה /
 וּבָהּ יִתְעַלְלוּ עוֹלָלִים וַיּוֹנְקִים

- 7 וַעַת יִתְחַתְּנוּ לֹא יִשְׁאַלוּ אִם /
תְּחַמִּים הֵם אָבֵל אִם הוּן מְרִיקִים
- 8 וְהַחִיט בְּעֵט יוֹצֵא בְּמַחֲטוֹ /
יָדָם לְנִפְּיל יְלִידֵי הָעֲנָקִים
- 9 פְּתִילֵי גֵד לְצַנְאוֹרוֹ עֲנָקִים /
וְחוֹטְיוֹ מִדְּבֹשׁ אֵל פִּיּוֹ מְתוּקִים
- 10 וְהַצּוֹרֵךְ בְּכוֹר יִשְׂרוּף זָקֵנוֹ /
וְעֵינָיו בְּאָדִים עִם אֵשׁ וְזָקִים
- 11 תְּמַדּוּהוּ בְּכֶסֶף אוֹ זָהָב /
וְאוּלֵי אֵין בְּכֶסֶף לוֹ תְּלָקִים
- 12 וְאוֹרֵג יִחְשֹׁב מְנוֹר כְּכֹנֹר /
וּמִסְכֶּת כְּמִסְכֶּת נְזִיקִים
- 13 וְרֹצֵעַן נוֹשְׁקוֹת נָשִׁים שׁוֹפְתֵיו /
וְשִׁנְיוֹ מוֹשְׁכִים עוֹרוֹת וְנוֹשְׁקִים
- 14 וְנָבֵל יַעֲנֶה עֲזוֹת בְּעֶשְׂרוֹ /
וְגֹאֲנָתוֹ וְעִזּוֹ בְּשִׁחְקִים
- 15 לָכֶּה דוֹד צַח וְנִלְכָּה עַל פְּנֵי חוּץ /
לְמַרְחֻקִים בְּבֵין שִׁיחִים מְשֻׁחְקִים
- 16 בְּבֵין שִׁיחִים וּבֵין אָחִים כְּאָחִים /
בְּתוֹךְ גְּנִים וְלֹא בֵּינֹת נְקִיקִים
- 17 וְנִקִּיף אֶהְלֵנוּ מְעֲרוּגוֹת /
תְּבַצֵּלֶת וְשׁוֹשְׁנַת עֲמָקִים
- 18 וְרַעֲיֵנוּ יִהְיֶה כָּל אֶפְרַיִם חֵן /
וְזִיו שְׂדֵי וַיּוֹנִים עַל אֶפְרַיִם
- 19 וְלֹא נִרְאָה בְּתַחֲפוּכּוֹת זְמַנִּים /
וְלֹא נִבִּין בְּסִכָּה מְצַמִּיקִים

- 20 וּפְעָם נִלְעָגָה עַל הַזְּמַנִּים /
 וּפְעָם נִדְרָשָׁה סוּדוֹת עֲמָקִים
- 21 עֲסִים חֲכָמָה לֹאט נִשְׁתַּח בְּצָמָא /
 וּמִסְלֵת זְמִיר נֹאכַל רְקִיקִים
- 22 עֲדֵי יָשׁוּב זְמַן עֲוֹל לְתַקֵּן /
 אֲשֶׁר עֲנֵת חֲרִיסוֹתָיו לְהַקִּים
- 23 וְנִבְדִּיל בֵּין בְּדִיל אֶל פִּי וְנִחְפֵּץ /
 לְהַפְרִישׁ בֵּין תְּגָבִים לְעֲנָקִים
- 24 קָרַב דוֹד צַח וְאַפְצַח רוֹן וְתִרוֹן /
 לְשׁוֹן אֵלֶם וְנָסוּ כָּל מְצוּקִים
- 25 קָרַב פֶּן יִדְרָכוּ קִשְׁתָּם מְקַנְאִים /
 וְחוֹשְׁקִים לְהִיּוֹת לְבוֹי חֲשׁוּקִים
- 26 בְּעֵת תִּקְרַב וְעֵת תִּרְחַק כְּרוּבֵי /
 לְשֵׁם חֲבֻרְתָּהּ יְמֵי עֲסוּקִים
- 27 וְאֵם תִּרְאָה בְּדוֹד אַחַר אֲמִירָהּ /
 רְאָה סוּסִים בְּלֵב יָם כְּבָרְקִים

L ימים משחקים :ים כברקים 1
 L ותעבו רנה אניות :ירוצון אניות
 (וככבי אור בחוג ילכו ביומם /
 es v.2 en L falta en O) והשמש בליל על ארקים
 (ואישים בורחים מקול זבובים /
 es v.3 en L falta en O) יונים ברמחים מחזיקים

2 es 4 en L

L זהדונג הלא : וחוט פשטים מטיל

L קודרים באש : בוערים בעץ

/ (והשלג והקרח בקיץ)

es verso 5 en L falta en O) ושכבת טל בחרף גם בזקים

Schirmann (1960) p.628 כעץ : בעץ

Carmi (1981) p.430 כעץ

3 falta en L

4 es 6 en L

L יושר : טבעם

5 es 7 en L

L ליום : ויום

/ (אשר נבל נטוי גרון יהלך)

es v.8 en L falta en O) ואיש מסור ותם נאזר בזיקים

/ (בני חיט בני משרה בשכלם)

es v.9 en L falta en O) וילדי ימים בגאון כענקים

Kaminka (1926) p.290 יום : ויום

6 es 17 en L

/ (וחכם דל ירחקון אך עוילים)

es v.18 en L falta en O) עשירים יאמרו אתם דברים

7 es 19 en L

L נבונים : חכמים

L חם :חון

(לזאת יתמוטטו מוסדי לבבות /

לזאת יקחו מצוקי עם מצוקים es v.20 en L falta en O)

(לזאת נפשי במחותרת בך ותדאג /

לזאת נפשי במחותרת בך ותדאג es v.21 en L falta en O)

8 es 10 en L

9 es 11 en L

פטילי בד לצוארו ענקים:

L ימלא אצבעותיו טבעות

L פטיליו :וחוטיו

10 es 14 en L

11 es 15 en L

L גם :או

(אהה לבור קצתם עם מלאכת /

וחצים מחזיקים ב] [קים es v.16 en L falta en O)

12 es 13 en L

L יתדות מנוריו :מנור כנור

L ומסכתו :ומסכת

13 es 12 en L

L נושכים :מושכים

14 falta en L

15 es 22 en L

L דודי : דוד צח

L בשושני צמקים : בבין שיחים משחקים

Zinberg (1956) p.152 דודי : דוד

16 falta en L

17 Falta en L

Patai (1926) p.152 ונקבץ : ונקיף

Zinberg (1956) p.152 ונקבץ

18 es 24 en L

/ (ובי עת העפאים נתנה קול)

es v.25 en L falta en O) שם נעים מצות וחרים

/ (כשחר אל הבהקע שחרים)

es v.26 en L falta en O) שיר בה טיף טל שחקים

/ (שמועות לא יבהלנו ונישן)

es v.27 en L falta en O) שן בזר זהב חשוקים

/ (ורוח צח יחיה הנשמות)

es v.28 en L falta en O) ורוח טוב יכיסון כל מעיקים

/ ([] דוד צח לא [] שלגי)

es v.29 en L falta en O) נהי כוספים וחושקים

19 es 23 en L

L תמורות הזמנים : בתהפוכות זמנים

L נחזה : נבין

20 es 31 en L

L עדנת :סודות

(ולמה תחלוך מני ידיד /

ותסיע רגליך ותקים es v.32 en L falta en O)

(ואיך תרחק יהנה תוך סגור לב /

תמונתך וצלמך חקוקים es v.33 en L falta en O)

(נשא שירי כחותם על ימינך /

בדל לבך יהו קוראים ודופקים es v.34 en L falta en O)

(זמירים מפאת עצמם ישירון /

זמירים הם רצון דודים מפקים es v.35 en L falta en O)

(דעו כי אין בפי רן קול יללה /

ומעיני אקים קול מר וצועקים es v.36 en L falta en O)

(למיום שיה גאון מגדל אדני /

זחב עזי ושיר הוד נעתקים es v.37 en L falta en O)

21 es 30 en L

:עסיס חכמה לאט נשתה בצמא

L שמנינו יהו נחלי בשמים

22 falta en L

23 falta en L

24 falta en L

25 falta en L

26 es 38 en L

בעת תקרב ועת תרחק כרובי
L ידידי חן דעת תרחק ותקרב
L אהבתך :חברתך

27 O בדור : בדוד

L es 39 en

L בסוד : בדוד

L ימים משחקים : ים כברקים

Género: Poema de condolencia

Qasida de 44 versos

Metro: Ha-mērubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.25v-26v

Ediciones: Kaminka (1926) p.291-292

(El poema completo, sin vocalizar y con notas)

Patai (1939) p.70

(Versos 1,2,3,4,5 y 6, vocalizados)

לחכם אנבונגואה חלאוה ז"ל על העדר היקרים בניו
 ילידי ביתו ועל אשר אפפו חבלי מות כל בחורי חמדתו

- 1 חִימֶס לֵב אָרִי מְקוֹל תְּרוּעוֹת /
 נְדוּב שְׁכוּל הִיִּצֵף מְתַנּוּעוֹת
- 2 וְלֵב צְדִיק חִימוּט מְתַמּוּרוֹת /
 וַיִּבְחַל חֶכֶם לֵב מְשִׁמוּעוֹת
- 3 אֲשֶׁר לוֹמַד מְשׁוֹךְ עַל צוֹק זְמַנּוֹ /
 כְּעֶגְלָה לוֹמְדָה לְחֶרוֹשׁ וְלִרְעוֹת
- 4 וַנִּגְלוּ תַעֲלוּמוֹת עֵת לְעֵינָיו /
 וַתְּהַפּוּכוֹת זְמַנּוֹ לוֹ יְדוּעוֹת
- 5 וְלֹא יִשְׁמַח בְּיוֹם יִצְמַח חֲצִיר גִּיל /
 וְלֹא יִשְׁעָה בְּשִׁקְרֵי יוֹם וְשַׁעוֹת
- 6 וַיִּצְיץ מִחֲכָפֵי גִיל יְגוֹנִים /
 וַיִּמְאָשְׁנֵב מְנוּחוֹת כִּק זְנוּעוֹת
- 7 וְכִי יִפֹּל בְּמַתְמּוּרוֹת תְּמּוּרוֹת /
 יֵאֱמַץ לֵב בְּעֵינָיִם דְּמוּעוֹת
- 8 וְלֹא יִמִּישׁ כְּחֶלְמִישׁ צוּר לְבָבוֹ /
 בְּיוֹם צָלְעוֹ כְּמוֹ סִלְעוֹ צָלְעוֹת

- 9 / וְתוֹשַׁע לוֹ זְרוּעַ בֵּין וְשִׁכְלוֹ /
 וְהֶאֱמוּנָה אֵלַי יָדָיו זְרוּעוֹת
- 26א 10 / וַיִּתְלַבֵּשׁ בְּשָׂרֶיךָ תוֹם פְּעָלָיו /
 וַיִּרְאֶתוּ יֵשׁוּ כוֹבֵעַ יְשׁוּעוֹת
- 11 / וַיֵּאָהֵב תּוֹכְחוֹת יוֹצְרוֹ בְּדַעְתּוֹ /
 אֲשֶׁר מִקְרָיו לְנַפְשׁוֹ חָץ תְּשׁוּעוֹת
- 12 / יִהְלֶךְ עִם בְּנֵי עַמּוֹ בְּתָמוֹ /
 וּמִוִּקְשָׁיו בָּרוּם שְׁמִי תְקוּעוֹת
- 13 / בָּהּ נָשָׂר מְלֵא נוֹצַת חֲלִיפוֹת /
 בָּהּ נַחֵם לְכָל לְבוֹת נְגוּעוֹת
- 14 / בָּהּ עֲרֻמוֹן יִקָּר כְּפוֹף כְּאַגְמוֹן /
 וְתִמְרֵי הוֹד וְאַרְזֵי בֵּין וְנִדְעוֹת
- 15 / בָּהּ יִתְעוֹדְדוּ נַפְשׁוֹת עַמּוּסִים /
 וּבְרַפְּיָם בְּאֶף יָמִים פְּרוּעוֹת
- 16 / לְכָל לֵב נִחְלָה תַעֲלַ תְּעִלָּה /
 תְּעִלַּת עֵינָהּ יוֹרְדָה דְמָעוֹת
- 17 / וַיֵּאֱמְרוּ אִם זָמַן יִשְׁטֹם לְאַבְיוֹ /
 אֲמֹר מַח יַעֲשֶׂה אֵל הַצְּפִיעוֹת
- 18 / וְאִם אֲדוֹן יְהִי נִסְגָּר לְעַבְדִּי /
 הַיִּמְלֵט אֲשֶׁר אֲזַנְיוֹ רְצוּעוֹת
- 19 / עֲבָדוּהָ בְּנֵי יָמִים וּבְגָדוֹ /
 וְהִפְרוּ בְרִית עֲבָרוֹ שְׁבוּעוֹת
- 20 / וְכָל רוּחוֹת אֲנָחוֹת נָשְׁפוּ בָּהּ /
 וּכְגֻלְיָהּ בְּלִי נְדוּת וְנַעוֹת
- 21 / וְנַפְשָׁהּ דִּרְכָה עַז בַּל יִבְלַע /
 יֵשׁוּ דִרְכָּה וַיִּתְמוּטֹט בְּרַעוֹת
- 22 / אָרִי תוֹהַ סִבְכוֹ דָמָה לְבָבָהּ /
 וַעַת לְצַבִּי מִקַּפֵּץ עַל גְּבֻעוֹת

- 23 / מְקַפֵּץ עַל צְרִיחֵי הַחֲסָדִים /
 מְדַלֵּג עַל מְרוֹמֵי הַיְדִיעוֹת
- 24 / מְאַסֵּף מַחְנוֹת יוֹדְעִים לְחַיּוֹת /
 מְתִים מְתִים בְּמִדְרָשׁוֹת קְבוּעוֹת
- 25 / תְּצוֹצְרוֹת שְׂכָלָה עַד יָם רְחוֹקִים /
 תְּרִימוֹן קוֹל וְנִשְׁמְעוּ תְּקִיעוֹת
- 26 / לְאוֹרָה יִלְכוּ שְׁמֵשׁ וְסִחַר /
 וְרִים זָכְרָה גְּנָבוֹ קְצִיעוֹת
- 27 / בָּרֶן פּוֹכְבֵי בְּקָרִים מִתְּלָלָה /
 זְמַן יִתְּלִיץ עֲצָמוֹת שֶׁתִּגְוַעוֹת
- 28 / זְמַן פֶּסַח בָּהּ מְרִיו וְשָׁלֵם /
 בָּהּ נִשְׁיֹו וּבָהּ פָּרַע פְּרָעוֹת
- 29 / אֲמַת מִשְׁכָּן וְלִבָּהּ הוּא אֲדָנָיו /
 וּבֵין אֶהָל וְשְׂכָלָה הוּא יְרִיעוֹת
- 30 / וְגִבְנֵי הַיָּקָר עָשׂוּ בְּאוֹשִׁים /
 עֲדֵי מִיָּדָה שׁוֹרֵק נְטוּעוֹת
- 31 / וְלֹא פִתַח סִמְנָר חֵן בְּכַרְמֵי /
 זְמִיר עַד יָדָה נְטָעָה נְטִיעוֹת
- 32 / מְלֹא יָמִים וְרַק כָּל מוֹם וְדָפִי /
 בְּצוֹק וּנְדוּד שְׁנוֹתֶיהָ שְׁבַעוֹת
- 33 / וְרֵאִיתָ גְּדִיּוֹת עֲדָרָה עַל /
 יְדֵי חֶרֶב בְּכֹר מִנֹּת שְׁסוּעוֹת
- 34 / וְאִין לִבָּהּ לְבַד בְּבִנֵי עֲלִיָּה /
 וְעִינֶיהָ לְרוֹם פּוֹנוֹת וְשׁוּעוֹת
- 35 / אָהָה אָבִי תִתְקַרַע חוּג וְתִעָלָה /
 וְלִבֹּת עֲפָה תִעָזֵב קְרוּעוֹת
- 36 / אָבִי מוֹסֵר גְּדוֹל תּוֹכָה אָחִי תוֹם /
 אָבִיר רוּעִים נְגִיד מִדּוֹת צְנוּעוֹת

- 37 תָּנָה אֶל צֹאנֶה רוּעָה בְּטָרָם /
תְּחַמְיֶנָּה כְּצֹאן אוֹבְדוֹת וְתוֹעוֹת
- 38 תָּנָה לָנוּ מִטֵּר לְקַתְּהָ וְצָמְחוּ /
פְּרוּדוֹת קִשְׁטֵי בְּתִלְמֵי שְׁוֹא זְרוּעוֹת
- 39 תָּנָה מֵהוֹדָה אֶל בֶּן רֵאֵיבֵן /
יִסְלְסְלָהּ בְּמוֹ צִלְצֵל תְּרוּעוֹת
- 40 וְהוּא מִטָּה לְהַצִּיץ צִיץ פְּבוּדָה /
וְשִׁבֵט גּוֹ חֶסֶר לֵב גַּם רְצוּעוֹת
- 41 לְטוֹטְפוֹת בְּבֵין עֵינָיו דְּמוּתָהּ /
וְחוֹד שְׂמָה עָלֶי לְבוֹ קְמִיעוֹת
- 42 עֲדָה גָּאוֹן יְהִיָּדָה אֵב תְּעוּדָה /
רְאָה מְעֵלוֹת לָהּ עוֹלוֹת וְכוֹרְעוֹת
- 43 תִּהְיֶה לְעֵד רְאָה צְבָאוֹת מְרוֹמִים /
לָהּ מִפְּנֹתַח קוֹנוֹת וּפּוֹדְעוֹת
- 44 וְאֵלוֹ אֶל יִמְלָא מְשַׁאֲלוֹתָם /
בְּעֵד חֶבְרֹתָהּ יִרְדוּ בְּקִעוֹת

3 Patai (1939) p.72 למד : לומד

Patai (1939) p.72 למדה : לומדה

8 ימיש : ימוש

10 ידמ : ישו en el margen

12 יהלך : יהלך Kaminka (1926) p.291

- 14 רפוף : כפוף Kaminka (1926) p.291
- 18 יהו : יהו Zinberg (1956) p.152
- 19 חלפו : עברו en el margen
- 22 בין : falta en Kaminka (1926) p.291
- 26 וריח : ורוח Kaminka (1926) p.291
- 27 יחליך : יחליץ Kaminka (1926) p.291
- 28 יגועות : נגועות Kaminka (1926) p.291
- 35 ולבות : sobre la tach: ולבן en la tach
- 42 עולות : עוטות Kaminka (1926) p.291

Género: Poema de partida y de lamento

Qasida de 24 versos

Metro: Ha-mahir (sari'a)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.27-27v

Ediciones: Kaminka (1926) p.292-293

(Completo, sin vocalizar y con notas)

27א

וזאת תשובתי שנית ליקר יהודה כהן יצו' מגיד משנה
 אשיב לו כמתאונן על שבתי בשירוש וכמקונן על שארית
 טרטושה נשארו בה שני פריצים נתן ומימון שני דודאי רשע
 ומדון

- 1 מתי יְדִידִי אֶלְקָטָה שׁוֹשֵׁן /
 בְּסַעֲיֶיךָ עֲרוּגַת אֶהְבֶּה נוֹשֵׁן
- 2 מתי אֶחֻבִי אֶאָרְה מִוֹר שִׁיר /
 חֲדָשׁ וְאוֹצִיא בְּעֵדוֹ יֶשֶׁן
- 3 לְעִיר צָבִי צָבִי וְגוֹר עֲזִי /
 הוֹזָה בְּחֵיק בְּלִדוֹת וְלֹא יֶשֶׁן
- 4 הָאֵחַ אֲשֶׁר אַח אֶהְבֶּה בְּבַעִיר /
 חֲסִדוֹ כְּאֵשׁ לְבִי כְּמוֹ כְּבֶשֶׂן
- 5 קָטֵר זְמִיר עַל מִזְבְּחֵי בְּקִטִיר /
 דוֹדֵי רָאוּ נָא תִימְרוֹת עֲשֵׂן
- 6 אָכַח לְמִרְחָקִים וְעוֹד אָכַח /
 כִּיִּם לְבָנוֹן לוֹ וְחַר בְּשֵׁן
- 7 יִזַּל כְּטַל לְקַחוֹ וְחִין שִׁיחוֹ /
 נִתְּנוּ בְּנוֹת שִׁיכֵי צְנִיף רָאשֵׁן

- 8 אה מפני כחוקו ואש חשקו /
הסעיר משושי יום ויום צפון
- 9 גם ידמעו בבות וארכבות /
למגור שלומו דא לנא נקשן
- 10 באריה שנות חיים וגם יהיה /
שמן ודשן עד צמוד דישן
- 11 אל תחשב דוד כי נשיתיה /
איה יצלב לי חשקה לשן
- 12 רבו גמולות חסדה יום יום /
שבות לקדמותן וחדושן
- 13 השאיר זמן נפשו בדה יום /
תקע גונתי בחומת שן
- 14 תקע ימד אהלי בבין צבאות /
יודעים אשר לא ידעו חדשן
- 15 לו אומרה מועד וחס מתר /
חיש ישחטו פסחון כיום קדשן
- 16 לימין ארודי לשמאל ערי /
דו דיו מדן אשבו ודיו יקשן
- 17 אה טוב לנפשי מראות יום יום /
צמל ודור עם אהלי כושן
- 18 לא אשמעה מימון פקול המון /
צמון ומואב נה בעת יעשן
- 19 נתן משסה כל יקר נתן /
הן הוא ממוכן החריד שושן
- 20 אוי על גביר מתוק כצוף ונדבש /
המתיק מרורותן ומיץ רושן
- 21 אבכה במות חסיד ואיה לא אבה /
על מרדכי נעדר ועל גלשן

- 22 עופר פאר צא נא וְהַמְלִיט /
ממסגרות יוקשים ופח מוקשן
- 23 צא את וְדוֹרְנוּ גְבִירָנוּ /
האח בְּחִיק מַמְצֵלוֹת דָּשָׁן
- 24 או תבחרו שְׁבַת שְׁבוּ לָכֶם /
כי כן בְּבִין חוֹחִים מְקוֹם שׁוֹשָׁן

4 כאש : Kaminka (1926) p.292 כמו אש :

5 תמרות : תימרות 0

8 הבעיר : Kaminka (1926) p.292 הסעיר

14 אהלי : Kaminka (1926) p.292 אבלי

16 אבש : Kaminka (1926) p.293 אבשן 0

Género: Elegía

Qasida de 28 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.28-28v

Ediciones: Kaminka (1926) p.294-295

(Completo, sin vocalizar y con notas)

מרתיה על פטירת נכבד אחד רופא שמו מאישט' דולס
שלמה ז"ל הפלגתי בה בתמרור משליה ואקונן עליו

- 1 מתוק למר שם כל ימי חיינו /
ונתפך אל לענה פרינו
- 2 איך תשאלו מנו שמחים צוף זמיר /
או תתמהו נוגים למר בכינו
- 3 קבר חצבתם לו ולנו בור מקור /
דמעה ושבר הגביר דלינו
- 4 איך לא חמלתם עת קבור לקבור צבור /
חקמה ובר צדק ואור שבנינו
- 5 הוי עש וכימה עש ורמה ינחלו /
איך סס יהי שש לאכול ארינו
- 6 לא כן לכו נא אל מקום קברו ראו /
עלה למרום בל ראות קשינו
- 7 חנה גביר חפשי אבל הלכו שבי /
הוד וצבי כי את צבי צבינו
- 8 יום חלה בלם ברסנו עדיה /
עדה עדי חקמה וסר עדינו

- 9 / עַת נִחַלְךָ כְּלִיל כְּלִיל מִדְּצָה /
כָּלוּ כְּלֵי שִׁיר כְּלָלוּ יָפִינוּ
- 10 / עַת מִשְׁבְּרֵי מוֹת אֶכְפּוּהָ אָזִי /
טָבַע בְּלֵב יָם הַבְּכִי אֲהִנוּ
- 11 / עַת נִכְלָה סֶפֶת שְׁלוֹמָה נִשְׁבְּרוּ /
כָּל מַחֲמַדֵּינוּ וְכָל נוֹיֵנוּ
- 12 / נִכְרַת בְּרִית לְבָכִי וְאֵל קִינִים וְהִי /
נִדְמָה לְתַנִּים עַל שְׁדֵי עֵינֵנוּ
- 13 / מַעִיר לְעִיר נְרוּץ וְנַעִיר קוֹל יָלַל /
עַד כִּי בְּרָקִים יִשְׁאַלוּ אֲהִנוּ
- 14 / נֶאֱנַק בְּמַר עַד כִּי רָעַמִּים יֵאמְרוּ /
כִּי צִלְלָה אָזְנָם לְקוֹל נַחֲהֵנוּ
- 15 / יִהְמוּ קַרְבֵּינוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹל עֲדֵי /
נִחְרִיד נִהְרוֹת עִם שְׂאוֹן דְּכֵינֵנוּ
- 16 / מִי זֶה יִנְחַלְנוּ עָלֵי קִבְרוֹ וּבּוֹ /
וְתִפְלְשָׁה אִזּוֹ מִזְמַן דֵּינֵנוּ
- 17 / שִׁמְשׁ תָּאוּ לְסִפּוֹד לְצָרָה זֹאת וְלֵב /
פּוֹתָה וְדַמְעָתָה עָלֵי לְחֵינֵנוּ
- 18 / הַיְלִיל לְזֹאת הַיְלִיל וְשַׁחַר שְׁחָרָה /
עֵיִשׁ וְסַחַר נִשְׂאוּ תְּלֵינֵנוּ
- 19 / שְׁחֲנוּ נָקָם נִקְמַת גְּבִיר מִן הַזְּמַן /
אִזּוֹ בָּא צָבָא שַׁחַק לְמַאֲוֵהֵינוּ
- 20 / אֱלִים תְּמוּשִׁים יִרְדּוּ וּנִבְתַּחֲרָה /
קֶשֶׁת לְקֶשֶׁת גַּם תְּלִי תְּלֵינֵנוּ
- 21 / וּנְעַרְרָה לְזְמַן קַרְבַּ וּבַעַת קַרְבַּ /
כְּסָה עֹנּוֹ עִם כְּנֶף דְּפִינֵנוּ
- 22 / עָנַח אֲשֶׁר נַחֲנוּ בְּנֵי שֹׁד וְחִלּוֹף /
עַת יִחַלְךָ אִישׁ חוּא בְּעַד מַרְהֵנוּ

- 23 חוֹנֵן וּמְלוֹחַ אֵל לְאִישׁ חַיִּים וּמָה /
 פֶּשַׁע זָמַן אִם נִפְרָעָה נְשִׁינִי
- 24 נֶפֶשׁ כְּלִי גוֹף שְׁאֵלָה עֵת פְּעֻלָּה /
 נְשָׁלֵם לְעֶכָר תַּחֲזִיר כְּלִינִי
- 25 חוֹי חוֹי וְאֵין פִּתְחָה לְשִׁבְרֵנוּ לְבַד /
 זְכָרוֹן מְהוּמוֹת יְהִיָּה צָרֵינִי
- 26 דָּם עֲנָבֵי רוּשׁ רֹאשׁ מְרִירֵי יוֹם וּמִיץ /
 אֵף פּוֹאֲבִים נִבְחַר לְשִׁקְוֵינִי
- 27 נֶחֱם מִצֵּט בִּי הַגְּבִיר עוֹד יְהִיָּה /
 עוֹד יִתְלִיף פֶּתַח כְּכֹל קוֹינִי
- 28 הוֹרֵם וְהוֹנֵף עַל כְּנָף שֶׁרְפֵי זְבוּל /
 שְׁשָׁם מְקוֹרְנוּ וּבֵית חַיִּינִי

12 שד"ח: שדה Kaminka (1926) p.294

14 כ"י: falta en Kaminka (1926) p.294

26 יום escrita sobre [ומיץ]

Género: Elegía

Qasida de 68 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrímo

Manuscritos: O fol.29-30v

Ediciones: inédito

והוספתי עוד שאת משאת קינים ונחי ליקר בנו להיות
 לו מעיר לעזור להפליג בכי תמרורים והוא היה חתן איש
 אחד ששמו פרטאל זאען ואומר

- 1 יענים אַחֲזָה הוֹלְכִים יַעֲפִים /
 הַרְצִים הֵם אֲשֶׁר יֵצְאוּ דְחוּפִים
- 2 הַרְצִים הֵם זָמַן בּוֹגֵד שְׁלָחָם /
 תְּגוּרֵי שֶׁקַּע צְרוּמִים גַּם יַחֲפִים
- 3 לְקַדֵּם כּוֹאֲבֵי תֵּבֵל בְּאַבֵּל /
 לְהוֹסִיף עוֹד בְּלֵב דְּוִים רְשָׁפִים
- 4 לְהַשְׁמִיעַ מְצוּקִים אֶל רְחוּקִים /
 לְעוֹכֵר בְּבִכֵי נוֹגִים זַעֲפִים
- 5 לְהַגִּיד שֵׁד וְאִיד תְּדַשׁ אֲשֶׁר לֹא /
 יִדְעוּהוּ בְּנֵי חוּזִים וְצוּפִים
- 6 אֲשֶׁר שָׁדַד בְּלֵיל הַיַּלֵּל וְנָפַל /
 וְאָפַל אֹר וְחָשָׁה בְּעֲרִיפִים
- 7 אֲשֶׁר נָפַל בְּרוּשׁ כָּל חוּד וְעֲרָמוֹן /
 כְּאֲגָמוֹן שֶׁבַע בְּצֵת זוֹקֵף כְּפּוּפִים

- 8 אֲשֶׁר חוֹכֵם כָּלִיל מְשֻׁכָּה צָנִיף בֵּין /
אֲשֶׁר כַּמָּה נְגִידִים בּוֹ צְנוּפִים
- 9 שֶׁתֵּל חֲחֹן אָמִיר מְשֻׁכָּה שְׁרִיג הוֹד /
יִשְׁנֶה לוֹ פְּרִי מִתּוֹק כְּצוּפִים
- 10 אֶהָה שָׁב פְּרִיָּהּ אֲשַׁפּוֹל מְרוּרוֹת /
וְגִילִינוּ בְּאֵבֶל נַחְלָפִים
- 11 אֶהָה מְנֹת וְלֹא מִצָּא פְּדוּתָהּ /
וְאֵת עוֹשֶׂה חֲסָדִים לְאֵלִפִים
- 12 אֶהָה גִּלְעָד צָרִי אֵין בּוֹ לְחֻלְיָהּ /
אֶהָה רוּפָא וְכַגְלִיָּהּ נְגוּפִים
- 13 לְיוֹמָהּ דְּמַעוּ דְּמַע צְנָנִים /
לְאֵבֶלָהּ חֲשָׁכוֹ כּוֹכְבֵי נְשָׁפִים
- 14 לְשִׁבְרָהּ יִקְרְעוּ שְׁרִים לְבָבוֹת /
וְחֲכָמֵי לֵב צְטוּפֵי רֹאשׁ וְחָפִים
- 15 לְאֵידָהּ יִשְׁבְּרוּ נוֹגְנִים כְּלֵי שִׁיר /
וְתוֹךְ נַחַל בְּכֵי הַפָּחָה גְּרוּפִים
- 16 אֲבָלִים סִפְרוּ לִי אֵיךְ יִכְלָתֶם /
קְבוּר שְׁמָשׁ בְּחֹר עֶפְרַיִם וְכַפִּים
- 17 לְקַבְּרוּ נַחְלוֹנֵי חַיִּשׁ וְכַתְּחוּ /
אֲרַבּוֹת בּוֹ וְחִלּוֹנוֹת שְׁקוּפִים
- 18 וְאֲשַׁקִּיף אִם גּוֹנְתוּ כְּתַרְשִׁישׁ /
בְּבוֹר תִּשְׁכּוּן וְאִם בֵּינוֹת שְׁרָפִים
- 19 וְאִם תִּשְׁכּוּן בְּבוֹר אֲזִי אֲאָמִין כִּי /
שְׁחָקִים יִהְיוּ עוֹבְרִים וְחוֹלְפִים
- 20 לְהַ כּוֹאֵב לְהַ שְׁדוּד אֲנִלֵּל /
וְעֵינַי שׁוֹאֲבִים דְּמַע וְאוֹסְפִים
- 21 לְהַ נוֹתֵר כְּמוֹ סִכָּה בְּכַרְם /
וְכַצְּנָבִים בְּצֵת בִּסְר שְׁדוּפִים

- 22 לַה אָגִיד עֲתִידוֹת מוֹעֲצוֹתַי /
 חֲכֵי אֶפּוֹד בְּיָדֵי וַתְּרַפִּים
- 23 הֲלֹא אַתָּה יָקָר רִיחַ וְרֵם לֵב /
 שָׁבַע זָהָב וְצֹאנָה וְאַלְפִים
- 24 בְּעֲשָׂתוֹת שְׂאֲנָן שָׁלוֹ וְכֶצֶן /
 בַּחֵיק עֲפָרָה גְמוּלָה בֵּית תְּנַפִּים
- 25 וְיָאִיר לְבָבָה מְאִיר בְּהַשְׂאִיר /
 לַה זָהָב וְהַשְׁמֶטֶת כְּסָפִים
- 26 וְכִי יִנְחִילָהּ הַמַּעֲטָפוֹת /
 וְהַרְדִּידִים וְשָׂרוֹת עִם צְעִיפִים
- 27 וְכִי יוֹרִישׁ לָהּ תֵּיק שֶׁל תְּפִלִּין /
 וְצִיצִיּוֹת אָבוֹתָיו בָּם עֲטוּפִים
- 28 וְתַרְהִיב עִם גְּבוּרָתוֹ וְכִלְיוֹ /
 פְּצִיחָה פִּים וְדַרְבָּן עִם סִנְפִים
- 29 וּבָהּ יִרְגֵזוּ בְּדִין נִשְׁגִזוּ וְאַרְגִּזוּ /
 סִפְרֵיו לָהּ כְּתָבָם בְּקִלְפִים
- 30 וְתִשְׁפַּח שֵׁד אֲדָנָהּ וְאַבְלוֹ /
 וּמוֹסְרֵיו בְּחוּג בֵּין יָד מְנִיפִים
- 31 וּמֵאִין מַעֲלוֹת תַּעֲלֶה בְּמַעֲלוֹ /
 וְתַגְלֶה לָהּ עֲרוֹת תְּשׁוּפִים
- 32 וְיִשְׁחִית הוֹד יְבוּל שֶׁכְּלָהּ מְהִירוֹת /
 כְּשׁוֹשָׁנִים בְּלֹא עֵתָם קְטוּפִים
- 33 וְתִחַשֵׁב צֶל שְׁכִיּוֹת הַדָּמָן פִּי /
 אֲנָשִׁים הֵם וְהֵם צִיִּים וְקוּפִים
- 34 וְכִי הוּא רֹצֶפֶת בְּהֵט וְנִחְפָּה /
 כְּמוֹ לַהֵט וְלַהֵט הַכְּשָׁפִים
- 35 כְּרָגַע יִחְפָּהּ דוֹרוֹ לַתְּהוֹ /
 וְאִין מְלָהּ וְשָׂר מְשָׁקִים וְאוּפִים

- 36 / נגורותיו בְּשָׁנֵי מְלַתְעוֹתָיו /
אָרְיוֹת שׁוֹאֲגִים אוֹכְלִים וְטוֹרְפִים
- 37 / בְּנֵי יָמִים פְּשׁוּעֵלִים וְהָצֵת /
תִּדְמָה כִּי צִנְפִים הֵם וְרוֹדְפִים
- 38 / יְדִידֵי סֹב דְּמָה לְצָבִי יִלְדָה /
אֲשֶׁר לוֹ מְהַלְכִים נָאִים וְנָפִים
- 39 / אֲשֶׁר בָּנָה בָּקוּ תָם מֵעֲלוֹתָיו /
וּמִפְּעֻלָּיו בְּהוֹד שְׁכָל צְרוּפִים
- 40 / צָרִי מְלִיו וּמִרְפָּא בֵּין שְׁפָתָיו /
וְנִדְיוֹ נְטָפוֹ מוֹר עִם נְטָפִים
- 41 / מְאוֹר שְׁכָלוֹ לְיִשְׁרָי לֵב שְׁמַחוֹת /
וְכָל נְלוֹז וְסוּג לֵב בּוֹ שְׁוֹנִפִים
- 42 / וְלֹא פָנָה לְשֹׁטִים אוֹ רְהָבִים /
לְכָל יְבֵא תַסְדְּיוֹ מְאֲלִיפִים
- 30A / 43 / נְהַג וְנָלַךְ בְּעִקְבוֹת קִשְׁטֵי פְּעֻלָּיו /
וַיַּחֲיוּ בָּהּ כְּרִי עוֹשִׂים וַיּוֹסְפִים
- 44 / וַיַּעֲלֶצּוּ בָּהּ דוֹדְיוֹ וַיֵּאמְרוּ /
עָלֵי שֶׁרֶשׁ יַעֲיִדוֹן הַצְּנָפִים
- 45 / רָאָה הוֹסֵר צְנִיף רֵאשָׁה וְקָרְבוֹ /
יָמֵי אֲבָלָה וְעִתּוֹת גִּיל הַדּוֹנִפִים
- 46 / וְכַבִּים יִשְׁקְלוּ כַעֲסָה וְשִׁיחָה /
וַיִּשְׁגִּיחוּ בָּהּ אוֹיְבִים וְחוֹרְפִים
- 47 / בְּפִלְס מִסְפָּנָה פִּלְס וְאֲבָלָה /
לְבַל יַחֲיוּ תַסְרִים בָּם וְעוֹדְפִים
- 48 / יַחְדָּשׁ מִסְפָּנָה עִם חֹק וְטָעַם /
וְלֹא שָׁנָה אֲבָל שָׁנִים רְצוּפִים
- 49 / תְּלִיפּוֹת שֶׁק קָנָה לָהּ עַל אֲבָנָה /
אֲשֶׁר אֵין לָהּ תְּמוּנָה וְתְּלִיפִים

- 50 הלא בנים צריכים לאבותם /
והם להם כמו צורות לגופים
- 51 ולא נפר לאיש כע ועמית /
ואב אל בן עזברים וספים
- 52 בקל יום לבה יחם פתנור /
ומאור אודה תקח רצפים
- 53 ועת תרצה מעט יפוג יהו בו /
רסיסי עינה נוזלים ועורפים
- 54 בכה פואב ותרוח פי דמעות /
תצי מכאוב אנוש גורפים ושוטפים
- 55 לקץ ימים קחה נחם הלא יש /
לכל אבל ושד קצים וסופים
- 56 ותתענג בטוב שם מהלליו /
אשר יתיצבו נכחה זקופים
- 57 פנה דוד אל פניני תוכחותי /
אשר מאהבת הורה רצופים
- 58 באלמגי גאון שכל יצוקים /
ובבדולח ופוח צחות תקופים
- 59 ויצן הם בכור כציון צרופים /
שמור פן יהיו עמה שרופים
- 60 לקט אט גרגרים באמיר אמרי /
לבל תהיה מסעך הסעיפים
- 61 ובין תבין להבדיל בין פעלים /
ובין שמות משתפים רדופים
- 62 יצרתים על כבוד הורה וענדם /
אלי ראשה עטרות או צניפים
- 63 כבוד הורה מאד קביב לעיני /
למותו יורדים מים ועורפים

- 64 / תִּישׁ נַחֵם לְשִׁבְרוֹ כִּי בְּחִזְקִיר /
 שְׁבַחְתִּיו מִרְ דְּרוֹר נוֹזְלִים וְנוֹטְפִים
- 65 / תָּמִים דַּעִים הֵלֵא נִפְשׁוֹ וְשָׁכְלוֹ /
 לְבַיִת אֵל שׁוֹאֲפִים יוֹם יוֹם וְכוֹסְפִים
- 301 66 / גְּבִיר עָלָה לְעֶלְיוֹן עִם שְׂרָפִים /
 וְעִזָּב הַנְּחָשִׁים חֲשָׁרָפִים
- 67 / וּמִיּוֹשְׁבֵי קַעֲלָה נָס וְזִיפִים /
 וְנֶאֱסַף בֵּין תְּסִידִים נֶאֱסָפִים
- 68 / וַיַּעֲלֶה בַתְּחֵלָה עִם נְבָרִים /
 בָּעֵת יַחֲיוּ וְכֵן מִתְּלִיפִים

7 וְאֵבֶלְךָ sobre la tach: נְאוֹמְךָ en la tach

29 []: נִשְׁגָּז 0

53 וְעוֹרְפִים: וְדוֹלְפִים en el margen

64 וְנוֹטְפִים ם escrita sobre כּ

Género: Poema de amistad
Git'ah de 3 versos.

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: monorrimo

Manuscritos: O fol.31

Ediciones: inédito

- 1 תוֹהַ יַעֲרוֹת הַשִּׁיר נִטַע לְךָ אֶרֶן /
 עָלָיו פָּרוּשׁ גַּם חֵן וְתָרִים תִּכֶּן
- 2 עַל לֵב בְּנוֹת עַשׂ אֶהְבֶּתְךָ נִכְתָּבָה /
 לַעֲטַב בְּעֵט בִּרְזָל וְהִצַּפְתֶּן
- 3 יוֹד צַח קָנָה לְךָ בַּר זְמִירוֹתַי וַמָּה /
 לְךָ עוֹד קְנוֹת בַּר מַעֲרַמַת גִּרְוֹן

Género: Poema polémico

Qasida de 27 versos

Metro: Ha-mërubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.31v-32

L fol.212-213

Ediciones: Kaminka (1895) p.110

(Versos 12 y 13 vocalizados)

Patai (1939) p.70

(Versos 12 y 13 vocalizados)

Zinberg (1956) p.153

(Versos 12 y 13 vocalizados)

31ב

כנסעי מחיק דודים ושבעתי נדודים פגעתי במקום
 סירבירה שני חכמי השיר בעיניהם וחמה ראו אור שירי ולא
 נגה עליהם כי לא דרכי דרכיהם ובניתי להם זה השיר
 כמתאבל על העדר מכירי מחיר מלי וחושקיהם ואשא משלי

- 1 לֶה אֲשָׁאג בְּנו לְבִיא כְּלִבִּיא /
- לֶה דוֹרָה בְּשִׁיר דְּרָה נְתִיבִי
- 2 לֶה נוֹגֵן וּמְגֵן חֵיל דְּבָרִי /
- לֶה אֶקְרִיב קַכּוּב שִׁירִי וְרִיבִי
- 3 אֲשֶׁר תּוֹקִיר מְחִיר מְלִי וְתַפִּיר /
- הַתְּשִׁיג סִיג בְּכִסְפִי אוֹ זֶהְבִי
- 4 בְּבִטָּן הַזְמִיר נְחֲנוּ תְּאוּמִים /
- וְאִם אֶקְרָא קוֹנִי וְאָבִי
- 5 בְּשִׁירִים לְבָה לֵב כָּל חֲכָם לֵב /
- אֶבֶל נוֹצֵר לְבָה עִם לְבָבִי
- 6 נְשֵׂא נֶס עֲזָה דְגָל זְמִירָה /
- וְתִכֵּן שִׁירָה עַל הַר יְרִיבִי
- 7 וְהִשְׁמִיעַ לְמַלְיָנִים תְּלִנוֹת /
- וְחִוְכָם מַעְגְלֵי אֲדָקִי בְּכַתְבִּי

- 8 וְעוֹלָה מוֹצְאִים עַל דָּל שָׁפְתַי /
 יְבִינֶנּוּ כִּי בְחַטָּאָם לֹא בָחוּבֵי
- 9 בְּעֵינֶם בְּן זְמִיר חֲתוּם וְנִעוּל /
 וְאֵין מְנַעוּל לְעוּל יָמִים סְבִיבֵי
- 10 רְחֵקֵי שִׁיר לְקַרְבֵי כְתוּבֵי /
 וְיָמֵי יִתֵּן וְהִיִּתְּ קְרוּבֵי
- 11 לְהוֹרוֹת מִה יְקָרוֹת לִי זְמִירוֹת /
 נְהָרוֹת נְהָרוּ מִטַּל רְבִיבֵי
- 12 וּמִנְחַל קְדוּמִים אֲשַׁאֲבָה שִׁיר /
 וּמִטוּבֵי יְהוּדָה מִחֻצְבֵי
- 13 בְּשִׁיר לְעִז לְאֵט נוֹעֵץ לְבָבִי /
 וְאוֹר יִהְיֶה וְיִהְיֶה שֵׁם עַרְבֵי
- 14 הַשִּׁיבֵנִי בְּנוֹ לְבִיא פְרוּבֵי /
 שְׁמִעְתִּיהוּ בְּאֵזֶן מִחֻשְׁבֵי
- 15 יְדִידֵי מִה לָּהּ תִּצְעַק לְנִגְדֵי /
 וְאֵיךְ יִקְרָא אָרִי הַשִּׁיר לְלְבִיא
- 16 הַתְּכִיל זִיו מְאוֹר שִׁירָה עֲטֹלֶף /
 וְאֵיךְ יִצְרֹב דְּמוּת יוֹנָה לְעוֹרְבֵי
- 17 הַתְּמַתֵּק אֶל יְעֻגִים קוּל רְנָנִים /
 לְחוֹלָה צוּף וְיִינִי עִם תְּלָבֵי
- 18 תִּזְק וּפְרוּץ תִּזוֹן שִׁיר כִּי קְדוּמִים /
 עֲלֵי עַמִּים תְּקִימוּהָ לְנְבִיא
- 19 אֲלֵיכֶם כֵּב שְׁלוּמֵי חַיִל יְדִידֵי /
 אֲלֵיכֶם רוּדְפֵי חַיִל מְעַצְבֵי
- 20 תְּשׁוּבָה אֵין לְהִבִּיא כֵּךְ פְּתָבֵי /
 וְאֵם לֹא דִי קָחוּ נָא אֶת לְבָבֵי
- 21 דַּעוּ כִּי בְּעִלּוֹתְכֶם חֵר זְמִירֵי /
 בְּמָרוֹם לְבָבְכֶם שׁוֹכְנֵי וַיּוֹשְׁבֵי

- 22 וְעָלִיו עֵת זְמִיר זוֹ תִחַזוּ כִּי /
 פָּנֵי אֵל תִּחַזוּ בְּפָנֵי כְתָבִי
- 23 וְכָל טוֹב הַתְּבוּנוֹת הוּא בְיַדְכֶם /
 הַגֵּם לְכַבּוֹשׁ יִקָּר שִׁירֵי וְטוֹבֵי
- 24 וְאֵל יְבֹא בְּמִשְׁפָּט עִם זְמִירִי /
 זְמִירְכֶם פִּי יִכְלֶהוּ שְׁבִיבֵי
- 25 אֲבָרְכְכֶם בְּטָרֶם אֶלְכָה לִי /
 וְתִדְעוּ כִּי לְבַבְכֶם הוּא אֲהוּבֵי
- 26 יְהִי יִתֵּר שְׁאֲתְכֶם עַל חֲכָמִים /
 כִּי־תִרְוֵי לְכָל נוֹגְנִים בְּנֵיבֵי
- 27 וְאֵלֹהֵי תִחַפְצוּ נְסוֹת עֲזוֹנֵי /
 וְכֹחֵי בְּזְמִיר הַנְּנִי עֲנֵי בִי

2 ל עליצים :דברי

3 ל גאון :מחיר

4 ל וגם :ואם

5 ל תוך :עם

6 ל רנך :שירך

8 ל ומוצאים מענה :ועולה מוצאים

- 9 L בעיני : בעינם
- L דברי זר : זמיר חתום
- 0 [] [בי : L סביבי
- 10 L רחוקי : רחקי
- L קרבי : לקרבי
- 11 L ותוכם : להורות
- 13 L זמירי : לבבי
- Zinberg (1956) p.151 לעג : לעז
- 14 falta en L
- 15 es 14 en L
- en el margen לעזרי : לנגדי
- L לעזרי
- L יצעק : יקרא
- L אבי : ארי
- 16 es 15 en L
- L ואיך יכיל : היכיל זיו
- 17 es 16 en L
- 18 .קרר escrito sobre מים [קרוצים
- es 17 en L
- L פרוש : חזק

19 es 18 en L

L אוהבי צבא רב :רב שלומי חיל

20 es 19 en L

L נפשי ולבי :נא את לבבי

21 es 20 en L

L אמת :דעו

L תעלו על :בעלותכם

22 es 21 en L

:ועלזו עת זמיר זו תחזה כי

L ועת תחזו זמיר זה תעלו כי

23 es 22 en L

L ועזבו לי לבד :הגם לכבוש יקר

24 es 23 en L

(אני איל למודים לי אילי שיר /

es verso 24 en L אני אריה ורגזו עז יריבי

falta en O)

26 לנגני דור :לכל נוגנים en el margen

Género: (Poema de disculpa)

Qasida de 26 versos

Metro: Ha-mitpašet (başı)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.32-32v

L fol.198-199

Ediciones: inédito

ואחרי ראותי הנכבדים ההם נסוגו אחור מהפיק רוח
 תשובתם וסופר אלי כי לבשו בגדי חמה ותלבושת בשת על
 דברי ולא ירדו לעמקי מחשבותי כי כונתי בכל זאת
 להעירם משנת העצלות לראות מה מעשיהם ולכן מהרתי
 להתנצל בחק המוסר וזה שלחתי לאחד מהם

- 1 קיטור קטרת זמיר יצלה באפה /
 חמת ומתה גביר יריק ואפה
- 2 מחמת זמיר נמלאה חלבי ולא חלבנה /
 אל נא באש תואנה תבער בקצפה
- 3 אַתְּמוֹל אָנִי שִׁיר בָּקָם לָבָה שְׁלַחְתִּיו וְהוּא /
 נושא סר חן ואיה נשבר בזעפה
- 4 אם עוד בריחי תרי כל חסדה ינעלו /
 אסגיר סגור לב וגם נפשי בכפה
- 5 אַתְּזִיק בְּשׁוּלֵי מְצִיל שִׁירָה וְחֵי אַהֲבָה /
 אם אענה צדי תען וארפה
- 6 חן כו זמירה אקו ויבקב רבונה יקו /
 לבי ויצפה להסתופף בספיה
- 7 מלה במדעה נודע בטוב שמעה /
 קשב ששון ישעה אל לב מצפה

- 8 אֶל לֵב נְדִיב לֵב סְבִיב זָכְרוּ יַחְלֶה רְבִיב /
זָכְרָה וַיִּבְעַר שְׂבִיב חֲשָׁקָה וְרִשְׁפָּה
- 9 אֶל לֵב בְּתָךְ גְּדֻלָּה הוֹלָה נְטוּפָךְ וּמִזֹּר /
יִטוּף בְּהִטִּיף שְׁלוֹם בְּיָתָה וְטִפָּה
- 10 אֵל תַּחֲשַׁבְהוּ כְּמִתְנַפֵּר בְּחוֹדָה בְּשִׁיר /
תִּכֶן וְאָכַן כְּחָס עַל גֵּר סְעִפְיָה
- 11 גֵּר הֶאֱמַת שִׁכְלָה מֵאֲזַנִּי אֲמוֹנִים לָהּ /
צָדֵק דִּבְרֵי וְאִיָּה שָׁב שְׁוֹא בְּכַפָּה
- 12 יוֹדֵי הַיָּאוֹת לְאוֹר נִגַח לְהַתֵּל עָלַי /
לְבַנַּת לְבָנָה וְכוֹכְבֵי אוֹר בְּנִשְׁפָּה
- 13 אוֹ עֵין הַנְּדָסִים לְמוֹר תִּלְעַג וַיֵּאמֶר חֲלִיל /
נָבֵל לְגַבֵּל וְשֵׁם תִּכְּתֵ לְתַפְיָה
- 14 יָדַע לְבָבִי אֲשֶׁר יוֹחֵן בָּהּ חֵן וּבִין /
וַיִּיף בְּגֻדְלָהּ יָפִי אֵהּ לֹא יִיפָה
- 15 יָדַע לְבָבִי אֲשֶׁר תִּבְזֹר רְכוּשָׁהּ וְאֵהּ /
אוֹסֵף תַּעֲוִדוֹת תְּבוּאָתָהּ וְאֶסְפָּה
- 16 גֹּוֹר הַתַּעֲוִדָה בְּעַקְבֵי צֶאֱן מְגוֹרָה אֲבָל /
יְגוֹר מְגוֹרָה אֲרִי תִכִּין לְטַרְפָּה
- 17 גַּם זָכְרָה עֵת נְשׂוּא תִמִּיד מְפִחֵד זָמַן /
חֲרָדוֹ גְּדוּדָיו לְקוֹל רִגְשַׁת אֲגַפְיָה
- 18 תִּנְיָף צְנִיף הוֹד וְתִצְנָף יוֹדְעֵי חֲסִדָּה /
תִּצְנָף צְנִפָה מְסַעֵף הוֹד סְעִפָּה
- 19 תִּבְדִּיל בְּדִילָה עֲרוּהָ אֶל פִּי וְכוֹכְבֵי זָבוּל /
עָפָר בְּעַפְרוֹת זָהָבָה וְכִסְפָּה
- 20 עִם תַּמָּה חִילָה וּבִשְׁפָלָה גְּדֻלָּה /
אֵהּ צָוָה שִׁכְלָה לְגֵאוֹת וַיִּכְפָּה
- 21 שִׁכַּל אֲשֶׁר מְגֻדְלוֹת גְּדִלוֹ עָלַי מַעֲלוֹת /
שְׁמֵשׁ וְעָשׂוֹת יַחְמֵד רִימָה וְגַפָּה

- 22 אַט לי צבי חן פֿרוּב אַהב לֶאט לי וְאַל /
תִּרְחַב בְּלֶהֱב זֶהָב בִּינֹת יִצְפָּה
- 23 גִּשְׁם נְדָבוֹת רְסִיס חֶסֶד צֶנֶן שִׁירָה /
יִזַּל וְלִבִּי יִהְיֶה מִזֶּרֶק וְסִפָּה
- 24 וּבְלֵב חֶכֶם לֵב שְׂאֵלִיתִי אֵל שְׁתִּיל הַיֶּקֶר /
דִּבֶּר וַיַּעַשׂ כְּמַעֲשֵׂיהָ וְתִקְפָּה
- 25 יְבֹא דִבְרָה אֲשֶׁר טָרַם רְאִיתִיו עָלַי /
מִצְחֵי חִקְקֹתָיו וַיִּזַּח כְּתוּב בְּדִפָּה
- 26 שְׁלוֹם שְׁלֵמָה לָּהּ כִּי תַם צֹנָה וְעוֹד /
קִיטוֹר קִטְרֹת זְמִיר יַעַל בְּאַפָּה

2 es 3 en L

3 es 2 en L

L סחר : סר

4 en el margen יסגרו : ינעלו

L בקצפך : בריחי חרי

8 es 9 en L

L טהר : נדיב

L שכנו : זכרו

L שביב : רביב

/ (אל לב נדיב לב אשר נדם ועזב מכין)

es verso 8 en L falta en O) צלעו וישחק לצל סלע סעפך

9 es 10 en L

10 כמת נכר : כמתנכר 0

es 11 en L

L תחשבנו : תחשבהו

11 es 12 en L

12 es 13 en L

L וככבי עלי : וכוכבי אור

13 es 14 en L

L טכף : תכפת

14 falta en L

15 L אבל : ואיך

L נוסף : אוסף

L תעודתך : תבואתך

16 L הצאן : צאן

L ואיך : אבל

19 L וככבי : וכוכבי

L לעפרות : בעפרות

- 20 L חך :עם
 L רומך :חילך
 L צור יקר :צוך
- 21 L יחמדו :יחמוד
- 22 L ברוב :כרוב
 L ואט :לאט
- 23 O ענו :ענן
 es 24 en L
 L עסיס :ענן
 (יבא דברך וטל רצון ברוח זמיר /
 es 23 en L falta en O) יערוך נודי יערוך קשתות בערמך
- 24 es 25 en L
 L ליקר :היקר
- 25 es 26 en L
 L לבי :מצחי
- 26 es 27 en L
 L יעלה :יעל

Género: Poema didáctico

Qasida de 74 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.33-34v

Ediciones: Kaminka (1895) p.111

(Versos 36,37,38,49,54,63,64 y 66, vocalizados)

וגם אני הקימותי את ברית האהבה לבעל הריב השני
 והראיתי לו בלוח השיר הזה משפטיו וחקיו אשר שגבו ממנו
 ואומר

- 1 זְכוֹר הַשִּׁיר וְאֵל תִּשְׁכַּח גְּמוּלָיו /
 הֲלֹא יָדָם בְּהוֹד הָדוּ גְמוּלָיו
- 2 יִקָּר יִתֵּן לְיֹדְעֵי טוֹן וְעַל כֵּן /
 יִדְיֵי טוֹן בְּאֲזָנֶיהָ עֲגִילוֹ
- 3 בְּגִיל מַלְיוֹ וְצוֹף צָפְצוֹף אֶמְרֵיו /
 מְרִיכֵי יוֹם יִנְחָם וְאֶבְלֵיו
- 4 וְאֵל יִשְׁיֹאֶה כְּתִי בְּאֶמְרוֹ /
 נְעִימוֹת שִׁיר אֶבֶל סִבֵּל הַבְּלִיו
- 5 נְעִימוֹת שִׁיר אֶבֶל דּוֹבֵר שְׁקָרִים /
 וְאִיהָ יִכּוֹן אֶנוֹשׁ בְּמַעִיל מַעֲלֵיו
- 6 אֶמֶת הַשִּׁיר לְאִישׁ עֲנָן וְקִנָּן /
 מֵאֲזַר מַעֲלוֹת לוֹבֶשֶׁי מַעֲלֵיו
- 7 וְאִם לֹא כֵן הִיִּתְכַּן לְדוֹד /
 קְרוֹא עֲצֻמוֹ נְעִים זֶמֶר בְּמַלְיוֹ
- 8 וְעַל כֵּי מַעֲלוֹת הַשִּׁיר גְּדוּלוֹת /
 בְּשִׁיר הַמַּעֲלוֹת נִקְרָא בְּמַלְיוֹ

- 9 וְאִם שָׁוָא עָמְלוּ בּוֹנֵי רִנְנָיו /
 לְשׁוֹא הַמְצִיא תַהְלוּתָיו וְכִלְיוֹ
- 10 בְּטוֹב טָעְמוֹ שָׁמוֹ שָׁמוֹ שְׁלֵמָה /
 בְּשִׁיר שִׁירִים וּמִשְׁלֵי טוֹב פְּעֻלָּיו
- 11 וְקִהְלֵת אֲשֶׁר אֵין בּוֹ דְבַר שִׁיר /
 שָׁמוֹ חֲסִתִּיר וְהַתְחִיל בְּתַבְלִיו
- 12 וּכְפָרַע פְּרָעוֹת צוּר בְּפָרְעָה /
 רָאָה עָנָו עֲנוֹת שִׁיר תוֹךְ קִהְלִיו
- 13 דְּבוּכָה דְּבָרָה דְּבָרֵי זְמִירוֹת /
 בְּקוֹם בְּרָק בְּבָרָק עִם תְּיָלִיו
- 14 בְּשִׁיר אֶסְרָף לְנַבִּיא קָם וְנוֹסֵף /
 בְּמַקְדֵּשׁ אֵל לְצַדִּיק מִחִלְלִיו
- 15 וְכָל סִפְרֵי נְבִיאִים מִדְּבָרֵי שִׁיר /
 עָדִי כִי נִחְשְׁבוּ לְעַם כְּמוֹשְׁלָיו
- 16 לָהּ יוֹד צַח שְׁאֲרִית בֵּין וְאַחֲרִית /
 וּמִקְוֶה שִׁיר לָהּ נָאוֹ כְּלִילִיו
- 17 וְאַבִּיהָ הָלָא אָכַל וְשָׁתָה /
 בְּשִׁלְחַן שִׁיר וְהָיָה מֵאַצִּילִיו
- 18 אָהָה מִסָּחָ וְחֻתְמַת אָמַת מַת /
 אֲשֶׁר הוֹקִיר וְהִפְרָ אֶת פְּתִילִיו
- 19 שְׁאֲלֵתִיאל שְׁאֲלֵתִיהָ שְׁלַל שִׁיר /
 וְנִפְשֵׁי אֶתְנָה פְּדִיוֹן שְׁלָלִיו
- 20 וְאֵין מִחֲסוֹר לְבַד מִעֲצוֹר לְשׁוֹנָה /
 וְכָל טוֹבֵי דְבַר פִּיהָ וּמִלְיוֹ
- 21 שְׁאֲלֵתִיאל שְׁתִּיל הַחַן בְּפִלְג /
 תַּעֲוִדָה פְּרִיָה נִמְצָא וְעִלְיוֹ
- 22 בְּגוֹן שְׁכָלָהּ הַדְּפִי חַן וְאַלְיוֹ /
 יְרוּצוֹן פֶּלַע צְצִי דַעַת וְאַלְיוֹ

- 23 לִיֹּאת צָמַח בְּגִנָּה עַץ זְמִירִי /
דְּמוּת שֵׁיט וּמִזִּית שְׁתִּילִיו
- 24 עֲנָפוּי שְׁלַחוּ עַל מִי מְרִיבָה /
אָבֵל גִּזְעוּ בְּמִי אֶהֱב וּכְגִלְיוֹ
- 25 וְנָדִי כוֹנֵנוּ חַץ שִׁיר לְגִנָּה /
וְאֵה נִפְת וְצוּפִים סָף רְעִלְיוֹ
- 26 בְּרִית נָצַר וְאִם כָּצַר חֲשַׁבְתּוּ /
וְחִלְיָה לְחַלֵּל אֶת תְּלִילְיוֹ
- 27 לְעוֹכֵר שִׁכְלָה שְׁלַח דְּבָרִי /
לְעוֹכֵר שִׁירָה לְנִים צָלְלְיוֹ
- 28 וּבִקֵּשׁ תּוֹאֲנָה דְרָהּ תְּלוּנָה /
מִיִּחַל מִצְנָה יִשְׁמַח בְּגִילְיוֹ
- 29 הֶאֱתַנְפֵּר אָנִי אֶל גְּדֻלָּהּ דּוּד /
וְעַל כְּנֻפּוֹת כְּסוּתֵי שָׁם גְּדִילְיוֹ
- 30 וְאִיָּהּ אֲשַׁפַּח יְמִין עֵיז מִצְלָתָהּ /
וְעַל רֹאשֵׁי כְבוֹדָהּ שָׁם טְלָלְיוֹ
- 31 וְנַחֲלֵי שִׁירָה נוֹזְלִים לְעֵינַי /
וְאִיָּהּ הֵם לֹא יְהִי מְכִיר נְחָלְיוֹ
- 32 וְעַל חוּג חֲשָׁקָהּ סוּבֵב לְבָבִי /
וְאִיָּהּ שְׁמַשׁ יִחַתֵּל עַל גְּלִילְיוֹ
- 33 הִנְכַחִיד פִּי אֲשֶׁר תִּגִּיד לְשׁוֹן הֵם /
שְׁמַע הוֹדָה הַמּוֹן מִיָּמִיו וְגִלְיוֹ
- 34 הִשְׁמָהּ בְּחִלְיַל שִׁירִי אֲחַלֵּל /
וּמִי יֵאוּר בְּרָהּ יָמָיו וְלִילְיוֹ
- 35 וְכָל שִׁיר שֶׁשׁ בְּצַת צִיץ זִכְרָהּ צָץ /
וְצַת נוֹבֵל מְנַבֵּל פִּי נְבִלְיוֹ
- 36 שְׁמַע כְּעִי אָחוּ דְעִי וְסוּדִי /
וְאִיָּהּ בָּאתִי בְּשִׁיר לְקַצַּח גְּבוּלְיוֹ

- 37 וְאֵין זְלוּת וְהוֹלֵלוּת וְסִכְלוּת /
 לְאִישׁ בְּגִיד בְּפִי שִׁיר מִהֶלְלִיו
- 38 בְּיוֹם רָקַם וְקָם מִשְׁפָּן עֲצָמִי /
 צָרוּר מוֹר הַזְמִיר בָּא תוֹךְ פְּסָלִיו
- 39 וְאֶהְלִיו בְּלִבִּי כְּאֶהְלִיו /
 וְנִטְעַם אֶהְ בְּרֹאשֵׁי שָׁם דְּגָלִיו
- 40 תִּמְדָּתִיו וְחִשְׁקָתִיו וְעִבְדָּתִיו /
 וְעִמְלָתִי הָיוּת הַלְמוּת עֲמָלִיו
- 41 עִבְדָּתִיהוּ עֲדֵי הוֹרֵם וְהוֹנֵף /
 לְבָבִי לְהָיוּת מוֹשֵׁל בְּמוֹשְׁלִיו
- 42 וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע וְאֶגִּיל עִם זְמִירִי /
 כְּמִלְכָּה בְּגִדוֹד שָׁשׁ עִם גְּדוּלִיו
- 43 זְמַן בּוֹגֵד אֲשֶׁר סוֹגֵד לְבוֹל עַץ /
 וַיִּשְׁפִּיל אִישׁ יָקָר תַּחַת נֶעְלִיו
- 44 בְּשׁוּרוֹ כִּי שָׁמִי נוֹרָא וְאֵים /
 בְּשִׁיר כָּל יוֹם אֶמְכִּיר הֵם גְּזוּלִיו
- 45 וּבִלְאֵט מִשְׁקָלִי צְדָקָם יִפְלֵם /
 וְכָל עוֹד נִשְׁקָלָם כְּבוֹד תְּבָלִיו
- 46 וְאַחַר כִּי מִצָּאָם נֶאֱמָנִים /
 וְאֵין דִּבְרָה לְעוֹל בִּי עֲוִילִיו
- 47 בְּעֲצָה הַעֲרִים הַחֲרִים לְשׁוֹן שִׁיר /
 וְכָל תּוֹפְשֵׁי תְלִיל לְהָיוּת תְּלָלִיו
- 48 וְשָׁם שִׁכְחָה בְּזָכָר לֵב מִבְּקָשׁוֹ /
 וְשָׁם מוֹקָשׁוֹ בְּדוֹר דוֹרְשֵׁיו וְשׁוֹאֲלִיו
- 49 אֲנִי הַיּוֹם אֲנִי סוֹחֵר בְּלֵב יָם /
 וְאֵין רוּם לְנִסְיוֹ וְתִבְלָיו
- 50 אֲנִי שׁוֹשֵׁן אֲשֶׁר נוֹשֵׁן וְנִבְלוֹ /
 בְּאֵין לוֹקֵט פְּנֵי צִיָּצִיו וְעֵלִיו

- 51 אָהָה נָשֶׁר גָּזְלוּ תוֹר וְגוֹזַל /
אָהָה שׁוֹפֵט וְעוֹלְלָיו פְּלִילָיו
- 52 הִיגָאָה בּוֹר בְּבוֹר מִימֵי מְקוֹרָיו /
וְכָל יוֹם דָּלְלוּ מִימֵיו וְדָלְלוּ
- 53 הִישָׁתַר מְשׁוֹכֵר אֵין מְעוֹכֵר /
נְעִים מְלִיו וְאֵין מְחִזִּיק בְּשׁוֹלָיו
- 54 וְאוֹמֵר אֶעְצוֹר מְלִין וּפִישׁוֹן /
הַיּוֹכֵל לְעַצוֹר מִימֵיו וְנוֹזְלָיו
- 55 פְּנֵה דוֹדֵי אֵלֵי פָנֵי וַיִּזְכַּח /
לָהּ אֹר שִׁיר וְזִיו פּוֹכְבֵי זְבוּלָיו
- 56 וְלֹא אֶפְרוֹט בְּפִי נָבֵל פְּרָטָיו /
אָבֵל אֶכְלוֹל לָהּ מְכָלוֹל פְּלָלָיו
- 57 שְׁקֵד תְּמִיד עָלַי דַּלְתֵי זְמִיר פִּי /
מְאֹד אֶרְכּוּ וְגַם גְּבָהוּ שְׁבִילָיו
- 341 58 וּבְנִתִיבוֹת וְעַקְבוֹת שִׁיר קְדוּמִים /
דְּרוֹךְ פִּי אֵין עֲרֹךְ אֵל אֹר פְּסִילָיו
- 59 יְסוֹד שִׁירָה תִּנְה תְּבוֹת חֲקָזָיו /
וְעַל פִּיהֶם בְּנַח בְּתֵיו וְאֵילָיו
- 60 וּבִין פּוֹכְבֵי זְבוּל שִׁים כֵּן נְאוּמָה /
וְתַגְבִּיחַ עֲדֵי שַׁחַק מְשָׁלָיו
- 61 וַיְהִיו נָא דְבָרֶיהָ קְרוּבִים /
וְעַם יַחַס תְּהִי מְשֹׁאֵל שְׁאוּלָיו
- 62 בְּפֹלֶס שְׁכָלָה פֹלֶס נְאוּמָה /
וּמְשַׁקְלֵת יְהִי לָהּ עַל שְׁקָלָיו
- 63 בְּרַח מְרַעֲיוֹן חֲבִיוֹן דְּבַר שִׁיר /
בְּחַר מְלִין יְבִינּוֹן תְּעִלּוּלָיו
- 64 דְּבַר צָחוֹת וּמְאֵין מְפִתְחוֹת יָד /
רְצוּנָה יְפִתְחוֹן אִישִׁים נְעוּלָיו

- 65 וְאֵל תְּבֹא בְּמַשְׁעוֹל הַחֲכָזִים /
וְעוֹל תִּגְנִים לְבַל תִּשְׁחִית יְבוּלָיו
- 66 בְּרוּר וּצְרוּף וְשׁוֹב וּשְׂרוּף וְלֶבֶן /
בְּכוֹר שִׁירָה עָדִי תִבְדִּיל בְּדִילָיו
- 67 וְאֵל תְּחוּס עָלַי הַיָּר וְתִרוּץ /
לְשַׁלַּח חוּץ כְּנַחוּץ אֶל בְּעַלְיוֹ
- 68 כְּתֹב וְכַתֵּב וְנִשְׁלַח אֵין לְהִשְׁיֵב /
הַתְּאֵמֵר שׁוֹב וְאֵמֹל אֶת עַרְלָיו
- 69 בְּכֹל לְשׁוֹן יִדְבֵּר שִׁיר גְּדֻלוֹת /
לְשׁוֹן קִדְשׁ פָּרִי כָּל מַעְלָלָיו
- 70 וְאֵל תִּשְׁגָּה בְּסוֹד דְּקִדּוּק וְתִהְיֶה /
בְּתוֹכָת שֵׁם וּמְלָה גַם פְּעָלָיו
- 71 וְנָעִים עַל עֲלָמוֹת שִׁיר וְרָעִים /
וּמָה נוֹכָא לְהַלֵּל יָהּ וְאֵלָיו
- 72 קָחָה מִנְחַת אָסִיר תִּקְנֹת רְצוּנָה /
וּמִתְנַשֵּׂא בְּשׂוֹא רְגָלָיו כְּבָלָיו
- 73 עָמַל פִּיהָ קְרוֹא שִׁירוֹ שְׂכָרוֹ /
וְזָה חֲשָׁקוֹ וְחֻלְקוֹ מִעֲמָלָיו
- 74 וַעֲתָ תִזְכּוֹר גְּבִיר חֲטָאת כְּתוּבָה /
זְכוֹר שִׁיר זָה וְאֵל תִּשְׁכַּח גְּמוּלָיו

3 יד ידיד Kaminka (1928) p.35

7 במליו en el margen בתליו

- 12 Kaminka (1928) p.36 ובפרוע : וכפרוע
- 18 en el margen סך : מת
- Kaminka (1928) p.36 והכיר : והפר
- 21 Kaminka (1928) p.36 פריק : פריך
- 25 falta en Kaminka (1928) p.36 שיר :
- 34 מימיו : ימיו 0
- 35 variante marginal: צץ 0 שש
- 36 אחו : אחי 0
- Kaminka (1895) p.111 בןשיר : בןשיר
- 37 Kaminka (1895) p.111 בפיו : בפיו
- 38 Kaminka (1895) p.111 עץמי : עץמי
- 41 Kaminka (1298) p.37 העם : הורם
- 45 Kaminka (1928) p.37 שקלם : נשקלם
- 47 en la tach איש : sobrela tach שיר
- 52 Kaminka (1920) p.37 ודליו : ודוליו

64 יפתחון : יפתחו Zinberg (1956) p.151

71]ורעים vocalizado en O

Género: Poema de amistad

Qasida de 13 versos

Metro: Ha-mitpašet (basit)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.35v-36

Ediciones: inédito

ועוד כמתנצל על השיר המדבר עתק

- 1 סֵהר בְּבֵית סֵהר אֵיךְ אֶתְנָה יֵהָר /
- בוא נא לְבֵית פְּלֵאֵי דוֹד וְעֵשָׂה צֵהָר
- 2 אֵיכָה אֲשַׁלַּח אֶל אוֹהְבֵי רֵיחַ /
- בְּשֵׁם יֵקָר וַיְנַהֵר שְׁלוֹם לָהּ יִנְהָר
- 3 שִׁירֵי אֶסְכְּנֵי בְּכִלְוֵא נִתְנַנֵּי / 36א
- כִּי עַל כְּבוֹדָהּ הַזְמַרְתִּיו וְלֹא נִזְהָר
- 4 זֶה מַעֲנַחֵהּ הוּא כָּעַל לְמַעֲנַחֵהּ /
- עֲמוּ בְּעָלְיוֹ אֵין עַל כֵּן חֲשָׁשׁ יֵהָר
- 5 הָרִים הַמְּפָרִידוֹן בֵּינֵי וּבֵינָהּ דוֹד /
- אֵף כִּי יֵהִי מְפָרִיד סוּס שִׁיר בְּאֵף דְּהָר
- 6 לְמָה הִרְעוֹתָ לְשִׁיר הַקְּלוֹתָ /
- גַּם לִי כְמוֹכֶם לֵב אוֹר חַן וּבֵין יִנְהָר
- 7 דוֹד צַח כְּרוֹב נְחֻמָּד עוֹלָם אֲזִי עָמַד /
- מִישׁוֹר וְעַל גְּדֻלָּהּ גְּבַהּ וְאוֹלָם הָר
- 8 אֶתְמַה וְאֵיךְ אֶסְבֹּל חֲשָׁקָהּ וְלֹא אֶבֹּל /
- אוֹ אֵיךְ יֵקָרָה אֶתְ תִּשָּׂא וְלֹא תִגְהָר
- 9 יֵקָר מְשַׁלָּה גְּדוֹל כְּגֻדְלָהּ /
- לוֹ לֹא מַצֵּט נִמְהָר בֵּת שִׁירָהּ אֶמְהָר

- 10 פתו אַקבֿיָה נַפְשִׁי וְרַמּוּנָה /
 נָא מַתְרוּנָה דְיוד אַרְבָּה לָּהּ מִמֶּר
- 11 קַה קִנְתָּה נַפְשִׁי תוֹךְ גֵּן אַקבֿיָנוּ /
 יִפְרוּ עֲצֵי בִשָּׁם וַיַּעֲלֶה תְדִהָר
- 12 אִם תַּחֲלִים יַחֲלִים לִי אַחֲבַת שְׁלוֹם /
 זָכָה לְעֲצָם רוּם תֵּאמַר רְחֵץ וַיִּטְהַר
- 13 שְׁלוֹם לָּהּ אֲגֵן הוּד מִפְּאַת סִתְר /
 שְׁלוֹם לָּהּ גֵּן חֵן מֵאַת שְׁכַת נְהָר

3 O חי הרתיו :הזהרתיו 3

4 sobre la tach: שאל en la tach פעל 4

65

Género: Poema de vituperio
Qasida de 22 versos

Metro: Ha-^umērubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.36-36v

Ediciones: inédito

אחרי כן הגיעני מכתב אחד שלוח מאת בעל הריב
 הרשאון לחכם אנוידאל דטולושה כתוב פנים ואחור קינים
 והגה והי ולא שמר פיו ולשונו במתג המוסר ויהי לי לצר
 כי נתנני נמשל כבהמה ונפשי כגמול ולא כגמול אך עתה
 הלאני ונלאיתי נשוא חזיון שקריו ומשאות שוא רצתה נפשו
 ואשים דמו בראשו וכה דברתי

- 1 מְרִיבָה שָׁם בְּקֶרְבִי כִּי מְרִיבִי /
 וְאוֹיְבִי יִהְיֶה לְבִי לְאוֹיְבִי
- 2 לְבָבִי לְעֵזֶב עֹזְבִי חֲסִיתִיו /
 וְלֹא עֵזֶב וְעַל כֵּן הוּא עֹזְבִי
- 3 עֹזְבִיתִיהוּ וְלֹא יִשְׁכַּן צְלָעִי /
 עֲדֵי יָבִיא בְּכַפּוֹ לֵב מְדִיבִי
- 4 לְבַב חוֹרְפִי שְׁנֹאתִיו עַד אֶמְאֵן /
 הֵיחֹת גִּלְגֹּל בְּעֵת יִהְיֶה קֶטְבִּי
- 5 וְלוֹ אֶזְנַח בְּחִלּוֹנָיו אֶתְעַב /
 הֵיחֹת שְׁמֵשׁ וְצֵאת מִמַּעַרְבִי
- 6 וְלוֹ אֲנֵעַ בְּעֵצָם מַעְצָמִי /
 יְקוּ דוֹקְיוֹ יְהִי עֲצָמִי יְרִיבִי

- 7 זָבוּב מִבְּאִישׁ בְּנֵי אִישׁ כִּי שָׁמוּ אִישׁ /
 עָדִי מִן הָאָנוּשׁ נִכְבָּד זָבוּבִי
- 8 וְצִלְמֵי אֶחְזִיחַ אֲבֹהַּ בְּצִלְמוֹ /
 עָדִי אֲבַחֵר הֵיּוֹת בְּדַמּוֹת תְּגֻבִי
- 9 מִחֲלַל אֶת שָׁמוֹ שֵׁם אֵל מִהֲלֵל /
 אָהָה כִּי עַל תְּהַלּוֹתָיו כָּאֲבִי
- 10 וְלֹא אֶחְטָא לְבַד בְּכַתֹּב תְּרָטָה /
 תְּרָטָה לִי וְנַחֲמֵתִי בְּשׁוּבִי
- 11 שָׁמַע לוֹבֵשׁ מְעִיל בְּשֵׁת וּמִכְפְּשִׁיט /
 תְּמוּדוֹתָיו תְּתַחֲשֹׁב הַעֲצִיבִי
- 12 תִּיּוֹכְלוּן מִזְמֵרוֹת מוֹמֵי זְמִירָה /
 קָרַת רֹאשׁ נְעָמִי וּבָצַר עֲנֻבִי
- 13 תִּשׁוּר שִׁירָה יָדָם לְדוֹשׁ שְׁבֹחֵי /
 וַיִּמְגַּל דְּפִיָּה לְקַצֵּר אֲבִיבִי
- 14 רַחֵק מֵאֵשׁ דְּבָרֵי כֹן אֶכְלָה /
 רַחֵק כֹּן אֲצַא מִמַּאֲרָבִי
- 15 וְשִׁכְתִּיהָ מְעִיט הָעִיר לְבָבָהּ /
 וְאֶת תִּשְׁנָהּ כִּמוֹ נִחַשׁ עֲקֵבִי
- 16 וְקִשְׁתִּי נִרְאָתָה לְבְרִית יְדִידוֹת /
 וְחַץ שִׁירָה וְחֻבּוֹ מִתְּרִיבִי
- 17 וְצוּף חֲבוּשׁ בְּרוּשׁ מְלִי וְעֶטָה /
 מְרוּרוֹת חוֹקְקֵי עָלִי וְכִתְבִי
- 18 וּמָה אִמַּר וְעַל שִׁירֵי תְּמֵתִי /
 אֲשֶׁר שָׁאֵל דְּבַר הַמַּאֲדִיבִי
- 19 הַאֲתַמָּה מִזָּבוּב יִבְאִישׁ רִקְחֵי /
 וְכִי יִגְדֹל הַמּוֹן צֹאנֵי זָאבִי
- 20 וְלֹא אֶדְאָג עָלַי שִׁיבָה וְזִקְנָה /
 אֲבָל אֲבַכֶּה עָלַי צְדִקִי בְּעֲזָבִי

- 21 / זָאב טוֹרֵף תְּמִידוֹתַי תְּתַמָּח /
 בְּזַעֲקֵי אֲחֵי בְצֹעָה בְּנֵיבֵי
- 22 / שָׂמַח וּרְחַב בְּתַרְפֵי לָהּ הֲלֵא נִי /
 כְּבוֹדָה כִּי יְהִי שְׂמָה נְקִיבֵי

6 יכחיש entre los hemistiquios métricamente sobra

Género: Poema de vituperio con forma de báquico.

Git'ah de 8 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.36v-37

Ediciones: inédito

ועוד לו בזכרו בשירי יין ועסיס

- 1 המיין רקתה נפשה שכוכה /
ואם גבר עברה אף ועברה
- 2 אשר כל זכה יין בשינה /
ועברה בין שמריה שמוכה
- 3 אהה בער אשר שלח בעירה /
בעיר חמדי וחבעיר בו בעכה
- 4 חכי חודו כתב ידו העידו /
וחכמתו גפי ספרו ספוכה
- 5 והללתינו וברחו מהללי /
וגדלתינו ומשפחתי צעיקה
- 6 ולא אדאג למשטמת אמריו /
אבל פן אכרתה משם זמוכה
- 7 היוסל מגדי שחל ונחל /
היתסלחל לגחל או מדוכה
- 8 האוחיל מפתנים נק מרוכה /
ועקץ כב בצת תשר דבוכה

א 37

67

Género: Poema de vituperio
Qasida de 46 versos

Metro: Ha-šalem (kāmil)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.37-38

Ediciones: inédito

והוא השיבני בשירים רבים יוצאים מקו השווי והתפאר
 בחכמות ועלי שפך כאש חמתו וזעמו וכל עוד נשמתו
 חשבה להשבה מעשה תקפי בשבט אפו ולהשפילני בנאומו
 אז יעלה שלמה ואם ידעתי אלי דומיה תחלה לבלתי הכות
 אותי כל מוצאי שלחתי ידי אל עטי ואוציא כל צבא זמירי
 למען ענותו ולהעמידו על נתן שגיאתו במגלה עפה נשאתיה
 כמשא לעיפה האותיות הנה באו רבבה וישבה הרבה משתים
 עשרה רבוא שגיאות ובהמה רבה ואומר

- 1 בְּקֶשׁוֹ בְּנֵי יָמִים וְלֹא מִצָּאוּ /
 דְּרָכָה לְהַשְׁפִּיל הַתְּבוּנוֹת גָּאוּ
- 2 לֹא מִצָּאוּ מְקוֹם עֲדֵי שְׁמוֹם בָּהּ /
 אִזּוֹ שִׁפְלוּ קְקָמוֹת וְאִזּוֹ דָּפְאוּ
- 3 גָּאָה אָבֵל שִׁפְלָה וּמִשְׁפִּיל מַעְלֹת /
 שִׁירֵי אֲשֶׁר בָּם מַעְלֹת יִתְגָּאוּ

- 4 מה תצננה צתה ולא תוכל ספוח /
אלי תרפוח פי קאחד באו
- 5 אה יש ויש אתי צפוני בשתה /
תחת לשוני הם ועוד נקלאו
- 6 סלון קלא קלון ואיה כק שלחו /
אותי זמיריה ולא ייראו
- 7 לא ייראו מאור תהלותי ואש /
דת יולדי גבהו בשיר נבאו
- 8 פיה בלם חולם שלום דוד יהלם /
ראשה בטור יהלום ושירים נאו
- 9 חק כהני השיר להעיר אהבה /
עת ימחצו דודים נעת ירפאו
- 10 אה שיריה יגעה כשור אין מחסום /
ידוש תהלותי ולא נמחאו
- 11 חי אוקבי אלו מחצתני בחץ /
צחות שעפי פשעה נשאו
- 12 במתלעות לביא אכלוני בני /
שיריה ולא לכבוד גביר קנאו
- 13 לנו ברית על כל דבר פשע נעד /
לא חטאו שירי והתחטאו
- 14 חגד כבד לשון האם פיה ופי /
אתון ביום אחד אני נבראו
- 15 או לעריה ערפי וחין חפי באיש /
הפפי זמנים אותה בראו
- 16 או אם בנות תפוח מתפוח שיריה /
או אם קאות מדבר דברה קאו
- 17 או עורבים שיר סותבים לי דובים /
דפוח ועם פנפוח תרפוח דאו

- 18 מתרוצעים פצפודעים על פי יאור /
 פי אל יאורי חן ובין ימצאו
- 19 יתרון לשיריה בחסרון לכל /
 רון אף דברים נוגנים חפאו
- 20 יאמרו גנובים הם וחי האוהבים /
 פי מין במינה הם ובך נמצאו
- 21 אקרא תמון שירי להוכיחם והם /
 חדר בחדר הדמי החפאו
- 22 אמרו הנצא חוץ ולא תחוס אשר /
 נחנו והם שירים בשם יקראו
- 23 ואענם שמכם משתף הוא כמו /
 אדם וצלם קיר ואז יצאו
- 24 אם יש לה עלי חסדים רב לה /
 פי רוממות עיני פתבה ראו
- 25 או לה תרעותי נקמה רב ביום /
 פני כבודות שירה נשאו
- 26 כבד ובין כבד וקל הקל ועם /
 משקל מעקל מעניו הובאו
- 27 הרי ארכט נשאו תיבה אבל /
 הפה בתבות שירה נשאו
- 28 אאור לעיני נואלו עת שאלו /
 שירה ובעיוני מאד נשאו
- 29 אנלי להתעלל בה זאת עוללו /
 עיני ודורשי ספרה התראו
- 30 אמאס בחי עברו חשקו בה /
 אהב עתידים פי לה ישנאו
- 31 מכתב שלחוני תמול לביא ופי" /
 איכה פאר השיר והתנבאו

- 32 / מִכְתָּב וְקִיר לְבָס לְגִלְיוֹן וְכָל /
 טוֹרְיוֹ בְּטַל דְּמַעַת בְּכִי נִמְלְאוּ
- 33 / לְגִדּוֹר נְתִיבוֹת פִּי בְּגִזִּית הַדְּמִי /
 לְקַבּוֹר בְּבוֹר בֶּרֶךְ מַעֲשֵׂי נִפְלְאוּ
- 34 / אַחַר אֲשֶׁר בָּאתִי בְּאַחֲרֵית הַזְּמַן /
 עַת שְׁעָרֵי רָצוֹן וְצַחוֹת שָׂאוּ
- 35 / אֲעֲמַל עָדִי עָרַב עֲשׂוֹת שִׁיר יַעֲרַב /
 אֶקְרָא בְּנֵי עוֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרְאוּ
- 36 / לֹא נִי אֲשֶׁר לֹא יִקְרְאוּ שִׁירֵי אֲבָל /
 לְרֵאוֹת מְאוֹר טוֹרֵי בְּעֵינֵם לֹא
- 37 / לֹא נִי אֲשֶׁר לֹא יִחֲזוּ אוֹרֵי אֲבָל /
 לְחֻשֵׁיךָ מְאוֹרֵי יוֹם וַיּוֹם צָבְאוּ
- 38 / אֶתְמוֹל בְּנֵי עֲלִיּוֹן בְּמֵאוֹנֵי רַעֲיוֹן /
 שָׁקְלוּ נְעִים שִׁירֵי וְהִתְפַּלְאוּ
- 39 / לֹא מִצְאוּ חֹסֶר בַּמִּשְׁקָלִים לְבַד /
 מִחֹסֶר אֲצִילֵי הַיָּקָר נִדְפְּאוּ
- 40 / מֵאֵין מְצוּא נוֹשֵׂא נוֹשֵׂא גַם מִצְלוֹת /
 מִשְׁלֵי שְׁלֵמָה יְדָמוּ יִשְׁתָּאוּ
- 41 / מֵאֵין כְּלִי וּבְלִי דְלִי הֵן דְּלָלוּ /
 מִי נֶאֱמַי וּבְגִים דְּמִי קִפְּאוּ
- 42 / נוֹשְׂאֵי יָקָר הָבוּ לְפִי נוֹשֵׂא וְבוּ /
 יִתְפָּאֲרוּ מְלִי וַיִּתְנַשְּׂאוּ
- 43 / הָבוּ תְּמִים דְּעִים נְעִים רַעֲיִם וְעַם /
 זֶה יִצְדָּקוּ שִׁירֵי וְקוֹל יִשְׂאוּ
- 44 / וַיַּעֲנוּ כְּסוּ אֲצִילֵי מַעֲרַב /
 וּמְחֻקְקִים נְהָרוֹת שְׁבִי בְּזָאוּ
- 45 / אֲבָפַח עָלַי מוֹתֵי וְעוֹד כִּי יִקְבְּרוּ /
 שְׁרָשֵׁי זְמִיר עֲמִי וַיִּתְחַבְּאוּ

46 יִצְאוּ רְעֵבֵי שִׁיר שְׁדֵי קְבָרֵי לְקוֹט /
 דְּשֹׂאֵי זְמִיר עִם טַל בְּכִי יִדְשְׂאוּ

7 verso repetido y tachado

14 נֶקְ vocalizado en O

27 משקל :משפט en el margen

36 ע. ר [יערב] escrita sobre ע.

38 בוערים :יום ויום en el margen

Género: Poema de autoalabanza

Qit'ah de 7 versos

Metro: Ha-mērubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.38

Ediciones: inédito

ועוד

- 1 קְצוֹנֵי לַעֲצוֹר מִלֵּין וְלִשׁוֹן /
וְאִיהֶּ יַעֲצוֹר פְּרַת מִיָּמִיו וּפִישׁוֹן
- 2 וְאָמְרֵי אֲשַׁכְּחָה שִׁיתִּי וְשִׁירֵי /
וְאִיהֶּ יִתְפַּרְדּוּ עֵין וְאִישׁוֹן
- 3 וְאִם גִּלַּח זָמַן שַׁעֲרוֹת יִקְרֵי /
דְּלִילָה חוּא וְדָמִיתִי לְשִׁמְשׁוֹן
- 4 וְעוֹד לְבִי כְּגוֹר אֲרָהּ יִזְנֵק /
וּבֵין נוֹגְגִים אֲהִי נְשִׂיא כְּנַחֲשׁוֹן
- 5 זְמִירֵי תוֹאֲמִים עִם שִׁיר קְדוּמִים /
אֲנִי נַחַל קְדוּמִים הֵם כְּקִישׁוֹן
- 6 יְדוּתָנוֹן וּקְהַת עָמִי יְמוּתָנוֹן /
בְּמוֹתֵי נֶאֱסַף אָסַף וּגְרָשׁוֹן
- 7 וְאִין חֶסְרוֹן הָיוּתִי אַחֲרוֹן רוֹן /
אֲבָל יִתְרוֹן אֲנִי אַחֲרוֹן וְרֵאשׁוֹן

6 אני נחל קדומים: sobre la tach: במותי נאסף אסף
en la tach, procedente del verso anterior

Género: Poema laudatorio

Qasida de 25 versos

Metro: Ha-mitqarev (mutaqārib)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.39-39v

Ediciones: inédito

ואען ראשונה לאב כי כה המשפט ודרך המוסר לחלוק
כבוד לישישי חכמה

- 1 הַיּוֹכֵלֹן גְּלִילִים יִקְרָם לְהַעֲלִים /
וְאוֹרִים גְּדוּלִים בְּמַצָּחֶם שְׁתוּלִים
- 2 הַיּוֹכֵל כְּרוּבֵי יְהוּדָה לְהַחֲבִיא /
גְּאוֹנוֹ וְאֵלָיו פְּעָלִים רְכִילִים
- 3 פְּעָלִים תְּמִימִים וְהֵם כְּבִשְׁמִים /
בְּרִיחֶם מְגִלִים בְּגַנִּים נְעוּלִים
- 4 פְּעָלִים רְחוּקִים לְזַכְרָם שְׂמֵחִים /
צָבָא רוּם וְאֵלִים וְרָקְדוֹ כְּאֵילִים
- 5 וְהִפָּה עֲנָקִים לְצִנְאָר שְׁחָקִים /
וְהִפָּה בְּכַנְפוֹת לְבָנָה גְדִילִים
- 6 וְהִפָּה דְרָכִים לְיִשָּׁר נְבוּכִים /
וְהִפָּה שְׂבִילִים לְהַחֲפִים אֲנִילִים
- 7 גְּאוֹן מוֹעֲצוֹתָיו וְרוּם מְעֻלּוֹתָיו /
בְּגִבָּתָם וְרוּמָם מְרוּמִים שְׁפִלִים
- 8 בְּגֵן כְּצִיּוֹנָיו וּפְלָגֵי עֲדָנָיו /
הַדָּם חֵן וּבִינּוֹת יִשְׁלַח שְׁתִּילִים

- 9 אַמִּירֵי אֲמֵרוֹת זְמוֹרוֹת זְמִירוֹת /
בְּמֵאזְנֵי תְבוּנוֹת וְשָׁכַל שְׁקוּלִים
- 10 כְּתָבִים עֲרָבִים מְקֻנִים עֲצָבִים /
כְּמוֹ הַעֲשָׂבִים רְבִיבִים מִיַּחֲלִים
- 11 מְגֻלוֹת מְגֻלוֹת תְּהֻלוֹת וּמַעֲלוֹת /
אֲדוֹנָם וְנוֹתְנוֹת יָקָר לְבַעֲלִים
- 12 זְמִירָיו תְּלִילִים לְחַיּוֹת תְּלָלִים /
וּמְלִיוֹ נְבָלִים לְהַמִּית נְבָלִים
- 13 תִּשְׁבְּתִיו לְהַלֵּל וְאִיךָ הוֹד אֲמַלֵּל /
וַיִּתְהַלְלוּ בוֹ תָמוֹן מִהֶלְלִים
- 14 וְהוֹדוּ הָאֲצָפֶן וְנֶרוֹם וְצָפוֹן /
יְשִׁיחוּן אֲשֶׁר לֹא סִפְרֵי מְכִילִים
- 15 פָּצַח רוֹן יְדִיד צַח לְדוֹד שֶׁחַ וְתִמְשַׁח /
בְּשִׁמּוֹן שְׁשׂוֹנָה וְתַחֲלִים אֲבָלִים
- 16 פָּצַח רוֹן לְאֵלְמוֹן וְאֵמוֹן כְּעֶרְמוֹן /
כְּפוֹף רֹאשׁ כְּאֵגְמוֹן לְהִלְמוֹת עֲמָלִים
- 17 זְמַנּוֹ בְּחֵנוֹ וְקוֹנוֹ תְּנַנּוֹ /
וְהֵנוּ בְּאוֹנוֹ וְשָׁב מִפְּסִילִים
- 18 וְעָזַב יְדִידוֹת וְשָׁבַע תְּנוּדוֹת /
עָדִי מוֹל נְדוּדָיו שְׁחָקִים עֲצָלִים
- 19 וְעָזַב צְלָעָיו וּמַעְיוֹ וְכַעְיוֹ /
עָדִי עַב דְּמַעְיוֹ כְּאֲשֶׁר נְחָלִים
- 20 הִיכָּבֵה מְצוּקוֹ וְהֵאֵשׁ בְּחִיקוֹ /
וְחִשְׁקוֹ וְנִשְׁקוֹ בְּחִיק הַעֲרָלִים
- 21 וְנִפְלוּ תְּבֻלָּיו בְּבַת מִהֶלְלָיו /
וְזָרְעָה תְּבֻלָּיו וְקָצַר תְּבֻלִים
- 22 עֲבוֹתוֹת אֲהַבְיוֹ בְּגִרְזָן יְרִיבָיו /
זָמַן קָם וְרָצַץ וְקָצַץ פְּתִילִים

- 23 ומָכַל צָמְלוּ לְבַד נֹתְרוּ לוֹ /
 תְּמִידוֹת זְמִירוֹת וְכִשְׁרוֹן פְּעָלִים
- 24 קָחָה לָּהּ אֲרוֹקָה וּמָמָה לְקִיּוּקָה /
 שָׁכַר רֹאשׁ שְׁלָחָה לְרֹאשׁ הָאֲצִילִים
- 25 וְחָא מְמַרֵּיר יוֹם דְּבִשׁ שִׁיר וְנִכְּתָ /
 מְצִנָּת זְמַנּוֹ מְתַקֵּן מְשָׁלִים

Género: Poema laudatorio

Gasida de 31 versos

Metro: Ha-mérubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.39v-40v

Ediciones: inédito

ואחרי כן נשאתי משלי לבן יקיר לו על פי חרזיו ומשקלו

- 1 תַּעֲלֶה עֲלֶתָה לִי מִתְעַלָּה /
- אֲשֶׁר מִמִּי בְּרַכַּת בֵּין אֲצוּלָה
- 2 נְהַרְהֵ נְהַרְהֵ לִי מִנְהַר שִׁיר /
- וְנַחַל מִמְקוֹר אָב בָּא בְּנַחֲלָה
- 3 וְנִרְאָה לִי בְדֹלַח חֵן בְּטוֹבֵרִי /
- מְלִיצָה חֲגֻלְתָּה עֲצָבִי בְּגוֹלָה
- 4 שְׁאֵלְתִיךָ בְּהוֹדָה מִי יִלְדָּה /
- חֲכִימָה כּוֹנֵנָה אוֹ עֵשׂ פְּעֻלָּה
- 5 וְלוֹחָה מִשְׁנֵי לוֹחוֹת פְּסָלָה /
- אֲשֶׁר הִיא בִּישָׁה כָּל שִׁיר וּפְסָלָה
- 6 וְעִנְתָּה כִּי יִלִּיד הַחֵן וְנִצֵּר /
- וְזָקֵן תִּקְנֵנִי יַחֲדוֹ מִשְׁלָה
- 7 שְׁרִיג חֲכָמָה תְּמוּל פְּרַח בְּגֵן שִׁיר /
- וְעַל כָּל יוֹדְעָיו חוֹרֵם וְעֻלָּה
- 8 וְנִצֵּן כִּי אֲנִי שׁוֹר כָּל צָבָא שִׁיר /
- בְּזִיתִיךָ וְהִזְתָּה לִי שְׁפָלָה
- 9 וְעַת הַתְּחַסְּסָה אֶל יַחֲסָאֵל אֲזִי /

- לְבָבִי יִחַצֶּה אִימָה וְחִילָה
 10 יֵלִיד שׁוֹעִים וְנֹטֵעַ שְׁעֲשׂוּעִים /
 וַיֵּן יוֹדָעִים וּבָם טוֹבָה כְּפוּלָה
 11 וְכִפָּה מַעֲלוֹת מַעֲלוֹ בְדוֹרוֹת /
 וְלָהֶם מַעֲלָה מֵאֵין מַעֲיָלָה
 12 הֵיִם יִחַסֵּר וְנִחַר יִחַכֵּב אוֹ /
 אָרִי יִיעַרְךָ וְתַעֲצַל נִמְלָה
 13 הַיַּעַל הַחֲדָם סִרְפָד וְחוּחַ /
 וְצַמְרַת עֲבוֹתִים נִהְלוּלָה
 14 אָבֶל עֵץ טוֹב פְּרִי הַדָּר יִשְׁנָה /
 וַיּוֹם יִדְמָה לַיּוֹם לַיְלָה לַלַּיְלָה
 15 דְּמָה דוֹדִי דְּמָה לְצָבִי צָבִי חֵן /
 וְלִדְהָ אֵהּ יֵלְדוּ בֵּין וּמַעֲלָה
 16 יֵאוֹר שְׁכָלוֹ יִסוּבֵב הַר תְּעוֹנָה /
 כָּמוֹ פִּישׁוֹן לְאֶרֶץ הַחַוִּילָה
 17 שְׁאֵל מִפִּיו וְנִגְדָה נְתִיב בֵּין /
 שְׁאֵל מִיָּן רְאוּבֵן כֵּן שְׁאֵלָה
 18 אֲשֶׁר יִשְׁכִּילָה אֲנַח וְעִימוֹת /
 וַיּוֹרֶה בְּזַמִּיר דְּרָה סְלוּלָה
 19 שְׁבִילֵי עִיר זַמִּיר רַבּוֹ וְכִתְבוּ /
 וְרַבִּים יִרְטוּ דְרָה גְבוּלָה
 20 שְׁמַח פִּי כְּגִלָה הִיא בְּמַסְלָה /
 וְחִישׁ תַּעַל וְתַעֲמֹד בֵּית זְבוּלָה
 21 וְהַתְּבַשֵּׂר בְּבִסֵּר גְּפִנָה כִּי /
 יְהִי כְּמַעַט מִבְּשָׁל טוֹב לְאֶקְלָה
 22 וְשַׁעֲמֵתִי רְקִיק מַצַּת זַמִּירָה /
 בְּשִׁמּוֹן קִיק וְשִׁמּוֹן מוֹר בְּלוּלָה
 23 חֲדַל דוֹדִי וְאַל תַּאֲשִׁים אֲנָשִׁים /

- רחוקים חושקים אהבה וְחִבְּלָה
- 24 חֲדַל פֶּן אַהֲבָה תַחַל לְפַצְמָה /
וְאִי תִבְחַן פָּאֵב חוֹשְׁקִים וְנַחֲלָה
- 25 רָאָה מָה עָשְׂתָה קֶדֶם בְּחֻשְׁקוֹ /
שָׁכַם דִּינָה עָדִי שָׁב מוֹל בְּעַרְלָה
- 26 הִתְאַמֵּן בְּאַהֲבֵי אֲמִנוֹן אַחֲזוֹתוֹ /
וְשִׁמְשׁוֹן אִיָּהּ אֲסָכְתָהוּ דְלִילָה
- 27 אָהָה פִּי אֵין פִּמְכָאוּבֵי בְכֻלָּם /
פָּמוֹ לֹא עָרְכָה יְפִיָּה בְּתוּלָה
- 28 אָהָבִים אֵשׁ וְעִינָה מְאַכְלֵת /
וְעֲצָמֵי עֵץ וְלִבֵּי שֶׁה לְעוֹלָה
- 29 וְתֹאמַר לִי שָׁכַח חֻשְׁקָה וְתִשְׁכַּח /
יְמִינִי אִם אָנִי אֲשַׁכַּח שְׁמֹאלָה
- 30 לָכֵה דוֹד צַח רְתֹם רָכַב יְדִידוֹת /
וְגִלְהָ לָהּ וְנִשְׁתַּחֲוָה לְמוֹלָה
- 31 לָכֵה אֲתִי בְּחַן יְפִיָּה וְתַתֵּן /
אַלִּי יוֹצְרָה תְּשׁוּאוֹת חַן בְּחַן לָהּ

6 וועלחה :וענתה 6

21 פ sobre נ [גפנך 21

23 en el margen חדל מרודפי :רחוקים וחושקים 23

28 (variante marginal ilegible) 0 לאכלה :לעולה 28

Género: Poema laudatorio
Qit'ah de 9 versos

Metro: Ha-mahir (sariá)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.40v

Ediciones: inédito

- 1 לא סף דביר השיר ונע הסף /
לא נאסף אסף אבל נוסף
- 2 נוסף באוצרות שיר זהב חזן /
כסף בלי סיג הזמן כסף
- 3 פרח בגן קעים הנס דעים /
האמיר אמיר אמר מאד נכסף
- 4 עפר צבי בפיל צבי השיר /
וכפיר אריות שואגים שסף
- 5 מתחיל אבל יחיל ישישי בין /
נער אבל נער זמיר חשף
- 6 כל צאן זמיר פזר שלמה תוק /
מדבר נדוד הן נחסאל אסף
- 7 אסף בקפניו חיו פניניו אה /
זכק עלי לבי ושמו סף
- 8 אפלי ידיד נען גדיד בין לה /
ולאחלה עדר זמיר נאסף
- 9 הוסף לנדר בי לבל יאמרו /
הן הוא פמתנבא ולא יסף

Género: Poema amoroso

Qit'ah de 5 versos

Metro: Ha-marnín (hazaŷ)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.40v

Ediciones: inédito

75

1	אֶסְבֹּתֶיךָ	מִשְׁקָתֶיךָ	/	עָנִי כָּל עֵת	זִכְרֹתֶיךָ
2	כְּמוֹ רוּחַ	שְׁאֵפֹתֶיךָ	/	וְתוֹךְ מַצֵּי	מִשְׁקָתֶיךָ
3	מְרִיתֶיךָ	יְלִיד הַסֶּהַן	/	וְעֹפֵר בֵּין	מַמְדֹתֶיךָ
4	וּבֵל יֵאָבֵד	נְעִים שִׁירֵי	/	לְיוֹכֵשׁ לִי	בְּחֹרֹתֶיךָ
5	וְעַל בְּרָכִי	עֲלָמוֹת שִׁיר	/	אֲנִי הַיּוֹם	יְלֹדֹתֶיךָ

1 0 כי: כל

0 עתו: עת

Género: Poema laudatorio

Qit'ah de 8 versos

Metro: Ha-mitpašeṭ (basiṭ)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.40v-41

Ediciones: Schirmann (1960) p. 626

(Completo, vocalizado y con notas)

Feliu (1976) p.202-203

(Sin editar el texto hebreo, traduc. catalana)

- 1 אל נא תריבני על אהבת יונה /
 יונה בתרמיטה כל יודעי בינה
- 2 בינה הגיגי יוד חשק כמו כידוד /
 41א וראה דבר אמנון ושכם וגם דינה
- 3 דינה ודת חשקה אלש ואני גפרית /
 דלקו בעץ לבי כל יאכלוהו נא
- 4 נא נחמו אותי לחיש זמן מותי /
 אה קברו מתי יודי בגן עדנה
- 5 עדנה וגם עלמות הן קרבו למות /
 יום נחקה עכרה הוד תארה פנה
- 6 פנה לבבי אל תבנית מנוכת הן /
 שכל ויופי הוד פרחה וגם קנה
- 7 קנה שדה השיר לבה ונדיה /
 תמכו בחין מכתב עזרא וגם שבנא
- 8 שב נא ידיד לימין מלכי נגידי חין /
 חא לה לקתר הוד שיר מקצאה יונה

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 54 versos

Metro: Ha-měrubeh (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.41-42

Ediciones: Kaminka (1895) p.110

(Versos 35,36 y 37)

Kaminka (1928) p.38-40

(Completo pero sin vocalizar)

Baer (1965) p.350-351

(v.24,28,36,37,38,39,40,41,42,43,44 y 45 vocalizados)

Baer (1981) p.481

(v.24,28,36,37,38,39,40,41,42,43,44 y 45, sin texto
hebreo, traduc. española)

לחכם הכולל קרובי מאישט' פרפיית מלגורי בעל האפוד
 עברו ימים לא ראיתיו ובטרם יבא ואברכהו בברכת שירי
 והוא גם הוא ענני תשובה רמה דורכת במסלול החכמה ואומר

- 1 עֲנִיִּים שְׁאַלוּ מִפְּרוֹת חֲסֵדִיו /
 וְשַׁחַק אֶתְחַדֵּי כִּי עִם גְּדוּדִיו
- 2 תַּחוּם תַּהֵם לַעֲמֵק מַחְשְׁבוֹתָיו /
 וְרוֹם יִשְׁאַף לְצֹל גְּבוּהֵי מְצוּדָיו
- 3 וַיֵּם זָמַר אָהֵי רַחֵב לְבָבוֹ
 וְלוֹתְתֵן אָהֵי לִנְיַת רְבִידִיו
- 4 צָרוּר הַמֹּר אֲשֶׁר קָנָה יִקְנֵא /
 וְקַנְמוֹן קִנּוֹת כִּיִּת בְּגִדִיו
- 5 לְמִי אֲגִיד חֲדָשׁוֹת מִהֶלְלָיו /
 וְהֵן כָּל הַיְצוּרִים חֵם מְעִידִיו
- 6 וְאֵל מִי הוּד שְׁמוֹ אֲזַכִּיר וְעוֹלָם /
 שְׁמוֹ יִסֹּב וְעִם שְׁמֵשׁ צָעָדִיו
- 7 וּמִי וּמִי אֲכֹנֵן חֵיל מִשְׁרָתָיו /
 וְלֹא זָכוּ מַלְכִים לְעַדְדִיו
- 8 אֲרַחֲתוֹ אֲרַחֲת דַּת וּמִשְׁקָיו /
 דְּבַר חֲקָיו שְׁאֵר חֲכָמוֹת מְגִדִיו

- 9 רְבֹבוֹת קִבְצוּ מִסְפָּר שְׁבָחָיו /
 וְאִם מִסְפָּר מִקְבָּץ מֵאַחַדְיוֹ
- 10 שְׁלֵמָה נִחְלוּ שְׁכָלוּ וְחִילוּ /
 אָבִישִׁי גַם בְּנוֹ יִשִׁי נְגִידָיו
- 11 וְלוֹ יִתְרוֹן אֲשֶׁר כָּל מַעְלוֹתָם /
 פְּאָתָד נֹסְדוּ אֵלָיו וַיִּחַדְיוּ
- 12 אֵיל שְׁחַל וְעִז נֹמַר בְּלִבּוֹ /
 וְתָם אֵיל לְדוֹר דְּיוֹרְשָׁיו וּמִוֹדְיוֹ
- 411 13 אָבֵל לִמְנַאֲצָיו חֲצָיו בְּרָקִים /
 וְאֵשׁ אוֹכְלָה תֵאֶפֶל מִיְקִוּדָיו
- 14 בְּגִעְרַת הַגְּבִיר תַּחַת גְּעָרָה /
 וְהִפְתַּח מִפְתָּח מִפְתָּחָיו
- 15 וְשׂוֹאֵל אֵיךְ יִפְיֹצוֹת מַעְיָנוֹת בֵּין /
 בְּנֵי שְׁכָלוּ אֵלָיו אוֹיְבָיו פְּדוּדָיו
- 16 אָמַר חֲרָם וְלֹא יִזְכַּח לְחֲרָם /
 וְגַן יִמְנַע לְאִישׁ חַיִּים נְרָדָיו
- 17 אָבֵל פְּלֵא בְּהַחֲפִים לֵב פְּתָאִים /
 לְבַד זָכַר תְּהִלּוֹת מִתְמוּדָיו
- 18 לְזֹאת בְּשִׁיר אֶהוּדְנוּ וְאָמַר /
 מִהֲלָל בְּאַמַּת אֵין בְּלַעְדָיו
- 19 מְאוֹר הַדּוֹר וְזֶר עֶנְן סְבִיבָיו /
 וְרֹאשׁ בֵּין סִזְמָן נִשְׂאָה רְדִידָיו
- 20 תְּמִים דְּעִים וְדַעוּ לֹא יִדְעוּ /
 לְבַד לִבּוֹ וְלֹא נִגְלָה לְעוֹבְדָיו
- 21 וְעַל לוֹחַ סְפָרָיו סוּד אֶמּוֹנָיו /
 וְאִם לֹא נוֹעְדוּ עִם מַעְבְּדָיו

- 22 / רָפְאִים עוֹרְרוּ מִלְּיו וַיְמַח טוֹב /
 לְאִישׁ יִאֲמִין אֲשֶׁר יִכְתֹּב בְּיַדְיוֹ
- 23 / בְּאִפְסוֹדָיו נְבוֹאוֹת לֹא קִסְמִים /
 וְאֶן וַתִּרְפִּים אֵין בְּסוֹדָיו
- 24 / קָרַב אִפּוֹד קָרַב חֶשֶׁן אֲמוֹנִים /
 אֶגֶל מִן סוֹמֵן מִצְפּוֹן עֲתִידָיו
- 25 / וְאֲשָׂאֵל אִם יָמִי תִּבְרָה יִחַדֵּשׁ /
 לְהוֹשִׁיבֵי בְּבֵית גִּיל עִם יְחִידָיו
- 26 / קָרַב כְּחוֹק וְקָרוֹב פִּי קָרַב לִי /
 בְּמַרְגִּיזֵי זְמִירֵי וְחַמוֹדָיו
- 27 / חַמוֹדֵי שִׁיר פְּנִינֵי מַדְבְּרֵי חוֹן /
 עֲשָׂאֵם עֵשׂ לְאַזְרוּעוֹ צְמִידָיו
- 28 / רָאָה פִּי כְחֻקוֹ מִנִּי כְרוֹבֵי /
 בְּנֵי לְבִיא נְשִׂאֵי שִׁיר וְרוֹדָיו
- 29 / אֶקוֹנֵן עַל אַבְדָּתָם וְאִם עַל /
 שְׁשׁוֹנֵי הָאָבִיד לְבֵי כְאוֹבְדָיו
- 30 / קָרַאתִיהָ בְּמִצְמָקֵי יְגוֹנֵי /
 זְכַרְתִּיהָ בְּצוֹק עֲתִי וְנוֹדָיו
- 31 / וְשָׁמַתִּי זְכָרָה מִגֵּן לְחֻצֵי /
 וְשָׁמַתִּי הוֹדָה שְׁרָן לְאִידָיו
- 32 / בְּנֹאֵד הַנּוֹד צָנַפְנֵי זְמַנִּי /
 וְשֵׁם לִי בֵּית זְבוּל גֵּרָן אֲטָדָיו
- 33 / לְכִידוֹד לֵב נְדוּד שָׁת מִי מְנוּחוֹת /
 יְקוֹד גְּפְרִית אַבְדִּוֹן כָּל יְדִידָיו
- 34 / וְכָל חֻצֵי יִלְדוּ לֹא יִרְאֵתִים /
 צְדֵי כִי נִרְאָתָה קֶשֶׁת נְדוּדָיו
- 35 / וְלֹא חֶלֶף לְבָבִי בְּחִלִּיפוֹת /
 שְׁמֵלוֹת וְחִלִּיפוֹת שֵׁם נְגִידָיו

- 36 אָהָה עֲדָר אֲשֶׁר רוּעוֹ נָטְשׁוּ / 42א
וְשֵׁם דָּב עִם זָאֵב יִטְרֹף פְּקִידָיו
- 37 וְשָׂאֵלוּ נָא לְחִסְדָּאֵי בַעֲלוֹתוֹ /
לְכֶס מְרוֹם לְמִי נָטַשׁ יְלָדָיו
- 38 נְשִׂיא דִּירוּ בְיוֹם מוֹתוֹ הִמִּיתוּ /
וּמַת חִסְדָּאֵי וְלֹא מַתוּ חִסְדָּיו
- 39 וְהוּא כָבֵה וְלֹא כָבוּ מְאוּרֵי /
סְפָרָיו שְׁמָרוּ כְגַלֵּי חִסְדָּיו
- 40 בְּנוּ לִי וַיִּצְהָר גַּם יְהוֹסֵף /
לְאוֹת תּוֹכַחַת אָמַת נוֹתְרוּ לְעֵדָיו
- 41 אָבוּי עַל צְנִתְרוֹת חוֹסֵן יְשׁוּעוֹת /
זְרַחְיָה אוֹר וְעַבְס עוֹז חֲבָדָיו
- 42 הֲלֵא עוֹד יַחְסְאֵל לָנוּ לְמִשְׁגָּב /
וְקִשְׁלָאֵרֵי שְׁרִיג מְדַע פְּיוֹלָדָיו
- 43 הֲלֵא עוֹד נִשְׁאַרְהָ לָנוּ פְּלִיטָה /
בְּחֻכְמֵי לֵב אֶרְגוֹן עִם שְׁרִידָיו
- 44 הַתְּקַרָּא פְּלִיטָה אוּ שְׁמִפָּה /
וְאִם שְׂכָחָה שְׂכָחָה אִישׁ בְּשֵׁדָיו
- 45 וְאִם סָפָה תְּלוּיָהּ הִיא וּמִשְׁכָּן /
אֲדָנָיו נִעְדְּרוּ מְנַהֵוּ וּמוֹסְדָיו
- 46 מְנוּסְנוּ וְנִסְנוּ וּמִגְדוֹל /
יְשׁוּעוֹת דִּוְר נְשֵׂא גַם אֶל מְרוֹדָיו
- 47 נְשֵׂא גַם מִכְתָּבֵי יִשְׂרָלְהַנִּים /
בְּאַיְקָה אוּיְבֵי הַשֵּׁם וּמוֹרְדָיו
- 48 וְעַת מַעַל מְרוֹם זְכַרְהָ פְּקַדְת /
בְּרִית דְּוִדִּים אָהֵי רֵאשׁ כָּל פְּקוּדָיו
- 49 הַשְּׁלוֹם אֶל שְׁלֵמָה בֶן רְאוּבֵן /
בְּשׁוּר מְרַחֵק נְדוּד מִפְּהָ וְעֵדָיו

- 50 אָבֶל אַם גָּזְלוּ פִּנּוּי גְּבֻעוֹת /
אָמַת לֹא כִתְקוּ חֶשְׁקוֹ וְדוּדָיו
- 51 לָכֶּה נֶשֶׁר גְּדוּל כִּנּוֹף לָכֶּה נָא /
וְשֹׁאֲנֵי לְחֵיק הַשָּׂר וְשִׁדּוֹ
- 52 לְאַהֲלֵי הַגְּבִיר חִישׁר הַלִּיכֵי /
וְאַרְעָה בְּצַרְוּגוֹת גֵּן וְרָדּוֹ
- 53 וַיִּרְנַח לִי בְּסִפֵּר לוֹ עֲמָלִי /
וְאַשְׁבֵּר פֶּח יְגוֹנֵי גַם מְצוּדָיו
- 54 פֶּרֶשׁ אֲבָרָה מְהֵרָה וְלָכֶּה עִם /
עֲנָנִים שְׂאֵלוּ מִפְּרוֹת חֶסְדּוֹ

3 זמר: אמר Kaminka (1928) p.38

6 עם: ועם 0

7 אכונן: ארון Kaminka (1928) p.38

15 יציפות: יציפון Kaminka (1928) p.38

16 וגם: וגן Kaminka (1928) p.38

17 תהלותנו en el margen: תהלות 0

24 יחודיו: יחידו Kaminka (1928) p.39

28 ראה :ראו Kaminka (1928) p.39

מני :מנו Kaminka (1928) p.39

39 שת מי *escrita sobre* מנוחות.

37 ושאלו :שאלו Kaminka (1928) p.39

Género: Poema de condena y lamento

Qasida de 41 versos

Metro: Ha-mērubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.42v-43v

Ediciones: Kaminka (1928) p.40-42

(Completo pero sin vocalizar)

- 1 וְרָדִים הֵם נְטוּשִׁים בְּצַרוּגָה /
וְאֵם פָּנִים מְשֻׁנִּים מִדְּאָגָה
- 2 פָּנֵי דוֹד צַח פָּנֵי מַעֲלָה פָּנֵי חוֹד /
בְּצַלְמוֹ כּוֹנֵנִם צוּר בְּמַחֲוֶגָה
- 3 הִישָׁתְנוּ אֶבֶל מִסְּנֹחַ עֲלֵיהֶם /
לְבַל חֲבִיט זְמַן הַכּוֹףָה כְּעוֹגָה
- 4 לְבַל חֲבִיט זְמַן יוֹם יוֹם בְּשֶׁרְבִיט /
תְּמוּרוֹת נָה בְּנֵי אֶרֶץ נְמוּגָה
- 5 וְאֵין כְּשֶׁרוֹן וְאֵין יִתְרוֹן לְתוֹכָה /
וַיִּוְדְעִים יִחְשְׁבוּ כִּסְפָה כְּסִיגָה
- 6 וּבְמַחֲרִיר מְכָרוּ אִישִׁים נְפָשִׁים /
אֲשֶׁר אָז נִקְרְאוּ צֶאֱן הַתְּחָגָה
- 7 אָחָה כִּי נִפְלְגָה אֶרֶץ יְדִידוֹת /
וַיִּבְשּׁוּ בְּתַרְי תוֹכָה וּפְלִגָה
- 8 אָחָה כִּי הִשְׁלְגָה דַעַת מְתֵי בֵין /
וַקְדָּרוֹת הַזְּמַן הַלְבִּין שְׁרִיגָה
- 9 בְּחֻכְמַת אַרְסֻטוֹ לֵב כָּל תְּחַמִּים /
וְהִגִּיוֹן דַּת אֲמַת הוֹסֵר וְהוֹגָה
- 10 וְאֵם יִשַׁע נְפָשׁוֹת עִם סִפְרִיו /
לְחֻנָּם בָּא בְּסִינֵי יָהּ וְהָגָה

- 11 חכם מחקר חכי כפר בצקר /
 ומדרכה אמת דרכו נסוגה
- 12 עשות משפט ואהבת אל ידיעה /
 וחסונה בלי תלין משונה
- 13 מבא עולם נשמות מעשיות /
 והגיון דת וחבין את הגיגה
- 14 וחסיד יאזר אזור אמונה /
 ירא חטא דת ודין קרא והגה
- 15 עלי כלכל ונרדע כם במדע /
 ועל גב ארסטו גאה ושנה
- 16 ראו עם כל תקירותיו הנבא /
 פחלדה היתה טונה ואורגה
- 17 דבורה לא בחכמה נבאה כק /
 בצבדה אל וטוב לבח ומזגה
- 18 בצדק תארו נח וזכה /
 וקהלת בכב חכמה ושנה
- 19 וטוב ללמוד מעט חכמה במקרה /
 סגלה בה להבדיל מין וסוגה
- 20 סגלה יש בחקי אל כסמים /
 לחיות הנשמה החרונה
- 21 ישמוני למסרה ידועים /
 לשאת לא דאבה נפשי ונדאגה
- 22 בתקנותי פתייתי תביגם /
 ונרחיקם זדוני משונה
- 23 ויאמרו כי צמא חכמה מציקי /
 פאקל על יאור קוראה ועורגה
- 24 הלא די פי עכמת מאמרי /
 בשושפי אמת לזטה וסוגה

- 25 וַחֲקוֹתַי בְּשִׁיר נְעֻמֹתַי בְּדַתִּי /
 וְכֹס יִשְׁעַי בְּמִי דְעִי מְזוּגָה
- 26 שְׁאַלְתִּיאֵל בָּהּ מִשְׁעַן פְּלִיטִים /
 וַחֲדוּד זָכְרָהּ דְּמִי עֵינַי וּפְנוּגָה
- 27 חֲזַק דְּוֹדִי וְנַעֲזוּ לִב יְדִידִים /
 וַיִּנְפֹשׁ הַמּוֹן נִפְשָׁם וְלִהְגָה
- 28 הֲלֵא נִפְשֵׁי בְּצִוְהָ דְרָכָה עִזוּ /
 בְּרוּם תּוֹרְתָהּ קָמָה וְשׁוּגָה
- 29 אֲמוּנוֹת קִשְׁט יְכוּוּהָ בְּכָל עֵת /
 וְאַתָּה חוּגָה בְּמִסְכַּת חֲגִיגָה
- 30 וְשׁוֹשׁ תְּשִׁישׁ בְּצִיץ קִדְשׁ וְיִמֵּשׁ /
 לָהּ שְׁמֵשׁ בְּהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָה
- 31 וְהִתְפָּאֵר בְּמִצְנֻפֹת אֲמוּנָה /
 לְרֵאשֶׁה חֲן וְשִׁכְל טוֹב אֲרָגָה
- 32 אֲנִי הָאִישׁ שְׁבַע כְּצוֹן וְשִׁשׁוֹן /
 וְלִבִּי מִעֲצִיב עֲצָב וְחִוּגָה
- 33 אֶהְיֶה כִּיּוֹם שְׁכַחוּנִי מְשׁוֹשִׁים /
 וְלִי בֵּת הַזְּמַן נִבְּזָה וְלִעֲגָה
- 34 אֲנִי יוֹנָה אֲבָל עוֹרֵב לִבִּי /
 וְעֵינַי נִגְרָה מֵאֵין הַפְּנוּגָה
- 35 וַיִּמָּה יוֹסִיף בְּעֵת אֲשֶׁכֶּן עֲרָכָל /
 וַיִּמָּה יוֹסִיף יָלֵל נִפְשֵׁי וְחִוּגָה
- 36 הִתְשׁוּב לִי גְאוֹן רוּזְנִי בְּאֲבָלִי /
 וְלִמְסָבו גְלִיל אֲרָץ וְחִוּגָה
- 37 הִתְשׁוּב עוֹד צְפִירַת שִׁיר לִישְׁנָה /
 לְבָן לְבִיא פְּלִבִיא לִי שְׁאֲגָה
- 38 אֲבָל אַחֲרִישׁ וְאַתְאַפֵּק וְאַצְחֵק /
 לְבַל יִלְעַג נְלוֹז דְּרָה וְסוּגָה

- 39 וְאַנְחָם בְּמַחְזִיקֵי בְרִית גַּם /
 בָּרָה יִצְלַח דְּוָה תִּבְּל וְנוֹגָה
- 40 קִנְה נֶפֶשׁ בְּלִי תִבִּין פִּפְכָּד /
 וְאוֹלָם חִפְּצָה רִסְנָה וּמַתְּנָה
- 41 פִּנְה לְשָׁלוֹם שְׁלֵמָה בֶּן רֵאוּבֵן /
 בְּיָם הוּד זְכָרָה יִדְּגָה כְּדָגָה

0 לקוחים en el margen: נטושים 1

7 בדעות: ידידות en el margen

10 Kaminka (1928) p.41 נגה: הגה 10

12 en la tach ידיעה: sobre la tach משוגה 12
 Kaminka (1928) p.41 ידועה: ידיעה

17 Kaminka (1928) p.41 אלי: אל 17

21 Kaminka (1928) p.41 ליאת: לשאת 21

24 כי y הלא escrita entre [די 24

vv. 23, 24, y 25 repetidos

25 Kaminka (1928) p.41 דעה: דעי 25

ב *escrita sobre* נ]נבזה 36

39 הישוב: Kaminka (1928) p.41 היושר

Género: Gemar

Poema estrófico religioso (12 estrofas)

Metro: -

Rima: aaa x bbb x ccc x ...

Manuscritos: O fol.44v-45

Ediciones: inédito

ואני בראותי הפלגתי נעם הסליחה יעצוני רעיוני לחבר
 גמ' אחרת בדמותה בצלמה ויסודתה על שלשה עשר עקרין
 זאינם כסדר גמר

- 1 אָלְהֵי קָדָם שׁוֹכֵן עַד בְּכַבּוּדוֹ /
 בְּיִרְאָה וְכַעַד יִרְחַשׁ לְבִי יְחִידוֹ
- 2 כִּי מִי הוּא אֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יְדוֹ /
 אֶת הָאֶחָד
- 3 נִמְצָא וּמַעֲיִן יִצְוֶרְיוֹ נְעֻלָּם /
 יוֹדֵעַ דְּרָכֵי אִישׁ וּבְרַצוֹנָם הַמְּשִׁילָם
- 4 חֶקֶת עוֹלָם שָׁם לְעִמּוֹ וְהַשְׁפִּילָם /
 מִצְדָּה הָאֶחָד 45א
- 5 יְהִי מִמִּית וּמְחַיֶּה כֵּב לְהוֹשִׁיעַ /
 לְנַבְיָאֵיו מֵאִין תְּמוֹנָה הוֹפִיעַ
- 6 לְכַבִּים יֵצֵעַ דְּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מִגִּיעַ /
 עַל פִּי עַד אֶחָד
- 7 יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶא קָם לְגִמְלָה /
 לְאִישׁ כְּדָרְכָיו וּלְשָׁבִי כְּשֵׁעַ לְחִמְלָה
- 8 לְכֵן שׁוּבוּ עֲרֵלֵי לֵב לְחִמּוֹל /
 וּלְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד

- 9 שוּמְמָתִי לְכַבֵּד רֵעַ מֵעַבְדִּי /
בוֹשָׁתִי לְפָרֵשׁ כִּפִּי אֶל שְׂדֵי
- 10 אָבֵל כְּחֶמְיוֹ עוֹדְדוּנִי וְתִמְכּוּ בְּיָדִי /
מִזָּה אֶחָד וּמִזָּה אֶחָד
- 11 לִזְאוֹת קִדְמָתִי לְבָרֵחַ /
לְצַל חֲסָדָה הוֹלָה שְׁחוֹחַ
- 12 הִרְבָּה לְסַלֵּחַ לְקֹרֵא בְכֹחַ /
יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד
- 13 מָה אָנוּשׁ פִּי תִפְקְדֵנִי אֵל /
אֵה הֶבֶל אָדָם וּבִכְתּוֹת חֲטָא יִתְגָּאֵל
- 14 אַחֲרַי מִי יֵצֵא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל /
אַחֲרַי פִּרְעֵשׁ אֶחָד
- 15 הִטְבַּעְתִּי בִּיּוֹן מְצוּלַת יְצוּנִי /
נִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֵלַיָּה כְּנִי
- 16 הֶאֱסָתִירָם אֲדָנִי וַיְדוּנִי לְכַנִּי /
קָמוּ נָד אֶחָד
- 17 חֲטָאת נְעוּרַי עַד כֹּה סָבְבוּנִי /
שָׁחַם מְשׁוֹב לְיוֹצְרֵי הַרְהִיבוּנִי
- 18 עֲתָה נִחַמְתִּי וּסְעַפִּי לָהּ יְשִׁיבוּנִי /
וְשֵׁמוֹ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד
- 19 חָרְדוּ יְצוּרֵי כִי עֲצָם חָלִי מְרִי /
שׁוֹטְטָתִי רַפּוּאוֹת וּבְיָדֵי צָרִי
- 20 אִים שׁוֹב אָשׁוּב לְיוֹצְרֵי הֵן מִחֲלִי /
לֹא מֵת אֶחָד
- 21 זָכֹר כְּחֶמְיָה וְהִיָּה בְּסוּמְכֵי נִפְשֵׁי /
לְצִאתִי חֲפָשִׁי מִזְמַן מוֹקְשֵׁי
- 22 כִּי בַעֲזוֹד לְבִי אָסִיר יְצָרִי וְכַחֲשֵׁי /
אֵיכָה יִרְנֵהוּ אֶחָד

23 קבל שנוצת גוי אָקד /

בַּקְהֵלָה כְּבוֹד יַחַדְהָ תַחַד

24 תַּבְּט נָא פִּי עָלֶיךָ הַכְּגֹנֵי יַחַד /

תַּחַת אָקד

-
- 1 קדם: קדמון en el margen
- 2 האחד: אחד en el margen
- 3 נמצא: נמצא en el margen
 יודע: variante marginal ilegible
 וברצונם: variante marginal ilegible
- 4 עולם: variante marginal ilegible
- 5 ממית: variante marginal ilegible
 לנביאיו: variante marginal ilegible
- 6 עד: variante marginal ilegible
- 8 ולעבדו: variante marginal ilegible
- 22 0 יר] [ף: ירדוף

Género: Poema laudatorio
Qasida de 10 versos

Metro: Ha-šalem (kāmīl)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.47

Ediciones: inédito

(47א)

לחכם אחד נקרא שמו אדרת והוא עבר בין גזרי ההמרות

- 1 / אם נסתרה דרכך אמונתך /
 חן נגלתה ידה וחקמתך
- 2 / אם קדכה שמשה לעינינו הלא /
 היא זרחה על חוג תבונתך
- 3 / אם הזמן אדרתה הפשיט אמת /
 לא שדדה חובה ואדרתך
- 4 / אדר יקר ומעיל תהלות קום לבש /
 וקחה צניף שירי למצנפתך
- 5 / חשיר ישנה לו פרי מהללה /
 אה קח זמוריו מזמיכתך
- 6 / בגדיל גדיל גדלה ובגדיל מבדיל /
 שבח בני איש פיו תהלתך
- 7 / חולם חלום מלאך אלהים יחזה /
 ישבע בהקיץ את תמונתך
- 8 / יום יום זמן ידרש שלומי אתרי /
 פרת ברית שלום באהבתך
- 9 / נשבע לבבי בל נשא חטאו עדי /
 פי אותה ישיב לקדמותך

10 או יִצְשׁוּ לָנוּ אֱלֹהִים תְּחַתֶּיךָ /
אָדָם בְּצַלְמֶךָ וּבְדְמוּתֶךָ

5 אַךְ sobre la tach: אַן en la tach

Género: Poema laudatorio

Qasida de 15 versos

Metro: Ha-měrubeḥ (wāfir)

Rima: Monorrimo

Manuscritos: O fol.47-47v

Ediciones: inédito

ועוד לו

- 1 / לְשִׁמֵשׁ הוּד מְעוֹף צוּקוֹ שְׁזָפוֹ /
וְסִהַר גִּיל גְּלִיל עֵתוֹ הִדְפוֹ
- 2 / וְרֹאשׁ חֲכָמָה זָמַן יִצְנָף צָנִיפוֹ /
וְאַף פְּדוּר בְּאַרְץ נוֹד צָנְפוֹ
- 3 / אֲשׁוּרֵר שִׁיר אֲשֶׁר חוֹנֵף לְהַנִּיף /
כְּבוֹד גְּדִלוֹ אָבַל רוּחוֹ מְנִיפוֹ
- 4 / וַיִּשְׁתַּח מִבְּאֵרוֹ מִי מְלִיצוֹת /
וַיֵּאכַל מִדְּבַשׁ יַעֲרוֹ וְצוּפוֹ
- 5 / גְּבִיר מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת יָם מְשָׁלִי /
וּפְיוֹ מְלִי בְּכוֹר שְׁכָלוֹ צָרְפוֹ
- 6 / לְמִי יְאוֹת נְשֵׂא שׁוֹשֵׁן זְמִירָיו /
לְבַד הוּא כִּי בְּגֵן דוּדֵי קֶטְפוֹ
- 7 / וְהוּא שְׂרָשׁ לְעֲנָפֵי הַנְּעִימוֹת /
וְעֵת חֲכָמָה פְּרִי לְבוֹ עֲרָפוֹ
- 8 / וְהוּא סוּבָב גְּלִיל מִדְּעַ וְגִלְגַּל /
אֲנוֹשׁ יְקִיץ וּמִדְּעוֹ אֲכָפוֹ
- 9 / לְבָבוֹ יָם חֲסָדִים שָׁם אֲנִיּוֹת /
עֲנָנִים יִלְכוּ לְשִׁכְן בְּחוּפוֹ

- 10 / לְתֵם לֵב יִצְרִיף טַל אֹר עָרִיפוּ
וְכָל נְלוֹז קָשָׁה עֲרֹף עֲרָפוּ
- 11 / אָבֵל כִּי הוּא מְקוֹר תְּסָה וְעִנְנָה
לְכָל אִישׁ יִחַלֶּה נְגִף וְרָפוּא
- 12 / כְּרוֹב הַמַּעֲלוֹת וּצְבֵי גְדָלוֹת
אָמַר נָא מִי לָהּ אוּ מַה לָּהּ כִּי
- 13 / צָלַח וּרְכַב עָלַי רֶכֶבִי תְחַלּוֹת
רְאֵה מַחְנֶה זָבוּל צְלָה שְׁאָפוּ
- 14 / וְשִׁים קִנְיָה בְּבֵין פּוֹכְבֵי מְרוֹמִים
וְנָאִיר אוֹרָה עַד נוֹף וְנִפּוּ
- 15 / פָּרַשׁ נֶס שְׁמִעְנָה עַד יָם וַיֹּאמֶר
כְּגֹן עִם צְפָרִים עָפוֹת בְּעוֹפוּ

ר escrita sobre נ]זמירנו 6

או y לך tachado entre כה]לך או 12

מ escrita sobre ב con ויאמר :ויאבר 15

INDICE DE LOS POEMAS EN HEBREO

- אהבתיך חשקתיך (75) עמ' 313
- אט לי מאט שחר אט לי בליל נשפי (7) עמ' 125
- אלהי קדם שוכן עד בכבודו (83) עמ' 330
- אל נא תריבני על אהבת יונה (76) עמ' 315
- אם גדלך ענותך הצפינה (15) עמ' 143
- אם נסתרה דרך אמונתך (86) עמ' 334
- אני כל מעשה תקפי בשירים (14) עמ' 141
- אן תלכי או תדרכי אגרת (24) עמ' 167
- בי מאוה עפרה ויונת אלם (27) עמ' 180
- בכו אהבה חולה קנויה בדמעות (32) עמ' 194
- במצחי חוקקו צלמך וגלמך (25) עמ' 172
- בקשו בני ימים ולא מצאו (67) עמ' 295
- גאה אני כי אותך אהבתי (21) עמ' 161
- היוכלון גלילים יקרים להעלים (72) עמ' 303
- היכול חסר כל לדרדע וכלכל (36) עמ' 201
- הים אני ואריב בנחלים (46) עמ' 222
- הימס לב ארי מקור תרועות (50) עמ' 242
- היסתירון פני סהר נדודים (9) עמ' 135
- המיין רקחך נפשך שכורה (66) עמ' 293
- הרה התוכל לעמוד מלדת (39) עמ' 205
- ורדים הם לקוחים בערוגה (79) עמ' 324
- זכור השיר ואל תשכח גמוליו (62) עמ' 277

- חכמתך לא מצאה מנוח (4) עמ' 114
 יד חסדך תספיק לכל חדלך (8) עמ' 130
 יענים אחזה הולכים יעפים (55) עמ' 256
 כוכבי בקרים הם אשר זרחו (35) עמ' 197
 לא סף דביר השיר ונע והסף (74) עמ' 311
 לבבי אחרי נמכר גאולה (29) עמ' 185
 לבבי קרעתיו בקרעי מגלה (30) עמ' 189
 לבי ונפשי כמו ים סוף וכנרת (31) עמ' 192
 ליל ויום אחזה אויבי מנוחתי (2) עמ' 109
 לך אשאג בנו לביא כלביא (59) עמ' 265
 לכם בני לביא זמירי נתכנו (18) עמ' 151
 לקנאת כבודך בשכנו אדמה (5) עמ' 117
 לשמש הוד מעוף צוקו שיפו (87) עמ' 337
 מה נפלאה אהבה ומה נכבדה (40) עמ' 208
 מצוקת עת מעוף צוקו יציקך (6) עמ' 121
 מריבה שם בקרבי פי מריבי (65) עמ' 289
 מתוק למר שם כל ימי חיינו (54) עמ' 252
 מתי ידידי אלקטה שושן (52) עמ' 248
 סהר בבית סוהר איך אתנה זוהר (64) עמ' 286
 עבים נדיבים עת רביבים יתנו (17) עמ' 146
 עינך באור שמש זמירי כהתה (44) עמ' 218
 על חוג דברך נראתה הקשת (47) עמ' 225
 עננים שאלו מטרות חסדיו (77) עמ' 317
 פליטי שיר לך באנו למחיה (48) עמ' 227

- קומתך לא מזקונים שפלה (20) עמ' 153
- קיטור קטרת זמיר יעלה באפך (60) עמ' 271
- ראה סוסים בלב ים כברקים (49) עמ' 233
- רב ישנו שירי ולא הליצו (42) עמ' 215
- רחוק וקרוב בין קרבי תחנה (37) עמ' 203
- רצוני לעצור מלין ולשון (68) עמ' 301
- שכרוני אהבים עוררוני גדולות (41) עמ' 212
- שמש בלחיה תקעה נוח (28) עמ' 183
- שמש יקר ירדה תוך מערבנו (1) עמ' 104
- תוך יערות השיר נטה לך אורך (58) עמ' 263
- תעלה עלתה לי מתעלה (73) עמ' 307

INDICE (tomo I)

Introducción

Vida y obra de Šělomoh ben Rěuben Bonafed.....p.1

El manuscrito Oxoniense 1984.....p.38

Contenido del ms. Oxoniense.....p.43

Descripción de la primera parte del ms.Oxoniense.....p.47

El manuscrito Londinense.....p.81

El manuscrito Amstelodamense.....p.83

Bibliografía.....p.85

Edición crítica de 57 poemas del Diwán de Šělomoh ben Rěuben
Bonafed.....p.102

Índice de los poemas en hebreo.....p.340

